

ადვინისტრაციული სამართალდაცევა

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-გვერდზე: http://www.supremecourt.ge/default.aspx?sec_id=133&lang=1

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
ადმინისტრაციულ საქმეებზე
2017, №1

Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Administrative Cases
(in Georgian)
2017, №1

Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Verwaltungssachen
(in der georgischen Sprache)
2017, №1

Решения Верховного Суда Грузии
по административным делам
(на грузинском языке)
2017, №1

გადაწყვეტილებების შერჩევასა
და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი **ლიანა ლომიძე**

ტექნიკური რედაქტორი **მარიკა მაღალაშვილი**

რედაქციის მისამართი: 0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების
ქ. №32, ტელ: 298-21-03; www.supremecourt.ge

**ჟურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო
სასამართლოების დეპარტამენტის მხარდაჭერით**

1. პასუხისმგებლობა უნებართვო მშენებლობის გამო

უქრავი ქონების დემონტაჟის სანაცვლოდ საკომპენსაციო თანხის განსაზღვრა

განჩინება

№ბს-334-330(კ-13)

26 მარტი, 2015 წ. ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ლ. მურუსიძე,
მ. ვაჩაძე

დავის საგანი: კომპენსაციის ოდენობის განსაზღვრა

აღწერილობითი ნაწილი:

თვითმმართველი ქალაქის ბათუმის საკრებულოს თავჯდომარის 27.11.09. №92 განკარგულებით დამტკიცდა ქ. ბათუმის ტერიტორიაზე განლაგებული ობიექტის დემონტაჟის შემთხვევაში გასაცემი საკომპენსაციო თანხის ოდენობა. განკარგულება მიზნად ისახავდა ქ. ბათუმის იერსახის მონესრიგების მიზნით, უწესრიგოდ აშენებული ავტოფარეხების, ასევე სხვა საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტების დემონტაჟისათვის მათი მფლობელებისთვის გონივრული კომპენსაციის მიცემას. განკარგულების თანახმად, ქალაქის ტერიტორიაზე მშენებლობის ნებართვით აშენებული კაპიტალური ავტოფარეხების დემონტაჟისას, მისი მფლობელის მოთხოვნის შემთხვევაში, დემონტირებული ავტოფარეხის მფლობელზე კომპენსაციის გაცემა 1კვ.მ-ზე 100 ლარის ოდენობით; კაპიტალური საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის დემონტაჟისას 1კვ.მ-ზე – 250 ლარის ოდენობით; საცხოვრებელი სახლის დემონტაჟისას – 1კვ.მ-ზე 250 აშშ დოლარის ექვივალენტი ლარის ოდენობით; მშენებლობის ნებართვის გარეშე აშენებული ავტოფარეხის და სხვა საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის დემონტაჟისას – სულ 1500 ლარის ოდენობით; ნებართვის გარეშე აშენებული არაკაპიტალური ავტოფარეხის დემონტაჟისას – სულ 800 ლარის ოდენობით. მითითებული განკარგულების 6.3 პუნქტის თანახმად, განკარგულების მიზნებისათვის, ობიექტი ჩაითვლება მშენებლობის ნებართვით აშენებულად წე-

რილობით განცხადებასთან ერთად არქიტექტურის სამსახურის მიერ გაცემული წერილის წარმოდგენის შემთხვევაში, რომელიც ადასტურებს ობიექტის სამართლებრივ რეგისტრაციაში გატარების ფაქტს. ქ. ბათუმის მერიის არქიტექტურისა და ქალაქმშენებლობის სამმართველოს, ქალაქის მთავარი არქიტექტურის 28.10.1996 წ. წერილით უ. გ-ს განცხადების პასუხად ეცნობა, რომ მერიის 30.09.1996წ. ტექნიკური კომისიის №4 ოქმის თანახმად, სამართლებრივ რეგისტრაციაში გატარდა ... ქ. №11-ში უ. გ-ზე რიცხული შენობა.

ქ. ბათუმში ... ქ.№108, ბ.№34-ში მცხოვრები უ. გ-მა №გ-171 განცხადებით მოითხოვა ქ. ბათუმში, ... ქ.№11-ში 44 კვ. მ. შენობის, როგორც საზოგადოებრივი დანიშნულების ობიექტის, დემონტაჟის სანაცვლოდ საკომპენსაციო თანხის გაცემა. ბათუმის საკრებულოს თავმჯდომარის 13.10.10წ. №02/85 ბრძანებით შექმნილი კომისიის 19.10.10წ. №4 ოქმის მიხედვით, კომისიამ მიუთითა, რომ კომპენსაციის გაცემის საფუძველად წარმოდგენილ დოკუმენტში არ არის მითითებული საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის მშენებლობის შესახებ, შესაბამისად საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულების საფუძველზე 1კვ.მ.-ზე გაიცა 100ლ. ოდენობის კომპენსაცია, ამდენად დემონტირებული ფართის ოდენობის (47.6კვ.მ.), შესაბამისად, უ. გ-ზე გაიცა 4760 ლარის ოდენობის საკომპენსაციო თანხა.

უ. გ-მა 15.04.13წ. სარჩელი აღძრა ქ. ბათუმის მერიისა და მერიის ზედამხედველობის სამსახურის მიმართ, რომლითაც მოითხოვა ქ. ბათუმის მერიის ზედამხედველობის სამსახურისათვის საკომპენსაციო თანხის გაცემის დავალება კვ.მ-ზე 250 აშშ დოლარის ოდენობით, რაც ჯამში შეადგენს 11900 აშშ დოლარის ექვივალენტს ლარში. მოსარჩელემ 20.06.13წ. დააზუსტა მოთხოვნა და საბოლოოდ მოითხოვა საკომპენსაციო თანხის ოდენობის განმსაზღვრელი კომისიის 13.10.10წ. №4 ოქმის საოქმო გადაწყვეტილების უ. გ-ის ნაწილში ბათილად ცნობა, კერძოდ იმ ნაწილში ბათილად ცნობა, რომლითაც დემონტაჟირებული ფართის ღირებულება 1 კვ.მ-ზე 100 ლარით, ხოლო მთლიანი საკომპენსაციო თანხა – 4760 ლარით განისაზღვრა. მოსარჩელემ მოითხოვა აგრეთვე მერიისათვის აქტის გამოცემის დავალება, რომლითაც მოსარჩელეს საკომპენსაციო თანხა განისაზღვრება 1კვ.მ-ზე 250 აშშ დოლარით, ხოლო მთლიანი თანხა – 11.900 აშშ დოლარით. მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ დემონტაჟს დაქვემდებარებული შენობა-ნაგებობა რეალურად იყო კომერციული ფართი, რომელშიც მესაკუთრის თანხმობით სამეწარმეო რეესტრში რეგისტრირებულ ინდ.მენარმე ს. გ-ეს კე-

თიღმონყობილი ჰქონდა საზოგადოებრივი დანიშნულების და-
წესებულება – აბანო. ჟ. გ-მა მიმართა ქ. ბათუმის მერიას გან-
ცხადებით, რომლითაც „თვითმმართველი ქალაქის – ბათუმის
ტერიტორიაზე განლაგებული ობიექტების დემონტაჟის შემ-
თხვევაში გასაცემი საკომპენსაციო თანხის ოდენობის შესახებ“
საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულების მე-3 მუხლის სა-
ფუძველზე მოითხოვა 1კვ.მ. 250 აშშ დოლარის ექვივალენტი
ლარის ოდენობის კომპენსაციის გაცემა.

ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 17.09.13წ. გადაწყვეტი-
ლებით სარჩელი არ დაკმაყოფილდა უსაფუძვლობის გამო. პირ-
ველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება გასაჩივრდა
ჟ. გ-ის მიერ.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 07.03.13წ. გადაწყვე-
ტილებით ჟ. გ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწი-
ლობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი საკრებულოს 13.10.10წ. №02/
90 ბრძანება და ამ ბრძანებით დამტკიცებული საკომპენსაციო
თანხის განმსაზღვრელი კომისიის სხდომის №4 ოქმი ჟ. გ-ზე
თანხის გაცემის ნაწილში. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვე-
ტილებით ბათუმის მერიას დაეკისრა ჟ. გ-ზე ქ. ბათუმში, ... ქ.
№11-ში (ამჟამად ... ქ. №20-ში) მდებარე უძრავი ქონების (47.6
კვ.მ.) დემონტაჟის სანაცვლოდ საკომპენსაციო თანხის გადახ-
და 1კვ.მ-ზე 250 ლარის ოდენობით.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ აპე-
ლანტის კუთვნილი ნაგებობა იყო კაპიტალური საზოგადოებ-
რივი ობიექტი, შესაბამისად ანაზღაურება უნდა გაიცეს საკრე-
ბულოს თავმჯდომარის 27.11.09წ. №92 განკარგულების მე-2
პუნქტის დანაწესის მიხედვით, რომლის თანახმად დემონტი-
რებული ობიექტის მფლობელზე 1კვ.მ-ზე გასაცემი კომპენსა-
ცია შეადგენს 250 ლარს. პალატამ არ გაიზიარა აპელანტის მო-
საზრება დემონტაჟირებული ობიექტის მფლობელზე 1კვ.მ-ზე
250 აშშ დოლარის კომპენსაციის გაცემის შესახებ, ვინაიდან ამ
ოდენობის კომპენსაცია გაიცემა მხოლოდ საცხოვრებელ სახ-
ლზე, ასევე სხვა შენობა-ნაგებობაზე მშენებლობის ნებართვით
განსახორციელებელი უსახური მიშენების დემონტაჟის შემ-
თხვევაში, რასაც ადგილი არ ჰქონია.

სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით
გასაჩივრდა ქ. ბათუმის მერიის მიერ და მერიის სახედამხედ-
ველო სამსახურის მიერ. კასატორებმა აღნიშნეს, რომ ჟ. გ-ის
მიერ საკომპენსაციო თანხის განსაზღვრის მიზნით წარმოდგე-
ნილ დოკუმენტში (ქ. ბათუმის მთავარი არქიტექტორის მიერ
28.10.1996წ. გაცემულ №10-12/150 წერილში), რომელიც განკარ-

გულების მიზნებისთვის ითვლება მშენებლობის ნებართვად, პირდაპირ არ არის მითითებული, რომ სამართლებრივ რეგისტრაციაში გატარდა საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტი. დავის გადაწყვეტისას სასამართლოს უნდა გამოეყენებინა განკარგულების მე-8 და 1-ლი პუნქტები და არა მე-2 პუნქტი. შესაბამისად, სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა და არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა. განკარგულების 1-ლი მუხლის თანახმად, საკონპენსაციო თანხის ოდენობა 1კვ.მ-ზე 100 ლარს შეადგენს. განკარგულების მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული კომპენსაციის გაცემა, განკარგულების მე-8 პუნქტის თანახმად, შესაძლებელია იმ შემთხვევაში, თუ კომპენსაციის გაცემის საფუძვლად წარმოდგენილ დოკუმენტში პირდაპირაა მითითებული, რომ მშენებლობის ნებართვა გაიცა საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის მშენებლობისათვის. სანამ მე-8 პუნქტი ძალაშია, მისი გამოყენება სავალდებულოა.

საკასაციო სასამართლოს სხდომაზე კასატორების წარმომადგენლებმა მხარი დაუჭირეს საკასაციო საჩივარს და ითხოვეს მისი დაკმაყოფილება. მონინალმდევე მხარე კანონით დადგენილი წესით შეტყობინების მიუხედავად, სასამართლო პროცესზე არ გამოცხადდა.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალებისა და საკასაციო საჩივრის საფუძვლების შესწავლის შედეგად თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

ჟ. გ-ის სარჩელის ნაწილობრივი დაკმაყოფილების, თვითმმართველ ქალაქ ბათუმის საკრებულოს თავმჯდომარის 19.10.10წ. №02/90 ბრძანების ბათილად ცნობის და ქ. ბათუმის მერიისათვის 1 კვ.მ.-ზე 250ლ. ოდენობით საკომპენსაციო თანხის აპელანტის სასარგებლოდ დაკისრების საფუძვლად სააპელაციო პალატის გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში მითითებულია ბათუმის საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულება, რომლითაც დამტკიცდა თვითმმართველი ქალაქის – ბათუმის ტერიტორიაზე განლაგებული ობიექტის დემონტაჟის შემთხვევაში გასაცემი საკომპენსაციო თანხის ოდენობა.

წერილობით განცხადებასთან ერთად, არქიტექტურის სამსახურის წერილი, რომელიც ადასტურებს ობიექტის სამართლებრივ რეგისტრაციაში გატარებას, თვითმმართველი ქალაქის – ბათუმის საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულების მე-

6 პუნქტის შესაბამისად, განკარგულების მიზნებისათვის, მშენებლობის ნებართვით აშენებულად მიჩნევის საფუძველს იძლევა და განკარგულების 1-ლი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად საკომპენსაციო თანხის გაცემის საფუძველს წარმოადგეს. ამასთანავე, განკარგულების მე-8 პუნქტის თანახმად საკომპენსაციო თანხა განკარგულების მეორე პუნქტის შესაბამისად (1 კვ.მ.-ზე 250 ლარის ოდენობით) გაიცემა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კომპენსაციის გაცემის საფუძველად წარმოდგენილ დოკუმენტში პირდაპირაა მითითებული მშენებლობის ნებართვის საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის მშენებლობისათვის გაცემის შესახებ.

საქმეში დაცული დოკუმენტები, კერძოდ საჯარო რეესტრის სააგენტოს ბათუმის სარეგისტრაციო სამსახურის 15.02.07 წ. წერილი, შენობის გეგმა, ქალაქის მთავარი არქიტექტურის 28.10.1996 წ. წერილი ქმნის, საკრებულოს 27.11.09 წ. №92 განკარგულების მიზნებში, შენობის ნებართვის საფუძველზე აშენებულად მიჩნევის საფუძველს. ამასთანავე, მართებულია კომისიის მითითება, რომ კომპენსაციის გაცემის საფუძველად წარმოდგენილ დოკუმენტში არ არის მითითებული საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის მშენებლობის შესახებ.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ადგილი ჰქონდა კაპიტალურ საზოგადოებრივ (არასაცხოვრებელი) ობიექტის დემონტაჟს, სასამართლომ დაადგინა, რომ ობიექტში ფუნქციონირებდა აბანო, ნაგებობა მოსარჩელეს მიქირავებული ჰქონდა ინდ. მენარმე ს. გ-ზე, რომელიც ახორციელებდა სამენარმეო საქმიანობას. სააპელაციო სასამართლო კომპენსაციის ოდენობის განსაზღვრის საფუძველად უთითებს საკრებულოს თავმჯდომარის 27.11.09 წ. №92 განკარგულებით დამტკიცებული გასაცემი საკომპენსაციო თანხის ოდენობებს. ხსენებული განკარგულებით სხვადასხვა ობიექტის დემონტაჟისათვის, კერძოდ და საჯარო ინტერესების ერთიანობის, ურთიერთშეფასებისა და განონანსორების საფუძველზე, დამტკიცებულია კომპენსაციის სხვადასხვა თანხები. საკომპენსაციო თანხის განსაზღვრისას სააპელაციო სასამართლო დაეყრდნო 27.11.09წ. №92 განკარგულების მე-2 პუნქტის დანაწესს, რომლის მიხედვით დემონტირებული ობიექტის მფლობელზე 1 კვ.მ.-ზე გასაცემი კომპენსაცია 250 ლარს შეადგენს. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სააპელაციო პალატის მიერ ხსენებული პუნქტის საფუძველზე კომპენსაციის ოდენობის განსაზღვრა არის დაუსაბუთებელი, მიუხედავად იმისა, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ 17.09.03წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი არ დაკმა-

ყოფილდა საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულების მე-8 პუნქტზე მითითებით, რომლის თანახმად კაპიტალური საზოგადოებრივი ობიექტის დემონტაჟისათვის დადგენილი საკომპენსაციო ოდენობა გაიცემა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კომპენსაციის გაცემის საფუძვლად წარმოდგენილ დოკუმენტში პირდაპირაა მითითებული საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის მშენებლობისათვის მშენებლობის ნებართვის გაცემის შესახებ, სააპელაციო სასამართლომ საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულების მე-8 პუნქტთან დაკავშირებით ყოველგვარი მსჯელობის გარეშე გააუქმა ქვედა ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება და კომპენსაციის ოდენობა განსაზღვრა აღნიშნული პუნქტის მოთხოვნის გაუთვალისწინებლად.

საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ ყ. გ-ის კუთვნილი ობიექტი აშენდა მშენებლობის ნებართვის გარეშე, შენობის მშენებლობის გარეშე აშენება ყ. გ-ს სადავოდ არ გაუხდია. მშენებლობის ნებართვით აშენებულად ობიექტი მიჩნეულ იქნა მხოლოდ ქ.ბათუმის საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულების მიზნებისათვის ანუ აღსრულებული დემონტაჟის სანაცვლოდ კომპენსაციის ოდენობის განსაზღვრისათვის. ამდენად, გადამწყვეტი მნიშვნელობა კომპენსაციის ოდენობის განსაზღვრისათვის უნდა მიენიჭოს არა იმას, თუ რა მიზნით იყენებდა უნებართვოდ აშენებულ ობიექტს მოსარჩელე, არამედ ხსენებული განკარგულებით დადგენილ პირობებს. თვითმმართველი ქალაქ ბათუმის საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულების მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული ოდენობით (კვ.მ.-ზე 250 ლარი) კომპენსაცია გაიცემა მხოლოდ იმ პირობით, თუ კომპენსაციის გაცემის საფუძვლად წარმოდგენილ დოკუმენტში პირდაპირ იქნებოდა მითითებული საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის მშენებლობა. საქმეში დაცული დოკუმენტაცია ქმნის საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულების მიზნებში შენობის მშენებლობის ნებართვით აშენებულად მიჩნევის საფუძველს, ამასთანავე, დოკუმენტაცია არ შეიცავს მითითებას ობიექტის დანიშნულებასთან დაკავშირებით. ასეთ მითითებას არ შეიცავს ქალაქის მთავარი არქიტექტორის წერილი, ტექნიკური ინვენტარიზაციის ბიუროს მასალები. ამდენად, არ დასტურდება სააპელაციო პალატის მიერ გამოყენებული კომპენსაციის თანხის გაანგარიშების საფუძველი.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ განსახილველ შემთხვევაში სახეზეა მავალდებელი სარჩელი (სასკ-ის 23-ე მუხ.), მო-

სარჩელე მოითხოვს 1 კვ.მ-ზე 250 ლარის ოდენობით კომპენსაციის გაცემის შესახებ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დაკისრებას ადმინისტრაციულ ორგანოზე. მავალდებელი სარჩელი დასაბუთებულად მიიჩნევა, თუ აქტის გამოცემის დავალების მოთხოვნა შესაბამის სამართლებრივ საფუძველს ემყარება, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს ანიჭებს მოთხოვნილი აქტის გამოცემის უფლებამოსილებას და დაინტერესებული პირიც უფლებამოსილია მოითხოვოს აქტის გამოცემა. მოსარჩელის კანონიერი უფლების და ინტერესის არსებობა დგინდება მატერიალური სამართლის საფუძველზე. მოსარჩელე სადავო აქტის გაუქმების და მისთვის კომპენსაციის ოდენობის მინიჭების შესახებ აქტის გამოცემის დავალების სამართლებრივ საფუძველად უთითებს საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულებას. აქტის გამოცემის დავალების აუცილებელი პირობა არის ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა. საერთო წესის თანახმად სასამართლოს გადაწყვეტილებით აქტის გამოცემის დავალება შეუძლებელია, თუ ბათილად არ გამოცხადდება ადმინისტრაციული ორგანოს ის აქტი, რომლითაც უარყოფილია მოსარჩელის მოთხოვნა. სააპელაციო პალატამ გამოცემული აქტის კანონიერებაზე მსჯელობის გარეშე დააკმაყოფილა მოთხოვნა ახალი აქტის გამოცემის დავალების თაობაზე, სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება საერთოდ არ შეიცავს მსჯელობას სადავო აქტის უკანონობის შესახებ. საკრებულოს თავმჯდომარის 19.10.10წ. №02/90 სადავო ბრძანებით დამტკიცდა კომისიის 19.10.10წ. №4 ოქმი რომლის მე-3 პუნქტის თანახმად ფ. გ-მა №გ-171 განცხადებით მოითხოვა ქ.ბათუმში, ... ქ. №11-ში 44 კვ.მ. შენობის დემონტაჟის სანაცვლოდ საკომპენსაციო თანხის იმ ოდენობით გაცემა, რომელიც განსაზღვრულია 27.11.09წ. №92 განკარგულებით საზოგადოებრივი დანიშნულების ობიექტის დემონტაჟისათვის. ოქმში მითითებულია, რომ კომპენსაციის გაცემის საფუძველად წარმოდგენილ დოკუმენტში არ არის მითითებული საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის მშენებლობისათვის ნებართვის გაცემაზე. კომისიის პოზიცია ემყარება საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულებას, რომლის საფუძველზეც მოითხოვს ფ. გ-ი სარჩელით კომპენსაციის გაცემას. სააპელაციო სასამართლოს მითითება 27.11.09წ. №92 განკარგულების 6.3 პუნქტზე, რომლის თანახმად არქიტექტურის წერილი საკომპენსაციო თანხის გაცემის საფუძველს წარმოადგენს, არ ქმნის 1 კვ.მ.-ზე 250 ლ. ოდე-

ნობის (2 პ.) კომპენსაციის განსაზღვრის საფუძველს, ვინაიდან განკარგულების მე-8 პუნქტი ამ ოდენობის კომპენსაციის განსაზღვრის პირობად იმპერატიულად მოითხოვს განკარგულებით მშენებლობის ნებართვად მიჩნეულ დოკუმენტში პირდაპირ იმის მითითებას, რომ მშენებლობის ნებართვა საზოგადოებრივი (არასაცხოვრებელი) ობიექტის მშენებლობისათვის იყო გაცემული. ჟ. გ-ის მიერ წარდგენილ მთ.არქიტექტორის 28.10.1996წ. №01-12/150 ნერილში მითითებულია მხოლოდ შენობის სამართლებრივ რეგისტრაციაში გატარების თაობაზე. ამდენად, გაურკვეველია თუ რა მოსაზრებებით უარყო სააპელაციო პალატამ 27.11.02წ. №92 განკარგულების მე-8 და 1-ლი პუნქტებით დადგენილი კომპენსაციის განსაზღვრის წესები, რა მოსაზრებების გამო მიიჩნია სააპელაციო პალატამ კომისიის 19.10.10წ. №4 ოქმით განსაზღვრული კომპენსაციის ოდენობა უმართებულოდ და რის გამო ცნო ბათილად საკრებულოს თავმჯდომარის 19.10.10წ. №02/90 ბრძანება ბათუმის აღმასრულებელი ორგანოს საკრებულოს თავმჯდომარის 13.10.10წ. №02/85 ბრძანებით შექმნილი კომისიის 19.10.10წ. სხდომის №4 ოქმი ჟ. გ-ზე საკომპენსაციო თანხის გაცემის ნაწილში. ამასთანავე, სააპელაციო პალატის 07.03.13წ. გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში მითითება თვითმმართველი ქალაქის – ბათუმის აღმასრულებელი ორგანოს საკრებულოს თავმჯდომარის 19.10.10წ. №02/90 ბრძანების და ამ ბრძანებით დამტკიცებული კომისიის სხდომის №4 ოქმის ჟ. გ-ზე საკომპენსაციო თანხის გაცემის ნაწილში ბათილად ცნობის შესახებ (სარეზოლუციო ნაწილის მე-4 პუნქტი) ადასტურებს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით ბათილად იქნა ცნობილი თვითმმართველი ქალაქ ბათუმის აღმასრულებელი ორგანოს საკრებულოს თავმჯდომარის 19.10.10წ. №02-90 ბრძანება მთლიანად და არა მხოლოდ კომისიის №4 ოქმის ჟ. გ-ის განცხადებასთან დაკავშირებით მიღებული გადაწყვეტილების დამტკიცების ნაწილში, რითაც სააპელაციო სასამართლო სსკ-ის 248-ე მუხლის დარღვევით გასცდა სასარჩელო მოთხოვნის ფარგლებს.

თვითმმართველი ქალაქის – ბათუმის საკრებულოს 27.11.09წ. №92 განკარგულების მე-13 პუნქტის თანახმად საკრებულოს 28.03.06წ. №3-7 დადგენილების ძალაში შესვლის შემდეგ კომპენსაცია გაიცემა მხოლოდ იმ ობიექტზე, რომლის დემონტაჟიც 28.03.06წ. №3-7 დადგენილების საფუძველზე განხორციელდა. სააპელაციო პალატამ ამ გარემოების გამოკვლევის გარეშე მოახდინა კომპენსაციის გადაანგარიშება.

სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა აპელანტის მოსაზრება დემონსტრირებული ობიექტის 1 კვ.მ-ზე 250 აშშ დოლარით განსაზღვრის შესახებ, რადგან 27.11.09წ. №92 განკარგულების თანახმად ამ ოდენობის თანხა გაიცემა მხოლოდ საცხოვრებელი სახლის ან შენობა-ნაგებობაზე მშენებლობის ნებართვით განხორციელებული უსახური მინაშენის დემონტაჟის შემთხვევაში. სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში აღნიშნულს ადგილი არ ჰქონია. ანალოგიური მოტივაციით მოსარჩელის მოთხოვნის ამ ნაწილს უარი ეთქვა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ. აღნიშნულის მიუხედავად სააპელაციო პალატამ ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 17.09.13წ. გადაწყვეტილება გააუქმა მთლიანად.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ გადაწყვეტილება არის დაუსაბუთებელი, სახეზეა სსკ-ის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დარღვევა, რაც თავის მხრივ გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების და სსკ-ის 412-ე მუხლის საფუძველზე საქმის ხელახალი განხილვისათვის იმავე სასამართლოსათვის დაბრუნების პირობაა. ამდენად, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, უნდა გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე, 399-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ქ. ბათუმის მერიისა და ზედამხედველობის სამსახურის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 07.03.2013წ. გადაწყვეტილება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
2. სასამართლო ხარჯები გადანაწილდეს საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების დადგენისას;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

დაჯარიმება უნებართვო მხანებლობისათვის

განჩინება

№ბს-478-467(2კ-14)

4 ივნისი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
ლ. მურუსიძე

დავის საგანი: ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2013 წლის 28 ნოემბერს ბ. ჩ-ამ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხეების – ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიმართ.

მოსარჩელის განმარტებით, იგი უსახლკაროა და ამასთან, რეგისტრირებულია სოციალურად დაუცველი ოჯახების ერთიან ბაზაში და სოციალური დახმარება მისთვის ერთადერთ შემოსავალს წარმოადგენს. მან არაერთგზის მიმართა სახელმწიფოს სხვადასხვა ორგანოებს დახმარებისა და თავშესაფრის გამოყოფის თხოვნით, მაგრამ უშედეგოდ. აღნიშნულის შემდეგ, მოსარჩელემ საკუთარი ძალებით მონახა ობიექტი, სადაც საძირკველი უკვე აშენებული იყო და შეეცადა მის მოწესრიგებას. 2013 წლის 3 ივლისს ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურისგან მიიღო მითითება მის მიერ განხორციელებული სამშენებლო სამუშაოების დემონტაჟის შესახებ და განესაზღვრა 7-დღიანი ვადა ამ მითითების შესასრულებლად, რა დროშიც იგი შეეცადა დანგრეული სახლის საძირკველს პირვანდელი, დანგრეული იერსახე მიეღო. 2013 წლის 6 აგვისტოს ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის №000307 დადგენილებით მოსარჩელე დაჯარიმდა 10 000 ლარით. აღნიშნული დადგენილება ბ. ჩ-ამ გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომელმაც არ დააკმაყოფილა წარდგენილი ადმინისტრაციული საჩივარი.

მოსარჩელის მითითებით, ზედამხედველობის სამსახურის მიერ არ მოხდა არსებული გარემოებების სრულად შესწავლა,

კერძოდ, არ გამოკვლეულა ის ფაქტი, რომ მითითების მიღების შემდეგ მან საძირკველი პირვანდელ მდგომარეობაში მოიყვანა.

ამდენად, მოსარჩელემ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 6 აგვისტოს №000307 დადგენილებისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 21 ოქტომბრის №2375 განკარგულების ბათილად ცნობა მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 20 მარტის გადაწყვეტილებით ბ. ჩას სასარჩელო განცხადება არ დაკმაყოფილდა.

საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ უძრავ ნივთებზე უფლებათა რეესტრის მონაცემებით, თბილისის სა-რეესტრაციო ზონაში მიმდინარე პერიოდზე ბ. ჩას სახელზე უძრავ ნივთზე საკუთრების უფლება არ არის რეგისტრირებული.

ქ. თბილისში, აფრიკა, ..., ... მიმდებარედ ბ. ჩას მიერ განხორციელდა სამშენებლო სამუშაოები (მონყობილია ლენტური საძირკველი და ბლოკის წყობა) შესაბამისი სამშენებლო დოკუმენტაციის გარეშე.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, სამართალდამრღვევის მიმართ 2013 წლის 3 ივლისს შედგა მითითება №000307, რომლითაც მხარეს განესაზღვრა 7 კალენდარული დღე უნებართვოდ მონყობილი ლენტური საძირკვლისა და ბლოკის მონყობის დემონტაჟის განსახორციელებლად. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სამართალდამრღვევის მიმართ 2013 წლის 12 ივლისს შედგენილ იქნა შემონმების აქტი №000307, რომლითაც დაფიქსირდა მითითების პირობების შეუსრულებლობა.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურში სამშენებლო სამართალდარღვევის ფაქტთან დაკავშირებით 2013 წლის 22 ივლისს გაიმართა საქმის ზეპირი განხილვა; სხდომაზე გამოცხადდა თავად ბ. ჩა, რომელმაც დაადასტურა მითითებისა და შემონმების აქტის ჩაბარება და განმარტა, რომ მინა არ წარმოადგენდა მის საკუთრებას, ხოლო მშენებლობა დაიწყო 2013 წელს და მის მიერ მოხდა უკვე არსებულ საძირკველზე კედლების აშენება.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურ-

რის 2013 წლის 6 აგვისტოს №000307 დადგენილებით ბ. ჩ-ა დაჯარიმდა 10 000 ლარით, ქ. თბილისში, აფრიკა, ..., ... (საკადასტრო კოდი №...) მიმდებარედ სამშენებლო სამუშაოების უნებართვოდ წარმოებისთვის. მასვე დაევალა უნებართვოდ განხორციელებული სამშენებლო სამუშაოების დემონტაჟი.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 6 აგვისტოს №000307 დადგენილება ბ. ჩ-ამ 2013 წლის 16 აგვისტოს გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში. წარდგენილ საჩივართან დაკავშირებით თბილისის მერიამ დაიწყო აღმინისტრაციული წარმოება; საქმის გარემოებათა გამოკვლევის მიზნით 2013 წლის 3 და 9 სექტემბერს გაიმართა საქმის ზეპირი განხილვები; სხდომაზე გამოცხადდა თავად ბ. ჩ-ა, რომელმაც განმარტა, რომ ობიექტზე საძირკველი უკვე აშენებული იყო და მან მხოლოდ გაზარდა საძირკველის მოცულობა და ერთ მეტრამდე ამოიყვანა ბლოკის კედელი. ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 21 ოქტომბრის №2375 განკარგულებით ბ. ჩ-ას უარი ეთქვა ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე.

განსახილველ შემთხვევაში, სასამართლომ საქმის მასალებით დადგენილად მიიჩნია, რომ ბ. ჩ-ას მიერ ქ. თბილისში, აფრიკა, ..., ... (საკადასტრო კოდი №...) მიმდებარედ, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე, განხორციელდა უნებართვო სამშენებლო სამუშაოები. აღნიშნულთან დაკავშირებით ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ შედგა 2013 წლის 3 ივლისის №000307 მითითება, სამართალდამრღვევმა ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ განსაზღვრულ ვადაში ვერ უზრუნველყო მითითებით დადგენილი დარღვევების აღმოფხვრა, რის შესაბამისადაც ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ შედგა 2013 წლის 12 ივლისის №000307 შემოწმების აქტი, რის საფუძველზეც თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა მიიღო 2013 წლის 6 აგვისტოს №000307 დადგენილება ბ. ჩ-ას დაჯარიმებისა და უნებართვოდ განხორციელებული სამშენებლო სამუშაოების დემონტაჟის შესახებ.

სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის არგუმენტები იმის თაობაზე, რომ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 6 აგვისტოს №000307 დადგენილების მიღებამდე შესრულდა ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მითითება, რის შესაბამისადაც არ არსებობდა სადავო დადგენილების მიღების საფუძველი. რამდენადაც მითითებული გარემოების დამადასტურებელი მტკიცებულებები საქმეში არ მოიპოვებოდა.

სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქ. თბილისის მე-რიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 3 აგვისტოს №000307 დადგენილება მიღებულ იქნა მოქმედი კანონმდებლობის სრული დაცვით და არ არსებობდა მისი ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძველი. ამასთან, სასამართლომ მიიჩნია, რომ საჩივრის განმხილველმა ორგანომ, ქ. თბილისის მერიამ, საქმის ფაქტობრივი გარემოებების სრულყოფილად შესწავლის შემდეგ მიიღო გადაწყვეტილება საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ და შესაბამისად არ არსებობდა 2013 წლის 21 ოქტომბრის №2375 განკარგულების ბათილად ცნობის საფუძველი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 20 მარტის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ბ. ჩ-ამ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 15 ივლისის გადაწყვეტილებით ბ. ჩ-ას სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 20 მარტის გადაწყვეტილება და მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც ბ. ჩ-ას სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 6 აგვისტოს №000307 დადგენილება და ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევისა და ურთიერთშეჯერების შემდეგ ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა; ამასთან, ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 21 ოქტომბრის №2375 განკარგულება.

სააპელაციო სასამართლომ დამატებით მიუთითა, რომ სამართალწარმოებაში დაცული დოკუმენტაციის – სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2014 წლის 2 ივნისის ამონაწერის მიხედვით დასტურდება, რომ აპელანტი – ბ. ჩ-ა (მცხოვრები: 0168, ქ. თბილისი, ისანი-სამგორის რაიონი, აფრიკა, 360 კმ., №...) რეგისტრირებულია სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში, მისი მოქმედი სარეიტინგო ქულაა 41920 და იღებს შემწევობას. ამასთან, სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია ის გარემოება, რომ 2009 წლის აგვისტოს

თვიდან 2012 წლამდე ბ. ჩ-ამ არაერთხელ მიმართა შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ადმინისტრაციულ ორგანოებს თავ-შესაფრის გამოყოფის მოთხოვნით.

სააპელაციო სასამართლომ საქმის მასალებით დადგენილად მიიჩნია, რომ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის თანამშრომლის მიერ 2013 წლის 7 ივლისს შედგა №000307 მითითება, რომელშიც აღინიშნა, რომ ბ. ჩ-ამ ქ. თბილისში, აფრიკა, ..., ... მიმდებარედ განხორციელა უნებართვო მშენებლობა, კერძოდ, მოწყობილია ლენტუხის საძირკველი და ბლოკის წყობა. დარღვევის გამოსწორების მიზნით, ბ. ჩ-ას განესაზღვრა შვიდი დღის ვადა უნებართვოდ მოწყობილი ლენტუხის საძირკვლის და ბლოკის წყების დემონტაჟისთვის. სამართალწარმოების მასალებით ასევე დასტურდება, რომ სადავო ობიექტი წარმოადგენს ლენტუხის საძირკველით და ბლოკის წყობით არსებულ გადაუხურავ კონსტრუქციას, რომელიც არ არის შემოსაზღვრული კედლებით და არ ქმნის გადახურულ ჩაკეტილ სივრცეს. მინა დავის განხილვის მომენტისათვის საკუთრების უფლებით აღრიცხული არ არის.

სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის მიზანია სამშენებლო საქმიანობის განხორციელების უზრუნველყოფა სამშენებლო სფეროს ტექნიკური რეგლამენტებითა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების სრული დაცვით. სააპელაციო სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 6 აგვისტოს №000307 დადგენილების გამოცემის სამართლებრივ საფუძველზე. კერძოდ, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლი ითვალისწინებს უნებართვო მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოებას მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე. აღნიშნული მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი ადგენს, რომ უნებართვო მშენებლობის ან/და რეკონსტრუქციის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზ-

ღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე, რომელიც იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, გამოიწვევს დაჯარიმებას: სახელმწიფოს ან თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე – 10 000 ლარით.

რამდენადაც სააპელაციო სასამართლომ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 24 იანვრის №15302 წერილით დადგინდეს გარემოებად მიიჩნია, რომ თბილისის სარეგისტრაციო სამსახურში არსებული ჩანაწერების მიხედვით ქ. თბილისში, აფრიკა, ..., მიმდებარედ არსებული უძრავი ნივთი საკუთრების უფლებით რეგისტრირებული არ არის, სადავო ბრძანებით განსაზღვრული მიწის ობიექტი განეკუთვნება სახელმწიფო საკუთრებას, ამრიგად, იგი მოექცევა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის რეგულირების სფეროში. ამასთან, სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა აღნიშნული მუხლის შენიშვნას, რომლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, გაბარიტების ცვლილებად განიხილება ისეთი სამშენებლო საქმიანობა, რომლის დროსაც იცვლება შენობა-ნაგებობის საძირკვლის, გარე შემომზღვევადი კონსტრუქციების ან/და სახურავის პარამეტრები (მიშენება, დაშენება, შენობა-ნაგებობის სიმაღლის გაზრდა და ა. შ.), ხოლო მშენებლობის შედეგად წარმოქმნილი ობიექტი არის შენობა-ნაგებობის არსებითი შემადგენელი ნაწილი, რომლის გამოცალკევება შეუძლებელია მთლიანი შენობა-ნაგებობის ან ამ ნაწილის განადგურების ანდა მათი დანიშნულების მოსპობის გარეშე.

სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, იმისთვის, რომ სამშენებლო სამართალდარღვევა დაეფუძნოს პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლს, აუცილებელია, რომ უნებართვო მშენებლობა განხორციელდეს განსაკუთრებული, გამორჩეული, სპეციალური სტატუსის მქონე ტერიტორიის (ზონის) ფარგლებში; კერძოდ, ისეთი ტერიტორიის ფარგლებში, როგორც არის: 1) სპეციალური რეჟიმის ზონა, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, 2) ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ტერიტორიები, 3) კულტურული მემკვიდრეობის დამცავი ზონები, 4) საკურორტო-სარეკრეაციო ზონები, ან კიდევ 5) ქალაქ თბილისის ტერიტორია, იმ პირობებში, როდესაც უნებართვო მშენებლობა იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას.

განსახილველ შემთხვევაში, სააპელაციო სასამართლომ

დადგენილად მიიჩნია ის გარემოება, რომ მართალია ბ. ჩ-ამ შე-საბამისი სანებართვო დოკუმენტაციის გარეშე მოაწყო ბლო-კის წყობა, მაგრამ სამართალწარმოებაში დაცული დოკუმენ-ტაციით ასევე დასტურდება აღნიშნული წყობის მოშლის ფაქ-ტი; დაუდგენელია ის ფაქტობრივი გარემოება, აღნიშნული მოქ-მედება უსწრებდა თუ არა სადავო ბრძანების გამოცემას დრო-ში. სადავო ბრძანებაში ასევე არ არის ნამსჯელი იმ ფაქტობრივ გარემოებაზე, რომ ბ. ჩ-ას მითითებით დასტურდებოდა ლენ-ტური საძირკვლის არსებობის ფაქტი, რამდენადაც ადმინის-ტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სადავოდ ქცევის შემთხვე-ვაში ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია დაასაბუთოს მი-სი კანონშესაბამისობა, მით უფრო იმ შემთხვევაში, თუ ადმი-ნისტრაციული ორგანოს მითითების შეუსრულებლობა კანონ-მდებლობით იწვევს პასუხისმგებლობის ღონისძიების გამოყე-ნების შესაძლებლობას. ქალაქ თბილისის მერია სულ მცირე ვალ-დებული იყო პასუხისმგებლობის ღონისძიების გამოყენების შემთხვევაში დაესაბუთებინა, რომ სადავო ობიექტზე საძირ-კველის არსებობის შემთხვევაშიც ადმინისტრაციული ორგანო აღჭურვილი იყო კანონისმიერი შესაძლებლობით ბ. ჩ-ას მიმართ გამოეყენებინა სადავო მუხლით გათვალისწინებული პასუხის-მგებლობის ზომები.

სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, გადაცდომის 44.1. მუხლით დაკვალიფიცირებისთვის არ კმარა იმ გარემოებაზე მი-თითება, რომ მოწყობილია ლენტური საძირკველი და ბლოკის წყობა სათანადო დოკუმენტაციის გარეშე. საყურადღებოა, რომ ბ. ჩ-ას შემთხვევაში უნდა დადგინდეს, არის თუ არა მის მიერ მოწყობილი ლენტური საძირკველი, ასევე უნდა დადგინდეს, თუ როდის შეასრულა მან თბილისის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მითითება დემონტაჟის შესახებ.

ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე სააპენაციო სასა-მართლომ მიიჩნია, რომ დაჯარიმება განხორციელებულია ყვე-ლა არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოების შეჯერების გა-რეშე. სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, ადმინისტრაცი-ულ ორგანოს საქმის გარემოებათა გამოკვლევის მიზნით შეეძ-ლო (უფრო მეტიც, ვალდებული იყო) განმარტება მიეღო მინის ნაკვეთის მეზობელი მინის ნაკვეთის მფლობელებისგან, ნამ-დვილად იყო თუ არა ლენტური საძირკველი მინის ნაკვეთზე მონ-ყობილი, ასეთი ფაქტის დადასტურების შემთხვევაში კი აღარ იარსებებდა ბ. ჩ-ას დაჯარიმების სამართლებრივი საფუძველი.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 15 ივლისის გადაწყვეტილება სა-

კასაცო წესით გაასაჩივრეს ქ. თბილისის მერიამ და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა, რომლებმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა მოითხოვეს.

კასატორის – ქ. თბილისის მერიის განმარტებით, მოსარჩელე თავად აღიარებს მის მიერ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტს, თუმცა, საქმეში არ არის წარმოდგენილი მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა დემონტაჟის წარმოების ანუ სამართალდარღვევის გამოსწორების ფაქტს. კასატორი – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური ასევე მიუთითებს, რომ მოსარჩელეს – ბ. ჩ-ას მითითება არ შეუსრულებია და დემონტაჟი არ განუხორციელებია. ამასთან, ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის განმარტებით, მშენებლობა არის სრულიად ახალი, რომელიც გამოვლენილ იქნა მიმდინარე სტადიაზე, ხოლო მოსარჩელის მითითება თითქოს არსებობდა საძირკველი და მან მხოლოდ ბლოკის კედლები დააშენა, საქმეზე არ დასტურდება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 26 სექტემბრის განჩინებით საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამოწმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 28 ოქტომბრის განჩინებით ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და მათი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრების გარეშე.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 26 მარტის განჩინებით ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრების განხილვა დაინიშნა ზეპირი მოსმენით, 2015 წლის 30 აპრილს, 12:30 საათზე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრების საფუძვლების შესწავლისა და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწ-

მეზის შედეგად მიიჩნევა, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, ბ. ჩ-ას მიმართ 2013 წლის 3 ივლისს შედგენილ იქნა №000307 მითითება, რომლითაც მხარეს განესაზღვრა 7 დღის ვადა უნებართვოდ მოწყობილი ლენტუხის საძირკვლისა და ბლოკის მოწყობის დემონტაჟის განსახორციელებლად. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 6 აგვისტოს №000307 დადგენილებით, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, ბ. ჩ-ა დაჯარიმდა 10 000 ლარით ქ. თბილისში, აფრიკა, ..., ... (ს.კ. №...) მიმდებარედ სამშენებლო სამუშაოების უნებართვოდ წარმოებისთვის; მასვე დაევალა უნებართვოდ განხორციელებული სამშენებლო სამუშაოების დემონტაჟი. აღნიშნული დადგენილება ბ. ჩ-ამ გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომელმაც 2013 წლის 21 ოქტომბრის №2375 განკარგულებით არ დააკმაყოფილა წარდგენილი ადმინისტრაციული საჩივარი.

ამასთან, საქმეზე დადგენილია, რომ მოსარჩელე – ბ. ჩ-ა (მცხოვრები: 0168, ქ. თბილისი, ისანი-სამგორის რაიონი, აფრიკა, 360 კმ., №...) რეგისტრირებულია სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში და იღებს შემწეობას. ასევე დადგენილია ის გარემოება, რომ 2009 წლის აგვისტოს თვიდან 2012 წლამდე ბ. ჩ-ამ არაერთხელ მიმართა შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ადმინისტრაციულ ორგანოებს თავშესაფრის გამოყოფის მოთხოვნით.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ განსახილველ შემთხვევაში დავის საგანს პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული სამშენებლო სამართალდარღვევისთვის ბ. ჩ-ას დაჯარიმების კანონიერების დადგენა წარმოადგენს.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის პირველი მუხლის „თ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ამ კოდექსის მიზანია სამ-

შენებლო საქმიანობის განხორციელების უზრუნველყოფა სამშენებლო სფეროს ტექნიკური რეგლამენტებითა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების სრული დაცვით. აღნიშნული კოდექსით მონესრიგებულია სამშენებლო სამართალდარღვევისას სანქციის დაკისრების წინაპირობები. ამასთან, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლი ეხება უნებართვო მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოებას მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე. აღნიშნული მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი ადგენს, რომ უნებართვო მშენებლობის ან/და რეკონსტრუქციის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე, რომელიც იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, გამოიწვევს დაჯარიმებას სახელმწიფოს ან თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე – 10 000 ლარით.

ამასთან, აღნიშნული მუხლის შენიშვნის მე-2 პუნქტის მიხედვით, გაბარიტების ცვლილებად განიხილება ისეთი სამშენებლო საქმიანობა, რომლის დროსაც იცვლება შენობა-ნაგებობის საძირკვლის, გარე შემომზღუდავი კონსტრუქციების ან/და სახურავის პარამეტრები (მიშენება, დაშენება, შენობა-ნაგებობის სიმაღლის გაზრდა და ა. შ.), ხოლო მშენებლობის შედეგად წარმოქმნილი ობიექტი არის შენობა-ნაგებობის არსებითი შემადგენელი ნაწილი, რომლის გამოცალკევება შეუძლებელია მთლიანი შენობა-ნაგებობის ან ამ ნაწილის განადგურების ანდა მათი დანიშნულების მოსპობის გარეშე. ამდენად, იმისთვის, რომ სამშენებლო სამართალდარღვევა დაეფუძნოს პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლს, აუცილებელია, რომ უნებართვო მშენებლობა განხორციელდეს განსაკუთრებული, გამორჩეული, სპეციალური სტატუსის მქონე ტერიტორიის (ზონის) ფარგლებში, კერძოდ, ისეთი ტერიტორიის ფარგლებში, როგორც არის: 1) სპეციალური

რეჟიმის ზონა, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, 2) ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ტერიტორიები, 3) კულტურული მემკვიდრეობის დამცავი ზონები, 4) საკურორტო-სარეკრეაციო ზონები, ან კიდევ 5) ქალაქ თბილისის ტერიტორია, იმ პირობებში, როდესაც უნებართვო მშენებლობა იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ განსახილველი სამართალურთიერთობის მიმართ გაკეთებულ სამართლებრივ დასკვნებს და მიუთითებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ სადავო დადგენილების გამოცემისას დარღვეულია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული მოთხოვნა, სადავო დადგენილება გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რა დროსაც ადმინისტრაციულმა ორგანომ ისე დააჯარიმა ბ. ჩ-ა, რომ არ გამოიკვლია და არ დაადგინა ლენტური საძირკველი ბ. ჩ-ას მიერ იყო თუ არა აშენებული. მოსარჩელის მტკიცებით, მან უკვე არსებულ საძირკველზე განახორციელა ბლოკის წყობის მოწყობა, შესაბამისად, მხოლოდ იმ მშენებლობის დემონტაჟი განახორციელა, რომელიც მან ანარმოა, მონაგრია ბლოკის კედელი, ხოლო ლენტური საძირკველის მოშლა, რომელიც მისი მოწყობილი არ ყოფილა, მას არ ევალებოდა. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სადავო დადგენილების გამოცემისას ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს არც მეზობელი მიწის ნაკვეთების მფლობელების განმარტებების მოპოვების გზით არ დაუდგენია და არც ექსპერტიზა ჩაუტარებია, რომლის მეშვეობითაც დადგინდებოდა, თუ როდის იქნა მოწყობილი ლენტური საძირკველი. ასევე, არ არსებობს მითითების შედგენის მომენტისთვის არსებული მდგომარეობის ამსახველი ფოტო ან ვიდეო მასალა, რომელიც დადგენილების გამოცემის დროს არსებულ მდგომარეობასთან შედარების საშუალებას მისცემდა სასამართლოს. შესაბამისად, განსახილველი სამართალურთიერთობის შეფასებისას არსებითი მნიშვნელობა აქვს იმ გარემოების დადგენას, არის თუ არა ბ. ჩ-ას მიერ მოწყობილი ლენტური საძირკველი, რაც ადმინისტრაციულ ორგანოს სადავო დადგენილების გამოცემისა და ბ. ჩ-ას დაჯარიმების დროს არ გამოუკვლევიან.

ამასთან, გამოსარკვევია თუ როდის შეასრულა ბ. ჩ-ამ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ

2013 წლის 3 ივლისს შედგენილი №000307 მითითება დემონტაჟის თაობაზე. ადმინისტრაციული ორგანოების მტკიცებით, მოსარჩელეს მითითებულ ვადაში დემონტაჟი არ განუხორციელებია, თუმცა, ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა ვერც აღნიშნული გარემოება დაადასტურეს. აღნიშნული გარემოების დამადასტურებელი მტკიცებულება საქმეზე არ წარმოდგენილა.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-17 მუხლის მე-2 ნაწილზე და განმარტავს, რომ იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტის კანონიერება ხდება სადავო, მტკიცების ტვირთი ეკისრება იმ ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელმაც გამოსცა ეს აქტი. განსახილველ შემთხვევაში საქმის მასალებში არ არის წარმოდგენილი მთელი რიგი მტკიცებულებები. ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა ვერ შეძლეს დაემტკიცებინათ სადავო აქტების კანონიერება.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლი ადმინისტრაციულ ორგანოს მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთებას ავალდებულებს. აღნიშნული მუხლის პირველი ნაწილი იმპერატიულად განსაზღვრავს, რომ წერილობითი ფორმით გამოცემული აქტი საჭიროებს დასაბუთებას. აქტში მოცემული უნდა იყოს ის სამართლებრივი და ფაქტობრივი წინამძღვრები, რომელთა საფუძველზეც გამოიცა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რასაც მოცემულ შემთხვევაში ადგილი არ ჰქონია.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლის შესაბამისად, სრულყოფილად არ გამოიკვლიეს და არ შეაფასეს საქმის გარემოებები სამართალდარღვევის ფაქტის დადგენისა და მისი სწორი სამართლებრივი კვალიფიკაციის მიზნით. აღნიშნული მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დაუშვებელია, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ. ზემოაღნიშნული ნორმიდან გამომდინარე, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ არ გამოიკვლია საქმისათვის არსებითი მნიშვნე-

ლობის მქონე გარემოებები და ისე გამოსცა ადმინისტრაციული აქტი, იგი უფლებამოსილია საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი და შესაბამის ადმინისტრაციულ ორგანოს ახალი აქტის გამოცემა დაავალოს. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს მიერ სწორად იქნა გამოყენებული საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილი, ვინაიდან, სადავო დადგენილება გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევის გარეშე.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს, რომ ქ. თბილისის მერიას – როგორც ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოს გასაჩივრებული აქტის კანონიერებისა და მიზანშეწონილობის გადამოწმების ვალდებულება წარმოიშობა მალალი ხარისხით, ვინაიდან, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მოწმდება აქტის არა მხოლოდ კანონიერება, არამედ მიზანშეწონილობაც, რაც მოცემული საქმისთვის არსებითი მნიშვნელობის მქონეა. კერძოდ, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 201-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს კანონიერებისა და მიზანშეწონილობის თვალსაზრისით ამოწმებს ადმინისტრაციული ორგანო. ადმინისტრაციული ორგანოს პრეროგატივაა მის კომპეტენციაში შემავალი საკითხი გადაწყვიტოს არა მხოლოდ კანონიერების პრინციპზე დაყრდნობით, რომლის თანახმად, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული სამართლებრივი აქტი უნდა შეესაბამებოდეს მოქმედი კანონის მოთხოვნებს, არამედ, ადმინისტრაციულმა ორგანომ აქტის გამოცემისას უნდა იხელმძღვანელოს მიზანშეწონილობის კრიტერიუმებითაც. მიზანშეწონილობა გულისხმობს ადმინისტრაციული ორგანოს შესაძლებლობას საჯარო ინტერესების გათვალისწინებით ოპტიმალურად გადაწყვიტოს სადავო საკითხი და განახორციელოს შესაბამისი მმართველობითი ღონისძიება. შესაბამისად, ქ. თბილისის მერია ვალდებული იყო ბ. ჩ.-ას ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვისას ემსჯელა, რამდენად მიზანშეწონილი იყო ბ. ჩ.-ასთვის სადავო დადგენილებით გათვალისწინებული სანქციის დაკისრება და წარდგენილი ადმინისტრაციული საჩივარი უნდა გადაეწყვიტა სამართლებრივი და ფაქტობრივი გარემოებების შეჯერების საფუძველზე.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, იმისათვის, რომ შესრულდეს კანონის მოთხოვნა და ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება იყოს კანონშესაბამისი, ინდივიდუალური ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტის გამოცემის მნიშვნელოვანი და სავალდებულო წინაპირობაა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევა, გაანალიზება, შესწავლა და გადაწყვეტილების მიღება ამ გარემოებათა შეფასების შედეგად, იმისათვის, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ადმინისტრაციული ორგანოს დაუსაბუთებელი დასკვნის გაკეთება.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ კასატორებს – ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს არ წარმოუდგენიათ დასაბუთებული საკასაციო პრეტენზია, რომელიც გააბათილებდა სააპელაციო სასამართლოს შეფასებებს.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს, რადგან გასაჩივრებული თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 15 ივლისის გადაწყვეტილება არსებითად სწორია, არ არსებობს მისი გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი და იგი საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლის თანახმად, დატოვებულ უნდა იქნეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 410-ე მუხლით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდეს;

2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 15 ივლისის გადაწყვეტილება;

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სამხანაურ სამართალდარღვევისთვის სანქციის დაკისრების სუბიექტი

განჩინება

№ბს-704-690(2კ-14)

7 ივლისი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ლ. მურუსიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2013 წლის 19 ივლისს შპს „ქ...“ წარმომადგენელმა სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიმართ და მოითხოვა ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 მარტის №000191 მითითების, 2013 წლის 15 მარტის №000191 შემოწმების აქტის, 2013 წლის 11 აპრილის №000191 დადგენილებისა და ქ.თბილისის მერიის 2013 წლის 12 ივნისის განკარგულების ბათილად ცნობა.

მოსარჩელის განმარტებით, 2013 წლის 11 მარტს ზედამხედველობის სამსახურის სპეციალისტებმა შეადგინეს №000191 მითითება, რომლითაც განესაზღვრა 3 დღე, რათა მოეხდინა, ქ.თბილისი, ... გამზირი №2-ში მის კუთვნილ ტერიტორიაზე განთავსებული, რკინის კონსტრუქციის დემონტაჟი, რომელიც წარმომადგენდა გადაადგილებად სტაციონარულ კონსტრუქციას. 15 მარტს, ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის სპეციალისტის მიერ შედგენილ იქნა შემოწმების აქტი №000191 მასზე, რომ მითითება არ შესრულდა, ხოლო 2013 წლის 11 აპრილს ადმინისტრაციულ ორგანოში გამართულ ზეპირ განხილვაზე უნებართვო მშენებლობისთვის დააჯარიმეს 8 000 ლარით, რის შემდგომაც ზედამხედველობის სამსახურის მიერ, 2013 წლის 11 აპრილს, გამოიცა შესაბამისი №000191 დადგენილება დაჯარიმების შესახებ. აღნიშნული დადგენილება გაასაჩივრა ქალაქ თბილისის მერიაში, რომლის №1185 განკარგულებით შპს „ქ...“ საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. მოსარჩელის განმარტებით, აღნიშნუ-

ლი კონსტრუქცია, რის გამოც მოხდა მათი დაჯარიმება, წარმოადგენს, გადაადგილებად ლითონის გორგოლაჭებიან ურიკას (საზიდარს), რასაც არ სჭირდება არავითარი ნებართვა, გარდა ამისა, მითითების შედგენის შემდეგ კომპანიამ მოახდინა ამ კონსტრუქციის ერთ ადგილას დასაწყობება, რის გამოც მიაჩნია, რომ უკანონოდ მოხდა მათი კომპანიის დაჯარიმება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 7 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით შპს „ქ...“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

მითითებული გადაწყვეტილება სააპელაციო საჩივრით გაასაჩივრა შპს „ქ...“ და მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 28 აპრილის გადაწყვეტილებით შპს „ქ...“ სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა. გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 7 ოქტომბრის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც მოსარჩელე შპს „ქ...“ სარჩელი დაკმაყოფილდა; ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 აპრილის №000191 დადგენილება და ქ.თბილისის მერიის 2013 წლის 12 ივნისის №1185 განკარგულება.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის სპეციალისტებმა 2013 წლის 11 მარტს შპს „ქ...“ დაავალეს ქ.თბილისში, ... გამზირი №2-ში მდებარე რკინის ლითონის კონსტრუქციის განთავსების თაობაზე ქ.თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ გაცემული შესაბამისი სანებართვო დოკუმენტაციის წარდგენა, ან კონსტრუქციის დემონტაჟი, დარღვევის გამოსწორებისთვის განისაზღვრა ვადა – 3 კალენდარული დღე.

თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის სპეციალისტებმა 2013 წლის 15 მარტს შპს „ქ...“ მიმართ შეადგინეს შემონმების აქტი №000191 მასზე, რომ შპს „ქ...“ არ შეასრულა თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 მარტის მითითებით განსაზღვრული მოთხოვნები.

ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 აპრილის №000191 დადგენილებით შპს „ქ...“ დაჯარიმდა 8000 ლარით, ქ. თბილისში, ... გამზირი №2-ში რკინ-

ნა-ლითონის კონსტრუქციების უნებართვოდ განთავსებისთვის „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით.

შპს „ქ...“ წარმომადგენლის მიერ 2013 წლის 2 მაისს ქალაქ თბილისის მერიაში წარდგენილ იქნა ადმინისტრაციული საჩივარი. ქ.თბილისის მერიის 2013 წლის 12 ივნისის №1185 განკარგულებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ძალაში დარჩა ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 აპრილის №000191 დადგენილება.

ქ.თბილისში, ... გამზირი №2-ში მდებარე 3 163 კვ.მ ფართის მიწის ნაკვეთი საკუთრების უფლებით ეკუთვნის შპს „ქ...“ (საკადასტრო კოდი №...)

სააპელაციო სასამართლოში საქმის ზეპირი განხილვის დროს წარმოდგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შემოწმებისას უდავოდ მიიჩნია, რომ მხარეებს შორის 01.04.2013 წლის იჯარის ხელშეკრულების დადებას დროში უსწრებდა თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 მარტის №000191 მითითების, ასევე 2013 წლის 15 მარტის №0000191 შემოწმების აქტის შედგენა, ანუ სამშენებლო სამართლდარღვევის საქმის წარმოების დაწყების დროისათვის სწორედ შპს „ქ...“ ფლობდა მომავალში იჯარით გასაცემ ტერიტორიას, რომელზედაც უკვე განთავსებული იყო მსუბუქი კონსტრუქციის დახლები; მაგრამ სააპელაციო პალატა დაეყრდნო რა აპელანტის შპს „ქ...“, მესამე პირების – შპს „...“ და გ. ა-ის განმარტებებს, ასევე მხარეებს შორის დადებულ 25.11.2012 წლის წინასწარ ხელშეკრულებას, ასევე შპს „ქ...“ შპს „...“ მიერ გაგზავნილი 20.01.2014 წლის წერილის შინაარსს, დადგენილად მიიჩნია ის ფაქტი, რომ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 მარტის №000191 მითითებაში, ასევე 2013 წლის 15 მარტის №000191 შემოწმების აქტში მითითებული ლითონის მსუბუქი კონსტრუქციები – დახლები დაამზადა და შპს „ქ...“ ტერიტორიაზე განათავსა შპს „...“.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე დადგენილად ცნო ის ფაქტი, რომ ზედამხედველობის სამსახურის მიერ შედგენილი მითითების შემდგომ შპს „ქ...“ მიერ მოხდა კონსტრუქციების გადატანა და დასაწყობება ერთ ადგილზე, საწარმოს კუთვნილ ტერიტორიაზე. პალატამ ასევე დაადგინა, რომ ლითონის კონსტრუქციების განთავსებას არ გამოუწვევია სხვა რომელიმე ნაგებობის გაბარიტების შეცვლა, აღნიშნული დახლები განთავსებული იყო სხვა შენობებისგან განცალკევებით, დამოუკიდებლად.

სააპელაციო სასამართლომ, „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილებაზე დაყრდნობით განმარტა, რომ რკინა-ლითონის კონსტრუქცია (დახლი) წარმოადგენს დროებით შენობა-ნაგებობას, რომელიც მიიჩნევა I კლასს დაქვემდებარებულ ნაგებობად, რომლის განთავსებასაც ესაჭიროება კომპეტენტური ადმინისტრაციული ორგანოს არა ნებართვა, არამედ დასტური. სასამართლომ გაიზიარა მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოების პოზიცია მასზე, რომ აღნიშნული რკინა-ლითონის კონსტრუქცია განთავსებული იყო ზემოხსენებული დასტურის გარეშე, რაც წარმოადგენს უნებართვო მშენებლობას, და სამშენებლო სამართალდამრღვევ სუბიექტად მიჩნეულ უნდა იქნეს ის, ვინც განათავსა კონსტრუქცია.

სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ სამართალდარღვევის საქმის წარმოება განხორციელდა არა იმ სუბიექტის მიერ, ვინც ჩაიდინა აღნიშნული სამართალდარღვევა. საქმეში არსებული მასალებიდან გამომდინარე მიიჩნია, რომ დახლები, რომლის უნებართვო განთავსებისთვისაც დაჯარიმდა შპს „ქ...“ წარმოადგენს შპს „...“ მიერ შექმნილ და განთავსებულ ნაგებობას. შესაბამისად, შპს „ქ...“ დაჯარიმება იმის გამო, რომ კონსტრუქცია განთავსებული იყო მათ კუთვნილ ტერიტორიაზე, არ წარმოადგენს საკმარის საფუძველს მისი დამრღვევად მიჩნევისა.

სააპელაციო სასამართლოს მითითებით, ზედამხედველობის სამსახურის სპეციალისტების მიერ შედგენილი მითითებიდან შემოწმების აქტამდე გასული დროის განმავლობაში სამართალდარღვევა აღმოფხვრილი იყო, კერძოდ, ხსენებული კონსტრუქცია გადაადგილებულ და დასაწყობებულ იქნა ერთ კონკრეტულ ადგილას და არ იყო გამართული საექსპლუატაციოდ, ანუ მისი გამოყენება არ ხდებოდა. სასამართლომ მიიჩნია, რომ გაურკვეველია ადმინისტრაციული ორგანოების პოზიცია, იმასთან დაკავშირებით, რომ საწარმოს აღნიშნული კონსტრუქცია უნდა დაეწვრია, დაეშალა. სასამართლომ განმარტა, რომ დემონტაჟი ამ კონკრეტულ შემთხვევაში წარმოადგენს არა ამ ნაგებობის ნაწილებად დაშლას და განადგურებას, არამედ მისი საექსპლუატაციო დანიშნულების გაუქმებას და იმ ადგილიდან გადატანას, სადაც განთავსებული იყო. სასამართლოსთვის ასევე გაურკვეველია ადმინისტრაციული ორგანოების მოთხოვნა იმასთან დაკავშირებით, რომ მესაკუთრემ კონსტრუქცია არ უნდა შეინახოს კუთვნილ ტერიტორიაზე. აღნიშნული ფაქტი წარმო-

ადგენს კონსტიტუციის 21-ე მუხლით გარანტირებული საკუთრების უფლების არამართლზომიერ შეზღუდვას. კომპანიას ჰქონდა უფლება თავის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე მოეხდინათ კონსტრუქციის დასაწყობება და ამ უფლების შეზღუდვა დაუშვებელია. ამასთან, სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიუთითა, რომ ტერიტორია, რომელზეც განთავსებული იყო კონსტრუქცია, არ მდებარეობდა არც ერთ იმ სპეციალურ ზონაში, რომელსაც განსაზღვრავს „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44-ე მუხლი. აგრეთვე, კონსტრუქციის განთავსების შედეგად არ შეცვლილა სხვა რომელიმე შენობის გაბარიტები, რაც აუცილებელი პირობებია იმისათვის, რომ სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმე წარიმართოს ამ მუხლის გამოყენებით. შესაბამისად, ადმინისტრაციულ ორგანოს შპს უნდა დაეჯარიმებინა არა „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44-ე მუხლით, არამედ 43-ე მუხლით, რომლის „ა“ პუნქტიც ადგენს უნებართვო მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოებისათვის პასუხისმგებლობას, კერძოდ, ასეთი ქმედება განხორციელებული – თვითმმართველ ქალაქში, გარდა ამ კოდექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიისა, – გამოიწვევს დაჯარიმებას 3 000 ლარით.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე განმარტა, რომ ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურისა და თბილისის მერიის მიერ არ იყო გამოკლვეული საქმის არსებითი გარემოებები, რასაც ავალდებულებდათ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, არასწორად იყო შეფარდებული კანონი და ამასთანავე სამართალდამრღვევად მიჩნეული იყო არასათანადო სუბიექტი, რის გამოც უკანონო და დაუსაბუთებელია ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ გამოცემული დადგენილება და ქალაქ თბილისის მერიის მიერ გამოცემული განკარგულება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 28 აპრილის გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრეს ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა და ქ. თბილისის მერიამ, რომლებმაც მოითხოვეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით მოსარჩელისათვის სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

კასატორი ქ.თბილისის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური საკასაციო საჩივარში მიუთითებდა, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა არსებითი დარღვევებით, ადგილი აქვს ფაქტების არასწორ ინტერპრეტაციას, რამაც გავლენა

იქონია საბოლოო შედეგზე. კასატორის განმარტებით, არამართებულია სააპელაციო სასამართლოს მიერ შპს „...“ დამრღვევად მიჩნევა, ვინაიდან სამართალდარღვევა უკვე არსებობდა და იჯარის ხელშეკრულება დაიდო მხოლოდ ამის შემდგომ. გარდა ამისა, იჯარის ხელშეკრულების შესახებ მათთვის ცნობილი გახდა მხოლოდ სააპელაციო სასამართლოში წარმართულ სხდომაზე. კასატორი, ასევე, არ იზიარებს სასამართლოს პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ სამართალდარღვევა აღმოფხვრილ იქნა და მიიჩნევს, რომ აღნიშნულის შეფასების არც კომპეტენცია და არც სამართლებრივი უფლებამოსილება სასამართლოს არ აქვს. ადგილი ჰქონდა არა რეკონსტრუქციის დემონტაჟს, არამედ რამდენიმე მეტრით გადაადგილებას, სამართალდარღვევის ობიექტი არ იქნა გატანილი სამართალდარღვევის ადგილიდან, რაც არ ათავისუფლებს დამრღვევს პასუხისმგებლობისგან.

კასატორის განმარტებით, ასევე არასწორია სასამართლოს მსჯელობა „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44-ე მუხლთან მიმართებაში. აღნიშნულ მუხლში გამიჯნულია უნებართვო მშენებლობა და რეკონსტრუქცია, სასამართლომ კი სანახევროდ გააუქმა ნორმის დისპოზიცია და პასუხისმგებლობა დაანესა მხოლოდ რეკონსტრუქციასზე. სხვადასხვა დეფინიცია აქვს „უნებართვო მშენებლობასა“ და „რეკონსტრუქციას“. უნებართვო მშენებლობა არის კრებითი ცნება, რომელიც მოიაზრებს ნებისმიერი სახის სამშენებლო საქმიანობას, რომელიც განხორციელდა სათანადო ნებართვის გარეშე, მათ შორის, ახალი მშენებლობა. „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57-ე დადგენილების მე-3 მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად ახალი მშენებლობა არის მშენებლობა, რომელიც ხორციელდება მიწის ნაკვეთის იმ ნაწილში, სადაც არ დგას შენობა-ნაგებობა, ან ხდება არსებული მთლიანად ჩანაცვლება. შესაბამისად, გამორიცხულია ახალი მშენებლობა სხვა რომელიმე შენობის გაბარიტების ცვლილებას იწვევდეს. კასატორის განმარტებით, საერთოდ გაუგებარია რას ნიშნავს სხვა ნაგებობის გაბარიტების შეცვლა. რაც შეეხება ნორმის შეფარდებას, სასამართლომ ასევე არასწორად მიუთითა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 43-ე მუხლზე, რომლის „ა“ პუნქტი ადგენს უნებართვო მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოებისათვის პასუხისმგებლობას, კერძოდ ასეთი ქმედება განხორციელებული – თვითმმართველ ქალაქში, გარდა ამ კო-

დექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიისა, – გამოიწვევს დაჯარიმებას 3 000 ლარით;

კასატორის განმარტებით, აღნიშნული ნორმების დისპოზიციიდან ნათელია, რომ ეს ნორმები მოქმედებს იმპერატიულად და ტერიტორიული პრინციპით. პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 43-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი არის ზოგადი ხასიათის, მიემართება ქვეყნის იმ ტერიტორიაზე, რომელიც არ არის განსაზღვრული ამავე კოდექსის 44-ე მუხლით, ხოლო ამ უკანასკნელ მუხლში ნათლად არის ასახული, რომ სპეციალურ ზონად ითვლება ქალაქ თბილისის ტერიტორია. შესაბამისად, გამორიცხულია ამ სამართალდარღვევის შემთხვევაში გამოყენებული ყოფილიყო პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 43-ე მუხლი.

კასატორი ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ დაარღვია კანონის მოთხოვნა, არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა და გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა. ამასთანავე, გადაწყვეტილების დასაბუთება არის იმდენად არასრული, რომ შეუძლებელია სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემონახვა. კასატორი განმარტავს, რომ სამართალდამრღვევად მითითებული იყო სათანადო სუბიექტი – შპს „ქ...“. მის მიერ არ იქნა აღმოფხვრილი სამართალდარღვევა და შესაბამისად, დაჯარიმება მოხდა კანონის სრული დაცვით. კასატორი არ ეთანხმება სასამართლოს მოსაზრებას, იმასთან დაკავშირებით რომ სამართალდამრღვევი არის შპს „...“, ვინაიდან მხარეებს შორის იჯარის ხელშეკრულება დაიდო სამართალდარღვევის საქმის წარმოების დანყების შემდგომ. კასატორი იზიარებს ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის პოზიციას და მიიჩნევს, რომ ამ კონკრეტულ სამართალდარღვევაზე საქმის წარმოება გაიმართა კანონის სწორი გამოყენებით და სამართალდამრღვევს სახდელი უნდა დადებოდა სწორედ „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრების საფუძვლების შესწავლისა და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედ-

ველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში ასახულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, შპს „ქ...“ მიმართ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის სპეციალისტებმა 2013 წლის 11 მარტს შეადგინეს მითითება №000191, რომლითაც შპს „ქ...“ დაევალა ქ. თბილისში, ... გამზირი №2-ში მდებარე რკინის ლითონის კონსტრუქციის განთავსების თაობაზე, ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ გაცემული შესაბამისი სანებართვო დოკუმენტაციის წარდგენა, ან კონსტრუქციის დემონტაჟი. დარღვევის გამოსწორებისათვის განისაზღვრა ვადა 3 კალენდარული დღე.

2013 წლის 15 მარტს თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის შემონმების აქტით №000191 დაფიქსირდა თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 მარტის მითითებით განსაზღვრულ მოთხოვნათა შეუსრულებლობა.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 აპრილის №000191 დადგენილებით, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, შპს „ქ...“ დაჯარიმდა 8000 ლარით ქ. თბილისში, ... გამზ. №2-ში (ს.კ. ...) რკინა-ლითონის კონსტრუქციების უნებართვოდ განთავსებისათვის.

აღნიშნული დადგენილება შპს „ქ...“ გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომლის 2013 წლის 12 ივნისის №1185 განკარგულებით შპს „ქ...“ ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ განსახილველ შემთხვევაში დავის საგანს პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული სამშენებლო სამართალდარღვევისთვის შპს „ქ...“ დაჯარიმების კანონიერების დადგენა წარმოადგენს.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის პირველი მუხლის „თ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ამ კოდექსის მიზანია სამშენებლო საქმიანობის განხორციელების უზრუნველყოფა სამშენებლო სფეროს ტექნიკური რეგლამენტებითა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების სრული დაც-

ვით. აღნიშნული კოდექსით მონესრიგებულია სამშენებლო სამართალდარღვევისას სანქციის დაკისრების წინაპირობები. საკასაციო სასამართლოს მითითებით, ამავე კოდექსის მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტში ჩამოთვლილია სუბიექტები, რომელთა სამშენებლო საქმიანობაზე ზედამხედველობის სფეროში ვრცელდება ამ კოდექსის მოქმედება, ერთ-ერთი მათგანი არის სამშენებლო მიწის ნაკვეთის მესაკუთრე ან მოსარგებლე, თუ დაუდგენელია მშენებლობის მწარმოებელი პირი. აქვე საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ მესაკუთრესა და მოსარგებლეზე სამშენებლო სამართალდარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრება იმ შემთხვევაშიც, როდესაც არ არის დადგენილი მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩამდენი კონკრეტული პირი, არ ადასტურებს უძრავი ქონების მესაკუთრისათვის/მოსარგებლისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრებას სხვისი ბრალისათვის, ასეთ შემთხვევაში მესაკუთრე/მოსარგებლე პასუხს აგებს არა სხვისი, არამედ თავისი ბრალისათვის, რომელიც გამოვლინებას პოულობს მის უმოქმედობაში: მოსარგებლეს მესაკუთრის მსგავსად ეკისრება ვალდებულება უზრუნველყოს სათანადო სამშენებლო ნორმების დაცვა, მის სარგებლობაში არსებული ნაგებობის უსაფრთხოების მოთხოვნებთან შესაბამისობა და შემდგომში კანონშესაბამისი ექსპლუატაცია. ამდენად, მოსარგებლის მიერ ამ ვალდებულებების შეუსრულებლობა იწვევს მისთვის კანონით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის დაკისრებას. აღნიშნული ხდება იმ შემთხვევაში, თუ არ არის დადგენილი უნებართვო მშენებლობის მწარმოებელი პირი.

კონკრეტულ შემთხვევაში, როგორც საქმის მასალებით დასტურდება შპს „ქ...“ დაჯარიმდა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტით. საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, აღნიშნული მუხლი ეხება უნებართვო მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოებას მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე. აღნიშნული მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი ადგენს, რომ უნებართვო მშენებლობის ან/და რეკონსტრუქციის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და

„წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე, რომელიც იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, გამოიწვევს დაჯარიმებას სახელმწიფოს ან თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე – 10 000 ლარით; ხოლო კერძო საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე – 8 000 ლარით.

ამასთან, აღნიშნული მუხლის შენიშვნის მე-2 პუნქტის მიხედვით, გაბარიტების ცვლილებად განიხილება ისეთი სამშენებლო საქმიანობა, რომლის დროსაც იცვლება შენობა-ნაგებობის საძირკვლის, გარე შემომზღუდავი კონსტრუქციების ან/და სახურავის პარამეტრები (მიშენება, დაშენება, შენობა-ნაგებობის სიმაღლის გაზრდა და ა. შ.), ხოლო მშენებლობის შედეგად წარმოქმნილი ობიექტი არის შენობა-ნაგებობის არსებითი შემაღლენელი ნაწილი, რომლის გამოცალკევება შეუძლებელია მთლიანი შენობა-ნაგებობის ან ამ ნაწილის განადგურების ან/და მათი დანიშნულების მოსპობის გარეშე. ამდენად, იმისთვის, რომ სამშენებლო სამართალდარღვევა დაეფუძნოს პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლს, აუცილებელია, რომ უნებართვო მშენებლობა განხორციელდეს განსაკუთრებული, გამორჩეული, სპეციალური სტატუსის მქონე ტერიტორიის (ზონის) ფარგლებში, კერძოდ, ისეთი ტერიტორიის ფარგლებში, როგორც არის: 1) სპეციალური რეჟიმის ზონა, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, 2) ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ტერიტორიები, 3) კულტურული მემკვიდრეობის დამცავი ზონები, 4) საკურორტო-სარეკრეაციო ზონები, ან კიდევ 5) ქალაქ თბილისის ტერიტორია, იმ პირობებში, როდესაც უნებართვო მშენებლობა იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას.

კონკრეტულ შემთხვევაში, შპს „ქ...“ სადავოს ხდის რკინა-ლითონის კონსტრუქციების უნებართვოდ განთავსებისათვის ჯარიმის სახით 8000 ლარის დაკისრებას. თბილისის სააპელაციო სასამართლომ დაადგინა, რომ მართალია, ადგილი ჰქონდა სამართალდარღვევის ფაქტს, მაგრამ სადავო ქ. თბილისის მერის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 11 აპრილის №000191 დადგენილება გამოცემული იყო იმ პირის მიმართ, ვისაც რეალურად არ ჩაუდენია სამშენებლო სამართალდარღვევა (უნებართვო მშენებლობა).

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორების მოსაზრებას, იმასთან დაკავშირებით, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად დაადგინა აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოება, და არასწორად მიიჩნია შპს „ქ...“ ნაცვლად შპს „...“ სამართალდამრღვევად, რაც გახდა ერთ-ერთი ძირითადი არგუმენტი სარჩელის დაკმაყოფილებისა და აღნიშნულთან დაკავშირებით ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და მიუთითებს, რომ ყოველი კონკრეტული საქმის გადაწყვეტა სასამართლოში დაკავშირებულია გარკვეული ფაქტების დადგენასთან. ფაქტების დადგენის აუცილებლობა განპირობებულია იმით, რომ სასამართლო იხილავს და წყვეტს მხარეთა შორის წარმოქმნილ დავებს, რომლებიც სამართლით რეგულირებული ურთიერთობებიდან წარმოიშობიან. სამართლებრივი ურთიერთობა კი შეიძლება აღმოცენდეს, განვითარდეს ან შეწყდეს მხოლოდ იურიდიული ფაქტების საფუძველზე. ე.ი. ისეთი ფაქტების საფუძველზე, რომლებსაც სამართლის ნორმა უკავშირებს გარკვეულ იურიდიულ შედეგს.

საქმის გარემოებების გამორკვევა და ფაქტების დადგენა მართლმსაჯულების უპირველეს ამოცანას წარმოადგენს, სწორედ დადგენილი ფაქტების საფუძველზე ხდება ნორმათშეფარდება.

საქმის მასალებით კი დადგენილია, რომ თბილისში, ... გამზ. №2-ში მდებარე 3 163 კვ.მ. ფართის მიწის ნაკვეთი საკუთრების უფლებით ეკუთვნის შპს „ქ...“ (მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდი №...).

2012 წლის 25 ნოემბერს შპს „ქ...“ და შპს „...“ შორის დაიდო წინასწარი ხელშეკრულება, რომლის შესაბამისად, 2013 წლის 5 აპრილამდე იმავე მხარეებს შორის დაიდებოდა იჯარის ხელშეკრულება, რომლითაც შპს „ქ...“ თავისი კუთვნილი მიწის ნაკვეთის (მდებარე ქ. თბილისი, ... გამზ. №2) ნაწილს – 500 კვ.მ. იჯარით გადასცემდა შპს „...“; მხარეები ასევე შეთანხმდნენ, რომ წინასწარი ხელშეკრულების ხელმოწერის დღიდან შპს „...“ უფლებამოსილი იყო, შესაბამისი ხარჯის გაღების გზით განეხორციელებინა საიჯარო ქონების სარგებლობასთან დაკავშირებული სამუშაოები.

2013 წლის 1 აპრილს შპს „ქ...“ და შპს „...“ შორის გაფორმდა იჯარის ხელშეკრულება, რომლითაც შპს „ქ...“ თავისი კუთვნილი მიწის ნაკვეთის (მდებარე ქ. თბილისი, ... გამზ. №2) ნაწილს – 500 კვ.მ.-ს და მასზე განთავსებულ დროებითი მსუბუქი კონსტრუქციის ნაგებობას იჯარით გადასცემს შპს „...“ (ხელშეკრულების 1-ლი თავი); ამავე ხელშეკრულების 3.2.6. პუნქტის თა-

ნახმად შპს „ქ...“ იკისრა მსუბუქი კონსტრუქციის ნაგებობის არქიტექტურული პროექტის მომზადების და საკადასტრო რუკაზე დატანილი პარამეტრების მიხედვით დამტკიცების ვალდებულება.

შპს „...“ მიერ 2014 წლის 20 იანვარს შპს „ქ...“ გაგზავნილ წერილში მითითებულია, რომ სწორედ შპს „...“ გაიღო მისთვის იჯარით გადასაცემი ტერიტორიის კეთილმოწყობის (სამშენებლო სამუშაოების), კერძოდ, 50 კვ.მ. ფართის ავტოსამრეცხაოს და 23 კვ.მ. ფართის საერთო სარგებლობის საპირფარეშოს აშენების, 30 მოვაჭრისთვის განკუთვნილი 80 კვ.მ. ფართის ბაზრისთვის გათვალისწინებული დახლების დამზადების ხარჯი.

აღნიშნული გარემოებებიდან გამომდინარე, უდავოდ დასტურდება, რომ შპს „ქ...“ კუთვნილ ტერიტორიაზე არსებული ლითონის მსუბუქი კონსტრუქციები – დახლები დაამზადა და განათავსა შპს „...“ ანუ სწორედ ეს უკანასკნელი წარმოადგენს იმ უნებართვო მშენებლობის მწარმოებელ პირს, რომლის გამოც დაჯარიმდა შპს „ქ...“. აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს სამართლებრივ შეფასებას იმასთან მიმართებაში, რომ მიუხედავად იმისა, რომ ლითონის მსუბუქი კონსტრუქციები (დახლები) განთავსებული იყო შპს „ქ...“ კუთვნილ ტერიტორიაზე უნებართვო მშენებლობა აწარმოა არა მინის მესაკუთრემ – შპს „ქ...“, არამედ შპს „...“.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-2 მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ საქართველოს კანონმდებლობა შედგება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ ამ კოდექსისა და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებისაგან. ამავე კოდექსის მე-8 მუხლის თანახმად, არავის არ შეიძლება შეეფარდოს ზემოქმედების ზომა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამო, თუ არა კანონმდებლობით დადგენილ საფუძველზე და წესით. ამავე ნორმის თანახმად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეებს აწარმოებენ კანონიერების მკაცრი დაცვის საფუძველზე. საამისოდ უფლებამოსილი ორგანოები და თანამდებობის პირნი ადმინისტრაციული ზემოქმედების ზომებს შეუფარდებენ თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში, კანონმდებლობის ზუსტი შესაბამისობით. სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლი განსაზღვრავს, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად (გადაცდომად) ჩაითვლება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებე-

ბისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელშეწყობის მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა. ამავე კოდექსის 33-ე მუხლის პირველი ნაწილი კი მოითხოვს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის პირს სახდელი დაედოს იმ ნორმატიული აქტით დაწესებულ ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის ამ კოდექსის და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ სხვა აქტების ზუსტი შესაბამისობით. ამდენად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის ზოგადი მუხლები ადგენენ ადმინისტრაციული გადაცდომისათვის კანონით გათვალისწინებული სანქციის გამოყენების საერთო წესს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მითითებით, დაუშვებელია სამართალდარღვევის სუბიექტის დადგენის გარეშე სამართალდარღვევის სანქციის შეფარდება.

კონკრეტულ შემთხვევაში კი საქმის მასალებით დადგენილია, რომ შპს „ქ...“ არ წარმოადგენდა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლით განსაზღვრული სამშენებლო სამართალდარღვევაზე პასუხისმგებელ სუბიექტს, შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს მიანიჭა, რომ დაუსაბუთებელია აღნიშნულთან მიმართებაში კასატორების პრეტენზია.

რაც შეეხება სააპელაციო სასამართლოს სამართლებრივ დასაბუთებას სამართალდარღვევის საერთოდ არსებობის ან იმ გარემოებასთან დაკავშირებით, რომ ასევე 2013 წლის 15 მარტის მდგომარეობით (ანუ შემონმების აქტის შედგენის დღეს) აღარ არსებობდა სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის გაგრძელების და სანქციის დაკისრების თაობაზე დადგენილების გამოცემისთვის აუცილებელი ფაქტობრივი გარემოება – უნებართვო მშენებლობის განხორციელების ფაქტი, აღნიშნულთან დაკავშირებით, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ვინაიდან, სადავო აქტების ბათილად ცნობის ძირითად საფუძველს წარმოადგენს ის გარემოება, რომ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა 2013 წლის 11 მარტის №000191 მითითება, ასევე 2013 წლის 15 მარტის №000191 შემონმების აქტი შეადგინა და ასევე 2013 წლის 11 აპრილის №000191 დადგენილება გამოსცა არასათანადო პირის – შპს „ქ...“ მიმართ, შესაბამისად, აზრს მოკლებულია აღნიშნულ ფაქტზე სააპელაციო სასამართლოს შეფასების კანონიერებაზე მსჯე-

ლობა, ვინაიდან, როგორც აღვნიშნეთ დავის კანონიერად გა-
დაწყვეტისათვის მნიშვნელოვანი იყო იმ საკითხის გამორკვევა
წარმოადგენს თუ არა შპს „ქ...“ სამშენებლო სამართალდარღვე-
ვაზე პასუხისმგებელ სუბიექტს.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ არ იზიარებს, სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსით 44-ე მუხლთან მიმართებაში, კერძოდ, „გადაცდომის 44.1. მუხლით დაკვალიფიცირებისთვის არ კმარა იმ გარემოებაზე მითითება, რომ უნებართვო მშენებლობა ნაწარმოებია თვითმმართველი ერთეულის – თბილისის ტერიტორიაზე, გარდა მშენებლობის ადგილისა, მუხლის გამოყენებისთვის აუცილებელია, რომ იმავედროულად არსებობდეს მეორე მაკვალიფიცირებელი ელემენტი – ახალი (უნებართვო) ნაგებობის მშენებლობის გზით სხვა, უკვე არსებული, აშენებული ნაგებობის გაბარიტების შეცვლა“ და განმარტავს, რომ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის დისპოზიცია ჩამოყალიბებულია შემდეგნაირად: „უნებართვო მშენებლობის ან/და რეკონსტრუქციის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე, რომელიც იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, გამოიწვევს დაჯარიმებას...“. შეუძლებელია ახალი ნაგებობის მშენებლობის დროს მშენებლობამ გამოიწვიოს სხვა რომელიმე ნაგებობის შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლა. ეს შემთხვევა სახეზე იქნება მაშინ, თუ არსებობს უკვე აშენებული ნაგებობა და მისი რეკონსტრუქციით გაიზრდება მისივე გაბარიტები. „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57-ე დადგენილების მე-3 მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად ახალი მშენებლობა არის მშენებლობა, რომელიც ხორციელდება მიწის ნაკვეთის იმ ნაწილში, სადაც არ დგას შენობა-ნაგებობა, ან ხდება არსებულის მთლიანად ჩანაცვლება. ამ მუხლიდან გამომდინარე საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ხსენებული რკინა-ლითონის კონსტრუქციის განთავსება წარმოადგენს ახალ მშენებლობას, და სიტყვები: „რომელიც იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას“ დაკავშირებულია „რეკონსტრუქციის წარმო-

ებისკენ“ და არა „უნებართვო მშენებლობასთან. ამასთან, საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლში მითითებულია, რომ უნებართვო მშენებლობის განხორციელების, ასევე რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოებისას, რომელიც გამოიწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას დამრღვევი დაჯარიმდება იმ შეთხვევაში, თუ აღნიშნული გადაცდომა მოხდება, 1) მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია: მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი; 2) ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე; 3) კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებში; 4) საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში; 5) ქ. თბილისის ტერიტორიაზე, ანუ უნებართვო მშენებლობის სპეციალური ზონის დადგენა არ არის სამართლებრივი შედეგის მომტანი, ვინაიდან, მუხლი სხვა წინაპირობების არსებობის გარეშე ითვალისწინებს სუბიექტის დაჯარიმებას იმ შემთხვევაში, თუ უნებართვო მშენებლობა ან/და რეკონსტრუქცია წარმოებულია ქ. თბილისის ტერიტორიაზე. რაც შეეხება ამავე კანონის 43-ე მუხლს აღნიშნული ეხება თვითმმართველ ქალაქებს, გარდა თბილისისა, ვინაიდან, „ა“ ქვეპუნქტში მითითებულია, რომ „თვითმმართველ ქალაქში, გარდა ამ კოდექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიის“, 44-ე მუხლში კი ჩამოთვლილი ტერიტორიების გარდა ასევე მითითებულია ქ. თბილისი.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მართალია სააპელაციო სასამართლოს მიერ ადგილი ჰქონდა რიგი სამართლებრივი გარემოებების არასწორ შეფასებას, მაგრამ იმის გათვალისწინებით, რომ საქმის ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, დადგინა, რომ სადავო ადმინისტრაციული აქტები გამოცემული იყო არასათანადო დამრღვევის მიმართ და დაუშვებელია ერთი სამართალდარღვევის სუბიექტის მიერ ჩადენილი დარღვევის გამო პასუხი აგოს სხვა სუბიექტმა, აღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო სარჩელს საფუძვლიანად მიიჩნევს არა სააპელაციო სასამართლოს მიერ წარმოდგენილი განმარტებების საფუძველზე, არამედ სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სწორად შეფასების საფუძველზე, რომლითაც სარჩელი საფუძვლიანია.

ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, სსსკ-ის 410-ე მუხლის თანახმად, არ არსებობს ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქა-

ლაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრების დაკმაყოფილებისა და სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების სამართლებრივი საფუძვლები.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 257-ე, 410-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდეს;
2. ძალაში დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2014 წლის 28 აპრილის გადაწყვეტილება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ქ. თბილისის ტერიტორიაზე უნებართვო მშენებლობის გამო დაჯარიმება

განჩინება

№ბს-311-307(2კ-14)

14 ივლისი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ლ. მურუსიძე,
მ. ვაჩაძე

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

კ. ბ-მა 29.06.2012წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპა-

სუხეების: ქ.თბილისის მერიისა და ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიმართ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 09.11.2011წ. №001385 დადგენილებისა და ქ. თბილისის მერიის 30.12.11წ. №3088 განკარგულების ბათილად ცნობის მოთხოვნით.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 09.11.2011 წ. №001385 დადგენილებით დაჯარიმდა 10 000 ლარით ქ.თბილისში, ... ქუჩა №1-ის მიმდებარედ, 2007 წლის 01 იანვრამდე უნებართვოდ აშენებული ავტოფარეხის სარემონტო სამუშაოებისათვის. სარემონტო სამუშაოები გამოწვეული იყო მერიის კეთილმოწყობის სამსახურის თანამშრომლების ბრალეული ქმედების შედეგად (მოჭრილი ხე დაეცა ავტოფარეხს და ჩაინგრა სახურავი). ვინაიდან, დაზიანებული ავტოფარეხის სახურავი საფრთხეს უქმნიდა ეზოში მყოფ ბავშვებს „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 24.03.2009წ. №57 დადგენილების თანახმად, მოსარჩელემ ჩაატარა ავტოფარეხის სარემონტო სამუშაოები ზომისა და მასალის შეუცვლელად. ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 09.11.2011 წლის №001385 დადგენილებით კ. ბ-ს დაევალა აგრეთვე ავტოფარეხის დემონტაჟი. აღნიშნული დადგენილება კ. ბ-მა 30.11.2011წ. გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, საიდანაც პასუხი არ მიუღია. მოსარჩელემ მოგვიანებით – 27.02.2012 წ. შეიტყო, რომ ქ. თბილისის მერიის 30.12.2011 წ. №3088 განკარგულებით ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და უცვლელად იქნა დატოვებული ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 09.11.2011 წ. №001385 დადგენილება. უფრო მეტიც, ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 17.04.2012წ. №000319/ს დადგენილებით მოსარჩელეს დაერიცხა საურავი – 10000 ლარის ოდენობით, რადგან გადახდილი არ იყო ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 09.11.2011 წლის №001385 დადგენილებით დარიცხული ჯარიმა. კ. ბ-მა აღნიშნული დადგენილება გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომლის 23.05.2012წ. №1368 განკარგულებით საჩივარი დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 17.04.2012წ. №000319/ს დადგენილება საურავის დარიცხვის შესახებ. მოსარჩელემ მიუთითა აგრეთვე, რომ 06.02.2012წ. სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ დაუდასტურდა ავტოფარეხის რეკონსტრუქციის შესაძლებლობა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 15.04.2013წ. გადაწყვეტილებით კ. ბ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის 30.12.11წ. №3088 განკარგულება, სადავო საკითხის გადაწყვეტილად ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 09.11.2011წ. №001385 დადგენილება, ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს დაევალა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. საქალაქო სასამართლომ მიუთითა „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონის მე-13 მუხლზე, ზაკ-ის 53.5 და 96.2 მუხლებზე და აღნიშნა, რომ სადავო აქტები არ შეესაბამებოდა ზემოაღნიშნული ნორმების მოთხოვნებს, კერძოდ, მოპასუხის მიერ წარმოდგენილ ნარმოების მასალებში არ მოიპოვება რაიმე მტკიცებულება, რომელზე დაყრდნობითაც ადმინისტრაციულ ორგანოს შეეძლო დაედგინა უკანონო მშენებლობის განმახორციელებელი სუბიექტი. სასამართლომ აგრეთვე აღნიშნა, რომ არ არის დადგენილი სხვა სამსახურის მიერ სახურავის დაზიანების ფაქტი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 15.04.2013წ. გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა და ქ. თბილისის მერიამ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 05.12.2013წ. განჩინებით ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა, უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 15.04.2013წ. გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლომ სრულად გაიზიარა საქალაქო სასამართლოს მიერ საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები, თუმცა ნაწილობრივ განსხვავებული სამართლებრივი შეფასება მისცა მათ. კერძოდ, პალატამ გაითვალისწინა, რომ 19.01.2011 წ. მდგომარეობით ქ.თბილისში, ... ქ. №1-ის მიმდებარედ კ. ბ-ის ფაქტობრივ მფლობელობაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე განთავსებული იყო რკინის (მეტალის) მსუბუქი კონსტრუქციის ავტოფარეხი, რომელსაც გარედან, სამი მხრიდან ამოშენებული ჰქონდა სამშენებლო მასალის – ე.წ. ბლოკისგან აგებული კედლები და მიიჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში ფაქტობრივად განხორციელდა ახალი მშენებლობა, რადგან მოხდა

არსებული რკინის (მეტალის) მსუბუქი კონსტრუქციის ავტოფარეხის ბლოკისგან კაპიტალურად ნაგები ავტოფარეხით მთლიანად ჩანაცვლება, თუმცა როდის და ვის მიერ მოხდა აღნიშნული ჩანაცვლება, კონკრეტულად ვინ აღმართა ბლოკის კედლები, სასამართლოს მოსაზრებით მხარეებმა ვერ დაადასტურეს შესაბამისი სახის და შინაარსის მტკიცებულებებით. სააპელაციო პალატამ მიუთითა „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონზე და „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 24.03.2009 წ. №57 დადგენილების მე-2, მე-4 მუხლზე და აღნიშნა, რომ მოპასუხე ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა კ. ბ-ის საქმის ხელახალი განხილვისას უნდა დაადგინოს ორი ძირითადი საკვანძო ფაქტობრივი გარემოება. კერძოდ, უნდა დადგინდეს ფაქტობრივი გარემოება იმის შესახებ, თუ ვინ და როდის განახორციელა ქ.თბილისში, ... ქ. №1-ის მიმდებარედ არსებული რკინის (მეტალის) მსუბუქი კონსტრუქციის ავტოფარეხის ბლოკისგან კაპიტალურად ნაგები ავტოფარეხით მთლიანად ჩანაცვლება, ანუ ავტოფარეხის ბლოკით ნაშენი კედლების აღმართვა. სააპელაციო პალატამ მიუთითა აგრეთვე, რომ დადგენას საჭიროებდა განაპირობა თუ არა ავტოფარეხის სახურავის გამოცვლამ არსებული, ბლოკით ნაგები ავტოფარეხის ექსტერიერის (შენობის ფასადის, სახურავის) არქიტექტურული ნაწილების/ელემენტების გაბარიტების შეცვლა 2%-ზე და 0.1 მეტრზე მეტად ან/და არქიტექტურული ნაწილების/ელემენტების, კონსტრუქციების, ტექნიკური საშუალებების დამატება/მოკლება, რაც არსებითად ცვლის შენობის ექსტერიერს. სასამართლომ აღნიშნა აგრეთვე, რომ ორგანომ უნდა გაითვალისწინოს და სათანადოდ შეაფასოს ასევე თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 06.02.2012წ. №48572 გადანყვეტილება, რომლითაც მოსარჩელეს დაუდასტურდა ქ. თბილისში, ... ქ. №1-ის მიმდებარედ მის კუთვნილ 39 კვ.მ. ფართის მიწის ნაკვეთზე 1-ლი კლასის ავტოფარეხის რეკონსტრუქციის შესაძლებლობა. სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით თუ დადგინდება, რომ ახალი მშენებლობა თავად კ. ბ-მა აწარმოა, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო უნდა გათავისუფლდეს მეორე ფაქტის კვლევა-დადგენის ვალდებულებისგან, რადგან უდავოა, რომ ახალი მშენებლობის განხორციელების პირობებში შენობის გადახურვისას ადგილი აქვს არა შენობის ექსტერიერის რეკონსტრუქციას ან მითუმეტეს – შენობის შეკეთებას (რემონტს), არამედ მთლიანობაში ახალ მშენებლობას.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე აღნიშნა, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში არ არსებობს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-18 მუხლის გამოყენების რაიმე საფუძველი, რადგან კ. ბ-მა სათანადო მტკიცებულებებით ვერ დაადასტურა, რომ მის მიერ ავტოფარეხის სახურავის შეცვლა განპირობებული იყო უკიდურესი აუცილებლობით, მან ვერ მიუთითა იმ საფრთხეზე, რომელიც მუდმივად ემოქრებოდა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ წესრიგს, საკუთრებას, მოქალაქეთა უფლებებსა და თავისუფლებებს, მმართველობის დადგენილ წესს და რომლის თავიდან ასაცილებლადაც იგი იძულებული გახდა გამოეცვალა ავტოფარეხის სახურავი სამშენებლო სამართალურთიერთობების მომწესრიგებელი კანონებით და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით განსაზღვრული წინაპირობებისა და წესების დაუცველად. სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოსარჩელის მიერ სათანადო მტკიცებულებებით ვერ იქნა დადასტურებული თბილისის მერიის დასუფთავების და კეთილმოწყობის საქალაქო სამსახურის თანამშრომელთა ბრალით ... ქ. №1-ში წაქცეული ხის დაცემა მის ავტოფარეხზე, ამ უკანასკნელის სახურავის დაზიანება, თუმცა აღნიშნულ ფაქტს რომც ჰქონოდა ადგილი, ეს მოცემული საქმის ფარგლებში არ საჭიროებს მტკიცებას და დადასტურებას, რადგან სამშენებლო ურთიერთობების სფეროში დადგენილი საჯარო მართლწესრიგის დაცვის მიზნებისთვის არაარსებითია საკითხი იმის შესახებ, თუ რა იყო ავტოფარეხის სახურავის დაზიანების მიზეზი. სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიუთითა „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ 20.12.2011 წ. №5558-რს კანონზე, რომლის თანახმად შეიცვალა „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის რედაქცია და კანონს დაემატა ახალი, 22¹ მუხლი. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 20.12.2011 წ. №5558-რს კანონი „საკანონმდებლო მაცნეში“ გამოქვეყნდა 29.12.2011 წ., „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ 20.12.2011 წ. №5558-რს კანონის მე-3 მუხლის თანახმად კანონი ამოქმედდა გამოქვეყნებისთანავე (ანუ 30.12.2011 წ.). სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, აღნიშნულ საკანონმდებლო ცვლილებებს არსებითი მნიშვნელობა აქვს კ. ბ-ის სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმისთვის იმ თვალსაზრისით, რომ კანონის 22-ე მუხლის რედაქციის შეცვლით და კანონში ახალი, 22¹ მუხლის დამატებით ფაქტობრივად შემსუბუქდა იმ სახის სამშენებლო სამართალდარღვევისთვის დადგენილი პასუხისმგებლობის ზომა, რომლის გამოც კ. ბ-ის

მიმართ გამოტანილი იყო სადავო 09.11.2011 წ. დადგენილება, კერძოდ, კანონის 22-ე მუხლით მოწესრიგებული საკითხი 20.12.2011 წ. საკანონმდებლო ცვლილების პირობებში, გარკვეული შესწორებებით და დაზუსტებებით, ორ ნაწილად გაიყო ახალი რედაქციის 22-ე და 22¹ მუხლებს შორის ისე, რომ თუკი მანამდე თბილისის ტერიტორიაზე ჩადენილი ქმედება – უნებართვო მშენებლობა, რეკონსტრუქცია ან/და დემონტაჟი ყველა შემთხვევაში და უპირობოდ ინვევდა დამრღვევზე 10 000-ლარიანი ჯარიმის დაკისრებას, საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად იგივე ქმედება ანუ თბილისის ტერიტორიაზე ჩადენილი ქმედება – უნებართვო მშენებლობა, რეკონსტრუქცია ან/და დემონტაჟი, რომელიც არ ინვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, განაპირობებს პირის მიმართ უფრო მსუბუქი სანქციის – 3 000-ლარიანი ჯარიმის გამოყენებას. ამდენად, ქმედების მაკვალიფიცირებელი დამატებითი, ახალი ელემენტის – შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილების შესახებ საკითხის კანონში შემოტანით ირკვევა, რომ ქ. თბილისის ტერიტორიაზე განხორციელებული უნებართვო მშენებლობა, რეკონსტრუქცია ან/და დემონტაჟი, რომელიც არ ინვევს არსებული შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, თავისი მნიშვნელოვნებით და აქედან გამომდინარე სანქციის (ჯარიმის) ოდენობით გაუთანაბრდა საქართველოს მასშტაბით ნებისმიერი თვითმმართველი ქალაქის ტერიტორიაზე ჩადენილ იგივე სახის გადაცდომას და მოექცა ახალი რედაქციით ჩამოყალიბებული კანონის 22-ე მუხლით რეგულირების სფეროში. შესაბამისად, ქ. თბილისის ტერიტორიაზე განხორციელებული უნებართვო მშენებლობა, რეკონსტრუქცია ან/და დემონტაჟი, რომელიც ინვევს არსებული შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, თავისი სიმძიმისა და მნიშვნელობის აღმატებული ხარისხის გამო, ითვლება რა უფრო მძიმე გადაცდომად, უნდა დაკვალიფიცირდეს კანონის ახალი, 22¹ მუხლით, რომელიც 22-ე მუხლისგან განსხვავებით, ადგენს უფრო მძიმე სანქციას – ჯარიმას 10 000 ლარის ოდენობით. სასამართლომ მიუთითა, რომ ორგანომ საკითხის ხელახალი განხილვისას უნდა დაადგინოს სათანადო ფაქტობრივი გარემოებები და მანვე პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი ნორმის უკუქცევითობის პრინციპებზე დაყრდნობით უნდა გადანიშნოს ქმედების კვალიფიკაციისა და პასუხისმგებლობის დაკისრების საკითხები.

სააპელაციო პალატამ, საქმეში დაცულ 2000წ., 2005-2007 წ.წ. ორთოფოტოების საფუძველზე, დადგენილად მიიჩნია, რომ ამჟამად კ. ბ-ის საკუთრებაში რიცხული ქ.თბილისში, ... ქ. №1-ის

მიმდებარედ არსებულ მიწის ნაკვეთზე 2000 წლიდან განთავსებულია ავტოფარეხი, თუმცა იმის მტკიცება, რომ ავტოფარეხი თავიდანვე იყო ბლოკისგან ნაგები კაპიტალური ნაგებობა ან რკინის (მეტალის) მსუბუქი კონსტრუქცია შეუძლებელია.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 05.12.2013წ. განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრეს ქ. თბილისის მერიამ და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა.

კასატორმა – ქ.თბილისის მერიამ აღნიშნა, რომ ავტოფარეხი აშენებულია უნებართვოდ და მითითების გაცემის დროისთვის, სათანადო საპროექტო დოკუმენტაციის გარეშე, მიმდინარეობდა მშენებლობა, რომელიც განთავსებული იყო სახელმწიფოს საკუთრებაში რიცხულ მიწის ნაკვეთზე. მშენებლობას უშუალოდ აწარმოებდა კ.ბ-ი, შესაბამისად, „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონის 22¹.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, კ. ბ-ს უნდა დაკისრებოდა ჯარიმა 10 000 ლარის ოდენობით და უკანონო მშენებლობის დემონტაჟი. არასწორია სასამართლოს მსჯელობა იმასთან დაკავშირებით, რომ დადგენას საჭიროებს მშენებლობის სპეციალურ ზონაში არსებობა, რადგან მშენებლობა წარმოებულია ქ. თბილისში. კასატორმა აღნიშნა, რომ ერთმანეთისგან უნდა გაიმიჯნოს ტერმინები: რეკონსტრუქცია და ახალი მშენებლობა, რომელიც შინაარსობრივად გამოირიყვას გაბარიტების ცვლილებას, რადგან შენობა ჯერ არ არსებობს, შესაბამისად ვერც შეიცვლება.

კასატორმა – ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა აღნიშნა, რომ სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია ახალი მშენებლობის განხორციელება, რადგან მსუბუქი კონსტრუქცია ჩანაცვლდა კაპიტალური ნაგებობით. კასატორი მიიჩნევს, რომ სასამართლომ დაუსაბუთებლად გაიზიარა კ. ბ-ის განმარტება სახურავი შეცვლის თაობაზე, რადგან მხარის ახსნა-განმარტების გარდა აღნიშნული არც ერთი მტკიცებულებით არ დადასტურებულა. კასატორმა მიუთითა, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ დადგენილ პრაქტიკაზე (06.06.2013წ. №215-213(კ-12) განჩინება) და აღნიშნა, რომ იმ შემთხვევაში, როდესაც ვერ დგინდება მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩამდენი პირი, მესაკუთრეს ეკისრება სათანადო სამშენებლო ნორმების დაცვის უზრუნველყოფის, შენობის კანონშესაბამისი ექსპლუატაციის ვალდებულება, ამდენად, განსახილველ შემთხვევაში, არ აქვს მნიშვნელობა იმ გარემოების დადგენას, თუ კონკრეტულად ვინ აღმართა ავტოფარეხის ბლოკის კედლები. კასატორი მიიჩნევს, რომ მშენებლობა არის სრულიად ახალი, რაც საქმეში წარმოდგენილი ფოტოებიდან აშ-

კარად ჩანს, ხოლო საქმეში დაცულ ორთოფოტოებზე (2000წ., 2011წ.) სადავო ავტოფარეხი არ ფიქსირდება. კასატორმა მიუთითა, რომ სასამართლო არ ასახელებს კონკრეტულად რა მტკიცებულებები უნდა გამოიკვლიოს დამატებით ორგანომ, რათა დადასტურებულად იქნეს მიჩნეული უკანონო მშენებლობის ფაქტი. კასატორი მიიჩნევს, რომ დადგენას არ საჭიროებს უნებართვო მშენებლობის სპეციალურ ზონაში არსებობის ფაქტიც, რადგან მშენებლობა განხორციელებულია ქ. თბილისში, რომელსაც იმთავითვე აქვს მინიჭებული განსაკუთრებული ზონის სტატუსი, ამასთანავე გაბარიტების ცვლილებაზე მსჯელობა მნიშვნელოვანია რეკონსტრუქციისას და არა ახალი მშენებლობისას, რადგან ამ უკანასკნელ შემთხვევაში იქმნება სრულიად ახალი ობიექტი.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, გასაჩივრებული განჩინებისა და საკასაციო საჩივრების საფუძვლების კანონიერების შემოწმების შედეგად თვლის, რომ საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმეზე დადგენილია, რომ კ. ბ-ი ქ.თბილისში, ... ქ. №1-ის მიმდებარედ ავტოფარეხის უნებართვო მშენებლობისათვის ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 09.11.2011წ. №001385 დადგენილებით დაჯარიმდა 10 000 ლარით, მასვე დაეკისრა აგრეთვე უნებართვოდ აშენებული ავტოფარეხის დემონტაჟი. საჯარო რეესტრის მონაცემების თანახმად, ქ.თბილისში, ... ქ. №1-ის მიმდებარედ არსებული 39 კვ.მ. მიწისა და მასზე განთავსებული ნაგებობის მესაკუთრეა კ. ბ-ი, უფლების რეგისტრაციის თარიღია: 31.01.2012წ., ხოლო საფუძველი – ქ.თბილისის საკრებულოს ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის მიერ 24.01.2012წ. გაცემული №6583 საკუთრების მონობა. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია და მხარეები სადავოდ არ ხდიან იმ გარემოებას, რომ აღნიშნული 39 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი არის სწორედ ის მიწის ნაკვეთი, რომელზეც განთავსებულია კ. ბ-ის კუთვნილი ავტოფარეხი.

მოცემულ საქმეში კ. ბ-ი სადავოდ ხდის უნებართვო მშენებლობის გამო ჯარიმის სახით 10 000 ლარის დაკისრების და დემონტაჟის დავალების შესახებ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 09.11.2011წ. №001385 დადგე-

ნილებას და საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ ქ. თბილისის მერიის 30.12.11წ. №3088 განკარგულებას. ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა მიიჩნიეს, რომ არსებობდა სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად სსიპ ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის გასაჩივრებული აქტის ბათილად ცნობის და ზედამხედველობის ორგანოსათვის საქმის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების საფუძველი. სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ ვინაიდან ქ.თბილისში, ... ქ. №1-ის მიმდებარედ კ. ბ-ის ფაქტობრივ მფლობელობაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე განთავსებული იყო რკინის (მეტალის) მსუბუქი კონსტრუქციის ავტოფარეხი, რომელსაც გარედან, სამი მხრიდან ამოშენებული ჰქონდა ბლოკებისგან აგებული კედლები და ფაქტობრივად სწორედ ბლოკებისგან აგებული კაპიტალური ნაგებობით იქნა ჩანაცვლებული რკინის (მეტალის) მსუბუქი კონსტრუქცია, ამდენად სახეზეა ახალი მშენებლობა. სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ მართალია, სახეზეა ახალი მშენებლობა, თუმცა ზედამხედველობის ორგანომ უნდა დაადგინოს უნებართვო მშენებლობის განხორციელების დრო და განმარტოციელბელი სუბიექტი, რადგან საქმეში დაცული მტკიცებულებებით რომელიმე კონკრეტული პირის, მათ შორის, კ. ბ-ის მიერ უნებართვო მშენებლობის ფაქტი არ დასტურდება, ხოლო მოსარჩელე კ. ბ-ი უარყოფს მშენებლობის განხორციელებას და აღნიშნავს, რომ მას ავტოფარეხი არსებულ მდგომარეობაში გადაეცა ძველი მესაკუთრისგან, შესაბამისად მისთვის სანქციის დაკისრება სამართლებრივ საფუძველს არის მოკლებული.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს მოსაზრებას იმასთან დაკავშირებით, რომ კ. ბ-ი არ არის სამშენებლო სამართალდარღვევაზე პასუხისმგებელი სუბიექტი და აღნიშნავს, რომ მოსარჩელის მიმართ სამართალდარღვევის საქმის წარმოების დროს მოქმედი „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონის 2.2 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, ამ კანონის მოქმედება სამშენებლო საქმიანობაზე ზედამხედველობის სფეროში ვრცელდებოდა სამშენებლო მიწის ნაკვეთის მესაკუთრეზე ან მოსარგებლეზე იმ შემთხვევაშიც, თუ მშენებლობის მწარმოებელი პირი იყო დაუდგენელი. საკითხის ანალოგიურ მოწესრიგებას ითვალისწინებს აგრეთვე ამჟამად მოქმედი „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი“ (მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტი). საქმის მასალებით დასტურდება, რომ კ. ბ-ი საჯარო რეესტრის 24.01.2012წ.

ამონაწერის თანახმად, უნებართვო ნაგებობის მესაკუთრეა, თუმცა სახდელის დაკისრების მომენტში (09.11.2011წ.) სადავო უძრავი ქონების მესაკუთრედ იგი არ იყო აღრიცხული. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონის მე-3 მუხლის „უ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მოსარგებლე არის ფიზიკური ან იურიდიული პირი (გარდა იმ პირისა, რომელსაც სახელშეკრულებო ურთიერთობის საფუძველზე წარმოეშვა ნივით დროებითი სარგებლობის უფლება), რომელსაც „საჯარო რეესტრის შესახებ“ კანონის შესაბამისად აქვს საკუთრების უფლების რეგისტრაციის საფუძველი და სამშენებლო სამართალდარღვევის ჩადენის მომენტისათვის ამ უფლების რეგისტრაცია არ განუხორციელებია. განსახილველ შემთხვევაში ის ფაქტობრივი გარემოებები, რომელთა საფუძველზეც ქ.თბილისის საკრებულოს ფიზიკური და იურიდიული პირების მფლობელობაში (სარგებლობაში) არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების კომისიის მიერ 24.01.2012წ. მოხდა კ. ბ-ისათვის უძრავ ქონებაზე საკუთრების აღიარება, არსებობდა აგრეთვე 2011 წელს, უნებართვო მშენებლობის გამო მიმდინარე სამართალდარღვევის საქმის წარმოებისას, კ. ბ-ი თავად უთითებს, რომ ავტოფარეხი და აღიარებული მიწის ნაკვეთი შეიძინა 2006 წელს, საცხოვრებელ სახლთან ერთად. ამდენად, მოსარგებლე აღნიშნული კანონის მიზნებისათვის გათანაბრებულია მესაკუთრესთან, ვინაიდან რეალურად სახეზე იყო საკუთრების უფლების წარმოშობის ყველა ფაქტობრივი საფუძველი. მესაკუთრესა და მოსარგებლეზე სამშენებლო სამართალდარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრება იმ შემთხვევაშიც, როდესაც არ არის დადგენილი მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩამდენი კონკრეტული პირი, არ ადასტურებს უძრავი ქონების მესაკუთრისათვის/მოსარგებლისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრებას სხვისი ბრალისათვის, ასეთ შემთხვევაში მესაკუთრე/მოსარგებლე პასუხს აგებს არა სხვისი, არამედ თავისი ბრალისათვის, რომელიც გამოვლინებას პოულობს მის უმოქმედობაში: მოსარგებლეს მესაკუთრის მსგავსად ეკისრება ვალდებულება უზრუნველყოს სათანადო სამშენებლო ნორმების დაცვა, მის სარგებლობაში არსებული ნაგებობის უსაფრთხოების მოთხოვნებთან შესაბამისობა და შემდგომში კანონშესაბამისი ექსპულატაცია. ამდენად, მოსარგებლის მიერ ამ ვალდებულებების შეუსრულებლობა იწვევს მისთვის კანონით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის დაკისრებას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ის, რომ კ. ბ-ი არ იყო უძრავი ნივთის მესაკუთრე არ წარმოადგენს პასუხისმგებლო-

ბის გამომრიცხავ გარემოებას. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ 19.10.11წ. №001385 მითითებით მოსარჩელეს მიეცა ობიექტის დემონტაჟის წინადადება, რაც მის მიერ არ შესრულდა. საქმეზე აგრეთვე დადგენილია და სადავო არ არის, რომ არც 19.10.11წ. მითითების შედგენის დღეს და არც 09.11.11წ. დადგენილების გამოცემის მომენტიდან კ. ბ-ს არ გააჩნდა უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გაცემული ნებართვა ავტოფარეხის მშენებლობის ან რეკონსტრუქციის თაობაზე. კ. ბ-ს ავტოფარეხის რეკონსტრუქციის შესაძლებლობა დაუდასტურდა მოგვიანებით, თბილისის არქიტექტურის საქალაქო სამსახურის 06.02.12წ. №48572 გადაწყვეტილებით, რაც თავისთავად უარყოფს მოსარჩელის მოსაზრებას, რომ მის მიერ შესრულდა მხოლოდ სარემონტო სამუშაოები. მართალია პირველი კლასის მშენებლობა არ საჭიროებს ნებართვას, თუმცა მშენებლობის მწარმოებელი პირი ვალდებულია განზრახული მშენებლობის შესახებ აცნობოს მშენებლობის ნებართვის გამცემ ორგანოს („მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 24.03.09წ. №57 დადგენილების 66-ე მუხ.). ამასთანავე, არ არის სათანადოდ დასაბუთებული მოსაზრება კ.ბ-ის მიერ მხოლოდ გადახურვითი სამუშაოების ჩატარების შესახებ. სააპელაციო სასამართლოს მითითება იმასთან დაკავშირებით, რომ უნდა დადგინდეს მოჰყვა თუ არა გადახურვითი სამუშაოების ჩატარებას შედეგად შენობის გაბარიტების ცვლილება ეწინააღმდეგება სააპელაციო პალატის მიერვე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებას ახალი მშენებლობის განხორციელების შესახებ, ვინაიდან უკეთეს სახეზეა ახალი მშენებლობა, გაუგებარია გადახურვის ცალკე ქმედებად მიჩნევა, რადგან ახალი მშენებლობა კომპლექსური პროცესია და მოიცავს სხვადასხვა, მათ შორის გადახურვით სამუშაოებსაც. ახალი მშენებლობის შედეგად იქმნება ახალი ობიექტი ან ხდება არსებულის სრულიად ჩანაცვლება („მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ მთავრობის 24.03.2009წ. №57 დადგენილების 3.5 მუხლი), შესაბამისად აზრს არის მოკლებული გაბარიტების ცვლილებაზე მსჯელობა. ვინაიდან არ დასტურდება ავტოფარეხის აგების სამართლებრივი საფუძველი, სამართლებრივ საფუძველს არის მოკლებული ორგანოსათვის გაბარიტების ცვლილების საკითხის გამოკვლევის დავალება, აღნიშნული არ ქმნიდა ზედამხედველობის ორგანოსათვის საკითხის ხელახალი გადაწყვეტისათვის დაბრუნების პირობას. დაუსაბუთებელია აგრეთვე სააპელაციო პალატის მოზარება, რომ ავტოფარეხი 2000 წლიდან არის

აშენებული, რადგან საქმეში სხვადასხვა პერიოდის ორთოფოტოების მიხედვით აღნიშნული არ დასტურდება, ხოლო საქმის მასალების მიხედვით მიწერილობის შედგენის დროისთვის მშენებლობა იყო მიმდინარე.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება არ შეიცავს სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სასკ-ის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე ბათილად ცნობის და სადავო საკითხის გადაწყვეტლად საზედამხედველო ორგანოსათვის ხელახალი განხილვისა და ახალი გადაწყვეტილების მისაღებად დაბრუნების დასაბუთებას. სასამართლო დავის გადაწყვეტლად აქტს ბათილად ცნობს იმ შემთხვევაში, როდესაც აშკარაა, რომ გადაწყვეტილების მიღება საჭიროებდა გარკვეული გარემოებების გამოკვლევას, რომელიც არ იქნა გამოკვლეული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, ამასთანავე ამ გარემოების გამოკვლევას არსებითი მნიშვნელობა აქვს გადაწყვეტილების მიღებისათვის. სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ ორგანოს მიერ დადგენას საჭიროებს სამართალდარღვევის ჩადენის დრო, მისი ჩამდენი სუბიექტი, აგრეთვე გადახურვის შედეგად გაბარიტების ცვლილება და მშენებლობის სპეციალურ ზონაში არსებობა, თუმცა აღნიშნული გარემოებები არ ქმნიდა ადმინისტრაციული ორგანოსათვის ხელახალი განხილვისათვის საკითხის დავალების საფუძველს. გადაწყვეტილებაში არ არის აგრეთვე მითითებული სასკ-ის მე-4, მე-19 მუხლების დანაწესების მიუხედავად სასამართლოს მიერ საქმის გარემოებების დადგენის შესაძლებლობის გამომრიცხავი გარემოებები. სასკ-ის 32.4. მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც სამართალწარმოების ფარგლებში ვერ ხერხდება სადავო ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება, რაც თავის მხრივ შეუძლებელს ხდის სადავო ადმინისტრაციული აქტების კანონიერებაზე მსჯელობას. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ საქმეში დაცული მტკიცებულებები იძლეოდა სადავო საკითხის არსებითად გადაწყვეტის შესაძლებლობას. რაც შეეხება დადგენილი გარემოებების სამართლებრივი შეფასების საჭიროებას (ნორმის უკუძალის გამოყენება, თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 06.02.12წ. №48572 გადაწყვეტილება, მინის ნაკვეთის საკუთრების უფლების 24.01.12წ. №6583 მონაშობა), აღნიშნული ასევე არ ქმნის სასკ-ის 32.4 მუხლის გამოყენების საფუძველს, აღნიშნული გარემოებების სამართლებრივი შედეგების დადგენა თავად სასამართლომ უნდა მო-

ახდინოს.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სადავო აქტის გამოცემის დროს მოქმედი „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლში 20.12.11წ. №5558 კანონით შეტანილ იქნა ცვლილება, რომლის თანახმად საჯარიმო სანქციების დიფერენცირება მოხდა იმის მიხედვით, თუ ვის კუთვნილ უძრავ ქონებაზე მოხდა უნებართვო მშენებლობა ან/და რეკონსტრუქცია, დანესდა აგრეთვე შემცირებული სანქცია გაბარიტების შეუცვლელად უნებართვო მშენებლობისა და რეკონსტრუქციისთვის. „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის დაჯარიმების მომენტში მოქმედი რედაქციის მსგავსად კანონში შეტანილი დამატების შედეგად ჩამოყალიბებული 22¹ მუხლის მიხედვით დაჯარიმებას ექვემდებარებოდა უნებართვო მშენებლობის ან/და რეკონსტრუქციის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და აგრეთვე ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე მშენებლობა, თუმცა ახალი რედაქციის მიხედვით ჯარიმის ოდენობა დამოკიდებული იცხადება უძრავი ნივთის მესაკუთრესა და შენობის გაბარიტების ცვლილებაზე. ამდენად, სააპელაციო პალატის მითითება, რომ სადავო აქტის გამოცემისას ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს არ გამოუკვლევია ტერიტორიის სპეციალური რეჟიმის ზონაში ყოფნა, ტყის ფონდის და „წყლის შესახებ“ კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ, საკურორტო-სარეკრეაციო ზონაში ყოფნა – არ ადასტურებს სადავო აქტის გაუქმებას და ორგანოსათვის ხელახალი განხილვისათვის საკითხის დაბრუნების საფუძვლიანობას, მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია, რომ სადავო მშენებლობა წარმოებულია ქ. თბილისში, შესაბამისად, დავის გადაწყვეტისთვის უნებართვო მშენებლობის სპეციალურ ზონაში არსებობის დადგენა არ არის სამართლებრივი შედეგის მომტანი, რადგან „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის დაჯარიმების მომენტში მოქმედი რედაქცია, ისევე როგორც შემდგომში კანონის 22¹ მუხლი, სხვა წინაპირობების დადგენის გარეშე ითვალისწინებდა სუბიექტის დაჯარიმებას იმ შემთხვევაში, თუ უნებართვო მშენებლობა ან/და რეკონსტრუქცია წარმოებული იყო ქ.თბილისის ტერიტორიაზე.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარე-

მოებაზე, რომ სადავო აქტით ჯარიმის დაკისრების სამართლებრივ საფუძვლად მითითებულია ჯარიმის დადების პერიოდში მოქმედი „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი, რომლის საფუძველზეც კ. ბ-ი უნებართვო მშენებლობისათვის დაჯარიმდა 10 000 ლარით. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ „ტექნიკური საფრთხის კონტროლის შესახებ“ კანონში 20.12.2011 წ. №5558 კანონით შეტანილი ცვლილებების თანახმად, ქ.თბილისის ტერიტორიაზე კერძო საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე უნებართვო მშენებლობისა ან/და რეკონსტრუქციისთვის დადგინდა ჯარიმა 8000 ლარის ოდენობით (22'.1 მუხ. „ბ“ ქვეპუნქტი). ანალოგიური შინაარსის დებულებას შეიცავს ამჟამად მოქმედი „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44-ე მუხლი. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-9 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ ან გამაუქმებელ აქტს აქვს უკუქცევითი ძალა, ე.ი. ვრცელდება ამ აქტის გამოცემამდე ჩადენილ სამართალდარღვევებზე. სამართალდარღვევისათვის სანქციის შეფარდების დროს, თუ კანონით გაუქმებული ან შემსუბუქებულია პასუხისმგებლობა სამართალდარღვევის ჩადენისათვის, მოქმედებს ახალი კანონით დადგენილი ნორმა. სანქციის შეფარდების დრო მოიცავს არა მხოლოდ ორგანოს მიერ მისი გამოყენების მომენტს, არამედ აგრეთვე ზემდგომი ორგანოების ან სასამართლოს მიერ სანქციის გამოყენების კანონიერების შემოწმების პერიოდს. ზემოაღნიშნულის გარდა, იმის გათვალისწინებით, რომ სადავო აქტების გასაჩივრება აჩერებს საჯარიმო თანხის გადახდის ვალდებულებას, ამასთანავე სადავო აქტების გასაჩივრების შემთხვევაში პირისათვის საბოლოო შედეგს ინვესს სასამართლო გადაწყვეტილება და არა სადავო აქტები, საკასაციო პალატა თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლომ უნდა იმსჯელოს სადავო სამართალურთიერთობების მიმართ სამართალდარღვევის შემდგომ მიღებული შეღავათიანი რეჟიმის გამოყენების შესაძლებლობაზე იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ დღეის მდგომარეობით კ. ბ-ი ირიცხება ქ.თბილისში, ... ქ. №1-ის მიმდებარედ არსებული 39 კვ.მ. მიწის ნაკვეთისა და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობის მესაკუთრედ. აღნიშნული უდავოდ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოება სააპელაციო პალატამ დავის ხელახალი განხილვისას უნდა გაითვალისწინოს იმ კუთხითაც, რომ სადავო აქტით კ. ბ-ს დაკისრებული აქვს არამართო ჯარიმა, არამედ იმ უნებართვო ნაგებობის დემონტაჟი, რომ-

ლის მესაკუთრედაც არის რეგისტრირებული.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება არ არის დასაბუთებული, განჩინების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმება შეუძლებელია, რაც სსკ-ის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად ქმნის განჩინების გაუქმების აბსოლუტურ საფუძველს. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სააპელაციო პალატამ საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს არ მისცა სათანადო სამართლებრივი შეფასება, რის გამოც არსებობს სსკ-ის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული საქმის ხელახალი განხილვისათვის დაბრუნების საფუძველი. საქმის ხელახალი განხილვისას სააპელაციო სასამართლომ უნდა გამოიკვლიოს საქმეში დაცული მტკიცებულებები, სრულყოფილად დაადგინოს საქმის გარემოებები და მისცეს მათ სწორი სამართლებრივი შეფასება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე, 399-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. ქ. თბილისის მერიის და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 05.12.2013წ. განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;

2. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**პროექტის დარღვევით მხანაზლობისთვის
დაჯარიმების კანონიერება**

განჩინება

№ბს-504-491(2კ-14)

14 ივლისი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობით: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ლ. მურუსიძე,
მ. ვაჩაძე

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

შპს „...“ 22.10.2013წ. სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბი-
ლისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კო-
ლეგიას მოპასუხეების – თბილისის მერიისა და თბილისის მერი-
ის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიმართ ქ. თბი-
ლისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის
24.06.2013წ. №000240 დადგენილებისა და ქ. თბილისის მერიის
02.08.2013წ. №1623 განკარგულების ბათილად ცნობის მოთხოვ-
ნით.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ ქ. თბილისში, ... გამზ. №56-ში მიმ-
დინარეობს შპს „...“ საკუთრებაში არსებული ისტორიული შე-
ნობის კულტურის უძრავი ძეგლის რეკონსტრუქცია-რესტავრ-
აცია, თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის მიერ
30.08.11წ. №01/2577 ბრძანებით შეთანხმებული შენობის რე-
კონსტრუქცია-რესტავრაციის, ... გამზ. №56-ის მიმდებარედ არ-
სებული სკვერის მოწესრიგების არქიტექტურული პროექტისა
და ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსა-
ხურის მიერ 30.08.2011წ. გაცემული „უძრავ ძეგლზე სამუშაოე-
ბის სანებართვო მონშობა“ №6/2708-1 ნებართვის საფუძველ-
ზე. 07.05.2013წ. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქა-
ლაქო სამსახურმა შეადგინა №000240 მითითება, რომელშიც
აღინიშნა, რომ შპს „...“ დაარღვია ქ. თბილისის მერიის სსიპ არ-
ქიტექტურის სამსახურის მიერ 30.08.2011წ. გაცემული ბრძანე-
ბით შეთანხმებული პროექტი, კერძოდ, ჩამოშლილია გუმბათი
და უკანა ფასადის მხარეს 1-18 მონაკვეთში არსებული კედე-
ლი, შპს „...“ დაევალა ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალის-

წინებით შეთანხმებული კორექტირებული პროექტის წარმოდგენა. დარღვევის გამოსასწორებლად განესაზღვრა 20 დღის ვადა. მითითების შეუსრულებლობის გამო ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 24.06.2013წ. №000240 დადგენილებით შპს „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით პროექტის დარღვევით მე-3 კლასის შენობა-ნაგებობის მშენებლობისთვის. აღნიშნული დადგენილება შპს „...“ მიერ გასაჩივრდა ქ. თბილისის მერიის ადმინისტრაციული საჩივრით. ქ. თბილისის მერიის 02.08.2013წ. № 1623 განკარგულებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ გუმბათი და კედელი ჩამოინგრა სიძველის გამო, ზედამხედველობის სამსახური წერილობითაც გააფრთხილეს გუმბათის ჩამონგრევის საშიშროების შესახებ და მოითხოვეს კომისიური შემოწმების ჩატარება, რაზეც მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს არანაირი რეაგირება არ მოუხდენია. მოსარჩელის განმარტებით, გაუგებარია რაში გამოხატება მშენებლობის პროექტის დარღვევა, როდესაც მშენებლობა ჩამონგრევის შემდეგ შეჩერებულია და არსებული შეთანხმებული პროექტით არანაირი მშენებლობა არ მიმდინარეობს. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 24.06.2013წ. №000240 დადგენილებაში „პროექტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 45-ე მუხლზე მითითება დაუსაბუთებელია, ვინაიდან გუმბათის დაზიანების შემდეგ მშენებლობა შეჩერებულია და შეუძლებელია შეთანხმებული არქიტექტურული პროექტი დაირღვეს იმ დროს, როდესაც არანაირი სამუშაო მის მშენებლობასთან დაკავშირებით არ ხორციელდება. უსაფუძვლო და არაგონივრულია მითითებით განსაზღვრული 20-დღიანი ვადა, ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს არ უნდა მიეცა არანაირი ვადა, მაგრამ თუ მისცემდა იგი უნდა ყოფილიყო გონივრული.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 26.12.2013წ. გადაწყვეტილებით შპს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 24.06.2013 წ. №000240 დადგენილება და ქ. თბილისის მერიის 02.08.2013წ. № 1623 განკარგულება. საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ შპს „...“ მშენებლობა არ განუხორციელებია პროექტის დარღვევით, არამედ მოხდა შენობის გუმბათის და უკანა ფასადის მხარეს კედლის ნაწილის ჩამოშლა, რაც გამოწვეული იყო ნაგებობის სიძველით. სასამართლომ აღნიშნა, რომ სამშენებლო საქმიანობის კონტროლის რეგულაციები დადგენილია სპეციალური კანონით, მაგრამ ის წარმოადგენს ამ კანონით გან-

საზღვრულ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას და მასზე ჩვეულებრივი წესით ვრცელდება ის ზოგადი ნორმები, რომლებიც დადგენილია სამართალდარღვევისათვის. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-2 მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ საქართველოს კანონმდებლობა შედგება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ ამ კოდექსისა და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებისაგან. ამავე კოდექსის 33.1 მუხლი მოითხოვს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის პირს სახდელი დაედოს იმ ნორმატიული აქტით დაწესებულ ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის ამ კოდექსის და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ სხვა აქტების ზუსტი შესაბამისობით. ამდენად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის ზოგადი მუხლები ადგენენ ადმინისტრაციული გადაცდომისთვის კანონით გათვალისწინებული სანქციის გამოყენების საერთო წესს. სასამართლომ მიუთითა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 2.1 მუხლზე, „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 24.03.2009 წ. დადგენილების 55-ე, 74-ე მუხლებზე, „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 45-ე მუხლზე, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-2, მე-8, მე-10 და 33-ე მუხლებზე და აღნიშნა, რომ სამშენებლო სამართალდარღვევა თავისი ბუნებით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას წარმოადგენს. იმისათვის, რომ პირი მივიჩნიოთ სამართალდამრღვევად, სახეზე უნდა იყოს სამართალდარღვევის შემადგენლობა, წინააღმდეგ შემთხვევაში გამორიცხულია პირის, როგორც სამართალდამრღვევის, დაჯარიმება. სამართალდამრღვევად მიჩნევისათვის სახეზე უნდა იყოს მოსარჩელის მიერ განხორციელებული მართლსაწინააღმდეგო ქმედება და ბრალი (მოსარჩელის დამოკიდებულება მის მიერ განხორციელებული ქმედების მიმართ). საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ადგილი არ აქვს ზაკ-ის მე-60¹ მუხლით გათვალისწინებულ კანონის დარღვევას, გასაჩივრებულ აქტში ასახული კონკრეტული ურთიერთობის მონესრიგება არ შეესაბამება მისი გამოცემის სამართლებრივ საფუძვლებს და წინააღმდეგობაში მოდის მოცემული ურთიერთობის მარეგულირებელ სამართლებრივ ნორმებთან.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 26.12.2013წ. გადაწყვეტილება სააპელაციო წე-

სით გაასაჩივრეს ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა და ქ. თბილისის მერიამ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 31.03.2014წ. გადაწყვეტილებით ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის სააპელაციო საჩივრები დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 26.12.2013წ. გადაწყვეტილება ნაწილობრივ, ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 24.06.2013წ №000240 დადგენილების ბათილად ცნობის ნაწილში და დავის ამ ნაწილში მიღებულ იქნა ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც შპს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 24.06.2013წ №000240 დადგენილება, შესაბამისად, მოპასუხე – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს დაევალა შპს „...“ საქმესთან დაკავშირებული გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 26.12.2013წ. გადაწყვეტილება ქ. თბილისის მერიის 02.08.2013წ. №1623 განკარგულების ბათილად ცნობის და საპროცესო ხარჯების (სახელმწიფო ბაჟის) შესახებ საკითხის გადაწყვეტის ნაწილში. სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ შენობის რეკონსტრუქცია-რესტავრაციის პირობებში შპს „...“ უნდა შეენარჩუნებია შენობა უცვლელად. საკითხი იმის შესახებ, წარმოადგენს თუ არა კედლის ჩამონგრევა შპს „...“ მართლსაწინააღმდეგო ბრალეული ქმედების, კერძოდ აქტიური მოქმედების ან/და უმოქმედობის შედეგს, საჭიროებს თავად ადმინისტრაციული ორგანოს – მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მხრიდან გამორკვევას და ერთმნიშვნელოვნად დადგენას. ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის მიზნებისათვის გუმბათისა და კედლის ჩამონგრევა ანუ უძრავი ძეგლის სტატუსის მქონე შენობის დაზიანება წარმოადგენს კონკრეტული პირის (პირების) მხრიდან ჩამონგრევამდე განხორციელებული მოქმედების ან უმოქმედობის შედეგს, რაც თავის მხრივ იმაზე მიუთითებს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს გამოვლენილი გადაცდომის სამშენებლო სამართალდარღვევად

სწორად დაკვალიფიცირების ინტერესთა ჭრილში უნდა შეეძლოს იმ მოქმედების ან/და უმოქმედობის ზუსტად აღწერა-დახასიათება, რომელსაც შედეგად მოჰყვა ძეგლის დაზიანება. სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის დამოკიდებულება შპს „...“ მიერ ჩადენილი მართლსაწინააღმდეგო ბრალეული ქმედების ანუ სამშენებლო სამართალდარღვევის არსის მიმართ წინააღმდეგობრივია, კერძოდ, ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა ჰქონდეს მკაფიო და ნათელი პასუხი კითხვაზე იმის შესახებ, თუ რა ეთვლება შპს „...“ სამშენებლო სამართალდარღვევად – ბრალეული ქმედებით (მოქმედებით/უმოქმედობით) ძეგლის სტატუსის მქონე შენობის დაზიანება, თუ 07.05.2013 წ. №000240 მითითებაში განსაზღვრული მოთხოვნის დადგენილ ვადაში შეუსრულებლობა. ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამოარკვიოს თუ რა იგულისხმება კორექტირებული პროექტის წარდგენაში, ევალეზა თუ არა შპს „...“ დაზიანებული გუმბათისა და კედლის აღდგენა, ევალეზა თუ არა შპს „...“, რომ რეკონსტრუქციისა და რესტავრაციის არსებული პროექტი დააკორექტიროს იმგვარად, რომ მასში გაითვალისწინოს ასევე აღსადგენი გუმბათისა და კედლის აღდგენის, ხელახლა აშენების საკითხი. პალატამ აღნიშნა აგრეთვე, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამოარკვიოს მითითებით განსაზღვრული 20-დღიან ვადაში კორექტირებული პროექტის თბილისის არქიტექტურის სამსახურთან შეთანხმების მოსწრების შემთხვევაში შექმნიდა თუ არა ასეთი აქტივობა იმის თქმის საფუძველს, რომ შპს „...“ არ ჩაუდენია სამშენებლო სამართალდარღვევა და რომ მას არ უნდა დაეკისროს ჯარიმის სახით პასუხისმგებლობა. სააპელაციო პალატის განმარტებით, შპს „...“ კუთვნილ, ქ. თბილისში, ... გამზ. №56-ში მდებარე მიწის ნაკვეთზე განთავსებული უძრავი ძეგლის სტატუსის მქონე შენობის გუმბათისა და კედლის ჩამონგრევის ფაქტის კოდექსის 23-ე მუხლის მთლიანობაში და განსაკუთრებით – 23-ე მუხლის 23-ე ნაწილის ჭრილში შემონიშნულსა და ანალიზის შედეგი იძლევა იმის თქმის შესაძლებლობას, რომ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური ვალდებული იყო შპს „...“ მიმართ სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის წარმოება დაენიშნა მითითების (და არა პირდაპირ შემონიშნების აქტის) შედგენის გზით, რასაც რეალურად ჰქონდა კიდევ ადგილი. ამდენად, პალატამ მიუთითა, რომ მოცემულ სადავო შემთხვევაში ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან შპს „...“ მიმართ მითითების შედგენა, მითითების ფარგლებში მისთვის კონკრეტული მოქმედების განხორციელების დაავალე-

ბა და ამ დავალების შესასრულებლად ვადის დაწესება წარმოადგენს სავალდებულოდ განსახორციელებელ პროცედურულ ეტაპს, რომელმაც თანმდევი შედეგების მიხედვით შესაძლოა გამოიწვიოს პირის პასუხისმგებლობისგან განთავისუფლება. შესაბამისად, თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა შეფასება უნდა მისცეს საკითხს იმის შესახებ, იყო თუ არა საკმარისად გონივრული შპს „...“ მითითებით დაწესებული 20-დღიანი ვადა კორექტირებული პროექტის მოსაპოვებლად.

სააპელაციო სასამართლოს 31.03.2014 წ. გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრეს ქ. თბილისის მერიამ და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური საკასაციო საჩივარში აღნიშნავს, რომ გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება სასამართლო პრაქტიკას, ზედამხედველობის სამსახურის საქმიანობის ძირითად პრინციპებს. კასატორი თვლის, რომ შეუძლებელია სასამართლო გადაწყვეტილების რაციონალური ახსნა. ზედამხედველობის სამსახური ამომნებს სამშენებლო პროექტის შესაბამისობას არსებულ მდგომარეობასთან და შეუსაბამობის შემთხვევაში ავალებს დარღვევის გამოსწორებას ან ფაქტობრივად ან დოკუმენტალურად. გაუგებარია რა გზით უნდა დაადგინოს ზედამხედველობის სამსახურის სპეცილისტმა (არქიტექტორმა, ინჟინერ-მშენებელმა) დარღვევის ჩადენამდე შპს „...“ განზრახ თუ გაუფრთხილებლობით მოქმედებდა, როგორ უნდა გამოავლინოს დემონტაჟის განმასხორციელებელი კონკრეტული პირი, საამისოდ გამოძიების ჩატარება იქნება საჭირო. მოქმედი კანონმდებლობით დამკვეთი ვალდებულია დაიცვას სამშენებლო პროექტი, მისგან ყოველგვარი გადახვევა იწვევს მის პასუხისმგებლობას. ამ პრინციპიდან გადახვევა შეუძლებელს გახდის სამშენებლო კონტროლს, წარმოუდგენელია ქალაქში ათასობით სამშენებლო ობიექტს უმტკიცო პროექტის განზრახ თუ გაუფრთხილებლობით დარღვევა, მოახდინო კონკრეტული პირების გამოვლენა, ამ პირების ქმედებების აღწერა მაშინ, როდესაც პასუხისმგებლობა ეკისრება დამკვეთს. აღნიშნული გადაულახავ პრობლემებს უქმნის ადმინისტრაციულ ორგანოს, სასამართლომ არ გაითვალისწინა სამართალდარღვევის სპეციფიკურობა, რაც დასტურდება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსზე მითითებით მაშინ, როდესაც სამშენებლო სამართალდარღვევას ცალკე არეგულირებს „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი“, რომელიც ამომწურავად აწესრიგებს

სამშენებლო სფეროში წარმოშობილ სამართალურთიერთობებს. კასატორი აღნიშნავს, რომ სახეზეა პროექტის დარღვევა, დაზიანებულია კულტურის უძრავი ძეგლი, მიუხედავად ამისა სასამართლომ აღმოაჩინა არა შპს „...“, არამედ ზედამხედველობის სამსახურის ქმედებაში წინააღმდეგობა. კულტურის ძეგლის უმნიშვნელო ცვლილება, საუბარი აღარ არის გუმბათისა და კედლის მოშლაზე, საჭიროებს შესაბამისი ნესით შეთანხმებას (პროექტის კორექტირებას), ობიექტზე არსებული მდგომარეობა მოითხოვდა პროექტის კორექტირებას, რომლის წარმოდგენა მოთხოვეს შპს „...“. კასატორისათვის გაუგებარია, რაში მდგომარეობს წინააღმდეგობა. კორექტირების ფუნქცია აკისრია არქიტექტურულ სამსახურს, ამდენად, უსაფუძვლოა სასამართლოს მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, რომ ნათლად არ იკვეთება რა იგულისხმა სამსახურმა პროექტის კორექტირებაში, ევალეობდა თუ არა მხარეს კორექტირების დროს კედლის და გუმბათის აღდგენა. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კასატორმა მოითხოვა სააპელაციო სასამართლოს 31.03.2014წ. გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

ქ. თბილისის მერია საკასაციო საჩივარში აღნიშნავს, რომ სახეზეა სსკ-ის 394-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმების აბსოლუტური საფუძველი, სასამართლოს გადაწყვეტილება არ არის დასაბუთებული. გამომდინარე იქედან, რომ დამტკიცებული პროექტით არ იყო გათვალისწინებული გუმბათის და კედლის ჩამოშლა, შპს „...“ ასეთი სამუშაოების დავალება ვერ იქნებოდა კანონშესაბამისი, ამიტომ შპს „...“ დავალება არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით შეთანხმებული პროექტის წარმოდგენა. კასატორი შეთანხმებული პროექტის წარმოსადგენად განსაზღვრული 20-დღიანი ვადის შეფასების საჭიროებასთან დაკავშირებით აღნიშნავს, რომ ამ ვადაში შესაძლებელია პროექტის შეთანხმება, თუმცა შპს „...“ მხრიდან არც კი დაწყებულა მითითებით გათვალისწინებული მოქმედებები, მას არც ვადის გაზრდის მოთხოვნით მიუმართავს ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურისათვის. კასატორი თვლის, რომ სამართალდარღვევის საქმეზე დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოებისას და ასევე მერიის მიერ ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვისას გამოკვლეული და შეფასებული იქნა საქმისათვის ყველა მნიშვნელობის მქონე გარემოება. კასატორმა მოითხოვა ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

საკასაციო პალატის სხდომაზე კასატორებმა მოითხოვეს სა-

კასაციო საჩივრების დაკმაყოფილება, საქმეზე ახალი გადან-
ყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის
თქმა. მოწინააღმდეგე მხარემ საკასაციო საჩივრის საფუძვლე-
ბი არ ცნო და მოითხოვა საკასაციო საჩივრების დაკმაყოფილე-
ბაზე უარის თქმა.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობისა და სა-
კასაციო საჩივრის საფუძვლების შესწავლის, მხარეთა ახსნა-
განმარტებების მოსმენის შედეგად თვლის, რომ საკასაციო სა-
ჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილი-
სის სააპელაციო სასამართლოს გადანყვეტილება და საქმე ხე-
ლახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს
შემდეგ გარემოებათა გამო:

ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახუ-
რის 24.06.13წ. დადგენილებით შპს „...“ პროექტის დარღვევით
მე-3 კლასის შენობა-ნაგებობის მშენებლობის პროცესში დაშ-
ვებული დარღვევებისათვის დაჯარიმდა 3 000 ლარით. დაჯა-
რიმებას საფუძვლად დაედო „პროექტის უსაფრთხოებისა და
თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 45-ე მუხლის 1-ლი ნაწი-
ლის „ა“, „ა.ბ“ ქვეპუნქტები, რომელთა თანახმად სამშენებლო
დოკუმენტაციითა და სამშენებლო რეგლამენტებით განსაზ-
ღვრული სანებართვო პირობების დარღვევა ან/და შეუსრულებ-
ლობა გამოიწვევს დაჯარიმებას: მშენებლობის განხორციელე-
ბის სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებ-
ლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონ-
დისა და „წყლის შესახებ“ კანონით განსაზღვრულ ტერიტორია-
ზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკუ-
რორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქ.თბილისის ტერიტორიაზე,
მესამე კლასის შენობა-ნაგებობისთვის – 3 000 ლარით. საქმის
მასალებით დასტურდება, რომ თბილისის მერიის სსიპ თბილი-
სის არქიტექტურის სამსახურის 30.08.11წ. №01/2577 ბრძანე-
ბით შეთანხმებულია შენობის რეკონსტრუქცია-რესტავრაცი-
ის, ... გამზ. №56-ის მიმდებარედ არსებული სკვერის მოწესრი-
გების არქიტექტურული პროექტი და ქ.თბილისის მერიის სსიპ
არქიტექტურის სამსახურის მიერ გაცემულია 30.08.11წ. №6/
2708-1 „უძრავ ძეგლზე სამუშაოების სანებართვო მოწმობა“,
რომელიც ძალაშია 2016 წლის 1 სექტემბრამდე. შპს „...“ მიმართ
სამართალდარღვევის საქმის წარმოებას სათავე დაუდო შპს „...“
კუთვნილი, ქ. თბილისში, ... გამზ. №56-ში მდებარე მიწის ნაკ-
ვეთზე განთავსებული უძრავი ძეგლის სტატუსის მქონე შენო-

ბის გუმბათის და უკანა ფასადის მხარის 1-18 მონაკვეთში არსებული კედლების ჩამოქცევა. შენობის რეკონსტრუქცია-რესტავრაციის პროექტის ფარგლებში შპს „...“ არ გააჩნდა შენობის გუმბათის და უკანა ფასადის მხარეს 1-18 მონაკვეთში არსებული კედლის დემონტაჟის უფლებამოსილება, პირიქით პროექტი ითვალისწინებდა შენობის, რეკონსტრუქცია-რესტავრაციის პირობებში შენობის, მათ შორის გუმბათის და უკანა ფასადის კედლის უცვლელად დატოვებას.

სადავო აქტების (ზედამხედველობის სამსახურის 24.06.13წ. №4-1/დ304-13 დადგენილება №000240, ქ.თბილისის მერიის 02.08.13წ. №1623 განკარგულება) გამოცემის დროს მოქმედი „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ კანონის 21³ მუხლის თანახმად, ქ.თბილისის ტერიტორიაზე კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებში ქალაქთმშენებლობით დოკუმენტაციას ამტკიცებს და მშენებლობის ნებართვას (გარდა არქეოლოგიური სამუშაოების ნებართვისა, საკულტო ნაგებობებზე სამუშაოების ნებართვებისა და განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტის მშენებლობის ნებართვისა) გასცემდა ქ.თბილისის მერია ქ.თბილისის მერიისა და სამინისტროს წარმომადგენელთაგან ქ.თბილისის მერიაში შექმნილი სათათბირო ორგანოს დასკვნის საფუძველზე. „კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლზე სამუშაოებისა და არქეოლოგიური სამუშაოების ნებართვის გაცემასთან დაკავშირებული ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 23.10.13წ. №275 დადგენილების თანახმად, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე სამუშაოების ნებართვები, რომელთა გაცემის მიზნით ადმინისტრაციული წარმოება ქ.თბილისის მერიაში 2013 წლის 25 სექტემბრამდე არის დაწყებული, ქ.თბილისის მერიის მიერ გაიცემა. შესაბამისად, ძეგლებზე სამუშაოების ნებართვების საფუძველზე შესრულებული შუალედური და საბოლოო ანგარიშების მიღება, ასევე სანებართვო პირობების კონტროლი ქ.თბილისის მერიის მიერ ხორციელდება (დადგენილების მე-2 და მე-3 მუხლები). ამდენად, მერია, მერიის სსიპ ზედამხედველობის სამსახური უფლებამოსილი იყო განეხორციელებია ობიექტზე სამშენებლო ზედამხედველობის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებები.

სააპელაციო პალატის გადაწყვეტილებით სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი მოპასუხის – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 24.05.13წ. №000240 დადგენილება და მოპასუხეს – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს დაევალა შპს „...“ საქმესთან დაკავშირებუ-

ლი გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 26.12.13წ. გადაწყვეტილება ქ.თბილისის მერიის 02.08.13წ. №1623 განკარგულების ბათილად ცნობის ნაწილში სააპელაციო სასამართლოს მიერ უცვლელად დარჩა. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ახალი აქტის გამოსაცემად ზედამხედველობის ორგანოსათვის მიცემული დავალებები საფუძველს არის მოკლებული და წინააღმდეგობრივია. სააპელაციო პალატა ერთი მხრივ აღნიშნავს, რომ საქმის ხელახალი განხილვისას ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა იმსჯელოს და ნათელი პასუხი გასცეს საკითხს იმის შესახებ, იქნებოდა თუ არა სახეზე სამშენებლო სამართალდარღვევა იმ შემთხვევაში, თუკი შპს „...“ წარუდგენდა კორექტირებულ პროექტს თბილისის არქიტექტურის სამსახურს, ხოლო მეორე მხრივ ყურადღებას ამახვილებს იმაზე, რომ მითითების მიცემა არის სავალდებულოდ განსახორციელებელი პროცედურული ეტაპი, რომელსაც თანმდევი შედეგის მიხედვით შეუძლია გამოიწვიოს პირის პასუხისმგებლობისაგან განთავისუფლება.

სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო დამრღვევის მიმართ სამართალდარღვევის საქმიანობის წარმოებას იწყებს მითითების გაცემით (საქმის წარმოების შემონმების აქტის შედგენით დაწყების საგამონაკლისო შემთხვევები გათვალისწინებულია კოდექსის 23.23 მუხლში). ზედამხედველობის ორგანოს მიერ მითითებით განსაზღვრული ვადის გასვლის შემდეგ სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო ამონმებს დამრღვევს, რაზეც დგება შემონმების აქტი. შემონმების აქტში აისახება მშენებარე ობიექტის ფაქტობრივი მდგომარეობა მითითების პირობებთან მიმართებაში („პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 25-ე მუხლის მე-2, მე-5 ნაწილები). სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის წარმოება უნდა დაწყებულიყო მითითების და არა პირდაპირ შემონმების აქტის შედგენის გზით. აღნიშნული არ წარმოადგენს სადავო აქტების გაუქმების საფუძველს, ვინაიდან ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ სამართალდარღვევის საქმის წარმოება სწორედ რომ 07.05.13წ. №000240 მითითების შედგენით დაიწყო. მითითებაში აღინიშნა, რომ დარღვეულია ქ.თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ 30.08.11წ.

№01/2577 ბრძანებით შეთანხმებული პროექტი, კერძოდ, ჩამოშლილია გუმბათი და უკანა ფასადის მხარის 1-18 მონაკვეთში არსებული კედელი. ამასთანავე, მხედველობაშია მისაღები, რომ ამჟამინდელი მდგომარეობით ადმინისტრაციული ორგანო მოკლებულია შესაძლებლობას კანონმდებლობით დადგენილი პროცედურის დაცვით გამოსცეს აქტი, ვინაიდან შპს „...“ მიერ სადავო აქტით დაჯარიმების შემდეგ, წარდგენილი კორექტირებული პროექტის საფუძველზე, მოხდა ქ. თბილისში, ... გამზ. №56-ში მდებარე მიწის ნაკვეთზე განთავსებული უძრავი ძეგლის სტატუსის მქონე შენობის ჩამონგრეული გუმბათის და უკანა ფასადის მხარის 1-18 მონაკვეთში არსებული კედლის აღდგენა. სადღეისოდ გუმბათიც და კედელიც აღდგენილია. აღნიშნული გარემოება მხარეებს შორის დავას არ იწვევს. ამდენად, შეუძლებელია „პროდუქტის უსაფრთხოების და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 25.2 მუხლით სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის წარმოების ხელახლა ჩატარება, რადგან დღეის მდგომარეობით არ არსებობს შპს „...“ მხრიდან სანებართვო პირობების დარღვევა.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საზედამხედველო სამსახურის სადავო აქტით შპს „...“ მიმართ სამშენებლო სამართალდარღვევისათვის გამოყენებულია არა აღდგენითი, არამედ საჯარიმო სანქცია. აღნიშნულის გათვალისწინებით, საფუძველს არის მოკლებული სააპელაციო პალატის გასაჩივრებულ განჩინებაში იმის მითითება, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ადმინისტრაციული წარმოების ხელახალი ჩატარების შედეგად პასუხი უნდა გასცეს საკითხს იმის შესახებ, თუ რა იგულისხმება მითითებით დავალებული კორექტირებული პროექტის წარდგენაში, კერძოდ, გულისხმობს თუ არა ის შპს „...“ დავალებულებას აღადგინოს გუმბათი და კედელი, პროექტის იმგვარად დაკორექტირებას, რომ მასში გათვალისწინებული იქნეს გუმბათის და კედლის აღდგენა. პროექტის ცვლილების შეთანხმებას ბრძანებით ახდენს არა ზედამხედველობის სამსახური, არამედ არქიტექტურის სამსახური. ზედამხედველობის სამსახური ახდენს უკვე დამტკიცებულ პროექტთან ობიექტის შესაბამისობას. ამდენად, საფუძველს არის მოკლებული პროექტის კორექტირების მითითებაში ზედამხედველობის სამსახურის მოსაზრების გარკვევის დავალება, ასეთი მოტივაციით სადავო აქტის ბათილად ცნობა და საქმის ხელახალი განხილვისათვის ზედამხედველობის სამსახურისათვის დაბრუნება.

სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე აქტის ბათილად ცნობის და ხელახალი განხილვის დავალების პირობას არ ქმნის აგრეთ-

ვე სააპელაციო პალატის მითითება იმის შესახებ, რომ შეფასებ-
ბას საჭიროებს საზედამხედველო ორგანოს მითითებით განსაზ-
ღვრული კორექტირებული პროექტის წარმოდგენის ოცდღია-
ნი ვადა. სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე აქტის გაუქმება შე-
საძლებელია საკითხის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქო-
ნე გარემოების იგნორირების, მისი გამოკვლევის გარეშე გამო-
ცემის შემთხვევაში. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ხარვე-
ზის გამოსასწორებლად განსაზღვრული ვადის გონივრულობა
არ წარმოადგენს სასკ-ის 32.4 მუხლის გამოყენების პირობას,
ადმინისტრაციულმა ორგანომ ოცდღიანი ვადის განსაზღვრით
გონივრულად მიიჩნია იგი, ხოლო სააპელაციო პალატას საკით-
ხის განსახილველად ხელახალი დაბრუნების გარეშე თავად შე-
ეძლო შეეფასებინა ოცდღიანი ვადის დადგენის გონივრულო-
ბა, მით უფრო, რომ პროექტის კორექტირების წარმოდგენისათ-
ვის ვადის გონივრულობა შეფასდება არა მხოლოდ მითითებით
განსაზღვრული 20-დღიანი ვადით, არამედ დაჯარიმების შესა-
ხებ დადგენილების გამოტანით, ვინაიდან კანონმდებლობა ით-
ვალისწინებს კორექტირებული პროექტის წარდგენის შესაძ-
ლებლობას დადგენილების გამოტანამდე („პროდუქტის უსაფ-
რთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი“ 27.5 მუხ.).
შპს „...“ ვადის გაზრდის მოთხოვნით ზედამხედველობის სამსა-
ხურისათვის არ მიუშართავს, შესაბამისად გაუგებარია ამ სა-
კითხის გარკვევის დავალება ადმინისტრაციული ორგანოსათ-
ვის. ზემოაღნიშნულთან ერთად მხედველობაშია აგრეთვე მი-
საღები, რომ ადგილი ჰქონდა კულტურის ძეგლის ნაწილის ჩა-
მოქცევას. უდავოა, რომ შენობის რეკონსტრუქცია-რესტავრა-
ციის არქიტექტურული პროექტის ფარგლებში შპს „...“ არ გააჩ-
ნდა შენობის გუმბათის და უკანა ფასადის მხარეს 1-18 მონაკ-
ვეთში არსებული კედლის არათუ მონგრევის, არამედ რაიმე
ცვლილების შეტანის უფლებამოსილება, სააპელაციო სასამარ-
თლო თავად აღნიშნავს, რომ პროექტის მიხედვით შენობის რე-
კონსტრუქცია-რესტავრაციის პირობებში შპს „...“ ვალდებული
იყო შეენარჩუნებია შენობა უცვლელად, მათ შორის, შენობის
სხენებული ორი დეტალი – გუმბათი და უკანა ფასადის კედე-
ლი. ზედამხედველობის სამსახურის მიერ გამოვლინდა პროექ-
ტის დარღვევა, გამოვლენილ დარღვევაზე გაიცა მითითება, ვი-
ნაიდან ვერ იქნა წარმოდგენილი ფაქტობრივი მდგომარეობის
ამსახველი კორექტირებული პროექტი, მიღებულ იქნა დადგე-
ნილება საჯარიმო სანქციის გამოყენების შესახებ. ნებართვის
მფლობელი პასუხისმგებელია სანებართვო პირობების შესრუ-
ლებაზე. „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ კანონის თა-

ნახმად ძეგლის მესაკუთრე ვალდებული არ დაუშვას ძეგლზე რაიმე სახის თვითნებური ზემოქმედება, მათ შორის, ძეგლის ნაწილების ან ფრაგმენტების გადაკეთება, დანანევრება, დაშლა (28.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტი). დასაშვებია ძეგლის მხოლოდ იმგვარი გამოყენება, რომელიც არ აზიანებს ან ამის საფრთხეს არ უქმნის მას, არ ამცირებს მის კულტურულ ან ისტორიულ ღირებულებას, არ იწვევს მისი ავთენტიკური ელემენტების ცვლილებებს, არ აუარესებს მის აღქმას (23-ე მუხ.). თუ ნებართვის საფუძველზე ძეგლზე ჩატარებული სამუშაოებისას წარმოიშობა შესაბამისი სანებართვო პირობების ცვლილების აუცილებლობა, ნებართვის მფლობელი ვალდებულია სანებართვო პირობების ცვლილების მოთხოვნით, განცხადებით მიმართოს ადმინისტრაციულ ორგანოს, სანებართვო პირობების ცვლილების საფუძველია ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი (53-ე მუხ.). სამუშაოს ჩატარება კორექტირებული პროექტის მიხედვით შესაძლებელია მხოლოდ სანებართვო პირობების ცვლილების აქტით დამტკიცების შემდეგ. სამშენებლო კანონმდებლობის თანახმად, მითითების მიცემა არის საჯარო-მო სანქციის დაკისრების აუცილებელი წინაპირობა, შუალედური აქტი, რომელიც თავისთავად უშუალო სამართლებრივ შედეგს არ იწვევს, დაჯარიმებას იწვევს არა მითითების შედგენა, არამედ მითითებით განსაზღვრული პირობების – მოცემულ შემთხვევაში კორექტირებული პროექტის განსაზღვრულ ვადაში არწარდგენა. კორექტირებული პროექტის, ახალი სამშენებლო პირობების დამტკიცება არ გულისხმობს უძრავი კულტურის ძეგლზე უკანონო ზემოქმედების, ძეგლის კედლის ნაწილის და გუმბათის ჩამოქცევის ლეგალიზაციის შესაძლებლობას, ობიექტისათვის მინიჭებული კულტურის ძეგლის სტატუსი ცხადყოფს, რომ შპს „...“ განესაზღვრა ვადა დამტკიცებული პროექტისაგან გადახვევის დასადასტურებლად არქიტექტურული სამსახურის მიერ უკვე დამტკიცებული პროექტის წარდგენისათვის, ასეთი არსებულ ფაქტობრივ გარემოებასთან შესაბამისობაში მყოფი პროექტი უნდა შედგენილიყო მანამდე და არა ზედამხედველობის ორგანოს მიერ ვადის განსაზღვრის შემდეგ. ამდენად, დაუსაბუთებელია სააპელაციო პალატის მითითება იმაზე, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა იმსჯელოს პროექტის წარმოსადგენად განსაზღვრული ვადის გონივრულობაზე.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ გუმბათის და კედლის ჩამოშლასთან დაკავშირებით სამართალწარმოების დაწყებამდე, სადავო აქტების გამოცემამდე, ქ.თბილისში, ... გამზ. №56-

ში მდებარე შენობის და მასთან არსებული სკვერის აღდგენა-რეკონსტრუქციის პროექტის მიმდინარე სამშენებლო სამართალდარღვევასთან მშენებლობის ეტაპზე ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 01.03.13წ. №000215 მითითებაზე შედგა შემონემების აქტი, რომლითაც მშენებლობის ეტაპზე დაფიქსირდა სსიპ არქიტექტურის სამსახურის მიერ 30.08.11წ. ბრძანებით დამტკიცებული პროექტის რიგი დარღვევები, სხვა დარღვევებთან ერთად დაფიქსირდა კედლების და გადახურვის მოშლა. ობიექტის მესაკუთრე უარყოფდა კედლების მოშლას და ამტკიცებდა მათი სიძველის გამო ჩამოქცევას. სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნული მასალის შესწავლის, ამ დარღვევების სადავო აქტებში აღნიშნულ დარღვევასთან შესაძლო კავშირზე მსჯელობის გარეშე მიიღო გადაწყვეტილება. პროექტი არ ითვალისწინებდა სარესტავრაციო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარების შედეგად გუმბათის და კედლის ჩამოშლის შესაძლებლობას, პირიქით უძრავი ძეგლის ცენტრალური კონსტრუქციული ელემენტი, გუმბათი უნდა შენარჩუნებულიყო, რესტავრაცია ხომ სწორედ შემორჩენილი ავთენტიკური მასალის და ელემენტების ფარგლებში თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით ძეგლის დაზიანებული ფრაგმენტების თავდაპირველი სახით აღდგენას გულისხმობს („კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ კანონის მე-3 მუხლის „შ“ ქვეპუნქტი). უკეთუ სიძველის გამო სამუშაოების ჩატარება არ იყო შესაძლებელი გუმბათის დემონტაჟის გარეშე, აღნიშნული საჭიროებდა სამშენებლო სამუშაოების ჩატარებას დამტკიცებულ პროექტში კორექტირების შეტანის შემდეგ, ასეთი საქმის მასალებით არ დასტურდება. ამდენად, გაურკვეველია რამ განაპირობა სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში იმის აღნიშვნა, რომ გარკვევას საჭიროებს თუ რა იგულისხმება ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა წერილობით მითითებაში. ამის გარკვევა სავსებით შესაძლებელია სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის პროცესში, შესაბამისად, ხსენებული ვერ იქნება მიჩნეული სადავო საკითხის ხელახალი განხილვისათვის დაბრუნების საფუძველი.

სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა ხდება საქმის ფაქტობრივი და არა სამართლებრივი გარემოებების გაურკვეველობის გამო. ამდენად, აქტის გაუქმებას არ ასაბუთებს ადმინისტრაციული ორგანოსათვის დაბრუნების საფუძველად დავის სამართლებრივი ასპექტების გარკვევის საჭიროებაზე მი-

თითება (შექმნიდა თუ არა თბილისის არქიტექტურის სამსახურთან შეთანხმებული კორექტირებული პროექტის წარმოდგენა ჯარიმის სახით პასუხისმგებლობისგან გათავისუფლების საფუძველს; არის თუ არა კედლის და გუმბათის ჩამონგრევა მართლსაწინააღმდეგო).

დაუსაბუთებელია აგრეთვე სააპელაციო სასამართლოს განჩინებაში ბრალეული ქმედების გარკვევის საჭიროებაზე, კერძოდ იმის გარკვევის საჭიროებაზე მითითება წარმოადგენს თუ არა შპს „...“ მართლსაწინააღმდეგო ბრალეული ქმედება აქტიური მოქმედების ან/და უმოქმედობის შედეგს. სააპელაციო პალატა გადანაცვლებებში უთითებს აგრეთვე, რომ ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების მიზნებისათვის გუმბათის და კედლის ჩამონგრევა ანუ უძრავი ძეგლის სტატუსის მქონე შენობის დაზიანება წარმოადგენს კონკრეტული პირის (პირების) მხრიდან ჩამონგრევამდე განხორციელებული მოქმედების ან უმოქმედობის შედეგს, რაც თავის მხრივ სააპელაციო პალატის აზრით მიუთითებს იმაზე, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს, გამოვლენილი გადაცდომის სამშენებლო სამართალდარღვევად სწორად დაკვალიფიცირების ინტერესთა ჭრილში, უნდა შეეძლოს იმ მოქმედების ან/და უმოქმედობის ზუსტად აღწერა-დახასიათება, რომელსაც შედეგად მოჰყვა ძეგლის დაზიანება. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ბრალი პასუხისმგებლობის (დისციპლინური, ადმინისტრაციული, სისხლის-სამართლებრივი) სავალდებულო კომპონენტია. დაუშვებელია იურიდიული პირის ბრალის გარეშე ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა არის ბრალეული მოქმედება (უმოქმედობა) ფიზიკური ან იურიდიული პირისა. ამასთანავე, იურიდიული პირის ბრალის ცნებას განსხვავებული შინაარსი აქვს, სამშენებლო სამართალში იურიდიული პირის მიმართ ბრალის ხასიათის გარკვევა განზრახვის ან გაუფრთხილებლობის კლასიკური ცნების თვალსაზრისით უსაგნოა. იურიდიული პირი მიიჩნევა ბრალეულად ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევაში უკეთეს იურიდიულ პირს ჰქონდა დადგენილი წესების და ნორმების დაცვის შესაძლებლობა, მაგრამ პირის მიერ არ იქნა მიღებული ყველა საჭირო და აუცილებელი ზომა მათ დასაცავად, დარღვევის თავიდან ასაცილებლად. ასეთ გარემოებაზე მითითებას სააპელაციო პალატა ვერ ახდენს. მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით შეთანხმებული პროექტის დაცვა და სანებართვო პირობების შესრულება წარმოადგენს დამკვეთის ვალდებულებას, ამ ვალდებულების დარღვევა იწვევს საჯარიმო სანქციის გამოყენებას დამკვეთის მი-

მართ. იურიდიული პირის ბრალის კომპლექსური გაგება შეიცავს მის ობიექტურ და სუბიექტურ ასპექტებს. ბრალის ობიექტური ასპექტი ვლინდება თუ დადგენილია, რომ იურიდიულ პირს გააჩნდა დადგენილი წესების დაცვის, დარღვევის თავიდან აცილების შესაძლებლობა, ხოლო მის მიერ არ იყო მიღებული ყველა საჭირო ზომა. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში საკმარისია პირის მიერ წესის, დამტკიცებული პროექტის, მშენებლობის ნებართვის დარღვევის კონსტატაცია, ბრალი ასეთ შემთხვევაში პრეზიუმირდება. რაც შეეხება ბრალის ფორმებს (განზრახვა, გაუფრთხილებლობა), კონკრეტული ფიზიკური პირების ქმედებას, სამშენებლო სამართალდარღვევისათვის იურიდიული პირის პასუხისმგებლობისათვის მათ არ აქვთ არსებითი მნიშვნელობა. ასეთი მექანიზმი იძლევა სამშენებლო სამართალდარღვევის ჩადენის სუბიექტად არამხოლოდ ფიზიკური, არამედ აგრეთვე იურიდიული პირის ცნობის შესაძლებლობას. სწორედ იურიდიულ პირზე საჯარიმო სანქციის სახით პასუხისმგებლობის დაკისრების საკითხი შეადგენს განსახილველი დავის საგანს. იურიდიულ პირს პასუხისმგებლობა დაეკისრება მიუხედავად იმისა, დადგენილია თუ არა სამართალდარღვევის ჩადენის კონკრეტული ფიზიკური პირი, აგრეთვე მიუხედავად ამ პირის ბრალის ფორმისა. ბრალის ფორმას მნიშვნელობა აქვს ფიზიკური პირის პასუხისმგებლობისათვის (ასე მაგ. „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ კანონის 31-ე მუხლის თანახმად, ძეგლზე განზრახ იმგვარი ზემოქმედების მოხდენა, რის გამოც ძეგლს ემუქრება გამოუსწორებელი დაზიანება ან განადგურება, გამოიწვევს პირის სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას). იურიდიული პირის ბრალის სუბიექტური ასპექტი ვლინდება ადმინისტრაციის, კონკრეტული თანამდებობის პირის დამოკიდებულებაში სამართალდარღვევის მიმართ. მართალია, იურიდიული პირისთვის ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრება არ გამოორიცხავს სამშენებლო სამართალდარღვევისათვის ფიზიკური პირის მიმართ პასუხისმგებლობის დაკისრებას და პირიქით, ფიზიკური პირისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრება არ გამოორიცხავს მის დაკისრებას იურიდიული პირისათვის, მაგრამ მოცემულ შემთხვევაში კონკრეტული ფიზიკური პირების პასუხისმგებლობის საკითხი არ დამდგარა, შესაბამისად, საფუძველს არის მოკლებული სააპელაციო პალატის დავალება კონკრეტული ფიზიკური პირების მოქმედების ზუსტი დადგენის საჭიროების შესახებ.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება არ შეიცავს სა-

დავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სასკ-ის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე ბათილად ცნობის და სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ადმინისტრაციული ორგანოსათვის ხელახალი განხილვისათვის და ახალი გადაწყვეტილების მიღებისათვის დაბრუნების შესაძლებლობის დასაბუთებას. სასკ-ის 32.4 მუხლის მიხედვით სასამართლო დავის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნობს აქტს იმ შემთხვევაში, თუ აშკარაა, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ საკითხის გადაწყვეტისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევის გარეშე მიიღო გადაწყვეტილება. სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციული ორგანოსათვის საკითხის ხელახალი გადაწყვეტის დაკისრების აუცილებელი პირობათაგანია ადმინისტრაციული წარმოების ახლიდან ჩატარების სამართლებრივი შესაძლებლობა, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის. ამდენად, დაუსაბუთებელია სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე სადავო აქტის ბათილად ცნობა და ადმინისტრაციული ორგანოსთვის საკითხის ხელახალი განხილვის დავალება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე, 399-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. ქალაქ თბილისის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის და თბილისის მერიის საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 31.03.2014 წ. გადაწყვეტილება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;

2. მხარეთა შორის სასამართლო ხარჯების განაწილების საკითხი გადაწყდეს საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისას;

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

დაჯარიმება უნებართვო მშენებლობისათვის

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელმწიფო

№ბს-149-146(3კ-14)

17 დეკემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ლ. მურუსიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების
ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

თ. ლ-ემ სარჩელი აღძრა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში მოპასუხეების ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურისა და ქ. თბილისის მერიის მიმართ და მოითხოვა ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილებისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების ბათილად ცნობა.

მოსარჩელე სარჩელში მიუთითებდა, რომ 2012 წლის შემოდგომაზე განახორციელა კაპიტალური შენობა-ნაგებობის მშენებლობა ქ. თბილისში, ... მე-... ჩიხი, სადაც ცხოვრობს დღესაც, უკიდურეს გაჭირვებაში დედასთან და მცირეწლოვან შვილთან ერთად. არის მარტოხელა დედა და ამასთან, არის ორსულად. რეგისტრირებულია სოციალურად დაუცველ ოჯახთა ერთიან რეესტრში.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000089 დადგენილებით დაჯარიმდა 10000 ლარით უნებართვო მშენებლობისათვის და ამასთან, დაევა ქ. თბილისში, ... მე-... ჩიხში, უნებართვოდ აშენებული საცხოვრებელი სახლის დემონტაჟი. აღნიშნული დადგენილება გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომლის 2013 წლის 28 იანვრის №375 განკარგულებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

მოსარჩელის განმარტებით, საცხოვრებელი სახლის დემონტაჟით რჩება უსახლკაროდ, რადგან ეს სახლი არის მისი ერთადერთი თავშესაფარი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-

მეთა კოლეგიის 2013 წლის 23 სექტემბრის გადაწყვეტილებით თ. ლ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

საქალაქო სასამართლომ დადგინებულ ფაქტობრივ გარემოებად მიიჩნია, რომ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2012 წლის 10 ოქტომბრის №000028 მითითების თანახმად, თ. ლ-ეს განესაზღვრა 4-დღიანი ვადა მის მიერ წარმოებული უნებართვო მშენებლობის დემონტაჟისათვის ან მითითების გაცემის მომენტიდან არსებული შესაბამისი სანებართვო დოკუმენტაციის წარმოსადგენად.

2012 წლის 16 ოქტომბერს ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ შედგა №000028 შემოწმების აქტი, რომელშიც დაფიქსირდა, რომ თ. ლ-ემ №000028 მითითებით გათვალისწინებული პირობები არ შეასრულა.

2013 წლის 18 იანვარს ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის №000028 დადგენილებით თ. ლ-ე ქ. თბილისში, ... ქ. №...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარედ კაპიტალური შენობა-ნაგებობის უნებართვო მშენებლობისათვის დაჯარიმდა 10000 ლარით.

ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის განკარგულებით №375 თ. ლ-ის ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის შესახებ“ საქართველოს კოდექსის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, უნებართვო მშენებლობის ან/და რეკონსტრუქციის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქ. თბილისის ტერიტორიაზე, რომელიც იწვევს შენობა-ნაგებობების გაბარიტების ცვლილებას, გამოიწვევს დაჯარიმებას სახელმწიფო ან თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე 10000 ლარით.

ამავე კანონის 25-ე მუხლის მე-9 პუნქტის თანახმად, თუ შემოწმების აქტში დაფიქსირებულია დარღვევა, აქტის საფუძველზე სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო იღებს დადგენილებას: ა) დამრღვევის დაჯარიმების შესახებ; ბ) დამრღვევის დაჯარიმებისა და საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევით მიმდინარე უნებართვო მშენებლობისა და უნებართვო დემონტაჟის შეჩერების შესახებ; გ)

დამრღვევის დაჯარიმებისა და საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევით აშენებული შენობა-ნაგებობების მთლიანად ან ნაწილობრივ დემონტაჟის, მშენებარე შენობა-ნაგებობების მშენებლობის მთლიანად ან ნაწილობრივ შეჩერებისა და დემონტაჟის შესახებ.

საქალაქო სასამართლოს შეფასებით, მოსარჩელემ ვერ შეძლო საწინააღმდეგო არგუმენტაციისა და იმ სამართლებრივი ნორმის მითითება, რომელიც დაადასტურებდა მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედებისა და მის მიერ მიღებული აქტის კანონსაწინააღმდეგო ხასიათს, ვერ მიუთითა კანონის ისეთ დარღვევაზე, რომლის არარსებობის შემთხვევაშიც საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება, რის გამოც არ არსებობს სარჩელის დაკმაყოფილების და ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები.

მითითებული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა თ. ლ-ემ და მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

აპელანტი სააპელაციო საჩივარში მიუთითებდა, რომ საქალაქო სასამართლომ არასწორად მიიჩნია, რომ საჩივრის განმხილველმა ორგანომ (ქ. თბილისის მერიამ) საქმის ფაქტობრივი გარემოებების სრულყოფილად შესწავლის შემდეგ მიიღო გადაწყვეტილება საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ და შესაბამისად, არ არსებობს ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების ბათილად ცნობის საფუძველი, ასევე არ იმსჯელა იმ გარემოებაზე, რომ მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მითითების დარღვევის გამოსასწორებლად განსაზღვრული 10-დღიანი ვადა არ იყო გონივრული და აღნიშნულ ვადაში აპელანტისათვის ფიზიკურად შეუძლებელი იყო დარღვევის გამოსწორება.

აპელანტის განმარტებით, სასამართლოს უნდა გაეთვალისწინებინა აპელანტის და მისი ოჯახის სოციალური მდგომარეობა და ის ფაქტი, რომ თ. ლ-ე ზემოთხსენებულ მისამართზე ცხოვრობს მცირეწლოვან შვილებთან ერთად. მოსარჩელის ოჯახი ირიცხება სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში. მოსარჩელის ოჯახის არც ერთი წევრი არ მუშაობს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 28 ნოემბრის გადაწყვეტილებით თ. ლ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გა-

უქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 23 სექტემბრის გადაწყვეტილება და ახალი გადაწყვეტილებით თ. ლ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი მოპასუხის – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 18.01.2013 წლის №000028 დადგენილება ნაწილობრივ, კერძოდ, 1-ლი, მე-3, მე-4, მე-5 და მე-6 პუნქტების, ანუ თ. ლ-ის 10 000 ლარით დაჯარიმებისა და ჯარიმის გადახდის/გადაუხდელობის თანმდევი შედეგების თაობაზე გაკეთებული განმარტებების ნაწილში; შესაბამისად, მოპასუხეს – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს დაევალა თ. ლ-ის საქმესთან დაკავშირებული გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, ბათილად იქნა ცნობილი მოპასუხის – ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულება ნაწილობრივ, კერძოდ, დაჯარიმების ნაწილში ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების თაობაზე თ. ლ-ის მიერ წარდგენილი ადმინისტრაციული საჩივრის არდაკმაყოფილების ნაწილში; თ. ლ-ეს უარი ეთქვა ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების მე-2 პუნქტის, ანუ შენობის დემონტაჟის დავალდებულების ნაწილში ბათილად ცნობაზე; თ. ლ-ეს უარი ეთქვა მოპასუხის – ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების ნაწილობრივ, კერძოდ, შენობის დემონტაჟის ნაწილში ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების თაობაზე თ. ლ-ის მიერ წარდგენილი ადმინისტრაციული საჩივრის არდაკმაყოფილების ნაწილში ბათილად ცნობაზე.

სააპელაციო პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ თ. ლ-ემ 2012 წელს ნამდვილად ააშენა ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე, №...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარე ტერიტორიაზე ერთსართულიანი კაპიტალური შენობა შესაბამისი ნებართვის და პროექტის გარეშე; ასევე, მიწა, რომელზედაც აშენებულია ნაგებობა, წარმოადგენს თბილისის თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებას.

ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე, №...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარე ტერიტორია, რომელზედაც თ. ლ-ემ განახორციელა უნებართვო

მშენებლობა, არ მდებარეობს არც 1) მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, 2) არც ტყის ფონდის ტერიტორიაზე, 3) არც „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, 4) არც კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონაში, 5) არც საკურორტო-სარეკრეაციო ზონაში.

ასევე ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე, №...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარე ტერიტორიაზე (თვითმმართველი ერთეულის კუთვნილ ტერიტორიაზე) ერთსართულიანი კაპიტალური შენობის აშენებას არ გამოუწვევია სხვა რომელიმე ნაგებობის გაბარიტების შეცვლა, უნებართვოდ აშენებული შენობა მდებარეობს სხვა შენობებისგან განცალკევებით, დამოუკიდებლად.

ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე, №...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარეობს საცხოვრებელ ზონაში.

სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილება (კერძოდ, ჯარიმის დაკისრების ნაწილში) გამოცემულია თ. ლ-ის საქმესთან დაკავშირებული გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე; კერძოდ, სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, თ. ლ-ემ მართალია, ჩაიდინა „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსით“ გათვალისწინებული სამშენებლო სამართალდარღვევა, მაგრამ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა გადაცდომას მისცა არასწორი სამართლებრივი შეფასება, მართლსაწინააღმდეგო ქმედება დააკვალიფიცირა არასწორად; კერძოდ, დადგენილების გამოცემის სამართლებრივი საფუძვლის – პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით უნებართვოდ მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე ჯარიმდება: ა) სახელმწიფოს ან თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე 10 000 ლარით; ბ) კერძო საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე 8 000 ლარით.

ასევე, 44-ე მუხლის შენიშვნის მე-2 პუნქტით დადგენილია, რომ გაბარიტების ცვლილებად განიხილება ისეთი სამშენებლო საქმიანობა, რომლის დროსაც იცვლება შენობა-ნაგებობის საძირკვლის, გარე შემომზღუდავი კონსტრუქციების ან/და სახურავის პარამეტრები (მიშენება, დაშენება, შენობა-ნაგებობის სიმაღლის გაზრდა და ა. შ.), ხოლო მშენებლობის შედეგად წარმოქმნილი ობიექტი არის შენობა-ნაგებობის არსებითი შემადგენელი ნაწილი, რომლის გამოცალკევება შეუძლებელია მთლიანი შენობა-ნაგებობის ან ამ ნაწილის განადგურების ან/და მათი დანიშნულების მოსპობის გარეშე.

ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს შეფასებით, იმისთვის, რომ სამშენებლო სამართალდარღვევა დაეფუძნოს პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლს, აუცილებელია, რომ უნებართვო მშენებლობა განხორციელდეს განსაკუთრებული, გამორჩეული, სპეციალური სტატუსის მქონე ტერიტორიის (ზონის) ფარგლებში; კერძოდ, ისეთი ტერიტორიის ფარგლებში, როგორც არის: 1) სპეციალური რეჟიმის ზონა, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, 2) ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ტერიტორიები, 3) კულტურული მემკვიდრეობის დამცავი ზონები, 4) საკურორტო-სარეკრეაციო ზონები, ან კიდევ 5) ქალაქ თბილისის ტერიტორია, როდესაც უნებართვო მშენებლობა იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას.

საქმის მასალებით კი დადგენილია, რომ თ. ლ-ეს უნებართვო მშენებლობა არ უწარმოებია პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სპეციალური სტატუსის მქონე ტერიტორიებიდან არც ერთის ფარგლებში, ასევე თ. ლ-ემ უნებართვო მშენებლობა მართალია აწარმოა თვითმმართველი ერთეულის – თბილისის კუთვნილ ტერიტორიაზე, მაგრამ ერთსართულიანი შენობის აშენებას არ გამოუწვევია სხვა რომელიმე შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილება; შესაბამისად, გადაცდომის 44.1. მუხლით დაკვალიფიცირებისთვის არ კმარა იმ გარემოებაზე მითითება, რომ უნებართვო მშენებლობა ნაწარმოებია თბილისის ტერიტორიაზე, გარდა მშენებლობის ადგილისა, მუხლის გამოყენებისთვის აუცილებელია, რომ იმავდროულად არსებობდეს მეორე მაკვალიფიცირებელი ელემენტი – ახალი (უნებართვო) ნაგებობის მშენებლობის გზით სხვა, უკვე არსებული, აშენებული ნაგებობის გაბარიტების შეცვლა; უდავოა, რომ თ. ლ-ის შემთხვევაში არ შეცვლილა სხვა რომელიმე

შენობა-ნაგებობის საძირკვლის, გარე შემომზღუდავი კონსტრუქციების ან/და სახურავის პარამეტრები, ანუ ადგილი არ ჰქონია მიშენებას, დაშენებას, შენობა-ნაგებობის სიმაღლის გაზრდას და ა. შ.;

აღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატას მიაჩნია, რომ თ. ლ-ეს არ ჩაუდენია პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სამშენებლო სამართალდარღვევა; მაგრამ სააპელაციო პალატის განმარტებით, ეს არ ნიშნავს, იმას, რომ მოსარჩელემ, ააშენა რა კაპიტალური ნაგებობა უნებართვოდ, სხვის (თვითმმართველი ერთეულის) კუთვნილ ტერიტორიაზე, ამით საერთოდ არ ჩაუდენია რაიმე სახის სამართალდარღვევა; პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 43-ე მუხლით დადგენილია, რომ უნებართვო მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოება: ა) თვითმმართველ ქალაქში, გარდა ამ კოდექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიისა გამოიწვევს დაჯარიმებას 3 000 ლარით; ბ) მუნიციპალიტეტის დასახლებაში ქალაქში, გარდა ამ კოდექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიისა, გამოიწვევს დაჯარიმებას 2 000 ლარით; გ) მუნიციპალიტეტის დასახლებაში დაბაში ან სოფელში, გარდა ამ კოდექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიისა გამოიწვევს დაჯარიმებას 200 ლარით.

პალატა მიიჩნევს, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს – თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს თ. ლ-ის საქმის განხილვისას მხედველობაში უნდა მიეღო კოდექსის 43-„ა“ და არა 44.1. მუხლის შინაარსი და სწორედ 43-„ა“ მუხლზე დაყრდნობით უნდა წარემართა თ. ლ-ის სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმე. უდავოა, რომ 43-„ა“ მუხლთან შედარებით 44.1. მუხლით გათვალისწინებული სამშენებლო სამართალდარღვევა უფრო მძიმეა და მისი ჩამდენი პირი უფრო მკაცრად ისჯება.

რაც შეეხება შენობის დემონტაჟის საკითხს, სააპელაციო პალატა მიუთითებს, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-4 ნაწილზე და განმარტავს, იმის მიუხედავად, რომ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა თ. ლ-ის მიერ ჩადენილ სამშენებლო სამართალდარღვევას მისცა არასწორი სამართლებრივი შეფასება, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი იყო, დაედგინა უნებართვო შენობა-ნაგებობის დემონტაჟი გამომდინარე იქიდან, რომ მოპასუხისთვის თავიდანვე

ცნობილი იყო უნებართვო მშენებლობის მწარმოებელი პირი, ხოლო მიწის ნაკვეთი, რომელზედაც ნაგებობა არის განთავსებული, თვითმმართველი ერთეულის საკუთრება იყო, რაც შეეხება ქმედების კვალიფიკაციას, ამ საკითხთან მიმართებაში მოპასუხის მიერ დაშვებული შეცდომა გავლენას ვერ ახდენს დემონტაჟის საკითხზე, რადგან გადაცდომის როგორც კოდექსის 43-ე, ისე – 44-ე მუხლით კვალიფიკაციის პირობებში (ანუ ორივე შემთხვევაში) სავალდებულოა, რომ ზედამხედველობის სამსახურმა მიიღოს გადაწყვეტილება უნებართვო მშენებლობის დემონტაჟის თაობაზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ზედამხედველობის სამსახურს თავიდანვე სწორად რომ შეერჩია გადაცდომის მაკვალიფიცირებელი ნორმა, იგი მაინც ვალდებული იქნებოდა, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-4 ნაწილზე დაყრდნობით იმავდროულად მიეღო გადაწყვეტილება შენობის დემონტაჟის თაობაზე, რასაც რეალურად ჰქონდა კიდეც ადგილი.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ გასაჩივრებული აქტები შენობის დემონტაჟის ნაწილში კანონიერია, აქტები სრულად შეესაბამება პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მოთხოვნებს და არ არსებობდა მათი ბათილად ცნობის საფუძველი.

მითითებული გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრეს თ. ლ-ემ, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიამ და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა.

კასატორი ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია საკასაციო საჩივარში მიუთითებდა, რომ სააპელაციო პალატის მიერ დარღვეულია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე „ე“ და „ე1“ ქვეპუნქტები, სასამართლომ განჩინების მიღებისას გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა და არასწორად განმარტა იგი.

კასატორის განმარტებით, არასწორია სააპელაციო სასამართლოს განმარტება, რომ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა სამშენებლო სამართალდარღვევას მისცა არასწორი სამართლებრივი შეფასება და მართლსაწინააღმდეგო ქმედება დააკვალიფიცირა არასწორად, კერძოდ, ზედამხედველობის სამსახურს თ. ლ-ე უნდა დაეჯარიმებინა 3000 ლარით და არა 10000, ანუ „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 43-ე მუხლის შესაბამისად და არა 44-ე მუხლის თანახმად. სააპელაციო პალატას მიაჩნია,

რომ თუ მშენებლობა ნაწარმოებია თბილისის ტერიტორიაზე და არ არის სხვა რაიმენაირი სახის სპეციალური ზონა ან/და არ ცვლის სხვა შენობა-ნაგებობის გაბარიტებს სამართალდამრღვევი უნდა დაჯარიმდეს აღნიშნული კოდექსის 43-ე მუხლით, რაც კასატორის განმარტებით, უსაფუძვლო და დაუსაბუთებელია, ვინაიდან, მოცემული დავის საგანი სასამართლო პრაქტიკისათვის არ წარმოადგენს პირველ საქმეს და ანალოგიურ საქმეებზე მიღებულია არაერთი გადაწყვეტილება და არასდროს არ ყოფილა დავა იმაზე, რომ ზედამხედველობის სამსახურს, თურმე თბილისის ტერიტორიაზე უნებართვოდ ნაწარმოებ მშენებლობაზე სამართალდამრღვევი პირი უნდა დაეჯარიმებინა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 43-ე მუხლით, რადგან ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის სამსახური ხელმძღვანელობს ზემოაღნიშნული კოდექსით, რომლის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად: უნებართვო მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე ჯარიმდება სახელმწიფოს ან თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე 10 000 ლარით; აღნიშნულ მუხლში კანონმდებლობას, ერთმანეთისგან განცალკევებული აქვს ორი ტერმინი: უნებართვო მშენებლობა და რეკონსტრუქცია. უნებართვო მშენებლობა არის ნებისმიერი სახის სამშენებლო საქმიანობა, რომელიც ხორციელდება სათანადო ნებართვის გარეშე, მათ შორის, ახალი მშენებლობა. „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57-ე დადგენილების 3.5 მუხლის შესაბამისად, მშენებლობა არის, რომელიც ხორციელდება მიწის ნაკვეთის იმ ნაწილში, სადაც არ დგას შენობა-ნაგებობა, ან ხდება არსებულის მთლიანად ჩანაცვლება. აღნიშნული განმარტებიდან, კასატორის შეფასებით, ახალი მშენებლობა ლოგიკურად გამოირიცხავს „გაბარიტის ცვლილებას, ვინაიდან, რაც არ არსებობს ვერც შეიცვლება. ანუ თავისუფალი მიწის ნაკვეთზე შენობის აშენებამ შეიძლება გამოიწვიოს სხვა შენობის გაბარიტების ცვლილება, რაც შეეხება რეკონსტრუქციას აღნიშნული უდავოდ გულისხმობს გარკვეულ ცვლილებას არსებული ობიექტების რაიმე სა-

ხით შეცვლას, რაც სანქციის თვალსაზრისით უთანაბრდება უნებართვო მშენებლობას.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ითხოვდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 28 ნოემბრის გადაწყვეტილების გაუქმებას სარჩელის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების ნაწილში და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას.

მეორე კასატორი – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური საკასაციო საჩივარში მიუთითებდა, რომ სააპელაციო პალატის მიერ დარღვეულია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე „ე“ და „ე¹“ ქვეპუნქტები, სასამართლომ განჩინების მიღებისას გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა და არასწორად განმარტა იგი. არასწორია სააპელაციო სასამართლოს მითითება, რომ ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა არასწორი კვალიფიკაცია მისცა სამართალდარღვევას, გამოიყენა რა „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის“ კოდექსის 44-ე მუხლი უნებართვო მშენებლობასთან მიმართებაში.

კასატორის განმარტებით, სააპელაციო სასამართლომ გადაწყვეტილებაში მიუთითა საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილების მე-3 მუხლის 74-ე ქვეპუნქტზე, რომელშიც განმარტებულია თუ რა არის უნებართვო მშენებლობა და მისი ანალიზის საფუძველზე, დაასკვნა თუ რა არის „ერთსართულიანი კაპიტალური ნაგებობის აშენება“, მაგრამ არ გაითვალისწინა ამავე მუხლის 47-ე და 78-ე ქვეპუნქტები, სადაც განმარტებულია: ნაგებობა – სამშენებლო მასალები-სა და ნაკეთობებისგან შექმნილი კონსტრუქციული სისტემა, რომელიც გრუნტთან უძრავადაა დაკავშირებული; შენობა – ნაგებობა, რომელიც ქმნის გადახურულ სივრცეს, შემოსაზღვრულია კედლებით, კოლონებით ან/და სხვა შემომზღუდავი კონსტრუქციებით. ანუ, ნებისმიერ გადახურულ სივრცეს, რომელიც შემოსაზღვრულია კედლებით, ეწოდება „შენობა“ და სასამართლოს მიერ მითითებული „ერთსართულიანი კაპიტალური ნაგებობა“ არის „ახალი ტერმინი“, ამასთან, სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ თ. ლ-ეს მშენებლობა არ უწარმოებია პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებულ სპეციალური სტატუსის ტერიტორიაზე, თუმცა მშენებლობა ნაწარმოებია „თვითმართველი ერთეულის – თბილისის კუთვნილ ტერიტორიაზე. კასატორის განმარტებით, გაუგებარია რას გულისხმობს სასამართლო ზემოაღნიშნულ; ტერმინში – თბილისის

კუთვნილი ტერიტორია.

კასატორის განმარტებით, არ იზიარებს ასევე სასამართლოს მოსაზრებას, „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის“ კოდექსის 44-ე მუხლის პირველ ნაწილთან მიმართებაში, სასამართლო თავისი განმარტებით, ფაქტობრივად სანახევროდ აუქმებს დისპოზიციას და პასუხისმგებლობას აწესებს მხოლოდ სარეკონსტრუქციო სამუშაოებზე, ხოლო უნებართვო მშენებლობა (ახალი მშენებლობა) თბილისის ტერიტორიაზე, სასამართლოს მსჯელობიდან გამომდინარე (ვინაიდან, „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის“ კოდექსის 43-ე მუხლი ქ. თბილისის საერთოდ არ ეხება) სამართალდარღვევას აღარ წარმოადგენს. „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის“ კოდექსის 44.1 მუხლი ადგენს: „უნებართვო მშენებლობის ან/და რეკონსტრუქციის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე, რომელიც იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, გამოიწვევს დაჯარიმებას“. აშკარაა, რომ ერთმანეთისგან განცალკევებულია ორი ტერმინი: „უნებართვო მშენებლობა“ და „რეკონსტრუქცია“. კასატორის განმარტებით, უნებართვო მშენებლობა არის კრებითი ცნება, რომელიც მოიაზრებს ნებისმიერი სახის სამშენებლო საქმიანობას, რომელიც განხორციელებულია სათანადო ნებართვის გარეშე, მათ შორის ახალი მშენებლობა. „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილების 3.5 მუხლის შესაბამისად, არის მშენებლობა, რომელიც ხორციელდება მიწის ნაკვეთის იმ ნაწილში, სადაც არ დგას შენობა-ნაგებობა, ან ხდება არსებული მთლიანად ჩანაცვლება. აღნიშნული განმარტებიდან გამომდინარე, ცხადია, რომ ახალი მშენებლობა გამორიცხავს „გაბარიტის ცვლილებას“, რაც შეეხება ტერმინს „რეკონსტრუქცია“ (მშენებლობის ერთ-ერთი სახე), აღნიშნული უდავოდ გულისხმობს გარკვეულ ცვლილებას, არსებული ობიექტის რაიმე სახით შეცვლას, რომელიც დაკონკრეტებულია 44-ე მუხლის შენიშვნაში. ანუ „გაბარიტის ცვლილება“ ეხება ტერმინს „რეკონსტრუქცია“ და მოცემული განმარტება, თუ რა სახის უნებართვო რეკონსტრუქცია უთანაბრდება, სანქციის თვალსაზრისით,

უნებართვო მშენებლობას. კანონმდებელი გამოყოფს ორი სახის რეკონსტრუქციას: პირველი – როდესაც არ იცვლება არსებული შენობის გაბარიტები და მეორე – როდესაც იცვლება არსებული შენობის გაბარიტები. სააპელაციო პალატა, „გაბარიტების ცვლილება“ არალოგიკურად დაუკავშირა ტერმინ „უნებართვო მშენებლობას“ და დაადგინა, რომ ვინაიდან, თ. ლ-ის მიერ განხორციელებულ მშენებლობას „არ გამოუნვევია სხვა რომელიმე შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილება“ შესაბამისად სახეზე არ არის 44.1 მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევა.

კასატორის განმარტებით, ასევე არამართებულია სააპელაციო სასამართლოს პოზიცია პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 43-ე მუხლთან მიმართებაში. სასამართლოს მოსაზრებით, ზედამხედველობის სამსახურს საკითხის გადაწყვეტისას უნდა გამოეყენებინა ამავე კოდექსის 43-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი. აღნიშნული ნორმა იმპერატიულად უთითებს, რომ მისი მოქმედება ვრცელდება თვითმმართველ ქალაქებზე, გარდა 44-ე მუხლი აღნიშნული ტერიტორიისა, ანუ ნორმა რეგულაციებს ანესებს ტერიტორიული პრინციპით და არ ვრცელდება იმ ტერიტორიებზე, რომელიც მითითებულია 44-ე მუხლში. აღნიშნულ მუხლში კი მითითებულია ქ. თბილისის ტერიტორია, რაც ავტომატურად გამორიცხავს 43-ე მუხლის მოქმედებას მასთან მიმართებაში. აღნიშნული ნორმა არის იმპერატიული და ტერიტორიული პრინციპით განსაზღვრულია, რომ 43-ე მუხლი მოქმედებს ზოგადად ქვეყნის მასშტაბით, გარდა იმ ტერიტორიებისა რაც მითითებულია 44-ე მუხლში, რომელიც პირდაპირ დათქმას აკეთებს ქ. თბილისის ტერიტორიაზე. აღნიშნული კი იმდენად აშკარაა, რომ გამორიცხავს ყოველივე სხვაგვარ განმარტებას, შესაბამისად, სააპელაციო პალატამ ფაქტობრივად კანონი დაუქვემდებარა საკუთარ გადაწყვეტილებას, რაც მიუღებელია.

კასატორის განმარტებით, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44.2 მუხლის შესაბამისად, უნებართვო სარეკონსტრუქციო სამუშაოები, რომელიც არ იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას (მაგალითად, ფანჯრის ღიობის გამოჭრა), ექვემდებარება დაჯარიმებას 4000 ლარით, ხოლო ახალი უნებართვო მშენებლობა (მაგალითად, მრავალბინიანი საცხოვრებელი კორპუსის მშენებლობა სახელმწიფო მიწაზე) სასამართლოს მოსაზრებით ექვემდებარება 3000-ლარიან დაჯარიმებას, იმავე კოდექსის 43-ე მუხლის თანახმად. ანუ სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობის გაზიარებისას გა-

მოვა, რომ საკუთარ სახლში ფანჯრის ღიობის გამოჭრა, შედარებით სერიოზული სამართალდარღვევაა, ვიდრე სახელმწიფოს მიწაზე მრავალბინიანი საცხოვრებელი კორპუსის მშენებლობა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, კასატორი ითხოვდა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმებას სარჩელის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების ნაწილში და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

მესამე კასატორი – თ. ლ-ე საკასაციო საჩივრით ითხოვდა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 28 ნოემბრის გადაწყვეტილების გაუქმებას ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილებისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების დემონტაჟის ნაწილში სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში გაუქმებას და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილებას.

კასატორის განმარტებით, სააპელაციო სასამართლოს უნდა გაეთვალისწინებინა მისი ოჯახური მდგომარეობა და ის ფაქტი, რომ იგი ამ სახლში ცხოვრობს მცირენლოვან შვილებთან ერთად.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრების საფუძვლების შესწავლისა და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს, თ. ლ-ის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმეზე დადგენილადაა ცნობილი, რომ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2012 წლის 10 ოქტომბრის №000028 მითითებით, თ. ლ-ეს განესაზღვრა 4-დღიანი ვადა მის მიერ ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე, №...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარე ტერიტორიაზე წარმოებული უნებართვო მშენებლობის დემონტაჟისათვის ან მითითების გაცემის მომეტისათვის არსებული შესაბამისი სანებართვო დოკუმენტაციის წარმოსადგენად.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2012 წლის 16 ოქტომბერს შედგენილ იქნა შემოწმების აქტი, რომლის თანახმადაც თ. ლ-ემ 2012 წლის 10 ოქტომ-

ბრის №000028 მითითებით გათვალისწინებული პირობები არ შეასრულა.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2012 წლის 14 დეკემბრის №4-3/22-გ/12 ბრძანებით ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2012 წლის 10 ოქტომბრს გაცემული №000028 მითითების საფუძველზე (შემონების აქტი შედგენილია 2012 წლის 16 ოქტომბერს) მოქ. თ. ლ-ის მიმართ დაწყებული სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის განხილვის ვადა გაგრძელდა 2 თვით.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილებით, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, თ. ლ-ე დაჯარიმდა 10000 ლარით ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე, №...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარედ უნებართვოდ აშენებული კაპიტალური შენობა-ნაგებობისათვის, მასვე დაევალა დემონტაჟი.

აღნიშნული დადგენილება თ. ლ-ემ გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომლის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულებით ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ განსახილველ შემთხვევაში დავის საგანს პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული სამშენებლო სამართალდარღვევისთვის თ. ლ-ის დაჯარიმების კანონიერების დადგენა წარმოადგენს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 28 ნოემბრის გადაწყვეტილებით თ. ლ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 23 სექტემბრის გადაწყვეტილება და ახალი გადაწყვეტილებით თ. ლ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი მოპასუხის – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 18.01.2013 წლის №000028 დადგენილება ნაწილობრივ, კერძოდ, 1-ლი, მე-3, მე-4, მე-5 და მე-6 პუნქტების, ანუ თ. ლ-ის 10 000 ლარით დაჯარიმებისა და ჯარიმის გადახდის/გადაუხდელობის თანმდევი შედეგების თაობაზე გაკეთებული განმარტებების ნაწილში; შესაბამისად, მოპასუხეს – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს დაევალა თ. ლ-ის საქმეს-

თან დაკავშირებული გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, ბათილად იქნა ცნობილი მოპასუხის – ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულება ნაწილობრივ, კერძოდ, დაჯარიმების ნაწილში ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების თაობაზე თ. ლ-ის მიერ წარდგენილი ადმინისტრაციული საჩივრის არდაკმაყოფილების ნაწილში; თ. ლ-ეს უარი ეთქვა ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების მე-2 პუნქტის, ანუ შენობის დემონტაჟის დავალდებულების ნაწილში ბათილად ცნობაზე; თ. ლ-ეს უარი ეთქვა მოპასუხის – ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების ნაწილობრივ, კერძოდ, შენობის დემონტაჟის ნაწილში ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების თაობაზე თ. ლ-ის მიერ წარდგენილი ადმინისტრაციული საჩივრის არდაკმაყოფილების ნაწილში ბათილად ცნობაზე.

აღნიშნული გადაწყვეტილება საკასაციო წესით გაასაჩივრა როგორც ფიზიკურმა პირმა – თ. ლ-ემ ასევე ადმინისტრაციულმა ორგანოებმაც.

მოსარჩელე – თ. ლ-ემ არ გაიზიარა სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა შენობის დემონტაჟის ნაწილში ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 18.01.2013 წლის №000028 დადგენილებისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების თაობაზე, ხოლო რაც შეეხება ადმინისტრაციულ ორგანოებს მათი საკასაციო პრეტენზია ეფუძნებოდა იმ გარემოებას, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად დააკვალიფიცირა თ. ლ-ის მიერ ჩადენილი სამშენებლო სამართალდარღვევა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 43-ე მუხლით და მიიჩნია, რომ ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს თ. ლ-ის სამართალდარღვევის საქმის განხილვისას უნდა გამოყენებინა აღნიშნული კოდექსის 43. „ა“ და არა 44.1 მუხლი.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-2 მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ საქართველოს კანონმდებლობა შედგება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ ამ კოდექსისა და საქარ-

თველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებისაგან. ამავე კოდექსის მე-8 მუხლის თანახმად, არავის არ შეიძლება შეეფარდოს ზემოქმედების ზომა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამომ, თუ არა კანონმდებლობით დადგენილ საფუძველზე და წესით. ამავე ნორმის თანახმად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეებს აწარმოებენ კანონიერების მკაცრი დაცვის საფუძველზე. საამისოდ უფლებამოსილი ორგანოები და თანამდებობის პირნი ადმინისტრაციული ზემოქმედების ზომებს შეუფარდებენ თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში, კანონმდებლობის ზუსტი შესაბამისობით. სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლი განსაზღვრავს, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად (გადაცდომად) ჩაითვლება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელმყოფი მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა. ამავე კოდექსის 33-ე მუხლის პირველი ნაწილი კი მოითხოვს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის პირს სახდელი დაედოს იმ ნორმატიული აქტით დაწესებულ ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის ამ კოდექსის და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ სხვა აქტების ზუსტი შესაბამისობით. ამდენად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის ზოგადი მუხლები ადგენენ ადმინისტრაციული გადაცდომისათვის კანონით გათვალისწინებული სანქციის გამოყენების საერთო წესს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მითითებით, დაუშვებელია სამართალდარღვევის სუბიექტის დადგენის გარეშე სამართალდარღვევის სანქციის შეფარდება.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ კასატორი (მოსარჩელე) – თ. ლ-ე სადავოდ არ ხდის სამართალდარღვევის არსებობის ფაქტს, ვინაიდან, როგორც საქმის მასალებით დადგენილია უნებართვო მშენებლობის გამო მიმდინარე სამართალდარღვევის საქმის წარმოებისას, თ. ლ-ე თავად უთითებს, რომ ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე მდებარე ...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარედ, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწაზე 2012 წელს ნამდვილად ააშენა კაპიტალური შენობა-ნაგებობა. ანუ უდავოა ის გარემოება, რომ თ. ლ-ემ ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე მდებარე ...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარედ მშენებლობა განახორციელა კანონის მოთხოვნათა დარ-

ღვევით, კერძოდ, დარღვეულია პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი, რომლის მე-15 მუხლის „რ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამშენებლო სამართალდარღვევა ეს არის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი შესაბამისი მოთხოვნების დარღვევა ან/და შეუსრულებლობა, რისთვისაც პასუხისმგებლობა განსაზღვრულია ამ თავით. ამავე კოდექსის პირველი მუხლის „თ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ამ კოდექსის მიზანია სამშენებლო საქმიანობის განხორციელების უზრუნველყოფა სამშენებლო სფეროს ტექნიკური რეგლამენტებითა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების სრული დაცვით. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ზედამხედველობის სამსახურის ერთ-ერთი მთავარი ფუნქციაა გამოავლინოს და აღკვეთოს კანონის მოთხოვნათა დარღვევით წარმოებული მშენებლობები. მოცემულ შემთხვევაში დავას არ ინვესტის ის ფაქტი, რომ კასატორმა თ. ლ-ემ სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე განახორციელა ისეთი სახის სამშენებლო საქმიანობა, რომელსაც ესაჭიროებოდა სათანადო წესით გაცემული მშენებლობის ნებართვა, რითაც მან ჩაიდინა სამშენებლო სამართალდარღვევა და რომლისათვის პასუხისმგებლობა გათვალისწინებულია პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსით.

კონკრეტულ შემთხვევაში, თ. ლ-ე დაჯარიმდა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით, რომლის შესაბამისად, უნებართვო მშენებლობის ან/და რეკონსტრუქციის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე, რომელიც ინვესტს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, გამოიწვევს დაჯარიმებას სახელმწიფოს ან თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე – 10 000 ლარით; ხოლო კერძო საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე – 8 000 ლარით.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 25-ე მუხლზე, რომლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, თუ უნებართვო მშენებლობის მწარმოებელი პირი დადგენილია და მიწის ნაკვეთი სახელმწიფო ან/და თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაა, უფლებამოსილი ორგანო მითითების გაცემისა და შემონიშნების აქტის შედგე-

ნის საფუძველზე იღებს დადგენილებას უნებართვო მშენებლობის დემონტაჟისა და დამრღვევისათვის საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის დაკისრების შესახებ, რომლის გასაჩივრებაც არ აჩივრებს აღნიშნული დადგენილების მოქმედებას დემონტაჟის ნაწილში.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასატორის, თ. ლ-ის, მოსაზრებას გასაჩივრებულ ნაწილში ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 18.01.2013 წლის №000028 დადგენილებისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების უკანონობასთან დაკავშირებით.

რაც შეეხება ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საკასაციო საჩივრებს, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მათი საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს და უნდა გაუქმდეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება ამ ნაწილში, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს, სააპელაციო სასამართლოს დასაბუთებას პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 43-ე და 44-ე მუხლებთან მიმართებაში და უსაფუძვლოდ მიაჩნია სააპელაციო პალატის დავალება ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ქ. თბილისის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურისათვის გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში მითითებული მსჯელობისა და მოსაზრების გათვალისწინებით თ. ლ-ის მიმართ ახალი აქტის გამოცემის თაობაზე.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, არამართებულია სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა: „გადაცდომის 44.1. მუხლით დაკვალიფიცირებისთვის არ კმარა იმ გარემოებაზე მითითება, რომ უნებართვო მშენებლობა ნაწარმოებია თვითმმართველი ერთეულის – თბილისის ტერიტორიაზე, გარდა მშენებლობის ადგილისა, მუხლის გამოყენებისთვის აუცილებელია, რომ იმავდროულად არსებობდეს მეორე მაკვალიფიცირებელი ელემენტი – ახალი (უნებართვო) ნაგებობის მშენებლობის გზით სხვა, უკვე არსებული, აშენებული ნაგებობის გაბარიტების შეცვლა“ და განმარტავს, რომ პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლის დისპოზიცია ჩამოყალიბებულია შემდეგნაირად: „უნებართვო მშენებლობის ან/და რეკონსტრუქციის წარმოება მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და

საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე, რომელიც იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას, გამოიწვევს დაჯარიმებას...“ ამასთან, საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს აღნიშნული მუხლის შენიშვნის პირველ პუნქტზე, რომლის მიხედვით, უნებართვო მშენებლობის წარმოება უძრავ ქონებაზე, რომელიც კერძო, სახელმწიფო ან თვითმმართველი ერთეულის თანასაკუთრების ობიექტია, გამოიწვევს დაჯარიმებას ამ მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად. ხოლო მე-2 მუხლის შესაბამისად, კი გაბარიტების ცვლილებად განიხილება ისეთი სამშენებლო საქმიანობა, რომლის დროსაც იცვლება შენობა-ნაგებობის საძირკვლის, გარე შემომზღუდავი კონსტრუქციების ან/და სახურავის პარამეტრები (მიშენება, დაშენება, შენობა-ნაგებობის სიმაღლის გაზრდა და ა. შ.), ხოლო მშენებლობის შედეგად წარმოქმნილი ობიექტი არის შენობა-ნაგებობის არსებითი შემადგენელი ნაწილი, რომლის გამოცალკევება შეუძლებელია მთლიანი შენობა-ნაგებობის ან ამ ნაწილის განადგურების ანდა მათი დანიშნულების მოსპობის გარეშე. საკასაციო პალატის განმარტებით, შეუძლებელია ახალი ნაგებობის მშენებლობის დროს მშენებლობამ გამოიწვიოს სხვა რომელიმე ნაგებობის შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლა. ეს შემთხვევა სახეზე იქნება მაშინ, თუ არსებობს უკვე აშენებული ნაგებობა და მისი რეკონსტრუქციით გაიზრდება მისივე გაბარიტები. „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილების მე-3 მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად ახალი მშენებლობა არის მშენებლობა, რომელიც ხორციელდება მიწის ნაკვეთის იმ ნაწილში, სადაც არ დგას შენობა-ნაგებობა, ან ხდება არსებულის მთლიანად ჩანაცვლება. ამავე დადგენილების მე-4 მუხლში ჩამოთვლილია მშენებლობის სახეები, კერძოდ, მშენებლობად ითვლება: ა) ახალი მშენებლობა (მათ შორის, მონტაჟი); ბ) რეკონსტრუქცია; გ) რემონტი-შეკეთება, მოპირკეთება/აღჭურვა (არ საჭიროებს ნებართვას); დ) დემონტაჟი; ე) ლანდშაფტური მშენებლობა; ვ) დროებითი შენობა-ნაგებობის მონტაჟი/განთავსება. მე-2 პუნქტის შესაბამისად, შენობა-ნაგებობების ახალი მშენებლობა ისეთი მშენებლობაა, რომელიც ხორციელდება მიწის ნაკვეთის იმ ნაწილში, სადაც არ დგას შენობა-ნაგებობა ან ხდება არსებულის მთლიანად ჩანაცვლება. მე-3 მუხლი ასევე აკონკრეტებს თუ რა სახის შეიძლება იყოს რეკონსტრუქცია: ა) შენობა-ნაგებობის რეკონსტრუქცია – შენობა-ნაგებობაზე ახალი სართულების დაშენება, ან არსებული სართულების დემონტაჟი, აგრეთვე მისი ნებისმიერი სართულის გა-

ნაშენიანების ფართობის შეცვლა 1მ²-ზე მეტად; ბ) ექსტერიერის რეკონსტრუქცია – ექსტერიერის (შენობის ფასადის, სახურავის) არქიტექტურული ნაწილების/ელემენტების გაბარიტების შეცვლა 2%-ზე და 0.1 მეტრზე მეტად ან/და არქიტექტურული ნაწილების/ელემენტების, კონსტრუქციების, ტექნიკური საშუალებების დამატება/მოკლება, რაც არსებითად ცვლის შენობის ექსტერიერს; გ) მზიდი ელემენტების რეკონსტრუქცია – მზიდი კონსტრუქციის ახლით ან/და სხვა ტიპის კონსტრუქციით შეცვლა, ასევე დაზიანებული/მწყობრიდან გამოსული მზიდი კონსტრუქციის გამაგრება, მზიდი კონსტრუქციის მოშორება, შენობის ინტერიერში მზიდ კონსტრუქციაში ლიობის გამოჭრა. აღნიშნულიდან გამომდინარე, როგორც მითითებული მუხლის დეფინიციიდან ირკვევა ახალი მშენებლობა ეს არის მხოლოდ ისეთი სახის მშენებლობა, რომელიც ხორციელდება ისეთ მიწის ნაკვეთზე, რომელზედაც არ დგას არანაირი შენობა-ნაგებობა, ან ხდება ძველი შენობა-ნაგებობის მთლიანად ახლით ჩანაცვლება, ხოლო რაც შეეხება რეკონსტრუქციას, იგი როგორც ახალი მშენებლობა ასევე არის მშენებლობის ერთ-ერთი სახე. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე მდებარე ...-ე საჯარო სკოლის მიმდებარე, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწაზე თ. ლ-ემ ააშენა კაპიტალური შენობა-ნაგებობა, რომელიც არის ახალი მშენებლობა, და სიტყვები: „რომელიც იწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას“ დაკავშირებულია „რეკონსტრუქციის წარმოებისკენ“ და არა „უნებართვო მშენებლობასთან“.

ამასთან, საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 44-ე მუხლში მითითებლია, რომ უნებართვო მშენებლობის განხორციელების, ასევე რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოებისას, რომელიც გამოიწვევს შენობა-ნაგებობის გაბარიტების ცვლილებას დამრღვევი დაჯარიმდება იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული გადაცდომა მოხდება, 1) მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია: მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი; 2) ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე; 3) კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებში; 4) საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში; 5) ქ. თბილისის ტერიტორიაზე, ანუ უნებართვო მშენებლობის სპეციალური ზონის დადგენა არ არის სამართლებრივი შედეგის მომტანი, ვინაიდან, მუხლი სხვა წინაპირობების არსებობის გარეშე ითვალისწინებს სუბიექტის დაჯარიმებას იმ შემთხვევაში, თუ სახეზეა 1)

უნებართვო მშენებლობა ან/და 2) რეკონსტრუქცია წარმოებულ ქ. თბილისის ტერიტორიაზე. რაც შეეხება ამავე კანონის 43-ე მუხლს, რომლის დეფინიციაც შემდეგნაირად არის ჩამოყალიბებული: „უნებართვო მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან/და დემონტაჟის წარმოება: ა) თვითმმართველ ქალაქში, გარდა ამ კოდექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიისა, – გამოიწვევს დაჯარიმებას 3 000 ლარით; ბ) მუნიციპალიტეტის დასახლებაში – ქალაქში, გარდა ამ კოდექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიისა, – გამოიწვევს დაჯარიმებას 2 000 ლარით; გ) მუნიციპალიტეტის დასახლებაში – დაბაში ან სოფელში, გარდა ამ კოდექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიისა – გამოიწვევს დაჯარიმებას 200 ლარით“, ამ მუხლის შინაარსიდან გამომდინარე, მუხლი ეხება მხოლოდ თვითმმართველ ქალაქებს, გარდა თბილისისა, ვინაიდან, მუხლში მითითებულია, რომ „თვითმმართველ ქალაქში, გარდა ამ კოდექსის 44-ე მუხლში აღნიშნული ტერიტორიისა“, 44-ე მუხლში კი ჩამოთვლილი ტერიტორიების გარდა ასევე მითითებულია ქ. თბილისი.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილება ჯარიმის ნაწილში არ შეიცავს სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სასკ-ის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე ბათილად ცნობის და სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ადმინისტრაციული ორგანოსათვის ხელახალი განხილვისათვის და ახალი გადაწყვეტილების მიღებისათვის დაბრუნების შესაძლებლობის დასაბუთებას. სასკ-ის 32.4 მუხლის მიხედვით სასამართლო დავის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნობს აქტს იმ შემთხვევაში, თუ აშკარაა, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ საკითხის გადაწყვეტისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევის გარეშე მიიღო გადაწყვეტილება. სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციული ორგანოსათვის საკითხის ხელახალი გადაწყვეტის დაკისრების აუცილებელი პირობათაგანია ადმინისტრაციული წარმოების ახლიდან ჩატარების სამართლებრივი შესაძლებლობა, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის. ამდენად, დაუსაბუთებელია სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე სადავო აქტის ბათილად ცნობა და ადმინისტრაციული ორგანოსთვის საკითხის ხელახალი განხილვის დავალება.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, თ. ლ-ის მიერ ჩადენილი სამართალდარღვევისათვის გათვალისწინებულია პასუხისმგებლობა გათვალისწინებული პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსით 44.1 მუხლის „ა“ ქვე-

პუნქტით, რის გამოც არ არსებობს ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილებისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძველი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სსსკ-ის 411-ე მუხლის შესაბამისად, სახეზეა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრების დაკმაყოფილების, ხოლო თ. ლ-ის საკასაციო საჩივრის არ დაკმაყოფილების სამართლებრივი საფუძველი, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების მე-2 პუნქტისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების ბათილად ცნობის თაობაზე უცვლელად დატოვების, ხოლო ქ. თბილისის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების ნაწილობრივ; კერძოდ, 1-ლი, მე-3, მე-4, მე-5 და მე-6 პუნქტების სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნობისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების არსებითად ბათილად ცნობის ნაწილში გაუქმებისა და ამ ნაწილში საკასაციო სასამართლოს მიერ ახალი გადაწყვეტილების მიღების პროცესუალური წინაპირობები, რითაც თ. ლ-ის სარჩელი ამ ნაწილშიც არ დაკმაყოფილდება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა რა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2. მუხლით, საქართველოს სა მოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408.3 და 411-ე მუხლებით და

გ ა ღ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. თ. ლ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს;
3. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 28 ნოემბრის გადაწყვეტილება ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის სა-

ქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების მე-2 პუნქტისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების ბათილად ცნობის თაობაზე;

4 გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 28 ნოემბრის გადაწყვეტილება ქ. თბილისის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 18 იანვრის №000028 დადგენილების ნაწილობრივ; კერძოდ, 1-ლი, მე-3, მე-4, მე-5 და მე-6 პუნქტების სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნობისა და ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 მარტის №375 განკარგულების არსებითად ბათილად ცნობის ნაწილში და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება; თ. ლ-ის სარჩელი ამ ნაწილშიც არ დაკმაყოფილდეს;

5. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

დაჯარიმება უნებართვო მიხიანების განხორციელებისათვის

განჩინება

№ბს-785-771(კ-14)

5 მაისი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ვ. როინიშვილი

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა.

აღწერილობითი ნაწილი:

თ. თ-მა სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიმართ, ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 22.07.2013წ. №000273 დადგენილების და საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ ქ. თბილისის მერიის

25.10.2013წ. №2429 განკარგულების ბათილად ცნობის მოთხოვნით.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ არის აფხაზეთიდან დევნილი, სოციალურად დაუცველი და ცხოვრობს მისამართზე: ქ.თბილისი, ორხევის დასახლება, ... ქ. 26. თ. თ-ი უთითებს, რომ ჩასახლებისას ფართი იყო საცხოვრებლად უვარგისი, რის გამოც იძულებული გახდა საკუთარი ხარჯით აღედგინა შენობის კედლები, გადაეხურა, გაეყვანა წყლისა და კანალიზაციის მილები და მიეშენებინა აივანი, რომელზეც მოაწყო საპირფარეშო. აღნიშნული სამუშაოების დასრულების შემდეგ, 2007 წელს, ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ მოახდინა თ. თ-ის ოჯახის დასახელებულ ფართში რეგისტრაცია. მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ აღნიშნული მშენებლობის გამო, უკანონოდ დაეკისრა ჯარიმის – 10 000 ლარის გადახდა და მშენებლობის დემონტაჟი, რადგან რეალურად მოსარჩელის მიერ გამაგრდა შენობის საძირკველი, რამაც ხელი შეუწყო ნაგებობის შენარჩუნებას და თავიდან აიცილა მისი ნგრევა. თ. თ-ი თვლის, რომ მისი ოჯახის კანონიერ მფლობელობასა და სარგებლობაში მყოფ ობიექტზე საპირფარეშოს მიშენება არ შეიძლება ჩაითვალოს მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველი ობიექტის მიშენებად, რადგან მიშენება აუცილებელია ნორმალური ცხოვრებისათვის და არ ქმნის ნგრევის ან სხვა მავნე შედეგის დადგომის შესაძლებლობას, არ არღვევს მეზობელთა ინტერესებს, არ ცვლის შენობის გაბარიტებს. მოსარჩელე აღნიშნავს აგრეთვე, რომ ობიექტზე მისი საკუთრების უფლება ფარავს შესაძლო სამართალდარღვევას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 03.04.2014წ. გადაწყვეტილებით თ. თ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. საჯარო რეესტრის 05.09.2012წ. ამონაწერის საფუძველზე სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ქ.თბილისში, ... ქ. №26-ში მდებარე ფართი აღრიცხული იყო სახელმწიფოს საკუთრებად, რომელმაც პირდაპირი მიყიდვის ფორმით, სიმბოლურ ფასად – ერთ ლარად, საკუთრებაში გადასცა თ. თ-ს, რაც აღრიცხა საჯარო რეესტრში. ქ.თბილისის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 06.06.2013წ. შედგა №000273 მითითება, რომლის მიხედვით თ. თ-მა პირველი სართულის დონეზე მიშენების სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოები აწარმოა შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაციის გარეშე, დარღვევის გამოსწორების მიზნით მას დაევალა ობიექტის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანა ან მითითების შედგენის მომენტამდე გაცემული მშენებლობის სანებართვო მონობის წარმოდგენა. ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის სა-

ქალაქო სამსახურის მიერ 18.06.2013წ. შედგა შემონმების აქტი, რომლის მიხედვით თ. თ-ის მიერ მითითება არ შესრულდა. ზედამხედველობის სამსახურის 22.07.2013წ. დადგენილებით თ. თ-ი დაჯარიმდა 10 000 ლარით და მას დაევალა უნებართვო მიშენების დემონტაჟი, რაც ქ.თბილისის მერიამი გაასაჩივრა თ. თ-მა. ქ.თბილისის მერიის 25.10.2013წ. განკარგულებით თ. თ-ის საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. სსკ-ის 102-ე მუხლისა და სასკ-ის მე-17 მუხლის საფუძველზე სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ თ.თ-ის მიერ სამშენებლო სამუშაოები ჩატარდა შესაბამისი ნებართვის გარეშე, სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ ფართზე, რადგან მოსარჩელეს ქ.თბილისში, ... ქ. №26-ში არსებული ფართი საკუთრებაში გადაეცა საქართველოს მთავრობის „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“ 13.02.2014წ. №278 განკარგულების თანახმად. შესაბამისად, ზედამხედველობის სამსახურის მიერ შემონმების აქტის შედგენისას აღნიშნული ფართი სახელმწიფოს საკუთრება იყო. სასამართლომ მიუთითა სასკ-ის 22.1, 2.1, ზაკ-ის მე-60¹ მუხლებზე, „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 24.03.2009წ. დადგენილების 33-ე მუხლზე, „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტზე და დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით აღნიშნა, რომ ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ მითითების შედგენის და თ. თ-ის დაჯარიმების მომენტიცათვის ფართი იყო სახელმწიფო საკუთრებაში, ხოლო მიშენება განხორციელდა სათანადო ნებართვის გარეშე, ამდენად ქ.თბილისის მერიის ზედამხედველობის სამსახურის 22.07.2013წ. დადგენილება მიღებულია მოქმედი კანონმდებლობის სრული დაცვით. სასამართლომ მიუთითა აგრეთვე სზაკ-ის 185-ე, 201.1 მუხლებზე და მიიჩნია, რომ საჩივრის განმხილველმა ორგანომ საქმის ფაქტობრივი გარემოებების სრულყოფილად შესწავლის შემდეგ მიიღო გადაწყვეტილება საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ. სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოსარჩელემ ვერ შეძლო საწინააღმდეგო მტკიცებულებებისა და იმ სამართლებრივი საფუძვლის მითითება, რომელიც დაადასტურებდა მოპასუხეთა ქმედებების უკანონობას.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 03.04.2014წ. გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა თ. თ-ის მიერ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ

საქმეთა პალატის 21.10.2014წ. განჩინებით თ. თ-ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება. სააპელაციო პალატამ სრულად გაიზიარა საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები, მათი სამართლებრივი შეფასება და დამატებით აღნიშნა, რომ ზედამხედველობის სამსახურს აქვს კანონისმიერი ვალდებულება რეაგირება მოახდინოს სამართალდარღვევის ფაქტის გამოვლენის შემთხვევებზე და მიიღოს შესაბამისი გადაწყვეტილება. სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ თ. თ-ის მიერ, სსკ-ის 102.3 მუხლის შესაბამისად ვერ იქნა წარდგენილი გასაჩივრებული აქტების უკანონობის დამადასტურებელი მტკიცებულებები.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 21.10.2014წ. განჩინება საკასაციო წესით გასაჩივრდა თ. თ-ის მიერ.

კასატორი აღნიშნავს, რომ მიშენება არსებობდა 2007 წლამდე, 2013 წელს მას სველი ნერტილები შეჰყავდა. მიშენების განხორციელების დროისათვის არ მოქმედებდა ნორმა, რომელიც საფუძვლად დაედო თ. თ-ის დაჯარიმებას. მიშენების განხორციელების დროისათვის არ მოქმედებდა „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი, „ნორმატიული აქტების შესახებ“ კანონის 24.2 მუხლის, საქართველოს კონსტიტუციის 42.5 მუხლის თანახმად ნორმას არ აქვს უკუქცევითი ძალა. კასატორი აღნიშნავს, რომ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსთან 28.02.14 წ. გაფორმებული ხელშეკრულებით გახდა მიწის და მასზე განლაგებული ნაგებობის მესაკუთრე.

სსკ-ის 408-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად საქმე განხილულ იქნა ზეპირი მოსმენის გარეშე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო პალატა საქმის მასალების, გასაჩივრებული განჩინების და საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობის შესწავლის შედეგად თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ 06.06.13წ. შედგა №000273 მითითება, რომლითაც თ. თ-ს განესაზღვრა 10 დღიანი ვადა ობიექტის პირვანდელ მდგომარეობაში მოსაყვანად ან მითითების შედგენის მომენტიდან არსებული სანებართვო დოკუმენტაციის წარმოსადგენად. 18.06.13წ. სამსახურის სპეციალისტის მიერ შედგა შემოწმების აქტი №000273, რომლითაც დაფიქსირდა მითითების მოთხოვნათა შეუსრულებლობა. ქ. თბი-

ლისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 22.07.13წ. მიღებული იქნა №000273 დადგენილება, რომლითაც „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე თ. თ-ი დაჯარიმდა 10 000 (ათი ათასი) ლარით უნებართვო მიშენების განხორციელებისათვის, თ. თ-ს დაევალა უნებართვოდ განხორციელებული მიშენების დემონტაჟი. ქ. თბილისის მერიის 25.10.13წ. №2429 განკარგულებით თ. თ-ის ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

საქმეში დაცული დევნილის მოწმობითა და სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიანი ბაზიდან ამონაწერით დასტურდება, რომ თ. თ-ი, მ. დ-თან და ე. დარბაისელთან ერთად, რეგისტრირებულია ისანი-სამგორის რაიონში, მისამართზე: ორხევი, ... ქ. №26. მოსარჩელე აღნიშნავს, რომ მითითებულ მისამართზე თ. თ-ი ჩასახლდა სახელმწიფოს მიერ. მისივე განმარტებით ბინა საცხოვრებლად იყო უფარგისი, რის გამოც იძულებული გახდა საკუთარი ხარჯებით აღედგინა შენობის კედლები, გადაეხურა, გაეყვანა წყლისა და კანალიზაციის მიწები, მან არსებულ ნაგებობას მიაშენა აივანი, სადაც მოაწყო სველი წერტილი. მითითებული ფაქტობრივი გარემოებები მხარეებს სადავოდ არ გაუხდიათ.

საქართველოს მთავრობის 13.06.2012წ. განკარგულებით დამტკიცებული „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა მიმართ 2012-2014 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის“ 1.3. პუნქტის თანახმად, სახელმწიფო სტრატეგიის მთავარი მიზანია საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური ინტეგრაციის ხელშეწყობა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება. საქართველოს მთავრობის 13.06.12წ. №1162 განკარგულებით დამტკიცებული გეგმის შესაბამისად, დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფის ღონისძიებები მოიცავდა დევნილთა კომპაქტურად განსახლების ობიექტების საცხოვრებელ ბინებად დევნილებისათვის საკუთრებაში გადაცემას, შენობების რეაბილიტაციას (2.2.პ.). გადანყვეტილებები რეაბილიტაციის პროცესის თაობაზე მიიღება დევნილთა ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით, შესაძლებლობის შემთხვევაში დაინტერესებულ დევნილთა მონაწილეობით (2.2.4.პ.). ამასთანავე, ფართის დაკანონებაზე უარის თქმა უქმნის ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლე-

ბისა და ლტოლვილთა სამინისტროს ალტერნატიული შეთავაზების ვალდებულებას (2.1.2. პ.). თ. თ-მა, აუცილებელი საყოფაცხოვრებო საჭიროებიდან გამომდინარე, საკუთარი ხარჯებით გაიუმჯობესა საცხოვრებელი პირობები, მიაშენა შენობას აივანი, განათავსა მასში სველი წერტილი.

მიუხედავად იმისა, რომ წარმოდგენილი არ არის თ. თ-ის მითითებულ მისამართზე დროებითი განთავსების დამადასტურებელი დოკუმენტი, საქმეში დაცული დევნილის მონმობით დასტურდება, რომ სახელმწიფო სადავოდ არ ხდოდა თ. თ-ის მითითებულ მისამართზე ჩასახლების ფაქტს, დევნილის მონმობა გაიცა სამინისტროს მიერ და თ. თ-ის დროებით საცხოვრებელ ადგილად დარეგისტრირდა ორხევი, ... ქ. №26. შემდგომში ამ მისამართზე მისი ინტეგრაციის მიზნით მოხდა უძრავი ქონების სახელმწიფოს მიერ თავის სახელზე დარეგისტრირება და თ. თ-ისათვის პირდაპირი მიყიდვის წესით გადაცემა. საკასაციო პალატა თვლის, რომ საქართველოს მთავრობის 13.06.12წ. განკარგულებით დამტკიცებული სტრატეგიული სამოქმედო გეგმა, გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებები უქმნიდა თ. თ-ს კანონიერ მოლოდინს იმისა, რომ სახელმწიფოს მიერ მისი და მისი ოჯახის ფართში განთავსების შემდეგ, სახელმწიფო მას საკუთრებაში გადასცემდა ფართს, თ. თ-ს გააჩნდა კანონიერი მოლოდინი იმისა, რომ სახელმწიფო მას უზრუნველყოფდა საცხოვრისით და მისი დროებითი საცხოვრებელი ბინა გახდებოდა მისი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი. საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 05.09.2012წ. ამონაწერით დასტურდება, რომ სახელმწიფომ დაირეგისტრირა თ. თ-ის დროებითი საცხოვრისის მთლიანი ფართი 121.73 კვ.მ.. საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ სახელმწიფოს საკუთრებაში აღირიცხა მთლიანი ფართი, მათ შორის, თ. თ-ის მიერ მშენებლობის ნებართვის გარეშე მიშენებული ფართიც. საქართველოს მთავრობის 13.02.14წ. №278 განკარგულებით თ. თ-ს პირდაპირი მიყიდვის წესით, სიბმოლურ ფასად (1 ლარად) საკუთრებაში გადაეცა მისთვის დროებით საცხოვრებლად გადაცემული ბინა, მისამართზე – ქ. თბილისი, ორხევის დასახლება, ... ქ. 26, ფართით – 121.73 კვ.მ., საკუთრებაში გადაცემული ფართი მოიცავს თ. თ-ის მიერ მშენებლობის ნებართვის გარეშე მიშენებულ ფართსაც.

„სახელმწიფო ქონების შესახებ“ კანონის 6³ მუხლი ითვალისწინებს საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილების საფუძველზე სახელმწიფო ქონების უსასყიდლოდ საკუთრებაში გადაცემას საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძუ-

ლებით გადაადგილებული პირებისათვის – დევნილებისათვის. აღნიშნული გადაწყვეტილების მისაღებად საკითხს ამზადებს და საქართველოს მთავრობას წარუდგენს ქონების მმართველი, საქართველოს მთავრობის მიერ შესაბამისი აქტის მიღების შემდეგ იდება შესაბამისი ხელშეკრულება. ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს 04.12.13წ. წერილის თანახმად საქართველოს ქონების ეროვნულ სააგენტოს გადაეგზავნა საქართველოს პრეზიდენტთან შუამდგომლობის №05/01/-14/49115 წერილი სხვადასხვა ობიექტებზე მცხოვრებ დევნილებისათვის (10 ოჯახი, მათ შორის, მოსარჩელის ოჯახი) სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ფართების, პირდაპირი მიყიდვის ფორმით, სიმბოლურ ფასად გადაცემის თაობაზე. საქმის მასალებით დასტურდება აგრეთვე, რომ სამინისტრომ 01.07.15წ. განცხადებით მიმართა მერიას ზედამხედველობის სამსახურის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შეჩერების შესახებ. ამდენად, სამინისტრო არათუ სადავოდ არ ხდოდა თ.თ-ის მიერ ბინის დაკავების ფაქტს, არამედ პირიქით ზრუნავდა აღნიშნული ფართის მისთვის გადაცემაზე.

სასამართლოს მიერ საქმეზე არ არის დადგენილი ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებული პირისათვის – თ. თ-ის ოჯახისათვის სახელმწიფოს მიერ თავდაპირველად სარგებლობისათვის გამოყოფილი ფართის ოდენობა, თ. თ-ის მიერ მიშენებული ფართის ოდენობა. საქმეში დაცული ლ. სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 27.05.14წ. დასკვნით თ. თ-ის ოჯახს საცხოვრებლად გადაეცა 25.96 კვ.მ. ფართი, ხოლო საქართველოს მთავრობის 13.02.14წ. №278 განკარგულების დანართით თ. თ-ს საპრივატიზაციოდ გადაეცა 121.73 კვ.მ. ფართი. ამდენად, დაუსაბუთებელია მოპასუხის – ქ. თბილისის მერიის შესაგებელში მოყვანილი მოსაზრება იმის შესახებ, რომ სახელმწიფოს მიერ საკუთრებაში გადაცემული უძრავი ქონება არ მოიცავს იმ ნაგებობას, რომლის გამოც მხარეს დაეკისრა ჯარიმა.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ფართის თ. თ-ის საკუთრებაში აღრიცხვის ფაქტი თავისთავად არ წარმოადგენს სანქციისაგან განთავისუფლების საფუძველს. უნებართვო მშენებლობის წარმოება როგორც პრივატიზებულ, ისე არაპრივატიზებულ ობიექტებზე იწვევს დაჯარიმებას შესაბამისი ოდენობით, ობიექტის სტატუსი არ წარმოადგენს პასუხისმგებლობისაგან განთავისუფლების საფუძველს. ამასთანავე, ვინაიდან სახელმწიფოს სახელზე ფართის საკუთრებაში აღრიცხვა და შემდგომ-

ში პრივატიზაცია მოხდა მიშენებული ფართის ჩათვლით, ადგილი აქვს სახელმწიფოს მხრიდან ფართის კანონიერების აღიარებას, თ. თ-ის გონივრულ მოლოდინს, რომ სახელმწიფომ საკუთრებაში გადასცა უნაკლო ნივთი, მისცა მას შესაძლებლობა მოეხდინა კანონიერი პროცედურით ქონების პრივატიზება, მით უფრო, რომ ნაგებობა არ ლახავს სხვა პირთა უფლებებს ან ინტერესებს, ლ. სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 27.05.14წ. დასკვნის მიხედვით თ. თ-ის მიერ მიშენებული შენობის ტექნიკური მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია, შესაბამისად ნაგებობა არ ქმნის საფრთხეს სიცოცხლისათვის ან ჯანმრთელობისათვის.

„სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 13.02.14წ. №278 განკარგულების თანახმად, საპრივატიზაციო პირობად განისაზღვრა, რომ ამ განკარგულების დანართით გათვალისწინებული ფიზიკური პირები, მათი დევნილის სტატუსიდან გამომდინარე არ მოითხოვენ რაიმე სახის კომპენსაციას ან უძრავი ქონების საკუთრებაში ან სარგებლობაში გადაცემას. განკარგულების დანართის თანახმად თ. თ-ს გადაეცა ქ. თბილისში, ... ქ. №26-ში 121.73 კვ.მ ფართი, ანუ პრივატიზებულ ფართში შედიოდა მიშენებული ფართი. მხედველობაშია აგრეთვე მისაღები, რომ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 21.03.14წ., 19.03.14წ. ნერილების, საჯარო რეესტრიდან 17.06.11წ. ამონაწერის თანახმად, ქ. თბილისში, ... ქ. 26-ში მდებარე უძრავ ნივთზე სახელმწიფო საკუთრების უფლება რეგისტრირებულია 14.06.11წ., ანუ სადავო აქტების გამოცემისას ფართი, მათ შორის მიშენებული ნაგებობა, სახელმწიფო საკუთრებაში იმყოფებოდა, 121,73 კვ.მ. ფართზე თ. თ-ის საკუთრების უფლება 28.02.14წ. ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე აღირიცხა თ. თ-ის საკუთრებაში, ფართი თ. თ-ის საკუთრებაში აღირიცხა ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების პირობით, მათ შორის იმ პირობით, რომ დევნილის სტატუსიდან გამომდინარე მოსარჩელის ოჯახი არ მოითხოვს სხვა უძრავი ქონებით მის დაკმაყოფილებას. „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ კანონის 13.4 მუხლის თანახმად, თუ დევნილის ოჯახი უზრუნველყოფილია გრძელვადიანი საცხოვრებლით, სახელმწიფოს ეხსნება დევნილის ან მისი ოჯახის წევრთა საცხოვრებელი ფართობით დაკმაყოფილების ვალდებულება, მათი დევნილის სტატუსიდან გამომდინარე. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ თანამედროვე საზო-

გადოებაში მოსახლეობის საბინაო საკითხი პირველად სოციალურ მოთხოვნად განიხილება. სათანადო საცხოვრებელი მოიცავს სახლის უკანონო დანგრევისაგან დაცვას, საკუთრების უფლების სამართლებრივი უზრუნველყოფის იგნორირებისაგან თავის შეკავებას. ადმინისტრაციულ ორგანოებს და სასამართლოს არ უმსჯელია იმაზე თუ რამდენად იქნება უზრუნველყოფილი დევნილის სტატუსის მქონე პირები საცხოვრებლით ფართის ნაწილის დემონტაჟის, მისი პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის შედეგად სათანადო საცხოვრებლით, რომელშიც უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს ღირსეული ცხოვრებისათვის აუცილებელი პირობები („საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ კანონის მე-4 მუხლის „ნ“ ქვეპუნქტი), წარმოეშობა თუ არა სახელმწიფოს დევნილის სტატუსის მქონე პირებისათვის ფართით უზრუნველყოფის ვალდებულება, ასეთი ვალდებულების წარმოშობის შემთხვევაში სასამართლომ უნდა იმსჯელოს სასკ-ის მე-16 მუხლის საფუძველზე საქმეში საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს და სახელმწიფო ქონების განკარგვაზე უფლებამოსილი ორგანოს ჩაბმის საჭიროებაზე.

სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის წარმოება უპირველეს ყოვლისა არის სამშენებლო სამართალდარღვევის გამოსწორების მიზნით ჩატარებული საქმის წარმოება. თუ მითითება დროულად არ შესრულდა, მაგრამ სამართალდარღვევა გამოსწორდა დადგენილების მიღებამდე, დამრღვევი თავისუფლდება პასუხისმგებლობისაგან. დარღვევის გამოსწორება, სამშენებლო სამართალდარღვევის გამომრიცხავი გარემოება – ინვესტორს სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის წარმოების შეწყვეტას („პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 25-ე მუხლის მე-7 და მე-11 ნაწილები). დაინტერესებული პირის სასარგებლოდ იმ ფაქტობრივი ან სამართლებრივი მდგომარეობის შეცვლა, რომელიც საფუძველად დაედო აქტის გამოცემას, აგრეთვე ახლად გამოვლენილი გარემოებანი (მტკიცებულებები), რომლებიც განაპირობებენ პირის უფრო ხელსაყრელი აქტის გამოცემას, სზაკ-ის 102-ე მუხლის თანახმად წარმოადგენს ერთიდაიმავე საკითხზე ხელახალი მიმართვისა და განხილვის საფუძველს. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სანქციის შეფარდების დრო მოიცავს არამხოლოდ არქიტექტურის სამსახურის მიერ მისი გამოყენების მომენტს, არამედ აგრეთვე ზემდგომი ორგანოს ან სასამართლოს მიერ

სანქციის გამოყენების კანონიერების შემოწმების პერიოდს. იმის გათვალისწინებით, რომ სადავო აქტების გასაჩივრება აჩერებს საჯარო თანხის გადახდის, დემონტაჟის განხორციელების ვალდებულებას (კოდექსის 25.22 მუხლის შესაბამისად გასაჩივრება არ აჩერებს სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანოს დადგენილების აღსრულებას მშენებლობის ან დემონტაჟის შეჩერების ნაწილში), ამასთანავე, სადავო აქტის გასაჩივრებისას პირისათვის საბოლოო შედეგს იწვევს სასამართლო გადაწყვეტილება და არა ზედამხედველობის სამსახურის და მერიის სადავო აქტები, საკასაციო პალატა თვლის, რომ ქვედა ინსტანციის სასამართლოებს უნდა ემსჯელათ სადავო სამართალურთიერთობის მიმართ სადავო აქტების გამოცემის შემდგომ შექმნილი შეღავათიანი რეჟიმის, შეცვლილი ობიექტური გარემოებების მნიშვნელობაზე ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისათვის. ვითარების შეცვლა, საზოგადოებრივი საშიშროების განმსაზღვრელი პირობების გაუქმება, როგორც პასუხისმგებლობისაგან განთავისუფლების საფუძველი, უნდა შეფასდეს დავის განხილვის ნებისმიერ ეტაპზე. ის გარემოება, რომ სადავო აქტების გამოცემის დროს ფართი არ იყო პრივატიზებულ არ ადასტურებს სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას, ვინაიდან სზაკ-ის მე-60¹ მუხლის მე-7 ნაწილის თანახმად ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტი შეიძლება შეწყდეს არა მხოლოდ მისი ძალაში შესვლის დღიდან, არამედ სხვა მომენტიდანაც. სააპელაციო პალატას არ უმსჯელია მიშენების ფართის სახელმწიფოს სახელზე აღრიცხვიდან, ფართის პრივატიზების მომენტიდან სადავო აქტების ბათილად ცნობის შესაძლებლობაზე.

თ. თ-ს მის მიერ დაკავებული მთელი ფართი – 121, 73 კვ.მ., მათ შორის მშენებლობის ნებართვის გარეშე მიშენებული ფართი საკუთრებაში გადაეცა იერარქიულად უფრო მაღალი დონის – საქართველოს მთავრობის 13.02.14წ. №278 განკარგულებით. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების ძალაში შესვლის შემთხვევაში სახელმწიფოს მიერ თ. თ-ისათვის საკუთრებაში გადაცემული ფართის ნაწილის დემონტაჟი უნდა განხორციელდეს მაშინ, როდესაც კანონით დადგენილი პროცედურის დაცვით, რომელიც სადავო არ გამხდარა, ხსენებული ფართი საკუთრებაში გადაეცა კასატორს. სააპელაციო სასამართლოს არ უმსჯელია მიშენების სახელმწიფოს სახელზე აღრიცხვის, საქართველოს მთავრობის მიერ მიშენების საპრივატიზაციოდ გადაცემის, მიშენების თ. თ-ის საკუთრებაში გადასვლის, ვითარების შეცვლის მნიშვნელობის, მისი უკუქცევითი, რეტროაქტიუ-

ლი ძალის შესახებ, სააპელაციო პალატას არ დაუსაბუთებია თუ რატომ არ განეკუთვნება ხსენებული გარემოება სამართალდარღვევისათვის პასუხისმგებლობის გამომრიცხავ გარემოებას.

სადავო აქტების შესაბამისად მოსარჩელე დაჯარიმდა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე უნებართვო მშენებლობისთვის, „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 44.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის საფუძველზე. ამასთანავე, ხსენებული ნორმის თანახმად, ქ. თბილისის ტერიტორიაზე უნებართვო მშენებლობისათვის დაწესებული ჯარიმის ოდენობა განახევრდება იმისდა მიხედვით თუ სად არის ნაწარმოები უნებართვო მშენებლობა – სახელმწიფო საკუთრებაში თუ კერძო საკუთრებაში. სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის პერიოდში შენობა-ნაგებობა პრივატიზებული იყო, შესაბამისად არ არსებობდა სულ ცოტა კოდექსის 44.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული (სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაზე უნებართვო მშენებლობა) საჯარიმო სანქციის (10000ლ.) გამოყენების საფუძველი, აღნიშნულის მიუხედავად სააპელაციო სასამართლოს განჩინებით გასაჩივრებული აქტები უცვლელად დარჩა ჯარიმის ოდენობის ნაწილში.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ საკასაციო სასამართლოს განჩინება არ არის დასაბუთებული, რაც სსკ-ის 412-ე მუხლის თანახმად არის საკასაციო საჩივრის ნაწილობრივი დაკმაყოფილების, გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და საქმის იმავე სასამართლოსათვის ხელახალი განხილვისათვის დაბრუნების საფუძველი.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან თავისუფლდება მხარე, რომელიც იღებს საარსებო შემწეობას, რაც დასტურდება შესაბამისი დოკუმენტაციით (სსკ-ის 46-ე მუხ. პირველი ნაწ. „ვ“ ქვეპ.). „სოციალური დახმარების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 28.07.2006წ. № 145 დადგენილების მე-5 მუხლის შესაბამისად საარსებო შემწეობის მიღების უფლება აქვს ოჯახს, რომელიც დადგენილი წესით რეგისტრირებულია სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში და მისი სარეიტინგო ქულა ნაკლებია ამ წესით დადგენილი საარსებო შემწეობის მისაღებ ზღვრულ ქულაზე. ამავე დადგენილების მე-7 მუხლის თანახმად საარსებო შემწეობის მისაღები ზღვრული ქულა არის 57001. საქმეში დაცული ამონაწერით თ. თ-ის ოჯახის სარეიტინგო ქულა არის 21510, რის გამოც იგი განთავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. აღნიშ-

ნულიდან გამომდინარე თ. თ-ს უნდა დაუბრუნდეს მის მიერ საკასაციო საჩივარზე 27.11.2014წ. №7197.139.1 საგადახდო დავალებით ზედმეტად გადახდილი 300 ლარი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე, 399-ე, 412-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. თ. თ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 21.10.2014წ. განჩინება და საქმე ხელახალი განხილვისათვის დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
3. თ. თ-ს (პ.ბ. ...) დაუბრუნდეს მის მიერ საკასაციო საჩივარზე 27.11.2014წ. №7197.139.1 საგადახდო დავალებით ზედმეტად გადახდილი თანხა – 300 ლარი.
4. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

მხენაბლობის ნაბართვაზე უარის გასაჩივრება

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელმწიფო

№ბს-211-210(კ-16)

4 ოქტომბერი, 2016 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. სხირტლაძე,
პ. სილაგაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის
ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

ქ. ქ-ემ თბილისის საქალაქო სასამართლოში სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა, რომლითაც სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 1 ივლისის №303 ბრძანების ბათილად ცნობა მოითხოვა.

მოსარჩელის განმარტებით, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილებით (საქმე №3/546-15), სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 6 იანვრის №1654479 გადაწყვეტილება ქ.თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ში მდებარე მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდი: №...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენაზე უარის თქმის შესახებ და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს დაევალა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების შესწავლის, გამოკვლევისა და ურთიერთმეჯერების საფუძველზე, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ქ.თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ში მდებარე მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდი: №...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენის საკითხთან დაკავშირებით ქ. ქ-ის მიერ წარდგენილ განცხადებაზე. აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით, სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურმა განიხილა მოსარჩელე მხარის 2014 წლის 19 დეკემბრის №AR1274430 განცხადება ერთბიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობის მიზნით მიწის ნაკვეთის სამშენ-

ნებლოდ გამოყენების პირობების დადგენის შესახებ და 2015 წლის 1 ივლისის №303 ბრძანებით მოსარჩელეს დაუსაბუთებლად, საკითხის გამოკვლევისა და შესწავლის გარეშე უთხრა უარი მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე; ამასთან, ვინაიდან მიმდებარე ტერიტორია სრულიად განაშენიანებულია, აშენებულია რამდენიმე ინდივიდუალური სახლი, ასევე მრავალბინიანი საცხოვრებელი კორპუსი, არ არსებობს მისი მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველი. მოპასუხე მხარეს არ შეუსწავლია საქმის ფაქტობრივი გარემოებები, ადმინისტრაციული წარმოების დროს არ ყოფილა გამოკვლეული ქ. ქ-ის მიერ წარდგენილი დოკუმენტაცია, შესაბამისად, სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 1 ივლისის №303 ბრძანება მიღებულია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოთხოვნათა დარღვევით და არსებობს მისი ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძველები.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 23 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით ქ. ქ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

აღნიშნული გადაწყვეტილება ქ. ქ-ემ სააპელაციო წესით გასაჩივრა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 11 იანვრის განჩინებით ქ. ქ-ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, პირველი ინსტანციის სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება უცვლელად დარჩა.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

2014 წლის 10 აპრილს, 20 მაისს, 10 ივნისსა და 30 ივნისს ქ. ქ-ემ განცხადებებით მიმართა ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურს და მოითხოვა ქ. თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ის მიმდებარედ არსებულ მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი – №...) საცხოვრებელი სახლის დასაგეგმარებლად მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენა.

ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2014 წლის 21 მაისის №1277875, 2014 წლის 5 ივნისის №1296500, 2014 წლის 26 ივნისის №1350972 და 2014 წლის 24 ოქტომბრის №1532344 ბრძანებებით ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა საპროექტო ობიექტის სამშენებლოდ განვითარებაზე. უარყოფითი გადაწყვეტილებები განპირობებული იქნა იმ გარემოებით, რომ მიწის ნაკვეთის კონფიგურაციის, აქტიური გამწვანების,

რთული რელიეფისა და საცხოვრებელი სახლისთვის შესაბამისი ინფრასტრუქტურის არარსებობის გამო, მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ განვითარება მიზანშეწონილი არ იყო. აღნიშნული გადაწყვეტილებები არ გასაჩივრებულა.

2014 წლის 12 დეკემბერს ქ. ქ-ემ განმეორებით განცხადებით მიმართა ქ.თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურს და მოითხოვა ქ.თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდით №... ინდივიდუალური ორბინიანი საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენა.

ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2014 წლის 17 დეკემბრის №1644862 ბრძანებით ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა განცხადების განხილვაზე იმ საფუძველით, რომ საკითხი არაერთხელ განიხილა ქ.თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიამ, რომლის უარყოფითი რეკომენდაციების გათვალისწინებით, სამსახურმა მიიღო შესაბამისი გადაწყვეტილებები. ახალი გარემოებების არარსებობის გამო, კანონმდებლობის შესაბამისად, სამსახური რჩებოდა იმავე პოზიციაზე.

2014 წლის 19 დეკემბერს, ქ. ქ-ემ კვლავ მიმართა განცხადებით ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურს და მოითხოვა ქ. თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ის მიმდებარედ არსებულ მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი – №...) ინდივიდუალური ერთბინიანი საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენა.

ქ.თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 6 იანვრის №1654579 ბრძანებით ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა განცხადების განხილვაზე იმ საფუძველით, რომ საკითხი არაერთხელ განიხილა ქ. თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიამ, რომლის გადაწყვეტილების თანახმად, ნაკვეთის კონფიგურაციის, აქტიური გამწვანების, რთული რელიეფისა და საცხოვრებელი სახლისათვის შესაბამისი ინფრასტრუქტურის არარსებობის გამო, სამსახურს მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენება ქალაქგეგმარებითი თვალსაზრისით მიზანშეწონილად არ მიაჩნდა. ახალი გარემოებების არარსებობის გამო, კანონმდებლობის შესაბამისად, სამსახური რჩებოდა იგივე პოზიციაზე.

თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 6 იანვრის №1654579 ბრძანება ქ. ქ-ემ გაააჩივ-

რა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში და მოითხოვა მისი ბათილად ცნობა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილებით (საქმე 3/549-15) ქ. ქ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 6 იანვრის №1654479 გადაწყვეტილება ქ.თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ში მდებარე მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდი: №...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენაზე უარის თქმის შესახებ და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს, საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების შესწავლის, გამოკვლევისა და ურთიერთმეჯერების საფუძველზე, დაევალა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ქ. თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ში არსებული მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდი: №...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენის საკითხთან დაკავშირებით ქ. ქ-ის მიერ წარდგენილ განცხადებაზე, გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილებაში სასამართლომ აღნიშნა, რომ ქ. ქ-ის მიერ 2014 წლის 19 დეკემბერს წარდგენილ განცხადებაში დასმული საკითხი ქ. თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიის სხდომაზე არ განხილულა. ქ.თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ 2015 წლის 6 იანვრის №1654579 ბრძანების მიღებისას, ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახური დაეყრდნო არა კომისიის მიერ გაცემულ უარყოფით რეკომენდაციას (როგორც წინა შემთხვევებში), არამედ ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა განცხადების განხილვაზე იმ საფუძველით, რომ საკითხი არაერთხელ განიხილა ქ.თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიამ, რომლის გადაწყვეტილების თანახმად, ნაკვეთის კონფიგურაციის, აქტიური გამწვანების, რთული რელიეფისა და საცხოვრებელი სახლისათვის შესაბამისი ინფრასტრუქტურის არარსებობის გამო, სამსახურს მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენება ქალაქგეგმარებითი თვალსაზრისით მიზანშეწონილად არ მიაჩნდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმ-

მეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით, 2015 წლის 1 ივლისს, ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის მიერ მიღებულ იქნა №303 ბრძანება, რომლის თანახმად, ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა ქ. თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ში არსებული მიწის ნაკვეთისათვის (საკადასტრო კოდით №...) ინდივიდუალური ერთბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობის მიზნით, მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენაზე.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ მოპასუხე უფლებამოსილი იყო, უარი ეთქვა ქ. ქ-ისათვის მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობებზე, ვინაიდან იმავე საკითხზე (იმავე უძრავი ქონების განვითარებაზე) უკვე იმსჯელა 2014 წლის 21 მაისის, 2014 წლის 5 ივნისის, 2014 წლის 26 ივნისის, 2014 წლის 24 ოქტომბრის გადაწყვეტილებებით, ამასთან გასაჩივრებული 2015 წლის 1 ივლისის ბრძანება ეფუძნება ქ. თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიის 2014 წლის 15 მაისის (ოქმი №19), 2014 წლის 19 ივნისის (ოქმი №23), 2014 წლის 2 ივლისისა (ოქმი №25) და 2014 წლის 3 ოქტომბრის (ოქმი №33) საოქმო გადაწყვეტილებებს და ზონალური საბჭოს გადაწყვეტილებებს, რომლითაც უარი ეთქვა ქ. ქ-ეს ქ. თბილისში ... ქ. №19-ში არსებული მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენებაზე.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ მართალია, თავდაპირველად მოსარჩელე ითხოვდა ორბინიანი საცხოვრებელი სახლის სამშენებლოდ მიწის ნაკვეთის გამოყენების პირობების დადგენას, შემდეგ ერთბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობისთვის მიწის ნაკვეთის გამოყენებას, მაგრამ ერთბინიანი საცხოვრებელი სახლის სამშენებლოდ მიწის გამოყენება არ წარმოადგენს ახალ, შეცვლილ გარემოებას, იმ პირობებში, როდესაც ასაშენებელი შენობის ფართი და მოცულობა არსებითად განსხვავებული არ არის. ხელისშემშლელ ფაქტორად რჩება ტერიტორიის გამწვანება, რთული რელიეფი და მშენებლობისათვის შეუსაბამო კონფიგურაცია.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება ქ. ქ-ემ საკასაციო წესით გაასაჩივრა.

კასატორის მტკიცებით, სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა, რომ ადმინისტრაციული ორგანო საკითხს განიხილავდა ფორმალურად, საქმის გარემოებების შესწავლისა და შეფასების გარეშე. სააპელაციო სასამართლომ არ მიიღო მხედველობაში, რომ 2015 წლის 4 მაისის თბილისის საქალაქო სასა-

მართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა ასევე გაერკვია იმ პირობებში, როდესაც, ქ. თბილისში, ... ქ. №19-ის მიმდებარე ტერიტორია მიეკუთვნება საცხოვრებელ ზონა 3-ს და მრავალადაა მიწის ნაკვეთზე, როგორც მრავალბინიანი ასევე ერთბინიანი საცხოვრებელი სახლები, სხვადასხვა პირის მიმართ ხომ არ იყო მიღებული განსხვავებული გადაწყვეტილებები და ასეთის არსებობის შემთხვევაში ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა დაესაბუთებინა კანონით გათვალისწინებული რა არსებითი სახის საფუძველი არსებობდა, რომელმაც განაპირობა განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება. ადმინისტრაციულ ორგანოს სასამართლოს ეს მოთხოვნა არ შეუსრულებია, რაც სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მიიჩნევს, რომ ქ. ქ-ის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

მოცემულ საქმეზე სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

1. 2014 წლის 10 აპრილს, 20 მაისს, 10 ივნისსა და 30 ივნისს ქ. ქ-ემ განცხადებებით მიმართა ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურს და მოითხოვა ქ. თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ის მიმდებარედ არსებულ მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი – №...) საცხოვრებელი სახლის დასაგეგმარებლად მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენა;

2. ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2014 წლის 21 მაისის №1277875, 2014 წლის 5 ივნისის №1296500, 2014 წლის 26 ივნისის №1350972 და 2014 წლის 24 ოქტომბრის №1532344 ბრძანებებით ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა საპროექტო ობიექტის სამშენებლოდ განვითარებაზე. უარყოფითი გადაწყვეტილებები განპირობებული იქნა იმ გარემოებით, რომ მიწის ნაკვეთის კონფიგურაციის, აქტიური გამწვანების, რთული რელიეფის და საცხოვრებელი სახლისთვის შესაბამისი ინფრასტრუქტურის არარსებობის გამო, მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენება მიზანშეწონილი არ იყო. აღნიშნული გადაწყვეტილებები არ გასაჩივრებულა.

3. 2014 წლის 12 დეკემბერს ქ. ქ-ემ განმეორებით განცხადებით მიმართა ქ.თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურ-

რის სამსახურს და მოითხოვა ინდივიდუალური ორბინიანი საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად ქ.თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ის მიმდებარედ არსებულ მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდით №...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენა;

4. ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2014 წლის 17 დეკემბრის №1644862 ბრძანებით ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა განცხადების განხილვაზე იმ საფუძველით, რომ საკითხი არაერთხელ განიხილა ქ.თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიამ, რომლის უარყოფითი რეკომენდაციების გათვალისწინებით, სამსახურმა მიიღო შესაბამისი გადაწყვეტილებები. ახალი გარემოებების არარსებობის გამო, კანონმდებლობის შესაბამისად, სამსახური რჩებოდა იმავე პოზიციაზე;

5. 2014 წლის 19 დეკემბერს, ქ. ქ-ემ კვლავ მიმართა განცხადებით ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურს და მოითხოვა ინდივიდუალური ერთბინიანი საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად ქ. თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ის მიმდებარედ არსებული მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდი-№...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენა.

6. ქ.თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 6 იანვრის №1654579 ბრძანებით ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა განცხადების განხილვაზე იმ საფუძველით, რომ საკითხი არაერთხელ განიხილა ქ. თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიამ, რომლის გადაწყვეტილების თანახმად, ნაკვეთის კონფიგურაციის, აქტიური გამწვანების, რთული რელიეფისა და საცხოვრებელი სახლისათვის შესაბამისი ინფრასტრუქტურის არარსებობის გამო, სამსახურს მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ განვითარება ქალაქგეგმარებითი თვალსაზრისით მიზანშეწონილად არ მიაჩნდა. ახალი გარემოებების არარსებობის გამო, კანონმდებლობის შესაბამისად, სამსახური რჩებოდა იმავე პოზიციაზე;

7. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 6 იანვრის №1654579 ბრძანება ქ. ქ-ემ გაასაჩივრა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში და მოითხოვა მისი ბათილად ცნობა;

8. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილებით (საქმე 3/549-15) ქ. ქ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. სადა-

ვო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 6 იანვრის №1654479 გადაწყვეტილება ქ.თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ში მდებარე მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდი: №...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენაზე უარის თქმის შესახებ და ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს, საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების შესწავლის, გამოკვლევისა და ურთიერთმეჯერების საფუძველზე, დაევალა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ქ. თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ში არსებული მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდი: №...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენის საკითხთან დაკავშირებით ქ. ქ-ის მიერ წარდგენილ განცხადებაზე, გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

9. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილებაში სასამართლომ აღნიშნა, რომ ქ. ქ-ის მიერ 2014 წლის 19 დეკემბერს წარდგენილ განცხადებაში დასმული საკითხი ქ. თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიის სხდომაზე არ განხილულა და ქ.თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ 2015 წლის 6 იანვრის №1654579 ბრძანების მიღებისას, ქ. თბილისის მერიის სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახური დაეყრდნო არა კომისიის მიერ გაცემულ უარყოფით რეკომენდაციას (როგორც წინა შემთხვევებში), არამედ ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა განცხადების განხილვაზე იმ საფუძველზე, რომ საკითხი არაერთხელ განიხილა ქ.თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიამ, რომლის გადაწყვეტილების თანახმად, ნაკვეთის კონფიგურაციის, აქტიური გამწვანების, რთული რელიეფისა და საცხოვრებელი სახლისათვის შესაბამისი ინფრასტრუქტურის არარსებობის გამო, სამსახურს მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენება ქალაქგეგმებითი თვალსაზრისით მიზანშეწონილად არ მიაჩნდა.

10. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით, 2015 წლის 1 ივლისს, ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის მიერ მიღებულ იქნა №303 ბრძანება, რომლის თანახმად, ქ. ქ-ეს უარი ეთქვა ინდივიდუალური ერთბინიანი საც-

ხოვრებელი სახლის მშენებლობის მიზნით ქ. თბილისში, ვაკის რაიონში, ... ქუჩა №19-ში არსებული მიწის ნაკვეთის (საკადასტრო კოდით №...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენაზე.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება).

კასატორს ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების მიმართ ამგვარი პრეტენზია არ წარმოუდგენია.

ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის „ნ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მუნიციპალიტეტი უფლებამოსილია, მოახდინოს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მშენებლობის ნებართვის გაცემა და მშენებლობაზე ზედამხედველობის განხორციელება საქართველოს საკანონმდებლო აქტებით დადგენილი წესითა და დადგენილ ფარგლებში.

„მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილების 33-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, მშენებლობის ნებართვა გაიცემა ამ დადგენილებით განსაზღვრული წესით. ამავე წესის 37-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მშენებლობის ნებართვა გაიცემა სამ სტადიად, რომელთაგან თითოეულზე მიმდინარეობს დამოუკიდებელი ადმინისტრაციული წარმოება. მხოლოდ წინა სტადიით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული წარმოების დასრულებისა და დადებითი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის შემდეგ შეუძლია ნებართვის მაძიებელს მოითხოვოს შემდგომი სტადიის ადმინისტრაციული წარმოების დაწყება. ამავე პუნქტის თანახმად, I სტადია არის ქალაქმშენებლობითი პირობების დადგენა (მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დამტკიცება) – არა უმეტეს 12 დღისა.

ამავე დადგენილების 37-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ნებართვასთან დაკავშირებული ადმინისტრაციული წარმოების სამივე სტადიას აწარმოებს მშენებლობის ნებართვის გამოცემი ადმინისტრაციული ორგანო, რომელიც გამოსცემს შემდეგი სა-

ხის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს: I სტადია – მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დამტკიცების შესახებ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს; II სტადია – არქიტექტურული პროექტის, კონსტრუქციული ან/და ტექნოლოგიური სქემის შეთანხმების შესახებ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს; III სტადია – მშენებლობის ნებართვის გაცემის შესახებ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს. ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, ნებართვის გაცემის სტადიებთან დაკავშირებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის IV თავით ადმინისტრაციული აქტისათვის დადგენილ მოთხოვნებს.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 30.12.2014 წლის №20-104 დადგენილებით დამტკიცებული „ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის წესდების (დებულების)“ მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის უფლებამოსილებას მიეკუთვნება დადგენილი წესით სამშენებლოდ მიწის ნაკვეთის გამოყენების პირობების დადგენა, არქიტექტურულ-სამშენებლო პროექტის შეთანხმება, მშენებლობის ნებართვის გაცემა და კანონმდებლობით დადგენილი წესით, მათში ცვლილებების შეტანა.

სააპელაციო სასამართლომ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 102-ე მუხლზე დაყრდნობით მიიჩნია, რომ მოპასუხე უფლებამოსილი იყო, უარი ეთქვა ქ. ქ-ისათვის მიწის ნაკვეთის (ს/კ ...) სამშენებლოდ გამოყენების პირობების განსაზღვრაზე, ვინაიდან იმავე საკითხზე (იმავე უძრავი ქონების განვითარებაზე) უკვე იმსჯელა 2014 წლის 21 მაისის, 2014 წლის 5 ივნისის, 2014 წლის 26 ივნისის, 2014 წლის 24 ოქტომბრის“ გადაწყვეტილებებით, ამასთან გასაჩივრებული 2015 წლის 1 ივლისის ბრძანება ეფუძნება ქ. თბილისის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების საკითხთა კომისიის 2014 წლის 15 მაისის (ოქმი №19), 2014 წლის 19 ივნისის (ოქმი №23), 2014 წლის 2 ივლისისა (ოქმი №25) და 2014 წლის 3 ოქტომბრის (ოქმი №33) საოქმო გადაწყვეტილებებს და ზონალური საბჭოს გადაწყვეტილებებს, რომლითაც უარი ეთქვა ქ. ქ-ეს ქ. თბილისში, ... ქ. №19-ში არსებული მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ განვითარებაზე.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასა-

მართლოს აღნიშნული დასკვნა დაუსაბუთებელია.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის „ლ“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისკრეციული უფლებამოსილება ადმინისტრაციულ ორგანოს ან თანამდებობის პირს ანიჭებს თავისუფლებას საჯარო და კერძო ინტერესების დაცვის საფუძველზე კანონმდებლობის შესაბამისი რამდენიმე გადაწყვეტილებიდან შეარჩიოს ყველაზე მისაღები გადაწყვეტილება. ამავე კოდექსის მე-6 მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, თუ ადმინისტრაციულ ორგანოს რომელიმე საკითხის გადასაწყვეტად მინიჭებული აქვს დისკრეციული უფლებამოსილება, იგი ვალდებულია ეს უფლებამოსილება განახორციელოს კანონით დადგენილ ფარგლებში. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილი ადგენს, რომ ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია განახორციელოს დისკრეციული უფლებამოსილება მხოლოდ იმ მიზნით, რომლის მისაღწევადაც მინიჭებული აქვს ეს უფლებამოსილება. ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-7 მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას არ შეიძლება გამოიყენოს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, თუ პირის კანონით დაცული უფლებებისა და ინტერესებისათვის მიყენებული ზიანი არსებითად აღემატება იმ სიკეთეს, რომლის მისაღწევადაც იგი გამოიცა. მე-7 მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ შეიძლება გამოიწვიოს პირის კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოს მინიჭებული აქვს პროცესუალური კომპეტენცია, შეამოწმოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული აქტის კანონიერება. სასამართლო კონტროლის განხორციელებისას მხოლოდ დისკრეციულ უფლებამოსილებაზე მითითება არ წარმოადგენს აქტის კანონიერების დადასტურების საკმარის საფუძველს, რამდენადაც სასამართლომ უნდა შეაფასოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული აქტის კანონიერება და დასაბუთებულობა. სსიპ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის უფლებამოსილებას მიეკუთვნება მშენებლობის ნებართვის გაცემასთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღება, რაც, მართალია, არ გულისხმობს უპირობოდ მოთხოვნის დაკმაყოფილებას, თუმცა ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა დაასაბუთოს და მიუთითოს რა გარემოებებზე დაყრდნობით მიიღო გადაწყვეტილება. ადმინისტრაციული ორგა-

ნოს დისკრეციული უფლებამოსილება არ ნიშნავს თანაზომიერების და კანონიერების პრინციპის უგულვებლყოფის შესაძლებლობას. დისკრეციული უფლებამოსილების გამოყენება განსაკუთრებულ ყურადღებას საჭიროებს, რათა ადგილი არ ჰქონდეს პროცედურულ დარღვევებს, კანონის ფარგლების გაცდენას, რასაც შესაძლოა შედეგად მოჰყვეს საკუთრების ხელყოფა, კანონიერების, სუბიექტის უფლებების დარღვევა. დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ უნდა გამოიწვიოს პირის კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა. დასაბუთების ვალდებულება განპირობებულია ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობაზე კონტროლის განხორციელების მიზნით. სასამართლომ დავის გადაწყვეტისას უნდა იხელმძღვანელოს კანონმდებლობის მოთხოვნებით და არა მხოლოდ მიზანშეწონილობის მოსაზრებებით, რამდენადაც დისკრეციული უფლებამოსილება არ არის აბსოლუტური უფლება და მისი გამოყენება იზღუდება კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნებით.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა ის გარემოება, რომ გასაჩივრებული ადმინისტრაციული აქტი გამოცემულია თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2015 წლის 4 მაისის გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით. აღნიშნული გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარება და კონკრეტული გარემოებების გამოკვლევა, რაც სსიპ თბილისის არქიტექტურის სამსახურს არ შეუსრულებია. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ამ შემთხვევაში, ადმინისტრაციული ორგანო არ იყო უფლებამოსილი, შემოფარგლულიყო მხოლოდ იმ გარემოებაზე მითითებით, რომ საკითხი უკვე განიხილა და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 102-ე მუხლზე მითითებით ეთქვა უარი განმცხადებლის მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე. სასამართლოს გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციული აქტი ბათილად იყო ცნობილი დაუსაბუთებლობის გამო და გადაწყვეტილებაში მითითებული იყო ის დარღვევები, რაც ადმინისტრაციულ ორგანოს ხელახალი წარმოების ჩატარების გზით უნდა გამოესწორებინა.

საკასაციო სასამართლომ არაერთ საქმეზე განმარტა, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლით მინიჭებული უფლებამოსილება სასამართლომ უნდა გამოიყენოს იმ ვითარებაში, როცა სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება. შესაბამისად, შეუძ-

ლებელი ხდება სადავო ადმინისტრაციული აქტის მატერიალური კანონიერების შეფასება.

აღნიშნული პროცესუალური შესაძლებლობა ემსახურება ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ განხორციელებულ მმართველობის კანონიერებაზე სასამართლო კონტროლის სრულფასოვან რეალიზაციასა და მართლმსაჯულების ეფექტიან განხორციელებას. იმ პირობებში, როცა ადმინისტრაციულ ორგანოს საერთოდ არ მოუხდენია ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა-შეფასება, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში რიგ შემთხვევებში შეუძლებელი ხდება მათი გამოკვლევა, ამასთან, სასამართლოს მითითებას, გარკვეული გარემოებების შესწავლა-გამოკვლევის აუცილებლობის თაობაზე, ადმინისტრაციული ორგანოსათვის სავალდებულო ძალა აქვს.

სააპელაციო სასამართლომ მხედველობაში არ მიიღო, რომ განსახილველ შემთხვევაში, არქიტექტურის სამსახურმა გაიმეორა ბათილად ცნობილი 2015 წლის 6 იანვრის №1654479 გადაწყვეტილების მოკლე დასაბუთება, ასევე მიუთითა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 102-ე მუხლზე და საკითხი ფორმალურად გადაწყვიტა, რითაც არ შეუსრულებია სასამართლო გადაწყვეტილების მითითება სადავო საკითხის გადასაჭრელად აუცილებელი გარემოებების გამოკვლევისა და დასაბუთებულის ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის თაობაზე.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა, რომ გაუგებარია არქიტექტურის სამსახურის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენაზე უარი იმ გარემოებაზე მითითებით, რომ ქ. ქ-ს კუთვნილი ნაკვეთი დატვირთულია ხე-ნარგავებით. აღსანიშნავია, რომ მოცემული მიწის ნაკვეთი მიეკუთვნება არა სარეკრეაციო ზონას, არამედ საცხოვრებელ ზონა 3-ს. ასევე დაუსაბუთებელია, კონკრეტულად რაში მდგომარეობს მოცემული მიწის ნაკვეთის „სამშენებლოდ შეუსაბამო კონფიგურაცია“.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს კასატორის მითითებას, რომ 2015 წლის 4 მაისის თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა ასევე გაერკვია იმ პირობებში, როდესაც თბილისში, ... ქ. №19-ის მიმდებარე ტერიტორია მიეკუთვნება საცხოვრებელ ზონა 3-ს და მიწის ნაკვეთზე მრავალადაა როგორც მრავალბინიანი ასევე ერთბინიანი საცხოვრებელი სახლები, სხვადასხვა პირის მიმართ ხომ არ იყო მიღებული განსხვავებული გადაწყვეტილებები და ასეთის არსებობის შემთხვევაში ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა დაესაბუთებინა

ნა კანონით გათვალისწინებული რა არსებითი სახის საფუძველი არსებობდა, რომელმაც განაპირობა განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება. კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დადგენილი ეს მოთხოვნა ადმინისტრაციულ ორგანოს არ შეუსრულებია. სააპელაციო სასამართლომ კი, ეს დარღვევა სამართლებრივად არ შეაფასა.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე არ გაითვალისწინა, რომ, როგორც საქმის მასალებით ირკვევა, ... ქ. №19-ის მიმდებარე ტერიტორია ათვისებულია და განთავსებულია მრავალბინიანი ან ერთბინიანი საცხოვრებელი სახლები. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ასეთ პირობებში, არქიტექტურის სამსახურს დეტალურად უნდა დაესაბუთებინა, რა თავისებურებებით გამოირჩევა ქ-ის კუთვნილი მიწის ნაკვეთი, რაც მასზე ერთბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობას გამოიციხავს. ამგვარი დასაბუთება კი გასაჩივრებულ ადმინისტრაციულ აქტში მოცემული არ არის.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ და „ე1“ ქვეპუნქტების თანახმად, გადაწყვეტილება ყოველთვის ჩაითვლება კანონის დარღვევით მიღებულად, თუ ფაქტობრივი ან სამართლებრივი თვალსაზრისით დაუსაბუთებელია.

ამავე კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე, თუ არ არსებობს ამ კოდექსის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის სააპელაციო სასამართლოში ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძველები.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, საქმის ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძველები არ არსებობს და საკასაციო სასამართლოს, შეუძლია, თავად მიიღოს გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლო კონტროლი ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებაზე გულისხმობს აქტის კანონიერების, დასაბუთებულობის შემოწმებას და არა შინაარსის კონტროლს. სასამართლო ვალდებულია, შეაფასოს გამოცემულია თუ არა სადავო აქტი ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლის შესაბამისად, საკითხის გადაწყვეტისათვის აუცილებელი ყველა გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში, გამოყენებულ უნდა იქნეს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილი.

აღნიშნული ნორმის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს,

რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს ეს აქტი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი სსიპ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 1 ივლისის №303 ბრძანება და არქიტექტურის სამსახურს დაევალოს კანონით დადგენილ ვადაში ახალი აქტის გამოცემა, რა დროსაც, ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა იხელმძღვანელოს წინამდებარე გადაწყვეტილების დასაბუთებით.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. იმ მხარის წარმომადგენლის დახმარებისათვის განეულ ხარჯებს, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, სასამართლო დააკისრებს მეორე მხარეს გონივრულ ფარგლებში, მაგრამ არა უმეტეს დავის საგნის ღირებულების 4 პროცენტისა, ხოლო არაქონებრივი დავის შემთხვევაში – განსახილველი საქმის მნიშვნელობისა და სირთულის გათვალისწინებით, 2 000 ლარამდე ოდენობით. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, თუ სააპელაციო ან საკასაციო სასამართლო შეცვლის გადაწყვეტილებას ან გამოიტანს ახალ გადაწყვეტილებას, იგი შესაბამისად შეცვლის სასამართლო ხარჯების განაწილებასაც.

განსახილველ შემთხვევაში ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურმა ქ. ქ-ეს უნდა აუნაზღაუროს სამივე ინსტანციაში გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი – 550 ლარი.

მოსარჩელე აგრეთვე ითხოვს ადვოკატის მომსახურების ხარჯის – 1250 ლარის გადახდის მოპასუხისათვის დაკისრებას. საქმეში წარმოდგენილია თანხის გადარიცხვის დამადასტურებელი ქვითარი.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველ ნა-

წილზე დაყრდნობით, კასატორის აღნიშნული მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე, 53-ე მუხლებით და

გ ა ღ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. ქ. ქ-ის საკასაციო საჩივარი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2016 წლის 11 იანვრის განჩინება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. ქ. ქ-ის სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდეს;
4. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს ცნობილი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურის 2015 წლის 1 ივლისის №303 ბრძანება და ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს დაევალოს საქმის გარემოებათა გამოკვლევის შემდეგ, კანონით დადგენილ ვადაში ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა;
5. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს დაევალოს ქ. ქ-ის სასარგებლოდ ამ უკანასკნელის მიერ სამივე ინსტანციის სასამართლოში გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის, სულ 550 ლარის, ანაზღაურება;
6. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახურს დაევალოს ქ. ქ-ის სასარგებლოდ ამ უკანასკნელის მიერ განეული ადვოკატის მომსახურების ხარჯის, 1250 ლარის, ანაზღაურება;
7. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**დაჯარიმება საცხოვრებელი სახლის მშენებლობაზე
უსაფრთხოების ნესების დარღვევისათვის**

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახლით**

№ბს-493-488(2კ-16)

15 ნოემბერი, 2016 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**
**შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე**

დავის საგანი: ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

იბა „...“ წარმომადგენლებმა მ. ხ-ემ, გ. ხ-ემ, რ. ა-ამ და ნ. ა-ამ თბილისის საქალაქო სასამართლოში ქალაქ თბილისის მუნიცი-
პალიტეტის მერიის და ქალაქ თბილისის მერიის ზედამხედვე-
ლობის საქალაქო სამსახურის წინააღმდეგ სარჩელი აღძრეს ქ.
თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის
2013 წლის 4 ივნისის №000234 დადგენილებისა და ქ. თბილისის
მუნიციპალიტეტის მერიის 2013 წლის 12 აგვისტოს №1688 გან-
კარგულების ბათილად ცნობის მოთხოვნით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-
მეთა კოლეგიის 2014 წლის 23 დეკემბრის გადაწყვეტილებით მ.
ხ-ის, გ. ხ-ის, რ. ა-ას და ნ. ა-ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

აღნიშნული გადაწყვეტილება მოსარჩელებმა სააპელაციო
ნესით გაასაჩივრეს.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატის 2015 წლის 23 სექტემბრის გადაწყვეტილე-
ბით მ. ხ-ის, გ. ხ-ის, რ. ა-ას და ნ. ა-ას სააპელაციო საჩივარი დაკ-
მაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასა-
მართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 23
დეკემბრის გადაწყვეტილება; ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა მ.
ხ-ის, გ. ხ-ის, რ. ა-ას და ნ. ა-ას სარჩელი; სადავო საკითხის გადა-
უწყებლად ბათილად იქნა ცნობილი ქ. თბილისის მერიის ზე-
დამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 4 ივნისის
№000234 დადგენილება და მოპასუხე ქალაქ თბილისის მერიის
ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს დაევალა საქმისთვის

არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა კანონით დადგენილ ვადაში; ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2013 წლის 12 აგვისტოს №1688 განკარგულება ბათილად იქნა ცნობილი ძალაში შესვლის დღიდან.

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები მიიჩნია:

ქ. თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2010 წლის 1 დეკემბრის № 01/2753 ბრძანების თანხმად, გაცემულ იქნა მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობის ნებართვა ქ. თბილისში (ზონა თბილისი, სექტორი ...), ... ხევი №19-21-ში.

ქ. თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ, 2010 წლის 7 დეკემბერს გაცემულ იქნა №ნ/2996 -1 მშენებლობის სანებართვო მონმობა.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ, 2013 წლის 1 მაისს შედგენილ იქნა №000234 მითითება, რომელშიც აღნიშნულია, რომ იბა „...“-ის მიერ ქ. თბილისში, ... ხევი №19-21-ში, მრავალფუნქციური, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობისას დარღვეულ იქნა მშენებლობის უსაფრთხოების მოთხოვნები, კერძოდ, ჩამოინგრა ქვაბულის ფერდი, შევიწროვდა გზა და საფრთხე შეექმნა მომიჯნავე მიწის ნაკვეთებზე არსებულ შენობა – ნაგებობას. აღნიშნულის თაობაზე, შედგა მითითება და დარღვევის გამოსწორების მიზნით მშენებლობის განმახორციელებელ პირებს დაევალით ქვაბულის ჩამონგრეული ფერდი მოეყვანათ ისეთ მდგომარეობაში, რომელიც უზრუნველყოფდა მომიჯნავე მიწის ნაკვეთების დაზიანებამდე მდგომარეობის აღდგენას, ასევე დაევალით წარედგინათ შესაბამისი საექსპერტო დასკვნა განხორციელებული ღონისძიებების მშენებლობის უსაფრთხოების წესებთან შესაბამისობის შესახებ.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2013 წლის 23 მაისს შედგენილ იქნა №000234 შემოწმების აქტი, რომლის მიხედვით 2013 წლის 1 მაისს №000234 გაცემული მითითებით გათვალისწინებული პირობები არ იქნა შესრულებული.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 4 ივნისის №000234 დადგენილებით, ქ. თბილისში, ... ხევი №19-21-ში, მრავალფუნქციური, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობაზე უსაფრთხოების წესების დარღვევისათვის იბა „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით. აღნიშნული

დადგენილების მე-5 პუნქტის თანახმად, სამართალდამრღვევს განემარტა, რომ „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის“ საქართველოს კანონის 26-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, ჯარიმის დაკისრების სამართლებრივი საფუძვლების აღმოუფხვრელობის შემთხვევაში, ჯარიმის დაკისრებიდან ყოველი სამი თვის შემდეგ, დამრღვევი დაჯარიმდებოდა წინა ჯარიმით გათვალისწინებული საჯარიმო თანხის სამმაგი ოდენობით.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 4 ივნისის №000234 დადგენილება იბა „...“ თამჯდომარე მ. ხ-ემ 2013 წლის 24 ივნისს გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში. ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 აგვისტოს №1688 განკარგულებით არ დაკმაყოფილდა იბა „...“ თავმჯდომარის მ. ხ-ის ადმინისტრაციული საჩივარი და ძალაში დარჩა ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 4 ივნისის №000234 დადგენილება.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა იბა „...“ წარმომადგენლის ახსნა-განმარტებაზე, რომლის თანახმად, ჩამოვარდა მხოლოდ ქვაბულის ფერდთან არსებული დემონტირებული სახლის საძირკვლის კედელი (ჩარჩენილი ნაწილი) და არა ქვაბულის ფერდი.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიუთითა ფოტომასალაზე, რომელიც ასახავს სამართალდარღვევის გამოვლენისა და შემდეგი პერიოდისათვის, იბა „...“ მიერ ქ. თბილისში, ... ხევი №19-21-ში მრავალფუნქციური, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობის პროცესს და მიიჩნია, რომ ამ მასალით არ დასტურდება ქვაბულის (გრუნტის ზედაპირის ღრმა თხრილი შენობის ფუნდამენტისათვის) ფერდის ჩამოვარდნა. სასამართლოს მითითებით, წარმოდგენილი ფოტომასალით ასევე არ დასტურდება ქვაბულის ფერდის ჩამოვარდნის შედეგად გზის შევიწროებისა და მომიჯნავე მიწის ნაკვეთებზე არსებულ შენობა-ნაგებობებისათვის საფრთხის შექმნის ფაქტი.

სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 4 ივნისის №000234 დადგენილება, რომლის საფუძველზეც, ქ. თბილისში, ... ხევი №19-21-ში, მრავალფუნქციური, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობაზე უსაფრთხოების წესების დარღვევისათვის იბა „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით, დაუსაბუთებელია ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ სამშენებლო სამართალდამრღვევად ცნობამდე, ადმინისტრაციულ ორგანოს

სათანადოდ არ გამოუკვლევია იბა „...-ის“ სამშენებლო მოედნის ტერიტორია (აპელანტების განმარტებით, იგი ექცევა მათ საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთის საზღვრებში). ადმინისტრაციულ ორგანოს ზუსტად არ დაუდგენია თუ რაში გამოიხატა სამშენებლო მოედანზე უსაფრთხოების წესების დარღვევა – ადგილი ქონდა ქვაბულის ფერდის თუ დემონტაჟს დაქვემდებარებული სახლის ჩარჩენილი ნაწილის ჩამოვარდნას. საქმის მასალებით ასევე არ დასტურდება იბა „...“ მიერ ქ. თბილისში, ... ხევი №19-21-ში არსებულ მისამართზე წარმოებული მშენებლობის შედეგად გზის შევიწროებისა და მომიჯნავე მიწის ნაკვეთებზე არსებულ შენობა-ნაგებობებისათვის საფრთხის შექმნის შემთხვევა.

სააპელაციო სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა 2013 წლის 1 მაისის მითითებაზე, სადაც ზედამხედველმა ორგანომ მოითხოვა ქვაბულის ჩამონგრეული ფერდის მოყვანა ისეთ მდგომარეობაში, რომელიც უზრუნველყოფს მომიჯნავე მიწის ნაკვეთის დაზიანებამდე მდგომარეობის აღდგენას. სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა აპელანტების მითითება, რომ მათთვის, როგორც ობიექტის მფლობელებისათვის, ბუნდოვანი და გაურკვეველი იყო, ზედამხედველი ორგანოს მითითების არსი.

სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში სადავო საკითხი საჭიროებდა ხელახლა გამოკვლევას ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, რა დროსაც ადმინისტრაციულმა ორგანომ სათანადოდ უნდა გამოიკვლიოს და შეფასება მისცეს იმ გარემოებას, თუ კონკრეტულად რა სამშენებლო სამართალდარღვევას ქონდა ადგილი. სააპელაციო სასამართლოს განმარტებით, იმისათვის, რომ პირი სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმეზე, მითითების შეუსრულებლობის გამო, მიეცეს პასუხისგებაში, უპირველეს ყოვლისა, სახეზე უნდა იყოს ზედამხედველი ორგანოს მიერ გაცემული ნათელი და მკაფიო მითითება დაფიქსირებული სამშენებლო დარღვევების შესახებ, ვინაიდან დადგენილ ვადაში დარღვევების გამოსწორება და მითითების შესრულება, სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის წარმოების შეწყვეტის საფუძველია (კოდექსის 25-ე მუხლის მე-11 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი).

სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, ადმინისტრაციულმა ორგანომ სათანადოდ უნდა გამოიკვლიოს იბა „...“ სამშენებლო მოედნის ტერიტორია და მისი საზღვრები მშენებლობის განხორციელების დოკუმენტების მიხედვით; კერძოდ, უნდა დაადგინოს სამშენებლო მოედნის საზღვრები მოქცეულია თუ არა იბა „...“ კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთის საზ-

ღვრებში; ასევე აქვს თუ არა ადგილი საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილებით დამტკიცებული მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ წესის 84-ე მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებულ გარემოებას ადგილი – საზოგადოებრივი სივრცეების/ტერიტორიების გამოყენებას მინიმალური შეზღუდვების ფარგლებში.

აღნიშნული გადაწყვეტილება მოპასუხებმა საკასაციო წესით გაასაჩივრეს, მისი გაუქმებისა და საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების მოთხოვნით.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ გადაწყვეტილება მტკიცებულებების არ არსებობის პირობებში მიიღო. სასამართლო დაეყრდნო მხარეების ზეპირ ახსნა-განმარტებას. სამშენებლო სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტის გადაწყვეტა საჭიროებდა სპეციალურ ცოდნას, სასამართლომ კი, ადგილზე არსებული ვითარების შესწავლის გარეშე მიიჩნია, რომ ქვაბულის ფერდი არ ჩამოვარდნილა. სასამართლომ გადაწყვეტილება მიიღო ფოტოების დათვალიერების შედეგად, რომელიც სამართალდარღვევის ჩადენიდან რამდენიმე თვის შემდეგაა გადაღებული. არასწორია სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა მითითების ბუნდოვანების თაობაზე.

ქ. თბილისის მერიის საკასაციო საჩივარი იმავე სამართლებრივ წანამძღვრებს ემყარება.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მიიჩნევს, რომ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის და ქალაქ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები მიიჩნია:

1. ქ. თბილისის არქიტექტურის სამსახურის 2010 წლის 1 დეკემბრის № 01/2753 ბრძანების თანხმად, გაცემულ იქნა მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობის ნებართვა ქ. თბილისში (ზონა თბილისი, სექტორი ...), ... ხევი №19-21-ში;

2. ქ. თბილისის არქიტექტურის სამსახურის მიერ, 2010 წლის 7 დეკემბერს გაცემულ იქნა №ნ/2996 -1 მშენებლობის სანებართვო მოწმობა;

3. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსა-

ხურის მიერ 2013 წლის 1 მაისს შედგენილ იქნა №000234 მითითება, რომელშიც აღნიშნულია, რომ იბა „... – ის“ მიერ ქ. თბილისში, ... ხევი №19-21-ში, მრავალფუნქციური, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობისას დარღვეულ იქნა მშენებლობის უსაფრთხოების მოთხოვნები, კერძოდ, ჩამოინგრა ქვაბულის ფერდი, შევიწროვდა გზა და საფრთხე შეექმნა მომიჯნავე მიწის ნაკვეთებზე არსებულ შენობა – ნაგებობას. აღნიშნულის თაობაზე, შედგა მითითება და დარღვევის გამოსწორების მიზნით მშენებლობის განმახორციელებელ პირებს დაევალიათ ქვაბულის ჩამონგრეული ფერდი მოეყვანათ ისეთ მდგომარეობაში, რომელიც უზრუნველყოფდა მომიჯნავე მიწის ნაკვეთების დაზიანებამდე მდგომარეობის აღდგენას, ასევე დაევალიათ წარედგინათ შესაბამისი საექსპერტო დასკვნა განხორციელებულ ღონისძიებების მშენებლობის უსაფრთხოების წესებთან შესაბამისობის შესახებ;

4. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2013 წლის 23 მაისს შედგენილ იქნა №000234 შემონგების აქტი, რომლის მიხედვით 2013 წლის 1 მაისს №000234 გაცემული მითითებით გათვალისწინებული პირობები არ იქნა შესრულებული;

5. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 4 ივნისის №000234 დადგენილებით, ქ. თბილისში, ... ხევი №19-21-ში, მრავალფუნქციური, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობაზე უსაფრთხოების წესების დარღვევისათვის იბა „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით. აღნიშნული დადგენილების მე-5 პუნქტის თანახმად, სამართალდამრღვევს განემარტა, რომ „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის“ კოდექსის 26-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, ჯარიმის დაკისრების სამართლებრივი საფუძვლების აღმოუფხვრელობის შემთხვევაში, ჯარიმის დაკისრებიდან ყოველი სამი თვის შემდეგ, დამრღვევი დაჯარიმდებოდა წინა ჯარიმით გათვალისწინებული საჯარიმო თანხის სამმაგი ოდენობით;

6. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 4 ივნისის №000234 დადგენილება იბა „...“ თავმჯდომარე მ. ხ-ემ 2013 წლის 24 ივნისს გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში. ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 აგვისტოს №1688 განკარგულებით არ დაკმაყოფილდა იბა „...“ თავმჯდომარის მ. ხ-ის ადმინისტრაციული საჩივარი და ძალაში დარჩა ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 4 ივნისის №000234 დადგენილება;

7. სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა იბა „...“ წარმომად-

გენლის ახსნა-განმარტება, რომლის თანახმად, ჩამოვარდა მხოლოდ ქვაბულის ფერდთან არსებული დემონტირებული სახლის საძირკვლის კედელი (ჩარჩენილი ნაწილი) და არა ქვაბულის ფერდი;

8. სააპელაციო სასამართლომ ასევე მიიჩნია, რომ ფოტომასალით არ დასტურდება ქვაბულის (გრუნტის ზედაპირის ღრმა თხრილი შენობის ფუნდამენტისათვის) ფერდის ჩამოვარდნა. წარმოდგენილი ფოტომასალით ასევე არ დასტურდება ქვაბულის ფერდის ჩამოვარდნის შედეგად გზის შევიწროებისა და მომიჯნავე მიწის ნაკვეთებზე არსებულ შენობა-ნაგებობებისათვის საფრთხის შექმნის ფაქტი.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). „დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია“ გულისხმობს მხარის მითითებას იმ პროცესუალურ-სამართლებრივ დარღვევებზე, რასაც ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად დადგენა მოჰყვება შედეგად. განსაკუთრებით ეს ეხება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის XII თავით დადგენილი მტკიცებულებათა გამოკვლევისა და შეფასების წესების დაცვას.

მოცემულ შემთხვევაში კასატორებმა ისარგებლეს აღნიშნული ნორმით გათვალისწინებული შედავების უფლებით და სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ 7-8 პუნქტებში მითითებული ფაქტობრივი გარემოებების მიმართ დასაშვები პრეტენზია წარმოადგინეს.

საკასაციო სასამართლომ შეამოწმა რა შედავების სამართლებრივი საფუძვლები, მიიჩნევს, რომ კასატორების მოსაზრება გაზიარებულ უნდა იქნეს.

„პროდუქციის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 25-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო სამართალდარღვევის საქმის წარმოებას იწყებს დამრღვევის მიმართ მითითების გაცემით, გარდა ამ მუხლის 23-ე ნაწილით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

ამავე კოდექსის 25-ე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, მითითებით განსაზღვრული ვადის გასვლის შემდეგ სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო ამონებს დამრღვევს, რაზედაც დგება შემონმების აქტი. შემონმების აქტში აისახება მშენებარე ობიექტის ფაქტობრივი მდგომარეობა მითითების პირობებთან მიმართებით, კერძოდ: ა) მითითება შესრულდა; ბ) მითითება არ შესრულდა; გ) მითითება არადროულად სრულდება. ამავე მუხლის მე-9 პუნქტის თანახმად, თუ შემონმების აქტში დაფიქსირებულია დარღვევა, აქტის საფუძველზე სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანო იღებს დადგენილებას: ა) დამრღვევის დაჯარიმების შესახებ; ბ) დამრღვევის დაჯარიმებისა და საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევით მიმდინარე უნებართვო მშენებლობისა და უნებართვო დემონტაჟის შეჩერების შესახებ; გ) დამრღვევის დაჯარიმებისა და საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევით აშენებული შენობა-ნაგებობების მთლიანად ან ნაწილობრივ დემონტაჟის, მშენებარე შენობა-ნაგებობების მშენებლობის მთლიანად ან ნაწილობრივ შეჩერებისა და დემონტაჟის შესახებ.

საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ დადგენილების 33-ე მუხლის თანახმად, მშენებლობის განხორციელების სამართლებრივი საფუძველია: ამ დადგენილების შესაბამისად გაცემული მშენებლობის ნებართვა, კანონმდებლობა, მათ შორის, ეს დადგენილება, სამშენებლო რეგლამენტი და ტერიტორიების სივრცითი მოწყობისა და ქალაქ-თემშენებლობითი დოკუმენტების მოთხოვნები.

„პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 49-ე მუხლის „ა“ პუნქტის თანახმად, მშენებლობის განხორციელების სპეციალური რეჟიმის ზონაში, სადაც დადგენილია მშენებლობის განხორციელების განსაკუთრებული რეჟიმი, ტყის ფონდისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ტერიტორიებზე, კულტურული მემკვიდრეობის დამცავ ზონებსა და საკურორტო-სარეკრეაციო ზონებში და ქალაქ თბილისის ტერიტორიაზე გამოიწვევს დაჯარიმებას 3 000 ლარით;

„მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57-ე დადგენილების 84-ე მუხლის მე-10 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, სამშენებლო მოედანზე განხორციელებული ღონისძიებები უნდა უზრუნველყოფდნენ შესაბამისი სამ-

შენებლო საქმიანობის სამშენებლო რეგლამენტების მოთხოვნებს, მათ შორის სამუშაოების წარმოების უსაფრთხოებას. ამავ დავდგინდების 94-ე მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, მშენებლობის უსაფრთხოებისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრება დამკვეთს, შესაბამისი დოკუმენტის ავტორს (შემსრულებელს) და მშენებლობის უსაფრთხოებისათვის პასუხისმგებელ პირს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ სამშენებლო სამუშაოების წარმოების უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება დამკვეთს, მოცემულ შემთხვევაში, – იბა „...“.

საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს მოცემულ საქმეზე მტკიცების ტვირთის განაწილებაზე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში მტკიცების ტვირთის განაწილებას შემდეგი თავისებურება ახასიათებს: როდესაც სადავო ადმინისტრაციული აქტის მართლზომიერების საკითხი, მტკიცების ტვირთი მის გამომცემ ადმინისტრაციულ ორგანოს ეკისრება (ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-17 მუხლის მე-2 ნაწილი), ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ეს ნორმა არ უნდა იქნეს გაგებული იმგვარად, თითქოს ადმინისტრაციული აქტის ბათილად ცნობის შესახებ სარჩელზე მოსარჩელე სრულად თავისუფლდებოდეს მტკიცების ვალდებულებისაგან და მის მიერ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებების დადასტურებისაგან.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

საკასაციო სასამართლო აქვე აღნიშნავს, რომ ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მართალია, ერთ-ერთი მტკიცებულებაა მხარის ახსნა-განმარტება, მაგრამ ამ მტკიცებულების უაღრესად სუბიექტური ბუნების გათვალისწინებით, სასამართლომ ფაქტობრივი გარემოება მხოლოდ ახსნა-განმარტებაზე დაყრდნობით უნდა დაადგინოს იმ შემთხვევაში, თუ საქმის გარემოებების სხვაგვარად გამოკვლევა შეუძლებელია, ან მოწინააღმდეგე მხარე არ ხდის სადავოდ განმარტებას და ა.შ.

მოსარჩელები ამტკიცებდნენ, რომ მათ სამშენებლო სამართალდარღვევა არ ჩაუდენიათ, ვინაიდან ჩამოვარდა მხოლოდ ქვაბულის ფერდთან არსებული დემონტირებული სახლის საძირკვლის კედელი (ჩარჩენილი ნაწილი) და არა ქვაბულის ფერდი.

საკასაციო სასამართლო ეთანხმება კასატორებს, რომ ამ გა-

რემოების გარკვევა შეუძლებელია მხოლოდ მხარის ახსნა-განმარტებით და ფოტოების შესწავლით, არამედ საჭიროებს სპეციალისტის მიერ ვითარების ადგილზე შესწავლას.

სააპელაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქმეში წარმოდგენილი ფოტოებით, ამასთან, არ გაითვალისწინა, რომ არ დგინდება აღნიშნული ფოტოების გადაღების პერიოდი – არის თუ არა ფოტოები გადაღებული სამართალდარღვევამდე, ან მისი ჩადენიდან გარკვეული დროის გასვლის შემდეგ. მოპასუხეები მიუთითებდნენ, რომ ფოტოები ჩამონგრევიდან რამდენიმე თვის შემდეგაა გადაღებული, ვითარების გამოსწორების შემდეგ, რის თაობაზეც სააპელაციო სასამართლოს საერთოდ არ უმსჯელია. საკასაციო სასამართლო ასევე აღნიშნავს, რომ ამ ფოტოებით საერთოდ ვერ ირკვევა, მშენებლობის ადგილას რა ჩამონგრეა (კედელი თუ ქვაბული), ან საერთოდ თუ მოხდა ჩამონგრევა და როგორ აისახა არსებულ გზაზე.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს 2013 წლის 1 მაისის მითითებაზე (იხ. ზევით პუნქტი 3). აღნიშნული მითითებით მშენებლობის განმახორციელებელ პირებს დაევალით ქვაბულის ჩამონგრეული ფერდი მოყვანათ ისეთ მდგომარეობაში, რომელიც უზრუნველყოფდა მომიჯნავე მიწის ნაკვეთების დაზიანებამდე მდგომარეობის აღდგენას, ასევე დაევალით წარედგინათ შესაბამისი საქესპერტო დასკვნა განხორციელებულ ღონისძიებების მშენებლობის უსაფრთხოების წესებთან შესაბამისობის შესახებ.

საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს, რომ მითითების შინაარსი ბუნდოვანი იყო. მითითების ტექსტით ნათლად ირკვევა, რომ ზედამხედველობის სამსახურმა სამშენებლო სამართალდარღვევის ჩადენა დაადგინა, რაც გამოიხატა მშენებლობის უსაფრთხოების წესების დარღვევის შედეგად ქვაბულის ჩამონგრევაში. სამართალდამრღვევებს დაევალით დაზიანებამდე არსებული მდგომარეობის აღდგენა, ასევე ექსპერტიზის დასკვნის წარდგენა, იმის დასადგენად, რამდენად იყო დაცული მშენებლობის უსაფრთხოების წესები. ანუ, შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე სამსახურის სათანადო ცოდნით აღჭურვილი თანამშრომლების მიერ დადგინდა მშენებლობის უსაფრთხოების წესების დარღვევა და სამართალდამრღვევს მიეცა მითითება. მოსარჩელებს მითითება არ შეუსრულებიათ. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ თუ, რეალურად, არ ჩამონგრეულა ქვაბული და დემონტაჟის დროს ჩამოვარდა კედლის ნაწილი და არ შევიწროებულა გზა, მოსარჩელებს არაფერი უშლიდათ ხელს, შესაბამისი დასკვნა წარედგინათ

ადმინისტრაციულ ორგანოში, რაც სამშენებლო სამართალდარღვევის საქმის წარმოების შეწყვეტის საფუძველი გახდებოდა. ვინაიდან ამხანაგობას ზედამხედველობის განმასხორციელებელი ადმინისტრაციული ორგანოს მითითება არ შეუსრულებია, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოში სარჩელის აღძვრის შემთხვევაში, მტკიცების ტვირთი სწორად მას ეკისრებოდა და ამხანაგობას უნდა დაედასტურებინა, რომ სამშენებლო სამართალდარღვევა ჩადენილი არ ყოფილა. მოსარჩელებს არც სასამართლოსათვის წარუდგენიათ მტკიცებულება, რომელიც სამართალდარღვევას გამორიცხავდა.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლის შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე, თუ არ არსებობს ამ კოდექსის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის სააპელაციო სასამართლოში ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძველები.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქმეში არსებული მტკიცებულებებით დასტურდება ქ. თბილისში, ... ხევი №19-21-ში მრავალფუნქციური, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობის განხორციელება უსაფრთხოების წესების დარღვევით, ასევე დასტურდება ის გარემოებაც, რომ იბა „...-ის“ მიერ არ იქნა აღმოფხვრილი ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2013 წლის 1 მაისს №000234 მითითებით გათვალისწინებული მოთხოვნები, რაც „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის“ 49-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, იბა „...“ ჯარიმის დაკისრების სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენდა.

მოსარჩელე ასევე ითხოვდა ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 აგვისტოს №1688 განკარგულების ბათილად ცნობას. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს ბათილად ცნობს მისი გამომცემი ადმინისტრაციული ორგანო, ხოლო საჩივრის ან სარჩელის შემთხვევაში – ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო ან სასამართლო.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 185-ე მუხლის თანახმად, თუ ამ თავით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებით ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიყენება მარტივი ადმინისტრაციული წარმოების წესები. ამავე კოდექსის 201-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ ორგანოს ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვის შედეგად გამოაქვს ერთერთი შემდეგი გადან-

ყვეტილება: ა) ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილების შესახებ; ბ) ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე; გ) ადმინისტრაციული საჩივრის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების შესახებ. ამავე მუხლის მეხამე ნაწილის თანახმად კი, ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს კანონიერებისა და მიზანშეწონილობის თვალსაზრისით ამონიშნებს ადმინისტრაციული ორგანო. ადმინისტრაციული საჩივრის განმხილველი ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია შეამოწმოს, აკმაყოფილებს თუ არა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი კანონის იმ მოთხოვნას, რომელიც ადმინისტრაციული საჩივრის წარმდგენ პირს ანიჭებს რაიმე უფლებას ან უპირატესობას.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, საჩივრის განმხილველმა ორგანომ საქმის ფაქტობრივი გარემოებების სრულყოფილად შესწავლის შემდეგ მიიღო გადაწყვეტილება საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ და შესაბამისად, არ არსებობს ქ. თბილისის მერიის 2013 წლის 12 აგვისტოს №1688 განკარგულების ბათილად ცნობის საფუძველი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მ. ხ-ის, გ. ხ-ის, რ. ა-ას, ნ. ა-ას სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის და ქალაქ თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის საკასაციო საჩივრები დაკმაყოფილდეს;

2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 23 სექტემბრის გადაწყვეტილება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;

3. მ. ხ-ის, გ. ხ-ის, რ. ა-ას, ნ. ა-ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;

4. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ბამო დაჯარიმების კანონიერება

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

№ბს-1853-1807(კ-10)

27 დეკემბერი, 2011 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. ნკველაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. სილაგაძე

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2009 წლის 1 სექტემბერს სს „...“ სარჩელი აღძრა მცხეთის რაიონულ სასამართლოში სსიპ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღ-
მოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს მიმართ და მოითხოვა გარე-
მოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს
2009 წლის 26 ივნისის №20-34-12/325 გადაწყვეტილებისა და
2009 წლის 8 ივნისის №15787 დადგენილების ბათილად ცნობა
შემდეგი საფუძვლით:

საქმის გარემოებები:

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსე-
ბის სამინისტროს სსიპ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავ-
ლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 26 ივნისის №20-34-12/
325 გადაწყვეტილებით არ დაკმაყოფილდა სს „...“ საჩივარი და
ძალაში დარჩა 2009 წლის 8 ივნისის №15787 დადგენილება სს
„...“ ჯარიმის სახით 500 ლარისა და მიყენებული ზიანის სახით
1930 ლარის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ.

სარჩელის სამართლებრივი საფუძვლები:

მოსარჩელის მოსაზრებით, აღნიშნული გადაწყვეტილება მი-
ღებულია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოთხოვნათა
დარღვევით, კერძოდ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის
96.1, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 264-ე
მუხლების მოთხოვნათა დარღვევით. ბიურომ ვერ მოიპოვა
მტკიცებულება, რომლითაც დადასტურდებოდა მოსარჩელის
მიერ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 151-

ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენა. აღნიშნულის მიუხედავად, სადავო გადაწყვეტილებით დადგენილად იქნა მიჩნეული სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი სს „...“, კონკრეტულად კი მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის, დუშეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომლების მიერ, რასაც არ დაეთანხმა მოსარჩელე, რამდენადაც სს „...“ თანამშრომლების მიერ რაიმე ქმედების ჩადენა თავისთავად არ ნიშნავს ქმედების ჩადენას „...“ მიერ. მოსარჩელის მითითებით, გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს მიერ სადავო დადგენილების გამოცემისას დაირღვა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე, 252-ე და 264-ე მუხლების მოთხოვნები, საქმის განმხილველმა ორგანომ დავა განიხილა მოქმედი კანონმდებლობის სრული იგნორირებით, არ გამოიკვლია საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებები.

ადმინისტრაციულმა ორგანომ სამართალდარღვევის ჩამდენად მიიჩნია სს „...“ კონკრეტულად – მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის, დუშეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომლები. მოსარჩელის მითითებით, სამართალდარღვევის ოქმის ასლი არ ჩაჰბარებია კომპანიის წარმომადგენელს. სადავო გადაწყვეტილებაში მიეთითა, რომ სამართალდარღვევის ოქმის ერთი პირი ჩაჰბარდა კომპანიის მენეჯერს – თ. ს-ს, რომელიც მიჩნეულ იქნა კომპანიის უფლებამოსილ წარმომადგენლად, თუმცა სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილი იყო თ. ს-ის, როგორც ფიზიკური პირის და არა კომპანიის მიმართ, მისი თანამდებობა არ ითვალისწინებდა სს „...“ სახელით რაიმე ქმედების განხორციელების ან კომპანიისათვის განკუთვნილი დოკუმენტების მიღების უფლებამოსილებას. ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებული იყო უზრუნველყო კომპანიის უფლებამოსილი წარმომადგენლის მონაწილეობა როგორც ოქმის შედგენისას, ასევე საქმის განხილვისას, სს „...“ არ შეუტყობინებიათ საქმის განხილვის შესახებ. ამასთან, სამართალდარღვევის ოქმი არ შეუდგენიათ ჟინვალში, ასევე არ შემდგარა ოქმი სამართალდარღვევის ჩადენის ან გამოვლენის დროს.

მოსარჩელის მითითებით, სადავო აქტის გამოცემისას დაირღვა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53.5 მუხლის მოთხოვნები, მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ გაითვალისწინა მხოლოდ ოქმში მითითებული გარემოებები, ადმინისტრაციული წარმოების დროს არ იქნა გამოკვლეული ფაქტები, რის შედეგადაც უკანონო გადაწყვეტილება იქნა გამოტანილი.

მოსარჩელემ დაუსაბუთებლად მიიჩნია სადავო დადგენილება ასევე ზიანის ოდენობასთან დაკავშირებით. გარემოსათვის

მიყენებული ზიანის გაანგარიშების წესი რეგულირდება საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2006 წლის 5 ივნისის №538 ბრძანებით დამტკიცებული „გარემოსათვის მიყენებული ზიანის გაანგარიშების მეთოდით“, რომლის თანახმად, გარემოსათვის მიყენებული ზიანის ოდენობის განსაზღვრისათვის აუცილებელია მონაცემები ხის სახეობის, ამავე ნორმატიული აქტით განსაზღვრულ სიმაღლეზე გაზომილი დიამეტრის, რაოდენობისა და მდებარეობის შესახებ. მოცემულ შემთხვევაში სამართალდარღვევის №019684 ოქმის თანახმად, დაზიანებული იყო იფნის ჯიშის 10 ხე, მითითებული დიამეტრებით, თუმცა, გაურკვეველია რა სიმაღლეზე გაიზომა იგი.

მოსარჩელის მითითებით, სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილება დაუსაბუთებელი და უკანონოა, მასში სამართალდამრღვევად დაფიქსირებული პირი საერთოდ არ მოიხსენიება სამართალდარღვევის ოქმში. ამდენად, მოსარჩელის მითითებით, სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილია მნიშვნელოვანი დარღვევებით.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 24 მარტის საოქმო განჩინებით ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 16.1 მუხლის შესაბამისად, საქმეში მესამე პირად ჩაერთო დუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობა.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილებით სს „...“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, რაც რაიონულმა სასამართლომ დაასაბუთა შემდეგნაირად:

რაიონულმა სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყოფილების მთავარი სპეციალისტის მიერ 2009 წლის 24 აპრილს ქ. დუშეთში შედგა სამართალდარღვევის ოქმი, სადაც სამართალდამრღვევად მიეთითა სს „...“ მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრი, წარმომადგენელი – თ. ს-ი. ოქმის მიხედვით, 2009 წლის 24 აპრილს დაბა ჟინვალში, კორპუსების გასწვრივ კომპანია „...“ მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომლებმა თვითნებურად მოახდინეს თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ მიწაზე მწვანე ნარგავების დაზიანება. სამართალდარღვევის ოქმზე ახსნა-განმარტება შედგენილია დუშეთის მომსახურების ცენტრის მენეჯერის – თ. ს-ის მიერ, რომელიც დაეთანხმა ოქმში მოყვანილი ფაქტების სისწორეს და ხელი მოაწერა ოქმს. ჩგარემოს დაცვის სახელმწიფო ინსპექციის მიერ შედგენილი გარემოსათვის მიყე-

ნებული ზიანის გაანგარიშებით, კომპანიის მიერ მიყენებულმა ზიანმა შეადგინა 1930 ლარი. ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 8 ივნისის №15787 დადგენილებით კომპანიას დაეკისრა ჯარიმა 500 ლარის ოდენობით, ასევე დაეკისრა გარემოსათვის მიყენებული ზიანის საკომპენსაციო თანხის – 1930 ლარის გადახდა. 2009 წლის 19 ივნისს გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყოფილების მთავარმა ინსპექტორებმა შეადგინეს აქტი იმის თაობაზე, რომ თ. ს-მა უარი განაცხადა ოქმთან დაკავშირებით ახსნა-განმარტებების მიცემაზე. ასევე უარი განაცხადა ახსნა-განმარტების მიცემაზე თ. ფ-მა და ნ. ზ-მა, რომლებმაც მოჭრეს ხეებზე ტოტები. გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 8 ივნისის დადგენილება საჩივრით გაასაჩივრა სს „...“, რაც არ დაკმაყოფილდა.

რაიონულმა სასამართლომ გაიზიარა მოპასუხის მოსაზრება, რომ მოცემულ შემთხვევაზე არ ვრცელდება გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის №472 ბრძანება, რომლითაც სს „...“ მიენიჭა სპეციალური ჭრების განხორციელების უფლებამოსილება სახელმწიფო ტყის ფონდში ელექტროგადამცემი ხაზებით დაკავებულ ფართობებზე, რამდენადაც დავა ეხება მუნიციპალურ საკუთრებაში არსებულ მიწის ფართზე აღმოცენებული მწვანე ნარგავების დაზიანების ფაქტს. სასამართლომ არ გაიზიარა მოსაზრება, რომ დაბა ჟინვალში საცხოვრებელი კორპუსების წინ მდებარე გამწვანების ზოლი არ წარმოადგენს თვითმმართველობის ერთეულის ქონებას, რამდენადაც იგი კანონით დადგენილი წესით არ გადასცემია ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს. რაიონულმა სასამართლომ იხელმძღვანელა „ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ქონების შესახებ“ საქართველოს კანონის 20.2 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტით და განმარტა, რომ დუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობას ავტომატურად გადაეცა მითითებული კანონის 2.5 მუხლით განსაზღვრული სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის მქონე ძირითადი ქონება, მათ შორის დაბა ჟინვალში, საცხოვრებელი კორპუსების წინ მდებარე მწვანე ნარგავები.

რაიონულმა სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ 2009 წლის 24 აპრილს სს „...“ მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომლებმა თვითნებურად, სათანადო ნებართვის გარეშე დააზიანეს ხეები, რაზედაც

შედგა სამართალდარღვევის ოქმი კომპანიის მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრში, რადგან გარემოს დაცვის ინსპექციის თანამშრომლებს სამართალდარღვევის ჩადენის ადგილას არ დახვდათ კომპანიის თანამშრომლები.

რაიონულმა სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის არგუმენტი, რომ სამართალდარღვევა არ ჩაუდენიათ კომპანიის თანამშრომლებს სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას და დადგენილად მიიჩნია, რომ ოქმი შედგა კომპანიის მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრის მიმართ, საქმის განხილვას ესწრებოდა კომპანიის მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრის ოფის-მენეჯერი და სამართალდარღვევის ფაქტთან დაკავშირებით არანაირი მტკიცებულება არ წარუდგენია.

რაიონულმა სასამართლომ ასევე გაიზიარა მოპასუხის მითითება, რომ მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება მოხდა ტაქსაციური დიამეტრით, დიამეტრიც გაიზომა მიწის ზედაპირიდან 10 სმ-ის სიმაღლეზე და ზიანის ოდენობამ შეადგინა 1930 ლარი.

რაიონულმა სასამართლომ აღნიშნულ გარემოებებზე დაყრდნობით მიიჩნია, რომ არ არსებობდა გასაჩივრებული დადგენილებისა და საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის საფუძველი.

რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა სს „...“ და მოითხოვა მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმება და სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილება შემდეგი მოტივით:

აპელანტის მოსაზრებით, რაიონულ სასამართლოს არ გამოუკვლევია საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება, აპელანტმა არ გაიზიარა რაიონული სასამართლოს მსჯელობა, რომ კომპანიის დუშეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომელმა ჩაიბარა სამართალდარღვევის ოქმი და შესაბამისად, კომპანიისათვის ცნობილი იყო აღნიშნულის თაობაზე. ენერგოკომპანიამ სადავო გახადა ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ ოქმში არსად არ ფიგურირებდა ენერგოკომპანია და იგი შედგენილი იყო ფიზიკური პირის – თ. ს-ის მიმართ. აპელანტის მოსაზრებით, ოქმი შედგენილია სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლის მოთხოვნათა დარღვევით. ასევე დაირღვა სამართალდარღვევათა კოდექსის 252-ე მუხლი, რადგან ოქმის შედგენას არ დასწრებია კომპანიის უფლებამოსილი წარმომადგენელი.

აპელანტის მითითებით, სახდელის დადების შესახებ დადგენილების მიღებისას დაირღვა ზოგადი ადმინისტრაციული კო-

დექსის 96-ე, სამართალდარღვევათა კოდექსის 252-ე, 264-ე მუხლები, რაც კანონიერად მიიჩნია სასამართლომ სრულიად დაუსაბუთებლად. რაიონულ სასამართლოს არ გამოუკვლევია სად მოხდა სამართალდარღვევის ჩადენა, დაბა ჟინვალის ტერიტორია და თუნდაც კორპუსების მიმდებარე ტერიტორია ზოგადი მისამართია, დაბა ჟინვალი ძირითადად მოიცავს კორპუსების ტიპის დასახლებას, ამასთან, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების მიმდებარე ტერიტორია განეკუთვნება კერძო საკუთრების სფეროს და არ წარმოადგენს ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს საკუთრებას.

აპელანტმა ასევე არ გაიზიარა რაიონული სასამართლოს დასკვნა ზიანის ოდენობასთან დაკავშირებით.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2010 წლის 14 სექტემბრის განჩინებით სს „...“ სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და უცვლელად დარჩა მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილება, რაც სააპელაციო სასამართლომ დაასაბუთა შემდეგნაირად:

სააპელაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა სსსკ-ის 377.1, 377.2 მუხლებით, 390.3 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით და მიიჩნია, რომ რაიონულმა სასამართლომ სწორი სამართლებრივი შეფასება მისცა საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და აპელანტებმა ვერ გააბათილეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით დადგენილი გარემოებები და სამართლებრივი დასკვნები.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა სს „...“ და მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2010 წლის 14 სექტემბრის განჩინების გაუქმება და სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

კასატორის მითითებით, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 252-ე მუხლი ითვალისწინებს პასუხისმგებში მიცემული პირის სავალდებულო მონაწილეობას ამავე კოდექსის 151-ე მუხლით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის განხილვაში, რაც კონკრეტულ შემთხვევაში არ მომხდარა. კასატორის მითითებით, ოქმის შედგენას არ დასწრებია კომპანიის უფლებამოსილი წარმომადგენელი, ამასთან, ოქმი არ შემდგარა სამართალდარღვევის ადგილას, რითაც მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ დადგენილების მიღებისას დაარღვია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლი და ასევე ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 252-ე და 264-ე მუხლის მოთხოვნები.

საკასაციო სასამართლოს 2011 წლის 9 მარტის განჩინებით დასაშვებად იქნა ცნობილი სს „...“ საკასაციო საჩივარი ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად (აბსოლუტური კასაცია).

საკასაციო სასამართლოს 2011 წლის 31 მაისის საოქმო განჩინებით შეჩერდა საქმის წარმოება სს „...“ საკასაციო საჩივარზე გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ-ცენტრალური ბიუროს საპროცესო უფლებამონაცვლის დადგენამდე.

საკასაციო სასამართლოს 2011 წლის 29 ნოემბრის განჩინებით გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ-ცენტრალური ბიუროს უფლებამონაცვლედ დადგენილ იქნა საქართველოს ენერგეტიკის ბუნებრივი რესურსების სსიპ – ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახური და განახლდა საქმის წარმოება სს „...“ საკასაციო საჩივარზე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენისა და გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა-კანონიერების შემოწმების შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სს „...“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2010 წლის 14 სექტემბრის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც სს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ; ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 26 ივნისის №20-34-12/325 გადაწყვეტილება სრულად მისი გამოცემის მომენტიდან, ასევე, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს ცნობილი გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს ინსპექტირების განყოფილების მთავარი სპეციალისტის ა. ჯ-ის 2009 წლის 8 ივნისის №15787 დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან და სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურს დაევალოს საქმის გარემოებებისა და შეჯერების შედეგად ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, საკასაციო საჩივრის მოტივი განსახილველ საქმეში, რამაც შექმნა ადმინისტრაციუ-

ლი საპროცესო კოდექსის 34.3 „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული აბსოლუტური კასაციის წანამძღვრები, არის საგულისხმო და განსაკუთრებული სამართლებრივი თვალსაზრისით, რამაც მოცემულ საქმეს მიანიჭა სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის მნიშვნელოვანი საქმის სტატუსი, კერძოდ, სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანია საკასაციო სასამართლომ სამართლებრივი შეფასება მისცეს ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალიფიკაციისას მისი, როგორც არამართლზომიერი ქმედების შემადგენლობის განსაზღვრისა და გამორკვევის აუცილებლობას. კანონმდებელი მიიჩნევს რა ქცევის კონკრეტულ წესს მართლსაწინააღმდეგოდ, კანონის ტექსტში მკაფიოდ და ცალსახად განსაზღვრავს თუ რა პირობებში და რა შემთხვევაში ექვემდებარება იგი ადმინისტრაციულ პასუხისმგებლობას. ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალიფიკაცია დამოკიდებულია მომხდარი ფაქტის, სამართლის ნორმაში სწორედ ასეთად მიჩნეული ფაქტის, გარემოების სრულად და ზუსტად აღწერილთან თანადამთხვევაზე და შესაბამისობაზე, ანუ ქმედება ზუსტად უნდა შეესაბამებოდეს კანონით ასეთად მიჩნეული ქმედების ნიშნების შემადგენლობას.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოების მხრიდან სამართალდარღვევათა სხვაგვარი, თავისუფალი შეფასების შემთხვევაში დაირღვევა სამართლებრივი უსაფრთხოების განცდა, რაც სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთი ქვაკუთხედი და რის გარეშეც მოქალაქეთა კანონიერი მოლოდინი – პასუხისმგებლობა მხოლოდ კანონით ზუსტად გათვალისწინებული გარემოებების დადასტურებისას, რაც შეესაბამება სამართლის პრინციპს: „აკრძალულია ის, რაც კანონით აკრძალულია“, უსაგნო და შინაარსგამოცლილი გახდება, რაც თავის მხრივ ეწინააღმდეგება ადმინისტრაციული სამართლის უმნიშვნელოვანეს – კანონიერების პრინციპს და კანონიერი ნდობის უფლებას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ზემოაღნიშნულ საქმეზე ჩამოყალიბებული სასამართლო განმარტებები და დასკვნები სასარგებლო იქნება როგორც ადმინისტრაციული, ისე სასამართლო ორგანოებისათვის და ხელს შეუწყობს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა გამოვლენისა და შეფარდების პროცესში ერთგვაროვანი სამართლებრივი ტენდენციის ჩამოყალიბებას.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სადავო ურთიერთობა წარმოშობილია ეკოლოგიური სამართალურთიერთობის

სფეროში ადმინისტრაციულ ორგანოსა და კ/ს იურიდიულ პირს შორის. საგულისხმოა, რომ მოსარჩელე თავისი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ახორციელებს სახელმწიფოს ტყის ფონდში სპეციალურ ჭრებს ელექტროგადამცემი ხაზებით დაკავებულ ფართობებზე (იხ. გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის №472 ბრძანება).

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გამოტანისას დარღვეულია სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნები, კერძოდ, სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, სასამართლომ განსახილველი დავა გადაწყვიტა არსებითად, მაშინ როცა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-4 და მე-19 მუხლების საფუძველზე ოფიციალობის პრინციპის გამოყენებით სრულყოფილად არ არის მოპოვებული და გამოკვლეული საქმის გარემოებებთან დაკავშირებული მტკიცებულებები, ხოლო საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შეფასების საფუძველზე ობიექტური სამართლებრივი დასკვნის ჩამოყალიბება შეუძლებელია.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ქვემდგომმა სასამართლოებმა სამართლებრივი შეფასება მისცეს მტკიცებულებას, რომლებიც სადავო აქტის გამოცემისას ადმინისტრაციული ორგანოს განხილვისა და შეფასების საგანი არ ყოფილა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში გამოყენებულ უნდა იქნეს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლი, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოიცა საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, ასევე, არსებითად არის დარღვეული მისი მომზადების კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები, რაც ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 60¹ მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, აქტის ბათილად ცნობის საფუძველს წარმოადგენს, კერძოდ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 60^{1.2} მუხლის მიხედვით, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევით, რომლის არარსებობის შემთხვევაში, მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.

მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ ბუნებრივი რესურ-

სების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურმა (სსიპ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს უფლებამონაცვლე) ისე გამოსცა 2009 წლის 8 ივნისის №15787 დადგენილება, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს №019684 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის საფუძველზე, რომ საერთოდ არ გამოუკვლევიან აღნიშნული ოქმი შედგენილ იქნა თუ არა საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ნორმების შესაბამისად.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები საქართველოში მოწესრიგებულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახდელი, რომელი ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ და რა წესით შეიძლება დაედოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ჩამდენს.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის მიხედვით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად ჩაითვლება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელშეშობა მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

ამავე კოდექსის 151-ე მუხლის შესაბამისად, თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ მიწაზე მწვანე ნარგავების დაზიანება ან/და თვითნებურად მოჭრა, ან გამწვანებისათვის გამოყოფილი ზოლის დაზიანება იწვევს დაჯარიმებას – 500 ლარის ოდენობით, ხოლო იგივე ქმედება ჩადენილი განმეორებით, დაჯარიმებას – 1000 ლარის ოდენობით.

საკასაციო სასამართლო ზემოაღნიშნული მუხლის საფუძველზე, განმარტავს: იმისათვის, რომ ფიზიკური თუ იურიდიული პირის ქმედება ზემოაღნიშნული მუხლით დაკვალიფიცირდეს, სახეზე უნდა იყოს არამართლობიერი ქმედების როგორც დასჯადის, შემადგენლობა, კერძოდ: 1. მწვანე ნარგავის დაზიანების ფაქტი;

2. მიწის ნაკვეთი უნდა იყოს თვითმმართველი მუნიციპალიტეტის საკუთრება.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 236.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული სამარ-

თალდარღვევის საქმეზე მტკიცებულებას წარმოადგენს ყველა ფაქტობრივი მონაცემი, რომელთა საფუძველზეც დადგინდებოდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის არსებობა ან არარსებობა, პირის ბრალეულობა მის ჩადენაში და სხვა გარემოებები, რომლებსაც მნიშვნელობა აქვს საქმის სწორად გადაწყვეტისათვის. ამავე ნორმის მე-2 ნაწილის თანახმად, ეს მონაცემები დგინდება შემდეგი საშუალებებით: ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმით, ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემული პირის ახსნა-განმარტებებით, დაზარალებულისა და მოწმის ჩვენებებით, ექსპერტის დასკვნით... და სხვა დოკუმენტებით. ამასთან, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ერთ-ერთ უტყუარ მტკიცებულებას წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და დამრღვევის დასჯა ემსახურება მმართველობის კანონიერებას, საჯარო წესრიგს, ხოლო პროცედურული მოქმედებების ჩატარების ვალდებულება – კერძო ინტერესის – ადამიანის უფლების მაქსიმალური დაცვის უზრუნველყოფას. ასეთის იგნორირების პირობებში ირღვევა ადმინისტრაციული სამართლის ასევე უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტი – კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1. მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება, ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული.

საკასაციო სასამართლო ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 252.1 მუხლის საფუძველზე განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემულ პირს უფლება აქვს გაეცნოს საქმის მასალებს, მისცეს ახსნა-განმარტებანი, წარადგინოს მტკიცებულებანი, განაცხადოს შუამდგომლობანი; ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმე განიხილება იმ პირის თანდასწრებით, რომელიც მიცემულია ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში. ამ პირის დაუსწრებლად საქმე შეიძლება განხილულ იქნეს მხოლოდ ისეთ შემთხვევაში, როცა არის ცნობა მისთვის საქმის განხილვის ადგილისა და დროის დროული

შეტყობინების შესახებ და მისგან არ შემოსულა შუამდგომლობა საქმის განხილვის გადადების თაობაზე, ამასთან ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, 151-ე მუხლით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა საქმეების განხილვისას ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემული პირის დასწრება სავალდებულოა.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, ადმინისტრაციულ ორგანოში ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის განხილვაში დამრღვევის მონვევის ვალდებულება უზრუნველყოფს პირის უფლებას ისარგებლოს საპროცესო უფლებებით და მათი მეშვეობით დაიცვას თავისი მატერიალური უფლებები.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლით სამართალდარღვევის ოქმისათვის დადგენილი რეკვიზიტებიდან და თავად სამართალდარღვევის ოქმის, როგორც იურიდიული დოკუმენტის მნიშვნელობიდან გამომდინარეობს, რომ მისი შედგენა აუცილებელია სწორედ სამართალდარღვევის ადგილზე. სამართალდარღვევის ოქმით ფიქსირდება სამართალდარღვევის ფაქტი, გარემოებები, მონაწილე პირები და იმავდროულად იგი წარმოადგენს ერთ-ერთ და სარწმუნო მტკიცებულებას სამართალდარღვევის მოცემულ დროსა და ადგილას, მოცემულ ვითარებაში გამოვლენის და ამ ფაქტის მონაწილე პირების შესახებ. ამდენად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის არა სამართალდარღვევის გამოვლენის ადგილზე შედგენა წარმოადგენს პროცედურის არსებით დარღვევას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქმის სასამართლო განხილვის სტადიაზე, იმ პირობებში, როცა საქმის მასალებით ცალსახად არ არის დადგენილი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ოქმში მითითებული დაზიანებული მწვანე ნარგავები წარმოადგენს თუ არა დუშეთის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას, ადმინისტრაციულმა ორგანომ ხელახლა უნდა ჩაატაროს ადმინისტრაციული წარმოება, მით უფრო იმ ვითარებაში, როცა ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურის (სსიპ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს უფლებამონაცვლე) 2009 წლის 8 ივნისის №15787 დადგენილების გამოცემისას დარღვეულია დადგენილების გამოცემის მთელი რიგი პროცედურები, კერძოდ, დადგენილება ისე იქნა გამოტანილი, რომ მოწვეული არ ყოფილა ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემული პირი, ასევე არ გამოკვეთულა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი გამოცემულია თუ არა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის

ჩადენის ადგილას, მითითებულია თუ არა მასში სამართალდამრღვევი იურიდიული პირი.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოს უფლებამოსილება სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული ადმინისტრაციული აქტი, განსაზღვრულია საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს იგი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი – მოცემულ შემთხვევაში სადავოა ქმედების სამართალდარღვევად არაკვალიფიციური მიჩნევა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს იმ ვითარებაში, როცა სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება. შესაბამისად, შეუძლებელი ხდება სადავო ადმინისტრაციული აქტის მატერიალური კანონიერების შეფასება.

აღნიშნული პროცესუალური შესაძლებლობა ემსახურება ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ განხორციელებულ მმართველობის კანონიერებაზე სასამართლო კონტროლის სრულფასოვან რეალიზაციას და მართლმსაჯულების ეფექტიან განხორციელებას. იმ პირობებში, როცა ადმინისტრაციულ ორგანოს საერთოდ არ მოუხდენია ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა – შეფასება, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში რიგ შემთხვევებში შეუძლებელი ხდება მათი გამოკვლევა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის 1-ლი ნაწილის, მე-7 ნაწილის „ა“ პუნქტისა და ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს ცნობილი გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს ინსპექტირების განყოფილე-

ბის მთავარი სპეციალისტის ა. ჯ-ის 2009 წლის 8 ივნისის №15787 დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან და ამასთან, მოპასუხეს უნდა დაევალოს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა საქმის გარემოებების გამოკვლევისა და ობიექტური შეფასების საფუძველზე. ასევე, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.1 მუხლის საფუძველზე ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 26 ივნისის №20-34-12/325 გადაწყვეტილება, სს „...“ საჩივრის არ დაკმაყოფილების თაობაზე, რამდენადაც ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის XIII თავის ნორმების საფუძველზე სრულყოფილად არ ჩაუტარებია ადმინისტრაციული წარმოება, რის გამოც იგი ცალსახად ეწინააღმდეგება მოქმედ კანონმდებლობას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სსსკ-ის 53.1. მუხლის თანახმად, სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურს სს „...“ სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს საკასაციო საჩივარზე სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 550 ლარის გადახდა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა რა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე 399-ე, 411-ე მუხლებით და

გ ა დ ა ნ ე ყ ვ ი ტ ა:

1. სს „...“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2010 წლის 14 სექტემბრის გადაწყვეტილება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. სს „...“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
4. ბათილად იქნას ცნობილი საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 26 ივნისის №20-34-12/325 გადაწყვეტილება სრულად მისი გამოცემის მომენტიდან;
5. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნას ცნობილი გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური

ბიუროს ინსპექტირების განყოფილების მთავარი სპეციალისტის ა. ჯ-ის 2009 წლის 8 ივნისის №15787 დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან და დაევალოს უფლებამონაცვლეს – სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურს საქმის გარემოებების გამოკვლევისა და შეჯერების შედეგად გამოსცეს ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი;

6. სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურს დაეკისროს სს „...“ მიერ სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 100, 150, 300 სულ 550 ლარის გადახდა სს „...“ სასარგებლოდ;

7. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**დაჯარიმება სამხენებლო ან სარემონტო
სამუშაოების წარმოებისას ქ. თბილისის
ტერიტორიის დაზიანების გამო**

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელმწიფო**

№ბს-585-575(კ-12)

5 მარტი, 2013 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. წკეპლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. ქათამაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

მოსარჩელე: შპს „...“

მოპასუხეები: ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური; ქ. თბილისის მერია

სარჩელის სახე: საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

სარჩელის საგანი:

1. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 8 ნოემბრის №000102 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობა.

2. ქ. თბილისის მერიის 2011 წლის 30 დეკემბრის №3115 განკარგულების ბათილად ცნობა.

სარჩელის საფუძველი:

ფაქტობრივი: მოსარჩელის განმარტებით, შპს „...“ 2011 წლის აგვისტოსა და სექტემბერში ანარმოებდა სამუშაოებს ... ქუჩაზე. თითოეული დაზიანება აღმოფხვრილ იქნა დაუყოვნებლივ, სათანადო წესით, რის თაობაზეც ეცნობა როგორც მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს, ასევე კომპანიის კონტრაქტორ შპს „...“, რაც დასტურდება საქმეში არსებული ... ქუჩის ავარიასთან დაკავშირებული მასალებით და 2011 წლის 30 სექტემბრის მიღება-ჩაბარების აქტით შპს „...“ და „ნ...“ შორის.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 8 ნოემბრის №000102 სამართალდარღვევის ოქმით შპს „...“ დაჯარიმდა – 2000 ლარით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152³.1 მუხლით, კერძოდ, ქ. თბილისის ტერიტორიაზე, ... ქ. №2-ის მიმდებარედ, საავარიო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვებისათვის.

მითითებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი შპს „...“ გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომლის 2011 წლის 30 დეკემბრის №3115 განკარგულებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

მოსარჩელის განმარტებით, სამართალდარღვევის ოქმის შედგენისას დარღვეულია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლის მოთხოვნები. კერძოდ, ოქმი შედგენილია ზერელედ, ცალმხრივად, დამრღვევისა და მოწმეების ხელმოწერის გარეშე. ოქმზე დამრღვევის გრაფაში მინაწერი „ჩავიბარე გადასაცემად – ა. ქ-ე“ შესრულებულია კომპანიის ცენტრალურ ოფისში, კანცელარიის თანამშრომლის მიერ. შესაბამისად, შპს „...“ არ მიეცა ახსნა-განმარტების საშუალება, რაც ოქმის შემდგენს შესაძლებლობას მისცემდა ობიექტურად მიედო გადაწყვეტილება ოქმის შედგენასთან დაკავშირებით. ამასთან, ოქმში არ არის მითითებული არც ერთი მოწმე, რომელიც დაადასტურებდა დარღვევის არსებობის ფაქტს.

მოსარჩელის განმარტებით აღსანიშნავია, რომ ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვის დროს ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის წარმომადგენელმა მოისმინა რა კომპანიის არ-

გუმენტები, განაცხადა, რომ მართალია ტერიტორია მოყვანილ იქნა პირვანდელ მდგომარეობაში, მაგრამ ასფალტის საფარის აღდგენა არ მოხდა შესაბამისი ხარისხით და ტერიტორიაზე არსებობს ჯდენის ნიშნები. მოსარჩელის განმარტებით, აღნიშნული განაცხადება არ არის კავშირში ადმინისტრაციულ-სამართალდარღვევის ოქმში მითითებულ დარღვევის არსთან და ეს ორი ცნება არ არის იდენტური.

სამართლებრივი: მოსარჩელე მიიჩნევს, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის შესაბამისად, სადავო აქტები ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი.

მოპასუხების – ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის შესაგებლები:

ფაქტობრივი: მოპასუხებების განმარტებით, შპს „...“ მიერ შესრულებული სარემონტო სამუშაოების ჩატარების შემდეგ, რიგ ობიექტებზე ტერიტორია არ იყო მოყვანილი პირვანდელ მდგომარეობაში, მათ შორის ... ქუჩაზე, რისთვისაც შპს-ს მიეცა 10-დღიანი ვადა დარღვევის გამოსასწორებლად, ასევე განმარტა მოსალოდნელი სანქციის შესახებ, ვინაიდან მოსარჩელის მხრიდან აღნიშნულ წერილს არ მოჰყოლია არავითარი რეაგირება, სამსახურმა მიიღო გადაწყვეტილება შპს „...“ დაჯარიმების თაობაზე ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152.3 მუხლის შესაბამისად.

მოპასუხის განმარტებით, მოსარჩელის პოზიცია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი არის დაუსაბუთებელი, ვინაიდან დამრღვევს არ მიეცა ახსნა-განმარტების შესაძლებლობა, ასევე არ არსებობს მონმე, არის უსაფუძვლო, ვინაიდან დაჯარიმების საფუძველი გახდა დარღვევის გამოუსწორებლობა, ანუ უმოქმედობა, შესაბამისად, გაურკვეველია მონმის სავარაუდო როლი აღნიშნულ საქმეზე.

სამართლებრივი: მოპასუხეთა განმარტებით, სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები გამოცემულია კანონმდებლობის სრული დაცვით და არ არსებობს მისი ბათილად ცნობის საფუძველები.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 29 მარტის გადაწყვეტილებით შპს „...“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ფაქტები:

ზედამხედველობის სამსახურის 2011 წლის 27 სექტემბრის №07-16/11567 წერილით სამართალდამრღვევს ეცნობა, რომ რიგ ობიექტებზე, მათ შორის ... ქუჩაზე, ტერიტორია არ იყო მოყ-

ვანილი პირვანდელ მდგომარეობაში და მიეცა 10-დღიანი ვადა დარღვევის გამოსასწორებლად, ასევე განემარტა მოსალოდნელი სანქციის შესახებ.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2012 წლის 8 ნოემბერს შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი შპს „...“ დაჯარიმების თაობაზე ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152.3 მუხლის შესაბამისად.

სამართალდარღვევის ოქმი შპს „...“ გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომლის 2011 წლის 30 დეკემბრის №3115 განკარგულებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ სადავოდ მიჩნეული ფაქტები:

სადავოა ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე მიმდებარედ, საავარიო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, შპს „...“ მიერ ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვება.

დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

სასამართლოს განმარტებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახედელი, რომელი ორგანოს მიერ რა წესით შეიძლება დაედოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩამდენს. მითითებული კოდექსის 152³ მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას წარმოადგენს ქ. თბილისის ტერიტორიაზე გადათხრის ადგილების პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვება, რაც გამოიწვევს იურიდიული პირის დაჯარიმებას 2000 ლარის ოდენობით.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 237-ე მუხლის მიხედვით, ორგანო (თანამდებობის პირი), ხელმძღვანელობს რა კანონით და მართლშეგნებით, მტკიცებულებებს აფასებს თავისი შინაგანი რწმენით, რაც დამყარებულია საქმის ყველა გარემოების ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ გამოკვლევაზე მათ ერთობლიობაში, ხოლო 264-ე მუხლი განსაზღვრავს, რომ ორგანო (თანამდებობის პირი) ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეების განხილვისას მოვალეა დაადგინოს: ჩადენილი იყო თუ არა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა, ბრალეულია თუ არა პირი მის ჩადენაში, ექვემდებარება თუ არა იგი ადმინისტრაციულ პასუხისმგებლობას, აგრეთვე გამოარკვიოს სხვა გარემოებები, რომელთაც მნიშვნელობა აქვთ საქმის სწორად გადაწყვეტისათვის.

ამავე კოდექსის 236-ე მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მტკიცებულებას წარმოადგენს ყველა ფაქტობრივი მონაცემი, რომელთა საფუძველზეც დგინდება ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის არსებობა ან არარსებობა, პირის ბრალეულობა მის ჩადენაში და სხვა გარემოებები, მტკიცებულებას წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი, ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემული პირის ახსნა-განმარტება და სხვა დოკუმენტები.

სასამართლოს განმარტებით, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდება, რაც არც მხარეებს გაუხდიათ სადავოდ, რომ ... ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიაზე შპს „...“ უკანასკნელ პერიოდში რამდენჯერმე აწარმოა სამუშაოები. ასევე დადგენილია, რომ ზედამხედველობის სამსახურის 2011 წლის 27 სექტემბრის №07-16/11567 წერილით სამართალდამრღვევს ეცნობა, რომ რიგ ობიექტებზე, მათ შორის ... ქუჩაზე, ტერიტორია არ იყო მოყვანილი პირვანდელ მდგომარეობაში და მიეცა 10-დღიანი ვადა დარღვევის გამოსასწორებლად, ასევე განემარტა მოსალოდნელი სანქციის შესახებ, თუმცა საქმეში წარმოდგენილი ფოტოსურათები ცხადყოფენ, რომ მიუხედავად გაფრთხილებისა, ტერიტორია პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე იქნა მიტოვებული.

სადავოდ მიჩნეული გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

სასამართლო თვლის, რომ მოსარჩელეს არ წარმოუდგენია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმსა და ქ. თბილისის მერიის განკარგულებაში მითითებული გარემოებების გამაბათილებელი შესაბამისი მტკიცებულებები. შესაბამისად, სადავო აქტების გამომტანმა ორგანომ მართებულად მიიჩნია, რომ შპს „...“ ჩაიდინა სამართალდარღვევა გათვალისწინებული საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152³ მუხლის პირველი ნაწილით, ის ბრალეულია მის ჩადენაში და ექვემდებარება პასუხისმგებლობას. რაც შეეხება მითითებას მასზე, რომ მოსარჩელეს არ მიეცა ახსნა-განმარტების მიცემის შესაძლებლობა, სასამართლო თვლის, რომ აღნიშნული ვერ გახდება მისი სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველი.

სასამართლოს დასკვნები:

სასამართლო მიიჩნევს, რომ ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით, სარჩელი უსაფუძვლოა, რადგან ადგილი არა აქვს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლით გათვალისწინებულ კანონის დარღვევას, გასაჩივრებულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებში ასა-

ხული კონკრეტული ურთიერთობის მონესრიგება შეესაბამება მისი გამოცემის სამართლებრივ საფუძვლებს, რის გამოც შპს „...“ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სამართლებრივი შეფასება /კვალიფიკაცია/:

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი.

აპელანტი: შპს „...“

მონინალმდევე მხარეები (მოპასუხე): ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური; ქ. თბილისის მერია

აპელაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 29 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით მისი სარჩელის დაკმაყოფილება

აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტის განმარტებით, სასამართლომ არასწორი შეფასება მისცა საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს და არასწორად ცნო დადგენილად ფაქტობრივი გარემოება იმის თაობაზე, რომ შპს „...“ ტერიტორია პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე იქნა მიტოვებული.

სამართლებრივი: მოსარჩელის განმარტებით, სასამართლომ არასწორი შეფასება მისცა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლს, ასევე არასწორად გამოიყენა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 237-ე, 264-ე, 236-ე მუხლები. მოსარჩელის განმარტებით, სასამართლომ სრულად გაიზიარა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმში მოყვანილი გარემოებები და არ შეისწავლა და გამოიკვლია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე სხვა ფაქტობრივი გარემოებები, კერძოდ, მოსარჩელის პოზიცია იმის თაობაზე, რომ თანდართული ფოტოსურათებიდან არ ხერხდება ე.წ სამართალდარღვევის ადგილის იდენტიფიცირება და ასევე ფოტოსურათის გადაღების თარიღის განსაზღვრა.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 16 მაისის განჩინებით შპს „...“ სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება.

აპელაციის მოტივების არ გაზიარების თაობაზე სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელაციის მოტი-

ვები, პალატამ მიიჩნია, რომ მასში მითითებული გარემოებები არ ქმნიან საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძვლებს.

გასაჩივრებული განჩინების დასკვნების გაზიარების თაობაზე სასამართლოს მსჯელობა:

დადგენილი გარემოებების სამართლებრივი ანალიზის საფუძველზე სააპელაციო პალატა დაეთანხმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და გაკეთებულ სამართლებრივ დასკვნებს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ და მიიჩნია, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობის შესახებ უსაფუძვლოა და შესაბამისად, არ არსებობს მისი დაკმაყოფილების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები. მოსარჩელის მიერ ვერც სააპელაციო სასამართლოს სხდომაზე იქნა წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, იმ გარემოებების დასადგენად, რომ სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები გამოცემულია კანონის მოთხოვნათა ისეთი დარღვევით, რაც ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის შესაბამისად, შეიძლებოდა გამხდარიყო მათი ბათილად ცნობის საფუძველი.

კასატორი: შპს „...“

მონინალმდგე მხარეები: ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური; ქ. თბილისის მერია

კასაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 16 მაისის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით შპს „...“ სარჩელის დაკმაყოფილება.

კასაციის მოტივები:

პროცესუალური: კასატორის მითითებით გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული. გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმება შეუძლებელია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ და „ე¹“ ქვეპუნქტების შესაბამისად.

მატერიალური: კასატორი საკასაციო საჩივარში ძირითადად მიუთითებდა სასარჩელო და სააპელაციო საჩივარში მითითებულ გარემოებებზე და ამასთან, განმარტა, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმში სამართალდარღვევის ჩადენის მოტივად მითითებულია საავარიო სამუშაოების დას-

რულების შემდგომ, ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვება. ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვისას და შემდეგ სასამართლოში საქმის განხილვის დროს, ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის წარმომადგენელმა მოისმინა რა მოსარჩელის არგუმენტები, განაცხადა, რომ მართალია ტერიტორია მოყვანილ იქნა პირვანდელ მდგომარეობაში, მაგრამ ასფალტის საფარის აღდგენა არ მოხდა შესაბამისი ხარისხით. მოსარჩელის განმარტებით, აღნიშნული განცხადება არ არის კავშირში სამართალდარღვევის ოქმში მითითებულ დარღვევის არსთან.

კასატორის განმარტებით, სასამართლომ ასევე არ გაიზიარა ის გარემოება, რომ საქმეში წარმოდგენილი ფოტომასალით საერთოდ არ დგინდება რაიმე სამართალდარღვევა, მით უმეტეს მისი ჩადენა შპს „...“ მიერ.

კასატორის განმარტებით სასამართლომ ასევე არ იმსჯელა და არანაირი შეფასება არ მისცა სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლს.

საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის პროცესუალური წინამძღვრები: საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქმე განხილულია ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის დარღვევით, სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე განხილულია მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევებით, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის შედეგზე.

მონინალმდეგე მხარეებმა – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა და ქ. თბილისის მერიამ საკასაციო საჩივარი არ ცნეს და მოითხოვეს მის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენისა და გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა-კანონიერების შემოწმებისა და საქმის სასამართლოს განხილვის შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ შპს „...“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 16 მაისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც შპს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს

ცნობილი თბილისის მერიის 2011 წლის 30 დეკემბრის №3115 განკარგულება და ქ. თბილისის მერიას დაევალოს საქმის გარემოებების ხელახლა გამოკვლევის საფუძველზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სასამართლომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების მიღებისას დაარღვია მატერიალური და საპროცესო სამართლის ნორმები, კერძოდ, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393.2 მუხლის მოთხოვნები, სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა, არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, სასამართლომ არასწორად განმარტა კანონი და დავა არსებითად გადაწყვიტა მაშინ, როცა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-4 და მე-19 მუხლების საფუძველზე ოფიციალობის პრინციპის გამოყენებით სრულყოფილად არ არის მოპოვებული და გამოკვლეული საქმის გარემოებებთან დაკავშირებული მტკიცებულებები, ხოლო საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შეფასების საფუძველზე ობიექტური სამართლებრივი დასკვნის ჩამოყალიბება შეუძლებელია.

მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ ქ. თბილისის მერიამ ისე გამოსცა სადავო განკარგულება, საერთოდ არ გამოუკვლეია სამართალდარღვევას ჰქონდა თუ არა ადგილი, ან სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილი იყო თუ არა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსისა და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ნორმების შესაბამისად.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში გამოყენებულ უნდა იქნეს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლი, რამდენადაც ადმინისტრაციულმა ორგანომ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოსცა საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, ასევე, არსებითად არის დარღვეული მისი მომზადების კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები, რაც ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის მიხედვით დავის გადაწყვეტლად, აქტის ბათილად ცნობის საფუძველს წარმოადგენს.

საქმის მასალების შესაბამისად, ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 27 სექტემბრის №07-16/11567 წერილით შპს „...“ ეცნობა, რომ თბილისში, ... ქუჩაზე ტერიტორია არ იყო მოყვანილი პირვანდელ მდგომარეობაში და მიეცა 10-დღიანი ვადა არსებული დარღვევის გამოსასწორებლად, ასევე განემარტა მოსალოდნელი პასუხისმგებლო-

ბის შესახებ.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 8 ნოემბრის №000102 სამართალდარღვევის ოქმის საფუძველზე, შპს „...“ დაჯარიმდა 2000 ლარით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152³.1 მუხლის საფუძველზე.

ქ. თბილისის მერიის 2011 წლის 30 დეკემბრის №3115 განკარგულებით შპს „...“ საჩივარი ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 8 ნოემბრის №000102 სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს: ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები საქართველოში მოწესრიგებულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახდელი, რომელი ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ და რა წესით შეიძლება დაედოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩამდენს.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა თაობაზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოცემისას მათი სამართლებრივი სპეციფიკიდან გამომდინარე, გამოიყენება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით განსაზღვრული პროცედურა.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის მიხედვით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად ჩაითვლება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელმყოფი მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

ამავე კოდექსის 152³-ე მუხლით გათვალისწინებულია სანქცია ფიზიკური და იურიდიული პირის მიერ ქ. თბილისის ტერიტორიაზე სამშენებლო ან სარემონტო სამუშაოების წარმოებისას ეზოების, ქუჩებისა და მოედნების თვითნებურად გადათხრის, მათი სამშენებლო მასალებით ჩახერგვის, გადათხრის ადგილის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვებისათვის ან/და უფლებამოსილი ორგანოს მიერ სამუშაოების წარმოებისთვის დადგენილი პირობების დარღვევა ან/და შეუსრულებლობა ინვეს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 500 ლარით,

ხოლო იურიდიული პირის – 2000 ლარით.

საკასაციო სასამართლო ზემოაღნიშნული მუხლის საფუძველზე, განმარტავს: იმისათვის, რომ ფიზიკური თუ იურიდიული პირის ქმედება ზემოაღნიშნული მუხლით დაკვალიფიცირდეს, სახეზე უნდა იყოს არამართლობიერი ქმედების როგორც დასჯადის, შემადგენლობა, კერძოდ: ადგილი უნდა ჰქონდეს ტერიტორიის თვითნებურად გადათხრას, მისი სამშენებლო მასალებით დაბინძურებას და მის მიტოვებას სარემონტო სამუშაოების დაწყებამდე არსებული მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე.

საქმის მასალების შესაბამისად, მოსარჩელე შპს „...“ თბილისის ზედამხედველობის სამსახურმა დააჯარიმა სწორედ ზემოაღნიშნული მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევისათვის, იმ საფუძველზე, რომ ქ. თბილისში, ... ქ. №2-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, სარემონტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ შპს „...“ ტერიტორია მიატოვა პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე, შპს „...“ კი, სადავოდ გახადა საერთოდ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი და აღნიშნა, რომ თბილისში, ... ქ. №2 მიმდებარე ტერიტორიაზე სარემონტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვებას ადგილი არ ჰქონია, ვინაიდან საწარმოს წარმომადგენელთა განმარტებით, მათ ... ქუჩაზე რამდენჯერმე იმუშავეს და სამუშაოების დასრულების შემდეგ მის კონტრაქტორ შპს „ნ...“ აცნობეს წერილით წყალსადენ-კანალიზაციის ქსელებზე საავარიო-აღდგენითი სამუშაოების შედეგად დაზიანებული ასფალტის საფარის დაგების თაობაზე, რაც შპს „ნ...“ შეასრულა დაუყოვნებლივ, რასაც ადასტურებს 2011 წლის 30 სექტემბრის შპს „...“ და შპს „ნ...“ შორის შემდგარი მიღება-ჩაბარების აქტით.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 236.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მტკიცებულებას წარმოადგენს ყველა ფაქტობრივი მონაცემი, რომელთა საფუძველზეც დადგინდებოდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის არსებობა ან არარსებობა, პირის ბრალეულობა მის ჩადენაში და სხვა გარემოებები, რომლებსაც მნიშვნელობა აქვს საქმის სწორად გადანაცხვისათვის. ამავე ნორმის მე-2 ნაწილის თანახმად, ეს მონაცემები დგინდება შემდეგი საშუალებებით: ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმით, ადმინისტრაციულ პასუხისმგებლობაში მიცემული პირის ახსნა-განმარტებებით, დაზარალებულისა და მონმის ჩვენებებით, ექსპერტის დასკვნით... და სხვა დოკუ-

მენტებით. ამასთან, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ერთ-ერთ უტყუარ მტკიცებულებას წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და დამრღვევის დასჯა ემსახურება მმართველობის კანონიერებას, საჯარო წესრიგს, ხოლო პროცედურული მოქმედებების ჩატარების ვალდებულება – კერძო ინტერესის – პირის უფლების მაქსიმალური დაცვის უზრუნველყოფას. ასეთის იგნორირების პირობებში ირღვევა ადმინისტრაციული სამართლის ასევე უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტი – კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1 მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება, ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და მის თაობაზე გადანყვეტილების მიღება სპეციფიკური მმართველობის საქმიანობას წარმოადგენს. სამართალდარღვევის გამოვლენა იურიდიული ფაქტის დადგენა-დაფიქსირებას ნიშნავს, რაც შესაბამის იურიდიულ შედეგს იწვევს. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის თაობაზე მიღებული გადანყვეტილება არსებითად განსხვავდება სხვა მმართველობით სფეროებში მიღებული გადანყვეტილებისაგან. უპირველესად, მისი მომზადების და გამოცემის პროცედურის თვალსაზრისით.

ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალიფიკაცია დამოკიდებულია მომხდარი ფაქტის, სამართლის ნორმაში სწორედ ასეთად მიჩნეული ფაქტის, გარემოების სრულად და ზუსტად აღწერილთან თანადამთხვევაზე და შესაბამისობაზე, ანუ ქმედება ზუსტად უნდა შეესაბამებოდეს კანონით ასეთად მიჩნეული ქმედების ნიშნების შემადგენლობას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ იმ პირობებში, ქ. თბილისის მერიამ ისე მიიღო სადავო განკარგულება, რომ დაეყრდნო მხოლოდ ზედამხედველობის სამსახურის მიერ გამოკვლეულ და წარდგენილ მასალებს და თვითონ დამატებით სრულ-

ყოფილად და სარწმუნოდ არ გამოუკვლევია საქმის გარემოებები, კერძოდ, არ გამოუკვლევია მართლაც ჰქონდა თუ არა მოსარჩელის მიერ სარემონტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ ტერიტორიის მიტოვებას ადგილი, არ გამოუკვლევია რა მდგომარეობაში იყო სარემონტო სამუშაოების ჩატარებამდე ... ქუჩაზე ასფალტის საფარი, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ხელახლა უნდა ჩაატაროს ადმინისტრაციული წარმოება და უნდა გამოიკვლიოს წარმოადგენს თუ არა მართლაც მოსარჩელე შპს „...“ ამ შემთხვევაში სამართალდამრღვევ იურიდიულ პირს, მოიპოვოს დამატებითი მტკიცებულებები და უნდა გამოიკვლიოს თუ როგორი იყო გზის საფარი შპს „...“ მიერ საავარიო-აღდგენითი სამუშაოების ჩატარებამდე ქ. თბილისში, ... ქ. №2-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, მანამდეც აღინიშნებოდა თუ არა ასფალტის ჯდენა, თუ ეს გამონეწეული იყო შპს „...“ მიერ ჩატარებული სამუშაოების გამო და დასრულების შემდგომ სრულყოფილად მოხდა თუ არა ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ თბილისის მერიას, მის შესაბამის სამსახურებს როგორც დედაქალაქის მმართველობით ორგანოს, რომლის ერთ-ერთ ძირითად ფუნქციას „საქართველოს დედაქალაქის – თბილისის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, წარმოადგენს კავშირგაბმულობისა და სატრანსპორტო სისტემის აღდგენა-განვითარება, აქვს თუ არა შემუშავებული სამართლებრივი მიდგომა ამ ტიპის სამუშაოების გადაცემ-ჩატარებაზე /მიღება-ჩაბარების აქტით ან სხვა/, რაც განსაზღვრავდა ამ ტიპის ურთიერთობებში მხარეთა უფლება-მოვალეობებს მკაფიოდ და ცალსახად.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სამართალდარღვევის ფაქტის დაფიქსირებისას, ვინაიდან კანონმდებელი არ ადგენს მოწმეთა აუცილებელ დასწრებას, ივარაუდება, რომ სამართალდარღვევის გამომვლენ მოხელეს გააჩნია შესაბამისი პროფესიული უნარ-ჩვევები, ადეკვატურად და ობიექტურად შეაფასოს კონკრეტული ფაქტი, ქმედება. აღნიშნული, რასაკვირველია არ გამორიცხავს სამართალდარღვევის გამომვლენის მიერ უზუსტობას, მიკერძოებას ან არაობიექტური შეფასების კონკრეტული შემთხვევის დასაშვებობას (შესაძლებლობას).

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ იმ პირობებში, როცა სადავო აქტის კანონიერების განსაზღვრა დამოკიდებულია აქტით აღწერილ და გამოვლენილ იურიდიული ფაქტის ნამდვილობის დადგენაზე, ადმინისტრაციულმა ორგანომ დამატე-

ბით უნდა მოიპოვოს და გამოიკვლიოს საქმის გარემოებები და ადმინისტრაციული წარმოებისას არ უნდა დაეყრდნოს მხოლოდ ქვემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მოპოვებულ ფაქტებსა და მტკიცებულებებს, მით უფრო იმ შემთხვევაში, როცა იგი ამონმებს მის მიერ მიღებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონიერებას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალიფიკაცია ადმინისტრაციული ორგანოს შეუძლია მხოლოდ შესაბამისი ფაქტების გამოკვლევა-შეფასება-დადგენის საფუძველზე, რაც ნიშნავს, რომ სწორედ ადმინისტრაციული ორგანო განსაზღვრავს თუ რა ფაქტების არსებობამ განაპირობა ქმედების ამგვარი კვალიფიკაცია. აღნიშნული გამომდინარეობს ადმინისტრაციული ორგანოს კანონისმიერი ვალდებულებიდან და სამართალდარღვევის ჩამდენის უფლებების უზრუნველყოფის სტანდარტებიდან.

ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა უტყუარად უნდა დაამტკიცოს (დაასაბუთოს) მიღებულ გადაწყვეტილებაში იმ გარემოებათა არსებობა, რომელთაც განაპირობებს კანონსაწინააღმდეგოდ მიჩნეული ქმედების ფაქტის არსებობა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევებისათვის სანქციის შეფარდება შესაბამისი ფაქტობრივი გარემოებების დეტალური გამოკვლევა-დადგენის გარეშე არ შეესაბამება საქართველოს სახელმწიფოში იურიდიულად უზრუნველყოფილ კანონიერი მმართველობის სტანდარტს, რაც საფრთხეს უქმნის ადმინისტრაციული წარმოების მონაწილეთა უფლებების სრულფასოვან რეალიზაციასა და დაცვას.

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით: ადმინისტრაციული საჩივრის ხელახლა განხილვისას თბილისის მერიამ თავის გადაწყვეტილებაში უნდა გააქარწყლოს საჩივრის ყველა მოტივი/არგუმენტი დასაბუთებულად, ხოლო წინააღმდეგ შემთხვევაში, გაიზიაროს მათი საფუძვლიანობა, იმ ლოგიკით, რომ სწორედ ნორმათ შემფარდებელი ორგანოა (თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური, რომლის ერთ-ერთი ფუნქციაა სამშენებლო, სარემონტო სამუშაოების წარმოების წესების დაცვაზე, კერძოდ, მიწის გადათხრასთან დაკავშირებით სამუშაოების ჩატარების და სამუშაოების დამთავრების შემდეგ ობიექტის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანაზე ზედამხედველობა) ვალდებულია დაამტკიცოს სადავო აქტების ფაქტობრივი და სამართლებრივი კანონიერების საკითხი. აღნიშნული ვალდებულება გამომდინარეობს ზოგადი ადმინისტრაციული

ციული კოდექსის XIII თავის „ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებით ადმინისტრაციული წარმოება“ მოთხოვნებიდან მმართველობის ორგანოების უფლებამოსილება – განახორციელონ ქვემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილებების კანონიერებაზე კონტროლი, გულისხმობს მათ მიუკერძოებლად, ობიექტურად და კანონიერებისა და კანონის წინაშე თანასწორობის პრინციპებზე დაყრდნობით განხილვა-გადაწყვეტის ვალდებულებას. იმ შემთხვევაში, როცა ქვემდგომ ორგანოს დამაჯერებლად არ გამოუკვლევია აქტის გამოცემისათვის საჭირო ყველა ფაქტობრივი გარემოება, ზემდგომმა ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამოიკვლიოს და მათი შეფასება-დადგენის საფუძველზე კანონიერად გადაწყვიტოს დავა.

აქვე, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლით სამართალდარღვევის ოქმისთვის დადგენილი რეკვიზიტებიდან და თავად სამართალდარღვევის ოქმის, როგორც იურიდიული დოკუმენტის მნიშვნელობიდან, გამომდინარეობს, რომ მისი შედგენა აუცილებელია სწორედ სამართალდარღვევის ადგილზე. სამართალდარღვევის ოქმით ფიქსირდება სამართალდარღვევის ფაქტი, გარემოებები, მონაწილე პირები და იმავე დროულად იგი წარმოადგენს ერთ-ერთ და სარწმუნო მტკიცებულებას სამართალდარღვევის მოცემულ დროსა და ადგილას, მოცემულ ვითარებაში გამოვლენის და ამ ფაქტის მონაწილე პირების შესახებ. ამდენად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის არა სამართალდარღვევის გამოვლენის ადგილზე შედგენა წარმოადგენს პროცედურის არსებით დარღვევას.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით კი, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადგენილების მიღებისას ასევე გამოკვლეული არ ყოფილა ის გარემოება, სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილ იქნა თუ არა სამართალდარღვევის ფაქტის გამოვლენის ადგილას, თუ ოქმი შედგა სხვა ადგილას, როგორც ამას კასატორი აღნიშნავს, ორგანოს არ გამოუკვლევია ასევე სამართალდარღვევის ოქმის შედგენისას დაირღვა თუ არა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 240.4 მუხლის დანაწესი, კერძოდ, სამართალდარღვევს განემარტა თუ არა ამავე კოდექსის 252-ე მუხლით გათვალისწინებული მისი უფლებები და მოვალეობები, რაც აგრეთვე აღინიშნება ოქმში.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოს უფლებამოსილება, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული ადმინისტრაციული აქტი, განსაზღვრულია საქართველოს ადმინის-

ტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს იგი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი – მოცემულ შემთხვევაში სადავოა ქმედების სამართალდარღვევად არაკვალიფიციური მიჩნევა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, სსსკ-ის 411-ე მუხლის შესაბამისად, სახეზეა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და საკასაციო სასამართლოს მიერ ახალი გადაწყვეტილების მიღების პროცესუალური წინაპირობები, რომლითაც შპს „...“ სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები და ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა დაევალოს გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა საკითხის ხელახალი განხილვისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ქ. თბილისის მერიამ საჩივრის ხელახლა განხილვისას სარწმუნოდ უნდა გამოიკვლიოს შპს „...“ არის თუ არა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152.3 მუხლით გათვალისწინებული სამართალდამრღვევი პირი, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სამართალდარღვევის ჩადენისას გაცილებით მარტივია ფაქტის გამორკვევა სამართალდარღვევის ჩადენის ადგილზე, რამდენადაც სადავო გარემოების უშუალო მტკიცებულება (ვიდეოთვალი ან სხვ.) ან მოწმეთა მიერ მიღებული ახსნა-განმარტებების საფუძველზე შესაძლებელია სადავო ფაქტების დადგენა-გაანალიზება და მისი შეფასების საფუძველზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციული აქტის მიღება.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სსსკ-ის 53-ე მუხლის თანახმად, ქ. თბილისის მერიას უნდა დაეკისროს სამართალწარმოებისას განეული ხარჯის სახით გადახდილი 275 ლა-

რის გადახდა შპს „...“ სასარგებლოდ, ხოლო სასამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2, 32.4; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 390-ე 411-ე მუხლებით და

ბ ა დ ა ნ ე ყ ვ ი ტ ა:

1. შპს „...“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს ქ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 16 მაისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. შპს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
4. სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნეს ცნობილი თბილისის მერიის 2011 წლის 30 დეკემბრის №3115 განკარგულება და ქ. თბილისის მერიას დაევალოს საქმის გარემოებათა ხელახალი გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, კანონით დადგენილ ვადაში;
5. ქ. თბილისის მერიას დაეკისროს მოსარჩელის მიერ სამართალწარმოებაზე განეული ხარჯების სახით გადახდილი 275 ლარის შპს „...“ სასარგებლოდ გადახდა;
6. ქ. თბილისის მერიას დაეკისროს სასამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ;
7. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**სამხანაურ და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების
დაყრის გამომწვევების კანონიერება**

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელმწიფო**

№ბს-785-769(კ-12)

5 მარტი, 2013 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. წკეპლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ბ. ალავეცი

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების
ბათილად ცნობა;

აღწერილობითი ნაწილი:

მოსარჩელე: შპს „...“; დირექტორი – თ.შ-ე

მოპასუხეები: საქართველოს ენერჯეტიკისა და ბუნებრივი
რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების საა-
გენტოს ქვემო ქართლის სააგენტო;

სარჩელის სახე: – საქართველოს ადმინისტრაციული საბ-
როცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაცი-
ულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა;

სარჩელის საგანი:

1. საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურ-
სების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს
ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 11 მაისის ადმინისტრა-
ციული სახდელის დადების შესახებ №401432 დადგენილების
ბათილად ცნობა;

2. საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსე-
ბის სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვე-
მო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმი-
ნისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობა;

სარჩელის საფუძველი:

ფაქტობრივი: 2011 წლის 14 აპრილს გარემოს დაცვის ინ-
სპექციის ქვემო ქართლის ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყო-
ფილების სპეციალისტმა შეადგინა ადმინისტრაციული სამარ-
თალდარღვევის ოქმი №040935 შპს „...“ მიმართ, რადგან ავტო-
სამრეცხაოს შემოწმებისას ავტომანქანების რეცხვის შედეგად
წარმოქმნილი ქვიშისა და მიწის ნარჩენი ავტოსამრეცხაოს უკა-

ნა მხარეს იყო დაყრილი, რომლის მოცულობამ შეადგინა 1,5 კ.მ.

2011 წლის 11 მაისს გარემოს დაცვის ქვემო ქართლის ბიუროს №401432 დადგენილებით შპს „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად.

მოსარჩელის განმარტებით, ზემოაღნიშნული ადმინისტრაციული აქტები მიღებულია კანონის დარღვევით, რადგან გარემოს დაცვის სამსახურს ოქმის შედგენისას არ განუმარტავს მისი უფლებები, არ დაუკითხავთ მონმეები და კოორდინატებიც გაურკვეველი საფუძვლით აქვთ დადგენილი.

სამართლებრივი: მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტები უნდა გაუქმდეს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე.

მოპასუხის – საქართველოს ენერჯეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს წერილობითი შესაგებელი:

ფაქტობრივი: 2011 წლის 14 აპრილს ვიზუალური დათვალიერებით გამოვლინდა, რომ ავტოსამრეცხაოს საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილ ნარჩენებს შპს „...“ ავტოსამრეცხაოს უკანა მხარეს ყრიდა, რაზედაც შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №3040935.

2011 წლის 26 აპრილს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოების მიმდინარეობისას, გარემოს დაცვის ინსპექციის ქვემო ქართლის ბიუროს თანამშრომლებმა დაბინძურებულ ტერიტორიაზე, სატელიტური სანავიგაციო სისტემის საშუალებით დაბინძურებული ტერიტორიის მფლობელის გარკვევის მიზნით აიღეს კოორდინატები, მისი საჯარო რეესტრში გადაგზავნის შემდეგ, რუსთავის სარეგისტრაციო სამსახურის 2011 წლის 6 მაისის №69690 წერილით დადგინდა, რომ დაბინძურებული ტერიტორია არ მოხვდა შპს „...“ კუთვნილ ტერიტორიაზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოპასუხე მიიჩნევს, რომ შპს „...“ სწორად დაჯარიმდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით.

სამართლებრივი: მოპასუხის განმარტებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 278-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად არ არსებობს გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძველი.

საქმის გარემოებები:

შპს „...“ ქ. რუსთავში, ... ქუჩის დასაწყისში ეწევა სამენარმო

საქმიანობას. კერძოდ, აქვს ავტოსამრეცხაო.

2010 წლის 12 ოქტომბერს გარემოს დაცვის ინსპექციის ქვემო ქართლის ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყოფილების მთავარი სპეციალისტის მიერ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა ოქმი №034006, მასზე, რომ შპს „...“ ავტოსამრეცხაოს ირგვლივ ტერიტორია დაბინძურებული იყო საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით.

2010 წლის 1 ნოემბრის რუსთავის საქალაქო სასამართლოს დადგენილებით შპს „...“ ცნობილ იქნა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ჩამდენად, იგი გათავისუფლდა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისაგან და მიეცა სიტყვიერი შენიშვნა.

სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს წარმომადგენლის მიერ 2011 წლის 14 აპრილს შპს „...“ ვიზუალური დათვალიერებით კვლავ გამოვლინდა, შპს „...“ მიერ ავტოსამრეცხაოს მიმდებარე ტერიტორიის დაბინძურების ფაქტი, ავტომანქანების სარეცხი საშუალებების რეცხვის შედეგად წარმოქმნილი ქვიშისა და მიწის ნარჩენებით, რაც შეადგენდა 1,5 კვ.მ-ს. აღნიშნულზე შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №3040935 და 2011 წლის 11 მაისს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს №401432 დადგენილებით, შპს „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად.

რაიონული/საქალაქო/ სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო ნაწილი:

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 1 ნოემბრის გადაწყვეტილებით შპს „...“ სარჩელი (საჩივარი) არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ფაქტები:

შპს „...“ ქირავნობის საფუძველზე დაკავებული აქვს რუსთავში, ... მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთი და შენობა-ნაგებობა, სადაც ეწევა სამეწარმეო საქმიანობას, მონყობილი აქვს ავტომანქანის სამრეცხაო.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 1 ნოემბრის დადგენილებით შპს „...“ ცნობილ იქნა სამართალდამრღვევად საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ჩადენისათვის, თუმცა გათავისუფლდა ადმინისტრაციული

პასუხისმგებლობისაგან და სასამართლო შემოიფარგლა მხოლოდ სიტყვიერი შენიშვნით.

2011 წლის 4 აპრილს შპს „...“ მიმართ საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს თანამშრომლის მიერ შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №040935 საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედებისათვის. კერძოდ, შპს „...“ გამოვლენილ იქნა რუსთავში, ... ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიის ავტომანქანის რეცხვის შედეგად წარმოქმნილი ქვიშისა და მიწის ნარჩენით დაბინძურებაში, რაც შეადგენდა 1,5მ³-ს.

2011 წლის 11 მაისს საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს №401432 დადგენილების თანახმად, შპს „...“ ჯარიმის სახით დაეკისრა 3000 ლარის გადახდა.

სასამართლოს მიერ სადავოდ მიჩნეული ფაქტები:

სადავოა შპს „...“ მიერ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი.

სასამართლოს შეფასება სადავო ფაქტებთან მიმართებაში: საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოსარჩელე შპს „...“ მიერ დაბინძურებულ იქნა ავტოსამრეცხაოს მიმდებარე ტერიტორია, (კოორდინატები X... და Y...), რომელიც საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით არ წარმოადგენს კერძო საკუთრებას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქალაქო სასამართლოს მიაჩნია, შპს „...“ ჩაიდინა სამართალდარღვევა, გათვალისწინებული საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ს მუხლის მე-3 ნაწილით, ის ბრალეულია მის ჩადენაში და ექვემდებარება პასუხისმგებლობას და საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს №401432 დადგენილების გამოცემისას გამოკვეთულ იქნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადანყვეტილება მიღებულ იქნა ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე.

სასამართლოს დასკვნები – საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ შპს „...“ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სამართლებრივი შეფასება /კვალიფიკაცია/:

საქალაქო სასამართლომ გადაწყვეტილების გამოტანისას იხელმძღვანელა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 34-ე, მე-60¹, 96-ე მუხლებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10, 146¹-ე, 264-ე მუხლებით

აპელანტი: შპს „...“ დირექტორი – თ.შ-ე

მონინალმდევე მხარე: საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტო;

აპელაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 1 ნოემბრის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტის წარმომადგენლის განმარტებით, არასწორადაა დადგენილი დაბინძურებული ტერიტორიის კოორდინატები, ვინაიდან, მოპასუხე მხარის წარმომადგენელმა საქალაქო სასამართლოს სხდომაზეც დაადასტურა, რომ ჯიპინის ხელსაწყო საშუალებით კოორდინატების გაზომვისას ადგილი აქვს ცდომილებას 3-8 მეტრის ფარგლებში. ამასთან, აპელანტის მითითებით, ტერიტორიაზე ავტომანქანის რეცხვისას ქვიშის ან მიწის დაყრას ადგილი არ ჰქონია.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 4 ივლისის განჩინებით შპს „...“ სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 1 ნოემბრის გადაწყვეტილება.

აპელაციის მოტივების არ გაზიარების თაობაზე სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელაციის მოტივები, პალატამ მიიჩნია, რომ მასში მითითებული გარემოებები არ ქმნიან საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძვლებს.

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნების გაზიარების თაობაზე სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლო დაეთანხმა საქალაქო სასამართლოს შეფასებებსა და დასკვნებს ფაქტობრივ და სამართლებ-

რივ გარემოებებთან დაკავშირებით და დამატებით მიუთითა, რომ საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ქვემო ქართლის ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყოფილების მიერ 2011 წლის 14 აპრილს შპს „...“ გამოვლენილ იქნა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლით გათვალისწინებული დარღვევის განმეორებით ჩადენა.

აღნიშნულ სამართალდარღვევის ფაქტთან დაკავშირებით ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადგენილ იქნა დაბინძურებული ტერიტორიის კოორდინატები, რაზედაც 2011 წლის 26 აპრილს შედგა შესაბამისი აქტი, აქტს ხელი მოაწერა თავად შპს „...“ დირექტორმა თ. შ-ემ, რომელსაც სანინალმდევო შენიშვნები აზომვის დროს არ დაუფიქსირებია. აქტის შინაარსიდან გამომდინარე, დანაგვიანებული მიწის ნაკვეთი არ მოხვდა უძრავი ქონების მესაკუთრის, ზ. შ-ის კუთვნილ ტერიტორიაზე, რაც დასტურდება ასევე საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ გაცემული ინფორმაციით, რომლის მიხედვით გარემოს დაცვის ინსპექციის მიერ აღებულ კოორდინატებზე X ... დაჰ ... არსებული ტერიტორია არ არის რეგისტრირებული საჯარო რეესტრში.

სამართლებრივი: საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი.

კასატორი: შპს „...“, დირექტორი – თ.შ-ე

მონინალმდევო მხარე: საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტო;

კასაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 4 ივლისის განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

კასაციის მოტივები:

პროცესუალური: კასატორის მითითებით გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული. გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემომწმება შეუძლებელია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ და „ე¹“ ქვეპუნქტების შესაბამისად.

მატერიალური: კასატორის განმარტებით, მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ ყოველგვარი მტკიცებულებების გამოკვლევის გარეშე დააკისრა ადმინისტრაციული სახდელი, არ

დაუკითხავთ მოწმეები, არც ოქმის შედგენისას განუმარტავთ შპს „...“ დირექტორისათვის არანაირი უფლებები, ამასთან, სამართალდარღვევის ოქმში აღნიშნულია, რომ შპს „...“ დირექტორმა უარი განაცხადა ოქმზე ხელის მოწერაზე, კასატორის განმარტებით, კი ოქმი შედგენილი არ ყოფილა სამართალდარღვევის ადგილზე. ასევე გაურკვეველია, რის საფუძველზე დაადგინეს კოორდინატები $X=...=...$. კასატორის მითითებით, არასწორად იქნა აღებული დაბინძირებული ტერიტორიის ზემოაღნიშნული კოორდინატები ჯი-პი-ესის ხელსაწყოთი, ვინაიდან, აღნიშნული ხელსაწყო იძლევა დიდ ცდომილებას და ამას თავად მოპასუხეც ადასტურებს. შპს „...“ მიერ არ დანაგვიანებულა 634,5 კვ.მ ტერიტორია.

ამასთან, კასატორის განმარტებით, შპს მდებარეობს ... ქუჩაზე, სადაც 2010 წლიდან მიმდინარეობდა ქუჩის რეკონსტრუქცია და სამუშაოს შესრულების დროს ასფალტის ძველი საფარი იყრებოდა ხევის პირას ხრამში.

მოწინააღმდეგე მხარემ – ბუნებრივი რესურსების სააგენტომ წერილობითი მოსაზრებით მოითხოვა შპს „...“ საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობა, იმ მოტივით, რომ საკასაციო საჩივარი არ აკმაყოფილებდა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლის მოთხოვნებს.

საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის პროცესუალური წინამძღვრები: (საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მ.)

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კასატორის შპს „...“ საკასაციო საჩივარი შეიცავს მითითებებს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძვლის თაობაზე და იგი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად როგორც პროცესუალური კასაცია.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენისა და გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა-კანონიერების შემოწმების შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ შპს „...“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 4 ივლისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც შპს „...“ სარჩე-

ლი დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაწყვეტილად ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 11 მაისის ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ №401432 დადგენილება, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმი და მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალოს საქმის გარემოებების ხელახლა გამოკვლევის საფუძველზე ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სასამართლომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების მიღებისას დაარღვია მატერიალური და საპროცესო სამართლის ნორმები, კერძოდ, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393.2 მუხლის მოთხოვნები, სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა, არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, სასამართლომ არასწორად განმარტა კანონი და დავაარსებოდა გადაწყვიტა მაშინ, როცა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-4 და მე-19 მუხლების საფუძველზე ოფიციალობის პრინციპის გამოყენებით სრულყოფილად არ არის მოპოვებული და გამოკვლეული საქმის გარემოებებთან დაკავშირებული მტკიცებულებები, ხოლო საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შეფასების საფუძველზე ობიექტური სამართლებრივი დასკვნის ჩამოყალიბება შეუძლებელია.

მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტომ (საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სამსახურის უფლებამონაცვლე) ისე გამოსცა 2011 წლის 11 მაისის ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ №401432 დადგენილება, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმის საფუძველზე, რომ საერთოდ არ გამოუკვლევია აღნიშნული ოქმი შედგენილი იყო თუ არა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსისა და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ნორმების შესაბამისად.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვე-

ვაში გამოყენებულ უნდა იქნეს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლი, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოიცა საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, ასევე, არსებითად არის დარღვეული მისი მომზადების კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები, რაც ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის მიხედვით დავის გადაუწყვეტლად, აქტის ბათილად ცნობის საფუძველს წარმოადგენს.

საქმის მასალების შესაბამისად, შპს „...“ ქირაგნობის ხელშეკრულების საფუძველზე დაკავებული აქვს რუსთავში, ... ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთი და შენობა-ნაგებობა, სადაც ეწევა სამეწარმეო საქმიანობას, კერძოდ, აქვს ავტომანქანების სამრეცხაო.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 1 ნოემბრის დადგენილებით შპს „...“ ცნობილ იქნა სამართალდარღვევად ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ჩადენისთვის, გათავისუფლდა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისგან და მიეცა მხოლოდ სიტყვიერი შენიშვნა.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს 2011 წლის 11 მაისის №401432 დადგენილებით სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმის საფუძველზე, შპს „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹.3 მუხლის საფუძველზე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები საქართველოში მოწესრიგებულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახდელი, რომელი ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ და რა წესით შეიძლება დაედოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ჩამდენს.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის მიხედვით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად ჩაითვლება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელმყოფი მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან

უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

ამავე კოდექსის 146¹-ე მუხლით გათვალისწინებულია სანქცია ფიზიკური და იურიდიული პირის მიერ დასუფთავების წესების დარღვევისათვის, კერძოდ, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების, უვარგისი კონსტრუქციების, მასალების, ნივთების, მინისა და კლდოვანი ქანების გზებზე, მდინარეებში, ტბებში და მათ ნაპირებზე, ფერდობებსა და ხევებში, პარკებში, ბაღებში, სკვერებში, გაზონებში, ეზოებში, სპორტულ მოედნებზე, ავტოსადგომებთან, ბაზრებთან ან სხვა ადგილებში დაყრა, ნარჩენებისა და ნაგვის გატანის, გატანა-გადაზიდვისა და დასუფთავების წესების დარღვევა იწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 200 ლარის ოდენობით, ხოლო იურიდიული პირის, დანესებულების, ორგანიზაციის დაჯარიმებას – 1 000 ლარის ოდენობით, ხოლო ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ამ მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედება, ჩადენილი განმეორებით იწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 500 ლარის ოდენობით, ხოლო იურიდიული პირის, დანესებულების, ორგანიზაციის დაჯარიმებას – 3 000 ლარის ოდენობით.

საკასაციო სასამართლო ზემოაღნიშნული მუხლის საფუძველზე, განმარტავს: იმისათვის, რომ ფიზიკური თუ იურიდიული პირის ქმედება ზემოაღნიშნული მუხლით დაკვალიფიცირდეს, სახეზე უნდა იყოს არამართლზომიერი ქმედების როგორც დასჯადის, შემადგენლობა, კერძოდ: ზუსტად უნდა იყოს დადასტურებული სამართალდამრღვევი ჩამდენი პირის ვინაობა, დაბინძურებული ტერიტორიის ფარგლები, კერძოდ, შედის თუ არა იგი ფიზიკური თუ იურიდიული პირის საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიაში.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტომ 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის საფუძველზე ისე გამოსცა 2011 წლის 11 მაისის №401432 დადგენილება შპს „...“ დაჯარიმების თაობაზე, რომ საერთოდ არ გამოუკვლევია ჰქონდა თუ არა ნამდვილად შპს „...“ მიერ მისი მიმდებარე ტერიტორიის დაბინძურების ფაქტს ადგილი. სწორედ იქნა თუ არა დადგენილი დაბინძურებული ტერიტორიის კოორდინატები.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 236.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მტკიცებულებას წარმოადგენს ყვე-

ლა ფაქტობრივი მონაცემი, რომელთა საფუძველზეც დადგინდებოდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის არსებობა ან არარსებობა, პირის ბრალეულობა მის ჩადენაში და სხვა გარემოებები, რომლებსაც მნიშვნელობა აქვს საქმის სწორად გადანყვეტისათვის. ამავე ნორმის მე-2 ნაწილის თანახმად, ეს მონაცემები დგინდება შემდეგი საშუალებებით: ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმით, ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემული პირის ახსნა-განმარტებებით, დაზარალებულისა და მოწმის ჩვენებებით, ექსპერტის დასკვნით... და სხვა დოკუმენტებით. ამასთან, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ერთ-ერთ უტყუარ მტკიცებულებას წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და დამრღვევის დასჯა ემსახურება მმართველობის კანონიერებას, საჯარო წესრიგს, ხოლო პროცედურული მოქმედებების ჩატარების ვალდებულება – კერძო ინტერესის – ადამიანის უფლების მაქსიმალური დაცვის უზრუნველყოფას. ასეთის იგნორირების პირობებში ირღვევა ადმინისტრაციული სამართლის ასევე უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტი – კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1 მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება, ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვილოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადანყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძველად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და მის თაობაზე გადანყვეტილების მიღება სპეციფიკური მმართველობის საქმიანობას წარმოადგენს. სამართალდარღვევის გამოვლენა იურიდიული ფაქტის დადგენა-დაფიქსირებას ნიშნავს, რაც შესაბამის იურიდიულ შედეგს იწვევს. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის თაობაზე მიღებული გადანყვეტილება არსებითად განსხვავდება სხვა მმართველობით სფეროებში მიღებული გადანყვეტილებისაგან, უპირველესად, მისი მომზადებისა და გამოცემის პროცედურის თვალსაზრისით.

ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალი-

ფიკაცია დამოკიდებულია მომხდარი ფაქტის, სამართლის ნორმაში სწორედ ასეთად მიჩნეული ფაქტის, გარემოების სრულად და ზუსტად აღწერილთან თანადამთხვევაზე და შესაბამისობაზე, ანუ ქმედება ზუსტად უნდა შეესაბამებოდეს კანონით ასეთად მიჩნეული ქმედების ნიშნების შემადგენლობას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ იმ პირობებში, როცა საქმის მასალებიდან დასტურდება, რომ სსპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს (საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სამსახურის უფლებამონაცვლე) მიერ დადგენილება გამოიცა საქმეზე ფაქტობრივი გარემოებების სრულად და სარწმუნოდ გამოკვლევის გარეშე, კერძოდ, ადმინისტრაციულ ორგანოს არ გამოუკვლევია სწორად მოხდა თუ არა ჯიპი-ესის ხელსაწყოთა საშუალებით დაბინძურებული ტერიტორიის კოორდინატების დადგენა, კოორდინატები აღებულ იქნა თუ არა შპს „...“ საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიაზე, თუ იგი აღებულ იქნა შპს-დან მოშორებით სხვა ტერიტორიაზე, ასევე ადმინისტრაციულ ორგანოს სარწმუნოდ არ გამოუკვლევია ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა ჩადენილ იქნა თუ არა შპს „...“ მიერ და მის მიერ მოხდა თუ არა ტერიტორიის დაბინძურება, მით უფრო მაშინ, როცა 2010 წლის მარტის ბოლოდან მიმდინარეობდა ... ქუჩის რეკონსტრუქცია, კერძოდ, გამოიცვალა წყლის მილები და გზის საფარი, ანუ აღნიშნულ ქუჩაზე მიმდინარეობდა სარემონტო სამუშაოები და ტერიტორიის დაბინძურება შესაძლოა მომხდარიყო ამ სამუშაოების ჩატარების დროსაც, მით უფრო იმ პირობებში, როცა დასადგენია, რამდენად შესაძლებელია აქტომანქანის რეცხვის დროს წარმოქმნილი ნარჩენები შეადგენდეს 1,5 მ³. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ხელახლა უნდა ჩაატაროს ადმინისტრაციული წარმოება და გამოიკვლიოს შპს „...“ ნამდვილად არის თუ არა სადავო შემთხვევაში სამართალდამრღვევი იურიდიული პირი, ასევე უნდა იმსჯელოს სწორად მოხდა თუ არა დაბინძურებულ ტერიტორიაზე კოორდინატების აღება, უნდა გამოარკვიოს ჯიპი-ესის ხელსაწყოთა მეშვეობით აღებული კოორდინატები ანუ ის კოორდინატები, რა კოორდინატებშიც დაჯარიმდა შპს „...“ აღებულ იქნა თუ არა იმ ტერიტორიაზე, იმ მისამართზე, სადაც მდებარეობს შპს „...“ და რაც მითითებულია სამართალდარღვევის ოქმში.

აქვე, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლით სამართალდარღვევის ოქმისთვის დადგენილი რეკ-

ვიზიტებიდან და თავად სამართალდარღვევის ოქმის, როგორც იურიდიული დოკუმენტის მნიშვნელობიდან, გამომდინარეობს, რომ მისი შედგენა აუცილებელია სწორედ სამართალდარღვევის ადგილზე. სამართალდარღვევის ოქმით ფიქსირდება სამართალდარღვევის ფაქტი, გარემოებები, მონაწილე პირები და იმავდროულად იგი წარმოადგენს ერთ-ერთ და სარწმუნო მტკიცებულებას სამართალდარღვევის მოცემულ დროსა და ადგილას, მოცემულ ვითარებაში გამოვლენის და ამ ფაქტის მონაწილე პირების შესახებ. ამდენად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის არა სამართალდარღვევის გამოვლენის ადგილზე შედგენა წარმოადგენს პროცედურის არსებით დარღვევას.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, კი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადგენილების მიღებისას ასევე გამოკვლეული არ ყოფილა ის გარემოება, სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილ იქნა თუ არა სამართალდარღვევის ფაქტის გამოვლენის ადგილას, თუ ოქმი შედგა სხვა ადგილას, როგორც ამას კასატორი აღნიშნავს, ორგანოს არ გამოუკვლევია ასევე სამართალდარღვევის ოქმის შედგენისას დაირღვა თუ არა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 240.4 მუხლის დანაწესი, კერძოდ, სამართალდამრღვევს განემარტა თუ არა ამავდროულად კოდექსის 252-ე მუხლით გათვალისწინებული მისი უფლებები და მოვალეობები, რაც აგრეთვე აღინიშნება ოქმში.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოს უფლებამოსილება, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული ადმინისტრაციული აქტი, განსაზღვრულია საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს იგი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი – მოცემულ შემთხვევაში სადავოა ქმედების სამართალდარღვევად არაკვალიფიციური მიჩნევა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს იმ ვითარებაში, როცა სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება. შესაბამისად, შეუძლებელი ხდება სადავო ადმინისტრაციული აქტის მატერიალური კანონიერების შეფასება.

აღნიშნული პროცესუალური შესაძლებლობა ემსახურება ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ განხორციელებულ მმართველობის კანონიერებაზე სასამართლო კონტროლის სრულფასოვან რეალიზაციას და მართლმსაჯულების ეფექტიან განხორციელებას. იმ პირობებში, როცა ადმინისტრაციულ ორგანოს საერთოდ არ მოუხდენია ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა – შეფასება, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში რიგ შემთხვევებში შეუძლებელი ხდება მათი გამოკვლევა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, სსსკ-ის 411-ე მუხლის შესაბამისად სახეზეა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და საკასაციო სასამართლოს მიერ ახალი გადაწყვეტილების მიღების პროცესუალური ნინაპირობები, რომლითაც შპს „...“ სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის შესაბამისად, ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები და ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა დაევალოს გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადანყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა საკითხის ხელახალი განხილვისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სსსკ-ის 53-ე მუხლის თანახმად, სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს უნდა დაეკისროს სამართალწარმოებისას სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 550 ლარის გადახდა შპს „...“ სასარგებლოდ, ხოლო სასამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2, 32.4; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 390-ე 411-ე მუხლებით და

გ ა ლ ა ნ ე ყ ვ ი ტ ა :

1. შპს „...“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს ქ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 4 ივლისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. შპს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
4. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს ცნობილი:
 - ა) საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 11 მაისის ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ №401432 დადგენილება;
 - ბ) საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმი;დაევალოს მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს საქმის გარემოებათა ხელახალი გამოკვლევის საფუძველზე გამოსცეს ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, კანონით დადგენილ ვადაში;
5. სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს დაეკისროს შპს „...“ მიერ სამართალწარმოებაზე განეული შპს „...“ სასარგებლოდ ხარჯების სახით გადახდილი (100+150+300) 550 ლარის გადახდა;
6. სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს დაეკისროს სამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ;
7. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**დაჯარიმება საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის
ადგილის მიტოვების გამო**

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელით**

№ბს-544-535(კ-12)

2 აპრილი, 2013 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. წიკელაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ბ. ალავეძე

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

მოსარჩელე: გ. ბ-ი

მოპასუხეები: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტი; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველო;

სარჩელის სახე: – საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა;

სარჩელის საგანი:

1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №ბდ 967448 საჯარიმო ქვითრის ბათილად ცნობა;

2. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა;

3. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოსათვის გ. ბ-ის სასარგებლოდ ზიანის სახით – 302 ლარის ანაზღაურების დაკისრება;

4. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის

ნეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №ბდ967448 დადგენილების, სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების აკრძალვის თაობაზე, ბათილად ცნობა.

5. მოპასუხისათვის – სახელმწიფო ბაჟისა და საადვოკატო მომსახურებისათვის გადახდილი 690 ლარისა და 16 დღის განაცდურის ანაზღაურების დაკისრება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 11 იანვრის განჩინებით ადმინისტრაციული საქმეები გ. ბ-ის სარჩელებისა გამო №3/6991-11 და №3/8931-11 გაერთიანდა ერთ წარმოებად და მიენიჭათ ნომერი №3/6991-11

სარჩელის საფუძველი:

ფაქტობრივი: მოსარჩელის განმარტებით, 2011 წლის 11 აგვისტოს საკუთარი სატვირთო „მაზის“ მარკის ავტომანქანით მოძრაობდა ქ. თბილისში დილომი-9 და დილომი-10 მონაკვეთზე, სადაც მან მოძრაობისას დააზიანა გაზსადენი მილი. უბედური შემთხვევის თავიდან აცილების გამო განარიდა ავტოსატრანსპორტო საშუალება შემთხვევის ადგილიდან, რის გამოც შემთხვევის ადგილზე გამოძახებულმა საპატრულო პოლიციის პატრულ-ინსპექტორმა შეადგინა საჯარიმო ქვითარი №ბდ967448 საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედებისათვის და დააჯარიმა – 300 ლარით, ხოლო მანქანა გადაიყვანეს შპს „...“ სპეციალურ დაცულ ავტოსადგომზე.

მოსარჩელის მითითებით, მისი მართვის ქვეშ მყოფი სატრანსპორტო საშუალება შეესაბამება კანონით დაშვებულ ნორმებს და არის 4 მეტრის სიმაღლის.

დილომი-10-ის მონაკვეთზე შპს „...“ გაზსადენი მილის სიმაღლე სავალი ზედაპირიდან შეადგენს 3მ და 92 სმ-ს, რაც არ შეესაბამება „გზებზე მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონსა და საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №1-1/525 ბრძანების მოთხოვნებს, რის გამოც საპატრულო პოლიციის თანამშრომელმა გ. ბ-ს უკანონოდ ჩამოართვა ავტომანქანა და დააჯარიმა 300 ლარით.

2011 წლის 19 აგვისტოს გ. ბ-ის წარმომადგენელმა უ. მ-ემ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარ სამმართველოში გაასაჩივრა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი დაჯარიმების თაობაზე. ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვე-

ტილებით ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

2011 წლის 2 ნოემბრის ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციეს მთავარი სამმართველოს №ბდ96448 დადგენილებით გ. ბ-ს აეკრძალა მართვის უფლება 24 თვის ვადით, იმ მოტივით, რომ მან დაარღვია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 290.1 მუხლით გათვალისწინებული საურავისა და საჯარიმო თანხის გადახდის ვადა. აღნიშნული გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტში, რომლის 2011 წლის 21 ნოემბრის №20/7-1451 გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

მოსარჩელის მოსაზრებით, ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება უკანონოა, ვინაიდან საჯარიმო თანხის გადახდის ვადა არ დაურღვევია, მას 2011 წლის 9 სექტემბრის ქ. თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილებით დაკისრებული ჯარიმის გადახდა შეეძლო 2011 წლის 4 ნოემბრამდე. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 17 ოქტომბრის განჩინებით გ. ბ-ის შუამდგომლობა ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტების ქ. თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილების აღსრულებისა და №ბდ967448 საჯარიმო ქვითრით 300 ლარის გადახდის აღსრულების შეჩერების შესახებ არ დაკმაყოფილდა, აღნიშნული განჩინება ჩაბარდა 2011 წლის 24 ოქტომბერს, რომელშიც მითითებული იყო, რომ მას განჩინების გასაჩივრება კერძო საჩივრით შეეძლო 12 დღის ვადაში, ანუ 2011 წლის 4 ნოემბრამდე, მან არ გამოიყენა გასაჩივრების უფლება და 2011 წლის 31 ოქტომბერს, 2011 წლის 4 ნოემბრამდე, ვადაზე ადრე გადაიხადა დაკისრებული ჯარიმა – 300 ლარი.

სამართლებრივი: მოსარჩელემ სარჩელის დაკმაყოფილების სამართლებრივ საფუძვლად მიუთითა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №1-1/525 ბრძანების მე-6 მუხლის მე-13 პუნქტი, მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტი, 24-ე მუხლის 14-ე პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტი, მე-18 მუხლი, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტები; ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 207-ე მუხლი, სამოქალაქო კოდექსის 120-ე მუხლი, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-40 მუხლის მე-2 და მე-8 პუნქტები, 252-ე მუხლის

პირველი პუნქტი, 275-ე მუხლი.

მოპასუხის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციეს დეპარტამენტის შესაგებელი:

ფაქტობრივი: მოპასუხემ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის წარმომადგენელმა წერილობითი შესაგებლით სარჩელი არ ცნო შემდეგი საფუძვლით: მას შემდეგ რაც გ. ბ-მა დააზიანა შპს „...“ გაზგამტარი მილი, შემთხვევის ადგილიდან ისე გადაიყვანა სატრანსპორტო საშუალება, რომ არ დააფიქსირა სატრანსპორტო საშუალების მდგომარეობა. შესაბამისად დაჯარიმდა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლის პირველი ნაწილით (საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება), აღნიშნული საჯარიმო ქვითარი მოსარჩელემ გაასაჩივრა 2011 წლის 19 აგვისტოს და მოითხოვა მისი გაუქმება. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 275-ე მუხლის შესაბამისად, საჯარიმო ქვითრის აღსრულება შეჩერდა საჩივრის განხილვამდე ქ. თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და მოსარჩელე ვალდებული იყო გადაეხადა ჯარიმა.

2011 წლის 17 ოქტომბრის შუამდგომლობა აქტების მოქმედების შეჩერების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა, აღნიშნული განჩინება მოსარჩელეს ჩაბარდა 2011 წლის 24 ოქტომბერს, განჩინებით მოსარჩელეს ეძლეოდა უფლება მისი გადაცემიდან 12 დღის ვადაში გაესაჩივრებინა იგი კერძო საჩივრით, რაც არ ითვალისწინებდა იმას, რომ მას შეეძლო, დადგენილი ვადის დაურღვევლად, 4 ნომბრამდე გადაეხადა ჯარიმა.

მოპასუხის განმარტებით, ვინაიდან მოსარჩელემ ჯარიმა არ გადაიხადა კანონით დადგენილ დროში, გ. ბ-ს კანონმდებლობის შესაბამისად დაეკისრა საურავი და აეკრძალა მართვის უფლება.

სამართლებრივი: მოპასუხე მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე და 275-ე მუხლებზე, საქართველოს კანონზე „საგზაო მოძრაობის წესების უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 და 29-ე მუხლებზე და მიიჩნევს, რომ, როგორც 2011 წლის 11 აგვისტოს №967448 საჯარიმო ქვითარი, ასევე 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილება, რომელთა ბათილობასაც ითხოვს მოსარჩელე, შეესაბამება კანონმდებლობას და არ არსებობს მათი

ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძვლები.

საქმის გარემოებები:

2011 წლის 11 აგვისტოს გ. ბ-ი საკუთარი ავტომანქანით (სახელმწიფო ნომრით ..., მისაბმელი სახელმწიფო ნომრით ...) მოძრაობდა ქ, თბილისში, დილომი-9 და 10-ის ხელმარცხნივ მშენებარე ბიზნეს ცენტრ ობიექტისკენ. აღმაშენებლის ხეივნიდან გადაუხვია რა ხელმარჯვნივ, დილომი 9-ის დამრეც მონაკვეთზე, ჩვეულებრივად გაიარა გაზის მილსადენის ქვეშ, საიდანაც ხელმარცხნივ 70-80 მეტრის მოშორებით გავიდა დილომი 10-ის მონაკვეთზე, სადაც ავტომანქანის მისაბმელზე განთავსებული კონტეინერის ზედაპირით დააზიანა გაზგამტარი მილი. მილის დაზიანების შემდეგ, იმის გამო, რომ მანქანას არ ჰქონდა ნაპერწკალსაქრობი მოწყობილობა ავტომანქანა 70-80 მეტრში განარიდა გაზამოფრქვევის ადგილს და თვითონ დაბრუნდა შემთხვევის ადგილას, სადაც უკვე იმყოფებოდნენ იქვე მდებარე შენობის დაცვის სამსახურის თანამშრომლები, რომლებსაც მომხდარზე ინფორმაცია უკვე გადაცემული ჰქონდათ გაზმომსახურების სამსახურისათვის, ხოლო თავად გამოიძახა საპატრულო პოლიცია.

მოსარჩელის განმარტებით, ადგილზე გამოცხადებულმა პოლიციის თანამშრომელმა აზომა მხოლოდ მილსადენის გვერდულის პერპენდიკულარული სიმაღლე და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის შესაბამისად, (საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვების გამო) დააჯარიმა – 300 ლარით, ასევე ჩამოართვა სატრანსპორტო საშუალება და გადაიყვანა შემთხვევის ადგილიდან შპს „...“ სპეციალურ დაცულ ავტოსადგომზე, სადაც იმყოფებოდა 2011 წლის 27 აგვისტომდე.

თავის მხრივ, შპს „...“ შემთხვევიდან მეექვსე დღეს – 2011 წლის 16 აგვისტოს წარუდგინა 1787,26 ლარის ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნა, თუმცა 2011 წლის 2 სექტემბერს აღნიშნული მოთხოვნა სიტყვიერად მოხსნა.

მოსარჩელის განმარტებით, შემონმებით დადგინდა, რომ მისი ავტომანქანის სიმაღლე კონტეინერის ჩათვლით არ აღემატებოდა 4 მეტრს, ხოლო შპს „...“ გაზსადენის მილი განთავსებულია 3 მეტრზე და 92 სმ-ზე, რაც არ შეესაბამება საქართველოს „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონის და საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №31-1/525 ბრძანებით დადგენილ მინისზედა გაზსადენის მაღალ საყრდენებზე გაყვანის მინიმალურ 5-მეტრიან სიმაღლეს, აღნიშნულის გამო მოსარჩელემ ადმინისტრაცი-

ციული საჩივრით მიმართა საქართველოს შს სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის შესაბამის სამმართველოს საჯარიმო ქვითრის გაუქმების თაობაზე, რაც საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილებით არ დაკმაყოფილდა.

ამასთან, მოსარჩელის განმარტებით, მას 2011 წლის 11 აგვისტოს №ბდ967446 ქვითრით დაკისრებული ჯარიმის გადახდა შეეძლო 2011 წლის 4 ნოემბრამდე. მან აღნიშნული საჯარიმო ქვითარი გაასაჩივრა 2011 წლის 19 აგვისტოს, 2011 წლის 9 სექტემბრის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარმა სამმართველომ საჩივარი არ დააკმაყოფილა და გასაჩივრების უფლება განუსაზღვრა 1 თვის ვადით. მოსარჩელემ 2011 წლის 6 ოქტომბერს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სარჩელით მიმართა და მოითხოვა, როგორც საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილების ადმინისტრაციული სახდელის სახით – 300 ლარის დაკისრების თაობაზე ბათილად ცნობა, ასევე მისი გადახდის ვალდებულების საქმის განხილვის ვადით შეჩერება. საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 17 ოქტომბრის განჩინებით უარი ეთქვა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების მოქმედების შეჩერებაზე, აღნიშნული განჩინება ჩაბარდა 2011 წლის 24 ოქტომბერს, სადაც მითითებული იყო, რომ 12 დღის ვადაში ანუ 2011 წლის 4 ნოემბრამდე შეეძლო მისი გასაჩივრება კერძო საჩივრით. მოსარჩელის განმარტებით, თუ იგი გასაჩივრების უფლებას არ გამოიყენებდა, უნდა გადაეხადა ჯარიმა. მან 2011 წლის 31 ოქტომბერს, ანუ დადგენილ ვადაზე 4 დღით ადრე გადაიხადა ჯარიმა – 300 ლარი, მიუხედავად აღნიშნულისა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №ბდ967448 დადგენილებით ჯარიმის გადაუხდელობის გამო 24 თვით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება.

რაიონული/საქალაქო/ სასამართლოს გადაწყვეტილება/ სარეზოლუციო:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 15 მარტის გადაწყვეტილებით გ. ბ-

ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ფაქტები:

2011 წლის 11 აგვისტოს გ. ბ-ი, მართავდა რა კუთვნილ „მაზის“ მარკის სატვირთო ავტომანქანას (სახელმწიფო ნომრით ..., მოსაბმელი სახელმწიფო ნომრით ...), ქ. თბილისში, დილომი-10-ის საავტომობილო გზაზე, ავტომანქანის მისაბმელზე განთავსებული კონტინერის ზედაპირით მოედო სიმაღლეზე გამავალ გაზგამტარ მილს, რის შედეგადაც მილი გატყდა. შეჯახების შემდეგ, ვინაიდან გატყეხილი მილიდან გამოდიოდა გაზი, აფეთქების თავიდან ასაცილებლად მძღოლმა ავტომანქანა გადაიყვანა შემთხვევის ადგილიდან მოშორებით ისე, რომ არ მოუნიშნავს ავტომანქანის მდებარეობა შეჯახების შემდეგ.

მოსარჩელის გამოძახების შედეგად საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილზე გამოცხადდა საპატრულო პოლიციის ეკიპაჟი. ჰპატრულ-ინსპექტორმა გ. თ-მა გ. ბ-ის მიმართ შეადგინა საჯარიმო ქვითარი №ბდ96448, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენის ფაქტზე და დააჯარიმა მოსარჩელე 300 ლარით.

ამავდროულად, ავტომანქანა გადაყვანილ იქნა შპს „...“ სპეციალურ დაცულ ავტოსადგომზე, სადაც იმყოფებოდა 2011 წლის 27 აგვისტომდე; ავტოსადგომიდან გამოყვანისას გ. ბ-მა გადაიხადა საფასური 302 ლარის ოდენობით.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილებით გ. ბ-ის საჩივარი №ბდ96448 საჯარიმო ქვითრის ბათილად ცნობის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

მოსარჩელემ დაკისრებული ჯარიმა გადაიხადა 2011 წლის 31 ოქტომბერს.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №ბდ96448 დადგენილებით გ. ბ-ს აეკრძალა მართვის უფლება 24 თვის ვადით.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 21 ნოემბრის №20/7-1451 გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ სადავოდ მიჩნეული ფაქტები:

2011 წლის 11 აგვისტოს საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის შემდეგ გ. ბ-მა მისი მართვის ქვეშ მყოფი სატვირთო ავტომანქანა გადაიყვანა შემთხვევის ადგილიდან და მიაფარა თვალ-

თახედვის არეს. საპატრულო პოლიციის ეკიპაჟს, ადგილზე გამოცხადებისას ავტომანქანა შემთხვევის ადგილის სიახლოვეს არ შეუნიშნავს.

მხარეთა მიერ სადავოდ გახდილი ფაქტების შეფასება:

საქალაქო სასამართლომ არ გაიზიარა მოძრაობის წესების დარღვევის არარსებობისა და აგრეთვე – სატივითო ავტომანქანის თვალთახედვის არეში დატოვების თაობაზე მოსარჩელის ახსნა-განმარტება და განმარტა, რომ სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენელს მიზანმიმართული ყურადღება ახასიათებს, რაც პროფესიული საქმიანობის შინაარსით, საკუთარი საზოგადოებრივი და მოქალაქეობრივი ვალის გაცნობიერებით არის განპირობებული. თვითმხილველ მონშეთა თვალსაზრისით ამ ჯგუფის მიერ სამართალდარღვევის შესახებ ინფორმაციის მიღება უკავშირდება მათ მიერ სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებას, თავიანთ პროფესიულ მოვალეობას ისინი ასრულებენ გარკვეულ გარემოებებზე, მოქმედებებზე, ობიექტებზე, ადამიანებზე გაცნობიერებულად მიზანმიმართული ყურადღების მეშვეობით. ასეთი თვითმხილველი აღქმის მაღალი ხარისხი, ჩვენების სისრულე, უკავშირდება იმას, რომ მუშაკმა წინასწარ, თუნდაც ზოგადად იცის აღსაქმელი სიტუაციის, მოვლენის არსი.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, იმ პირის ახსნა-განმარტება, რომლის მიმართაც მიმდინარეობს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმე შესაძლოა ნაკარნახევი იყოს დარღვევის დაფარვის, მოსალოდნელი პასუხისმგებლობისაგან თავის აცილების ან სხვა ქვენაგრძნობით, ამიტომ ასეთი პირის ჩვენება ყოველთვის უნდა შეჯერდეს საქმეზე შეკრებილ სხვა მტკიცებულებებთან.

სამართლებრივი შეფასება /კვალიფიკაცია/:

„საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-20 მუხლის მე-7 პუნქტისა „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევაში მონაწილე მძღოლი ვალდებულია სავალი ნაწილის გათავისუფლების, დაშავებულის საკუთარი სატრანსპორტო საშუალებით სამკურნალო დაწესებულებაში მიყვანის აუცილებლობის შემთხვევაში, მონშეთა თანდასწრებით, წინასწარ დააფიქსიროს სატრანსპორტო საშუალების მდგომარეობა, შემთხვევასთან დაკავშირებული ნაკვალები და საგნები, მიიღოს ყველა საჭირო ზომა მათი შენარჩუნებისა და შემთხვევის ადგილის შემოსაზღვრისათვის. საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, აღნიშნული ვალდებულება მოსარჩელეს არ შეუსრულებია, ისე გადაიყვანა მისი მართვის ქვეშ

მყოფი სატრანსპორტო საშუალება საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილის თვალთახედვის არედან.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება – გამოიწვევს დაჯარიმებას 300 ლარის ოდენობით ან სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების ჩამორთმევას 1 წლის ვადით. ზემოთ მითითებული ვალდებულებების შეუსრულებლობა ქმნის ამ სამართალდარღვევის შემადგენლობას, შესაბამისად – გასაჩივრებული საჯარიმო ქვითრით ზუსტად, კანონის საფუძველზე დაფიქსირდა ჩადენილი სამართალდარღვევა და სამმართველოც იხილავდა რა საჩივარს კანონიერ საჯარიმო ქვითართან დაკავშირებით, მოკლებული იყო შესაძლებლობას – გამოეცა 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილებისაგან განსხვავებული შინაარსის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლის შენიშვნის პირველი პუნქტის თანახმად ჯარიმის ნებაყოფლობითი აღსრულებისათვის ამ კოდექსის 290-ე მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრული ვადის გასვლის შემდეგ, ამ მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევებისათვის პირს დაერიცხება საურავი 500 ლარის ოდენობით, ხოლო 290-ე მუხლის 11-ლი ნაწილით განსაზღვრულ ვადაში ჯარიმისა და საურავის გადაუხდელობისას ჯარიმა შეიცვლება სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების ჩამორთმევით 2 წლით; 290-ე მუხლის 11-ლი ნაწილის თანახმად ამ კოდექსის 123-ე მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევების ჩადენისას დამრღვევს უფლება აქვს დაკისრებული ჯარიმა გადაიხადოს ამ მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრული ვადის გასვლიდან ოცდაათ დღეში. აღნიშნულ ვადაში ჯარიმისა და საურავის გადაუხდელობისას დამრღვევს ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით გათვალისწინებული ვადით ჩამოერთმევა სატრანსპორტო საშუალების (სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის) მართვის უფლება. 290-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად კი დამრღვევმა ჯარიმა უნდა გადაიხადოს ადგილზე დაჯარიმების შემთხვევაში – საჯარიმო ქვითრის მისთვის ჩაბარებიდან ოცდაათ დღეში. სასამართლოს განმარტებით, ზემოაღნიშნული მუხლის დანაწესიდან გამომდინარე, სამართალდამრღვევმა 123-ე მუხლით გათვალისწინებული ჯარიმა საურავთან ერთად უნდა გადაიხადოს საჯარიმო ქვითრის შედგენიდან 60 დღის ვადაში. კონკრეტულ შემთხვევაში კი დადგენილია, რომ

გ. ბ-ს აღნიშნულ ვადაში ჯარიმა და საურავი არ გადაუხდია.

რაც შეეხება მოსარჩელისათვის ზიანის ანაზღაურებას, საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, ვინაიდან, სასამართლოს მიერ კანონიერადაა მიჩნეული გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოების მხრიდან მოსარჩელის მიმართ მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედებების განხორციელების ფაქტი არ დგინდება, რის გამოც სასარჩელო მოთხოვნა ზიანის ანაზღაურების ნაწილში უსაფუძვლოა.

აპელანტი: გ. ბ-ი

მონინააღმდეგე მხარე: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციეს დეპარტამენტი; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციეს დეპარტამენტის ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველო

აპელაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 15 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტი გ. ბ-ის წარმომადგენლის განმარტებით, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №ბდ 967448 საჯარიმო ქვითარში დაჯარიმების საფუძვლად მითითებული მიზეზი და სამართლებრივ საფუძვლად მითითებული ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლი ურთიერთწინააღმდეგობაშია, კერძოდ, აპელანტის განმარტებით, ოქმში მითითებულია, რომ თითქოს მან ვერ უზრუნველყო საგაბარიტო სიმაღლის უსაფრთხოება და ამიტომ შეეჯახა ჰაერში გამავალ მილს. უდავოა, რომ მისი მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანის სიმაღლე ზუსტად თავსდება კანონით დადგენილ პარამეტრებში და იგი არ აღემატება 4 მ-ს, ხოლო ჰაერში გამავალი მილი, რომლის სიმაღლე უნდა ყოფილიყო არანაკლებ 5 მეტრისა, ნორმიდან დაშვებულია 108 სმ-ით. აპელანტის განმარტებით, აღნიშნული მილი ქუჩის გადაკვეთაზე ჰაერში საერთოდ არ უნდა გატარებულიყო და პროექტის შესაბამისად უნდა გადიოდეს მიწის ქვეშ გრუნტში 0.9 მ სიღრმეზე. აქედან გამომდინარე, აპელანტის განმარტებით, საპატრულო პოლიციის არგუმენტები უსაფუძვლოა, ამასთან, დავას არ ინვესტის ფაქტი, რომ გაზსადენის მილის დაზიანების შედეგად აფეთქების

თავიდან აცილების მიზნით, მან სატრანსპორტო საშუალება შემთხვევის ადგილიდან გაიყვანა, აღნიშნულის აუცილებლობაზე მიუთითა თავად პატრულ ინსპექტორმა საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 7 მარტის სასამართლოს სხდომაზეც.

დავას არ იწვევს ის გარემოება, რომ მანქანის გადაყვანის შემდეგ თვითონ დაბრუნდა შემთხვევის ადგილას და გამოიძახა საპატრულო პოლიცია, რომელსაც სადავოდ არ გაუხდია მითითან ავტოკონტინერის შეხების ადგილის პოზიცია. აპელანტისთვის გაუგებარია, თუ რატომ გახდა მისი ბრალეულობის გარემოებად შემთხვევის ადგილის მოუნიშვნელობა იმ დროს, როდესაც ეს ადგილი ანუ შეხების კონტაქტურობა დაფიქსირდა 392 სმ სიმაღლეზე.

აპელანტის შეფასებით, არასწორია საქალაქო სასამართლოს შეფასება, რომ მან დაკისრებული ჯარიმა გადაიხადა ვადის დარღვევით, ვინაიდან, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 17 ოქტომბრის განჩინებით მისი შუამდგომლობა ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტების ქ. თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილების აღსრულებისა და №ბდ 967448 საჯარიმო ქვითრით 300 ლარის გადახდის აღსრულების შეჩერების შესახებ არ დაკმაყოფილდა, აღნიშნული განჩინება ჩაბარდა 2011 წლის 24 ოქტომბერს, რომელშიც მითითებული იყო, რომ მას განჩინების გასაჩივრება კერძო საჩივრით შეეძლო 12 დღის ვადაში, ანუ 2011 წლის 4 ნოემბრამდე, მან არ გამოიყენა გასაჩივრების უფლება და 2011 წლის 31 ოქტომბერს, 2011 წლის 4 ნოემბრამდე, ვადაზე ადრე გადაიხადა დაკისრებული ჯარიმა – 300 ლარი.

სამართლებრივი: აპელანტის განმარტებით, საქალაქო სასამართლომ არ გაამახვილა ყურადღება საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 270-ე და 275-ე მუხლებზე, რასაც შედეგად მოჰყვა გ. ბ-ისათვის მართვის უფლების აკრძალვა და დამატებით 550 ლარის საურავის დაკისრება.

მოწინააღმდეგე მხარემ – შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტმა სააპელაციო შესაგებლით სააპელაციო საჩივარი არ ცნო და მიუთითა, რომ სადავო ოქმი №ბდ967448 შედგენილია კანონმდებლობის სრული დაცვით და არ არსებობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილების სამართლებრივი საფუძველი.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ

საქმეთა პალატის 2012 წლის 10 მაისის განჩინებით გ. ბ-ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 15 მარტის გადაწყვეტილება.

აპელაციის მოტივების არ გაზიარების თაობაზე სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელაციის მოტივები, პალატამ მიიჩნია, რომ მასში მითითებული გარემოებები არ ქმნიან საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძველებს.

გასაჩივრებული განჩინების დასკვნების გაზიარების თაობაზე სასამართლოს მსჯელობა:

დადგენილი გარემოებების ანალიზის საფუძველზე სააპელაციო პალატა დაეთანხმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და სამართლებრივ დასკვნებს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ და მიიჩნია, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობის შესახებ უსაფუძველოა და შესაბამისად, არ არსებობს მისი დაკმაყოფილების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძველები. მოსარჩელის მიერ ვერც სააპელაციო სასამართლოს სხდომაზე იქნა წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, იმ გარემოებების დასადგენად, რომ სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები გამოცემულ იქნა კანონის მოთხოვნათა ისეთი დარღვევით, რაც ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის შესაბამისად, შეიძლებოდა გამხდარიყო მათი ბათილად ცნობის საფუძველი.

კასატორი: გ. ბ-ი

მონინალმდგე მხარე: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტი; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამართველო

კასაციის საგანი და მოცულობა /ვარგლები/

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 10 მაისის განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

კასაციის მოტივები:

პროცესუალური: კასატორის მითითებით გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული. გადან-

ყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმება შეუძლებელია.

მატერიალური: კასატორის მიმართ გამოიყენეს საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლის პირველი ნაწილი, რომლითაც დადგენილია პასუხისმგებლობა სატრანსპორტო შემთხვევაში მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვების გამო, რასაც მისი მხრიდან ადგილი არ ჰქონია. კასატორის განმარტებით, სატრანსპორტო საშუალების სახიფათო ადგილიდან გაყვანა სრულებით არ ნიშნავს შემთხვევის ადგილის მიტოვებას. სააპელაციო სასამართლომ არასწორად გამოიყენა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლი.

კასატორის მოსაზრებით, მას ბრალი დასდეს შემთხვევის ადგილის არ მონიშვნის გამო, რაც საერთოდ არ არის დაფიქსირებული ოქმში და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლით საერთოდ არ არის დასჯადი, ამასთან, პოლიციის სამმართველომ, დეპარტამენტმა და სასამართლოებმა არ გაითვალისწინეს ადმინისტრაციულ-სამართალდარღვევათა კოდექსის 275-ე მუხლის პირველი ნაწილი და უკანონოდ დაარიცხეს საურავი ჯარიმის გადაუხდელობის გამო, ამასთანავე აუკრძალეს მართვის უფლება ორი წლის ვადით.

საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის პროცესუალური წანამძღვრები: (საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მ.)

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კასატორის გ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი შეიცავს მითითებებს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძვლის თაობაზე და იგი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად როგორც აბსოლუტური კასაცია.

მოწინააღმდეგე მხარემ – შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტმა და ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველომ საკასაციო საჩივარი არ ცნეს და მოითხოვეს კასატორისათვის საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, გასაჩივრებელი განჩინების და-

საბუთებულობა-კანონიერების შემონახვისა და საქმის სასამართლო განხილვის შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ გ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს; გაუქმდეს ქ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 10 მაისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც გ. ბ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს, კერძოდ:

ბათილად იქნეს (ცნობილი: ა) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №ბდ 967448 საჯარიმო ქვითარი, მისი გამოცემის მომენტიდან; ბ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 9 სექტემბრის №20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილება, მისი გამოცემის მომენტიდან; გ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №ბდ 967448 დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან; დ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 21 ნოემბრის №20/7-1451 გადაწყვეტილება, მისი გამოცემის მომენტიდან; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარ სამმართველოს დაეკისროს გ. ბ-ის სასარგებლოდ ზიანის სახით – 302 ლარის გადახდა; გ. ბ-ს დაუბრუნდეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის უკანონო ადმინისტრაციული აქტების საფუძველზე დაკისრებული ჯარიმა-საურავის სახით გადახდილი – 550 ლარი; მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლო ხარჯების – $50+50+50+100+150=400$ ლარის (სახელმწიფო ბაჟის სახით) გადახდა მის სასარგებლოდ; მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლოს გარეშე ხარჯების – 690 ლარის მოსარჩელის სასარგებლოდ გადახდა, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო საჩივრის მოტივი – განსახილველ დავაში ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლით განსაზღვრული სამართალდარღვევის – საგზაო-სატრასპორტო შემთხვევის ადგილის მიტოვების კვალიფიკაციის კანონიერების საკითხი, რამაც საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით

შექმნა აბსოლუტური კასაციის წანამძღვრები, არის საგულისხმო და განსაკუთრებული, რამაც მოცემულ საქმეს მიანიჭა სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის მნიშვნელოვანი საქმის სტატუსი, კერძოდ, საკასაციო სასამართლოს მიერ სამართლებრივი შეფასება უნდა მიეცეს რამდენად კანონშესაბამისად ხდება საპოლიციო ორგანოების მიერ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის გამოვლენისას საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევა, დადგენა, შემთხვევის სამართალდამრღვევად მიჩნევა და ადეკვატური სამართლებრივი კვალიფიკაციის მიცემა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ საქმეზე ჩამოყალიბებული სამართლებრივი შეფასებები და სასამართლო დასკვნები სასარგებლო იქნება, როგორც საპოლიციო ორგანოების, მოხელე პოლიციელების მმართველობითი საქმიანობისათვის, ასევე საგზაო-სატრანსპორტო ურთიერთობათა მონაწილეთათვის, რამდენადაც საპოლიციო სამართალი განეკუთვნება ადმინისტრაციული სამართლის განსაკუთრებულ ნაწილს, განსაზღვრავს საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვისა და უზრუნველყოფის ინსტრუმენტებს, პროცედურებსა და წესებს, ადგენს ქმედების ხასიათის მიხედვით დიფერენცირებულ შეფასებას და განსაზღვრავს პასუხისმგებლობის სახეთა სისტემას. ამდენად, აღნიშნული სამართლის ინსტიტუტების სწორი გაგება-გამოყენება უშუალოდ განაპირობებს ადამიანთა ყოფას, საზოგადოებრივი წესრიგის ხარისხსა და კულტურას.

ამავდროულად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევების სწორი გამოკვლევა და კვალიფიკაცია უშუალო კავშირშია ადამიანის, როგორც მატერიალური, ასევე პროცედურული უფლებების უზრუნველყოფასთან, მმართველობის კანონიერებისა და კანონიერი ნდობის უფლების პრინციპების განხორციელებასთან.

ამდენად, საკასაციო სასამართლოს სამართლებრივი დასკვნა სახელმძღვანელო გახდება სახელმწიფოში არსებული ადმინისტრაციული ორგანოებისათვის და მათი პრაქტიკისათვის, ხოლო ადმინისტრაციულ სამართალურთიერთობებში შესაბამისი სასამართლო განმარტება ხელს შეუწყობს ადმინისტრაციულ საქმეთა განმხილველ სასამართლოებს ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებაში.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლით გათვალისწინებული ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილის მიტოვება, კვალიფიკაცია მო-

ითხოვს ნორმათშემფარდებელი ადმინისტრაციული ორგანოების, ასევე კონკრეტული მოხელე-პოლიციელების მხრიდან მთელ რიგ პროცედურული მოქმედებების ადეკვატურ შესრულებას, სპეციალური ადმინისტრაციული ნარმოების ჩატარებას საქმეზე ფაქტობრივი გარემოებების სრულყოფილად გამოკვლევა-დადგენის გზით და კანონშესაბამის კვალიფიკაციას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გამოტანისას სააპელაციო სასამართლომ დაარღვია მატერიალური და საპროცესო სამართლის ნორმები, კერძოდ, სსსკ-ის 393.2 და 394 „ე“ მუხლების მოთხოვნები; სასამართლომ დავა გადაწყვიტა ისე, რომ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს არ მისცა სწორი სამართლებრივი შეფასება, სადავო სამართალურთიერთობას არასწორად შეუფარდა სამართლის ნორმა, სასამართლო დასკვნა არ გამომდინარეობს საქმეში შეკრებილი მტკიცებულებების ობიექტური ანალიზისა და შეფასებიდან. აგრეთვე სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობებში არ არის გაქარწყლებული აპელაციის მოტივები.

სადავო სამართალურთიერთობა წარმოიშვა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა სფეროში, საპატრულო პოლიციის – ინსპექტორსა და მძღოლს (კასატორ გ. ბ-ს) შორის.

დავის გადაწყვეტისას სასამართლომ გამოიყენა „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონის 20.7 მუხლი, თუმცა კანონის მუხლის შინაარსის ციტირება არ ნიშნავს მის მისადაგებას სადავო სამართალურთიერთობისადმი, რამდენადაც სააპელაციო სასამართლოს არ უმსჯელია და დაუსაბუთებია განსახილველი დავის ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა-შეფასებისას მითითებული მუხლით გათვალისწინებული რომელი მოთხოვნა უგულებელყო მოსარჩელემ, სადავო აქტით მოხდენილი კვალიფიკაცია გამომდინარეობდა თუ არა ჩადენილი ქმედების ფაქტობრივი გარემოებების ობიექტური გამოკვლევისა და შეფასებიდან.

აგრეთვე, სასამართლომ ისე მიიჩნია კანონიერად გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №ბდ 967448 საჯარიმო ქვითარი, რომ არ გამოუკვლევია და არ შეუფასებია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1. მუხლის შეფარდების კანონიერება.

სააპელაციო სასამართლოს საერთოდ არ უმსჯელია აპელაციის მოტივებზე, კერძოდ, ადმინისტრაციულ სამართალდარ-

ღვევად მიჩნეული ქმედება – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, იყო თუ არა სახეზე, ასევე, გ. ბ-ის მოქმედებაში იყო თუ არა პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებები.

სააპელაციო სასამართლომ საერთოდ არ მისცა შეფასება თბილისის საქალაქო სასამართლოს განზოგადებულ მსჯელობას ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის შეფასებისას სამართალდამრღვევისა და პოლიციის მოხელის ჩვენებების საწინააღმდეგოდ დაკავშირებით შესაბამისად, ბუნდოვანია სააპელაციო სასამართლო ეთანხმება თუ არა მას.

განსახილველ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლომ შეფასება-განმარტების საგანს წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებათა გათვალისწინებული ქმედების – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, რომელიც განეკუთვნება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კატეგორიას და მისი ჩადენა იწვევს კანონით გათვალისწინებულ პასუხისმგებლობას.

საკასაციო სასამართლომ მიაჩნია, რომ ზემოთხსენებული ნორმის ჩამოყალიბებისას, კანონმდებელმა არ განსაზღვრა თუ რა ფაქტობრივი გარემოებები, ან მათი ერთობლიობა ჩაითვლება ქმედების სამართალდარღვევად კვალიფიკაციისათვის, რაც უდავოდ საკანონმდებლო ხარვეზად უნდა შეფასდეს. ასევე, ამ საკითხს არ აწესრიგებს არც კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი, რომელიც შეავსებდა ხარვეზს. ამგვარ ვითარებაში, დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ნორმათშემფარდებელი ადმინისტრაციული ორგანოების პრაქტიკას, თუ როგორ გამოიყენებენ აღნიშნულ ნორმას მმართველობითი ღონისძიებების განხორციელებისას. ასევე, ქვეყანაში საჯარო წესრიგისა და სამართლიანი მმართველობის უზრუნველყოფისათვის უმნიშვნელოვანესია სრულფასოვანი სასამართლო კონტროლის განხორციელება მართლმსაჯულების განმხორციელებელი სასამართლო ორგანოების მხრიდან, რომ დაცულ იქნეს კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი, რათა მიღწეულ იქნეს მმართველობითი სამართლის უმთავრესი მიზანი: ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა თავიანთი საქმიანობის განხორციელებისას უზრუნველყონ ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების, კანონის უზენაესობისა და საჯარო ინტერესების დაცვა.

საქმის მასალების მიხედვით, ფაქტობრივი გარემოებებით დადგენილია:

2011 წლის 11 აგვისტოს გ. ბ-ი, კუთვნილი „მაზის“ მარკის

სატვირთო ავტომანქანის (სახელმწიფო ნომრით ..., მოსაბმელი სახელმწიფო ნომრით ...) მართვისას, ქ. თბილისში, დილომი-10-ის საავტომობილო გზაზე, ავტომანქანის მისაბმელზე განთავსებული კონტეინერის ზედაპირით მოედო სიმაღლეზე გამავალ გაზგამტარ მილს, რის შედეგადაც მილი გატყდა. შეჯახების შემდეგ, ვინაიდან გატეხილი მილიდან გამოდიოდა გაზი, აფეთქების თავიდან ასაცილებლად მძღოლმა ავტომანქანა გადაიყვანა შემთხვევის ადგილიდან მოშორებით ისე, რომ არ მოუნიშნავს ავტომანქანის მდებარეობა შეჯახების შემდეგ.

მოსარჩელის გამოძახების საფუძველზე საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილზე გამოცხადდა საპატრულო პოლიციის ეკიპაჟი. ჰპატრულ-ინსპექტორმა გ. თ-მა გ. ბ-ის მიმართ შეადგინა საჯარიმო ქვითარი №ბდ 96448, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენის ფაქტზე და დააჯარიმა მოსარჩელე 300 ლარით.

ამავდროულად, ავტომანქანა გადაყვანილ იქნა შპს „...“ სპეციალურ დაცულ ავტოსადგომზე, სადაც იმყოფებოდა 2011 წლის 27 აგვისტომდე; ავტოსადგომიდან გამოყვანისას გ. ბ-მა გადაიხადა საფასური 302 ლარის ოდენობით.

მოსარჩელემ დაკისრებული ჯარიმა გადაიხადა 2011 წლის 31 ოქტომბერს.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №ბდ 96448 დადგენილებით გ. ბ-ს აეკრძალა მართვის უფლება 24 თვის ვადით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 290.1 მუხლით გათვალისწინებული საურავისა და საჯარიმო თანხის გადახდის ვადის დარღვევის მოტივით.

აღნიშნულზე გ. ბ-მა ადმინისტრაციული საჩივარი შეიტანა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტში, რომლის 2011 წლის 21 ნოემბრის №20/7-1451 გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

საქმის მასალებით დადგენილია, რომ გ. ბ-ის მართვის ქვეშე მყოფი ავტომანქანის სიმაღლე ზუსტად თავსდება კანონით დადგენილ პარამეტრებში და იგი არ აღემატება 4 მ-ს, ხოლო ჰაერში გამავალი მილი, რომლის სიმაღლე უნდა ყოფილიყო არანაკლებ 5 მეტრისა, ნორმიდან დაშვებულია 108 სმ-ით.

მოსარჩელემ სადავო გახადა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი, მიიჩნია, რომ ოქმში აღწერილი ფაქტობრივი გარემოებები, კერძოდ, საჯარიმო ქვითარში დაჯარი-

მების საფუძვლად მითითებული მიზეზი და სამართლებრივ საფუძვლად მითითებული ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლი ურთიერთწინააღმდეგობაშია. ოქმში მითითებულია, რომ თითქოს მან ვერ უზრუნველყო საგაბარიტო სიმაღლის უსაფრთხოება და ამიტომ შეეჯახა ჰაერში გამავალ მილს, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლით გათვალისწინებულ დასჯად ქმედებას არ განეკუთვნება.

საკასაციო სასამართლო წინამდებარე საქმის განხილვისას ეყრდნობა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2007 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილებაში ადმინისტრაციულ საქმეზე №ბს-626-596(კ-07) ზ. ნ-ის სარჩელისა გამო, მოპასუხის – თბილისის საპატრულო პოლიციეს მიმართ, ჩამოყალიბებულ სამართლებრივ შეფასებებსა და დასკვნებს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა გამოვლენისა და ადმინისტრაციული სახდელის შეფარდების კანონიერებასთან მიმართებით, კერძოდ:

„ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები საქართველოში მოწესრიგებულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახდელი, რომელი ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ და რა წესით შეიძლება განესაზღვროს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ჩამდენს.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი თავისი იურიდიული ბუნებით რეპრესიული ტიპის საკანონმდებლო აქტია, აღნიშნულისაგან პრინციპულად განსხვავებული, ანუ ადმინისტრაციასთან მიმართებაში მოქალაქეთა უფლებებზე დაფუძნებულ კანონმდებლობას წარმოადგენს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, რომლის მიზანია უზრუნველყოს ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების, საჯარო ინტერესებისა და კანონის უზენაესობის დაცვა. ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი ადგენს განსაზღვრულ ფორმალურ წესს ადმინისტრაციული ორგანოსათვის, რომელიც დაცული უნდა იქნეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა თაობაზე ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტების გამოცემისას მათი სამართლებრივი სპეციფიკიდან გამომდინარე, გამოიყენება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით განსაზღ-

ღვრული პროცედურა.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის საფუძველზე გამოცემულ კანონქვემდებარე ნორმატიული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის საქართველოს შს მინისტრის 2005 წლის 4 აგვისტოს №792 ბრძანებით დამტკიცებულ „ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმის, საჯარიმო ქვითრისა და სატრანსპორტო საშუალების მისთვის დროებითი ნებართვის ფორმირების დამტკიცების, მათ შევსებასა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმის განმხილველ ორგანოში წარდგენის წესის შესახებ“ მე-3 მუხლი განსაზღვრავს საჯარიმო ქვითრის შევსების შესაძლებლობას და წესს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით გათვალისწინებულ იმ შემთხვევებში, როცა კოდექსის შესაბამისი მუხლით ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა ითვალისწინებს ჯარიმას, სამართალდარღვევა არ საჭიროებს ადმინისტრაციულ გამოკვლევას, ხოლო საამისოდ უფლებამოსილი პირი ადგილზე განიხილავს სამართალდარღვევათა საქმეს და დამრღვევს ადგილზე შეუფარდებს სახდელს, მიუხედავად იმისა, დამრღვევი ეთანხმება თუ არა მის მიმართ გამოყენებულ პასუხისმგებლობის ზომას. ამავე ბრძანების მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის „კ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულია სამართალდამრღვევის უფლება, სურვილის შემთხვევაში საჯარიმო ქვითრის I ნაწილს დაუერთოს ახსნა-განმარტება და შენიშვნები, სადაც კეთდება სათანადო ჩანაწერი.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და მის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება სპეციფიკურ მმართველობის საქმიანობას წარმოადგენს. სამართალდარღვევის გამოვლენა იურიდიული ფაქტის დადგენა-დაფიქსირებას ნიშნავს, რაც შესაბამის იურიდიულ შედეგს იწვევს. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილება არსებითად განსხვავდება სხვა მმართველობით სფეროებში მიღებული გადაწყვეტილებებისაგან, უპირველესად, მისი მომზადების და გამოცემის პროცედურის თვალსაზრისით.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის IV თავის მიხედვით გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი უნდა პასუხობდეს ამავე კოდექსით განსაზღვრულ ადმინისტრაციული წარმოებისათვის (შესაბამისი სახით) დადგენილ წესს. კოდექსით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული წარმოების პროცედურა, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი შეიცავს ადმინისტრაციული წარმოების განსაკუთრებულ სახეს ადმინის-

ტრაციული სანქციების დადებასთან დაკავშირებით. ამდენად, მატერიალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით კანონმდებელი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა და ზოგად ადმინისტრაციულ კოდექსებში ადმინისტრაციული წარმოების განსხვავებულ სახეს, განსხვავებულ პროცედურას ამკვიდრებს, მმართველობითი ფუნქციის სპეციფიკიდან გამომდინარე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ დოქტრინის მიხედვით ყოველი პროცესუალური კანონმდებლობა აირეკლავს და ითვალისწინებს შესაბამისი დარგის მატერიალური კანონმდებლობის ინსტიტუტებს, პრინციპებს, მიზანს. ადმინისტრაციულ მართლმსაჯულების მეშვეობით პირი ახდენს თავის სუბიექტური უფლების სასამართლოსადმი მიმართვის შესაძლებლობის რეალიზაციას, ხოლო სასამართლო ამოწმებს ადმინისტრაციის მოქმედების კანონიერებას.

ყოველი კონკრეტული საქმის გადაწყვეტა სასამართლოში დაკავშირებულია გარკვეული ფაქტების დადგენასთან. ფაქტების დადგენის აუცილებლობა განპირობებულია იმით, რომ სასამართლო იხილავს და წყვეტს მხარეთა შორის წარმოქმნილ დავებს, რომლებიც სამართლით რეგულირებული ურთიერთობებიდან წარმოიშობიან. სამართლებრივი ურთიერთობა კი შეიძლება აღმოცენდეს, განვითარდეს ან შეწყდეს მხოლოდ იურიდიული ფაქტების საფუძველზე. ე.ი. ისეთი ფაქტების საფუძველზე, რომლებსაც სამართლის ნორმა უკავშირებს გარკვეულ იურიდიულ შედეგს“.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №ბდ 967448 საჯარიმო ქვითარი, როგორც კანონსაწინააღმდეგო, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.1. მუხლის შესაბამისად ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი, შემდეგ გარემოებათა გამო: 1. სადავო აქტში აღწერილი ფაქტობრივი გარემოებები, კერძოდ, ოქმში მითითებული, რომ „გ. ბ-მა ვერ უზრუნველყო საგაბარიტო სიმაღლის უსაფრთხოება და შეეჯახა ჰაერში გამავალ მილს“, არ ჰპოვებს დადასტურებას საქმის მასალებით, პირიქით, დადგენილია, რომ გ. ბ-ის მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანის სიმაღლე ზუსტად თავსდება კანონით დადგენილ პარამეტრებში და იგი არ აღემატება 4 მ-ს, ხოლო ჰაერში გამავალი გაზის მილი, რომლის სიმაღლე საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №1-1/525 ბრძანების მიხედ-

ვით უნდა ყოფილიყო არანაკლებ 5 მეტრისა, ნორმიდან დაშვებულია 108 სმ-ით. ამდენად, აქტში დაფიქსირებული ფაქტობრივი გარემოება არ ემყარება შემთხვევის ადგილზე საქმის გარემოებების ყოველმხრივ და ობიექტურ გამოკვლევას, დადგენასა და შეფასებას, შესაბამისად, ნორმათ შეფარდების ფუნქცია განხორციელებულია სრულიად კანონსაწინააღმდეგოდ, ვინაიდან ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლით გათვალისწინებულ დასჯად ქმედებასთან მას საერთო არა აქვს.

2. აქტში აღწერილი მეორე ფაქტობრივი გარემოება – „მძღოლს ავტომანქანა შეჯახების ადგილის თვალთახედვიდან ჰყავდა გაყვანილი“ /ციტირებულია/, რაც შესაძლებელია მიჩნეულ იქნეს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1. მუხლის შეფარდების საფუძველად, ექვემდებარება სამართლებრივ შეფასებას, თუ რამდენად კანონიერად დაკვალიფიცირდა კონკრეტული ქმედება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად.

საკასაციო სასამართლო ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10-ე მუხლის, რომელშიც დეფინირებულია ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ცნება, განმარტავს: ქმედება, რომლითაც გამოხატულია პოზიტიური თუ ნეგატიური ფორმით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად (გადაცდომად) კვალიფიცირდება, თუ სახეზეა შემდეგი ერთობლიობა: სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელმყოფი მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა. ამავე კოდექსით განსაზღვრულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებები:

1. ადმინისტრაციული ქმედუნარიანობა /მუხლი 13. / ;
2. აუცილებელი მოგერიება /მუხლი 18./ ;
3. უკიდურესი აუცილებლობა /მუხლი 19. /;
4. შეურაცხადობა /მუხლი 20. /.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 234¹ მუხლით განისაზღვრა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის სამართალდარღვევის ჩადენის ადგილზე განხილვის წესი, კერძოდ: „ამ კოდექსით გათვალისწინებულ შემთხვევებში საქმის განხილვა შესაძლებელია სამართალდარღვევის ჩადენის ადგილზე, რაც გულისხმობს საქმის ყოველმხრივ,

სრულ და ობიექტურ გამორკვევას, მის გადანყვევტას საქართველოს კანონმდებლობასთან ზუსტი შესაბამისობით, ადგილზე ადმინისტრაციული სახდელის დადებას და საჯარიმო ქვითრის ჩაბარებას დამრღვევისათვის“.

ადმინისტრაციული სახდელის შემფარდებელი ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შემთხვევის გამოვლენისას საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევა, დადგენა, შემთხვევის მონაწილის სამართალდამრღვევად მიჩნევა, ადეკვატური სამართლებრივი კვალიფიკაციის მოხდენა და სამართალდამრღვევისთვის სანქციის შეფარდება აუცილებლად მოიცავს ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებების, ისევე, როგორც ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ ან დამამძიმებელ გარემოებათა გამოკვლევა-დადგენასა და შეფასებას. სწორედ, ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებების არარსებობის პირობებში შეიძლება პირს შეეფარდოს ადმინისტრაციული სახდელი, რომლის დადების ზოგადი წესების თანახმად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის სახდელი დაედება იმ ნორმატიული აქტით დაწესებულ ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევისათვის ამ კოდექსის და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ სხვა აქტების ზუსტი შესაბამისობით /მუხლი 33. 1/.

ხოლო, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით სახდელის დადებისას შეფასების საგანს წარმოადგენს – ჩადენილი სამართალდარღვევის ხასიათი, დამრღვევის პიროვნება, მისი ბრალის ხარისხი, ქონებრივი მდგომარეობა, პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებანი.

აღნიშნული ნორმის საფუძველზე საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის სახდელის დადება უნდა განხორციელდეს ადმინისტრაციული სამართლის უმნიშვნელოვანესი პრინციპის – კანონიერების პრინციპის ზედმიწევნით დაცვის საფუძველზე.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 5.1. მუხლში რეგლამენტირებულია ადმინისტრაციული ორგანოს უფლებამოსილების განხორციელების სავალდებულო პრინციპი – უფლებამოსილების განხორციელება კანონის საფუძველზე და მის შესაბამისად, რაც გულისხმობს, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს ეკრძალება კანონმდებლობის მოთხოვნის საწინააღმდეგოდ განხორციელოს რაიმე მოქმედება.

აღნიშნული პრინციპი პირდაპირ გამომდინარეობს სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპიდან, რომელიც პირველ რიგში გულისხმობს სახელმწიფოს ვალდებულებას – სამართლებრივი ნორმის სიცხადის და სამართლებრივი შედეგების განჭვრეტადობის უზრუნველყოფის თაობაზე. მოცემულ შემთხვევაში, სადავო აქტი გამოყენებული სამართლებრივი ნორმა არ განსაზღვრავს თუ რა ფაქტობრივი გარემოებები, ან მათი ერთობლიობა ჩაითვლება ქმედების სამართალდარღვევად კვალიფიკაციისათვის, რაც პრობლემატურს ხდის მისი შეფარდების კანონიერებასა და სამართლიანობას.

აღნიშნულ საკითხზე მსჯელობისას საკასაციო სასამართლო ეყრდნობა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2005 წლის 21 ივლისის გადაწყვეტილებაში ადმინისტრაციულ საქმეზე №ბს-906-192-(კ-05) დ. ა-ის სარჩელისა გამო, მოპასუხის – საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიმართ, ჩამოყალიბებულ სამართლებრივ შეფასებებსა და დასკვნებს, კერძოდ, „სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპი უზრუნველყოფს სამართლებრივ ნდობას, რაც თავის მხრივ, მოითხოვს კანონის ნორმების სიცხადეს. კანონმდებლობის „არანინააღმდეგობრიობის“ პრინციპი კი განაპირობებს კანონმდებლობას, როგორც ჰარმონიულ ურთიერთობას, რომელიც თავისუფალი იქნება შიდა წინააღმდეგობისაგან. სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპი აწესებს კანონის ნორმების ერთმანეთთან ისე შეხამების ვალდებულებას, რომ ესა თუ ის მოქალაქე არ აღმოჩნდეს დაუცველი ურთიერთსაწინააღმდეგო მოვალეობისაგან. კანონშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელებისას კანონმდებელი შეზღუდულია ნორმატიული, სოციალური, ლოგიკური, ენობრივი და სხვა ხასიათის შეზღუდვებით, კერძოდ, კანონმდებლის ნორმატიული შეზღუდვა კონსტიტუციიდან და სამართლებრივი სისტემის კონსტიტუციით დაცულ ნორმათა კომპლექსიდან გამომდინარეობს“.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო ასევე ეყრდნობა საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს – საქმეზე მ. ნ-ე და სხვები საქართველოს პარლამენტისა და საქართველოს პრეზიდენტის წინააღმდეგ 2007 წლის 26 ოქტომბრის გადაწყვეტილებაში №2/2-389 ჩამოყალიბებულ განმარტებებს:

„საკონსტიტუციო სასამართლომ ხარისხის მიხედვითაც უნდა შეაფასოს სადავო ნორმები. თუ სასამართლო დაადგენს, რომ სადავო ნორმა უხარისხოა, დადგინდება კონკრეტული უფლების დარღვევა. ხარისხის თვალსაზრისით კანონს წაყენება

გარკვეული მოთხოვნები – ის უნდა იყოს ხელმისაწვდომი, განჭვრეტადი, არ იძლეოდეს ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების შესაძლებლობას“.

„დარღვეულია სამართლებრივი უსაფრთხოების პრინციპი, რომელიც, თავის მხრივ, გამომდინარეობს სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპიდან და გულისხმობს, რომ ნორმა უნდა იყოს ნათელი და განსაზღვრულობის მოთხოვნებთან შესაბამისი. ადამიანს უნდა შეეძლოს ზუსტად გაარკვიოს, თუ რას მოითხოვს მისგან კანონმდებელი და მიუსადაგოს ამ მოთხოვნას თავისი ქცევა. საკონსტიტუციო სასამართლომ, კონსტიტუციის სხვადასხვა ნორმებთან სადავო ნორმების შესაბამისობის ანალიზისას, უნდა დაადგინოს, ხომ არ გამოუწვევია უფლების დარღვევა ნორმის განუსაზღვრელობას“.

საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებით გათვალისწინებული ქმედების – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, სამართალდარღვევად დადგენა ვერ პასუხობს სამართლის ნორმის სიცხადის, განჭვრეტადობის, განსაზღვრულობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის სტანდარტს, რის გამოც ნორმის გამოყენება-განმარტება ნორმათ შემფარდებელი ორგანოების მხრიდან შესაძლებელია უკიდურესად ფართო და გაუმართლებელი დისკრეციის საფრთხის შემცველი აღმოჩნდეს. აღნიშნულის პრევენციისთვის აუცილებელია სასამართლო ორგანოებმა სამართლის ნორმის ინტერპრეტაციის უფლებამოსილებაზე დაყრდნობით დაადგინონ ნორმის ლოგიკური გამოყენება-განმარტების ფარგლები.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებით გათვალისწინებული ქმედების – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, განხილული უნდა იქნეს საგზაო-სატრანსპორტო კანონმდებლობის მოთხოვნების კონტექსტში, კერძოდ, 1999 წლის 28 მაისის საქართველოს კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 მუხლით დადგენილია მძღოლის ზოგადი მოვალეობები, საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის ქცევის სტანდარტი განსაზღვრულია ამავე მუხლის მე-7-ე პუნქტით, რომლის მიხედვით: ა) დაუყოვნებლივ გააჩეროს (არ დაძრას ადგილიდან) სატრანსპორტო საშუალება, ჩართოს საავარიო მაშუქი სიგნალიზაცია.

დ) სავალი ნაწილის გათავისუფლების, დაშავებულის საკუ-

თარი სატრანსპორტო საშუალებით სამკურნალო დაწესებულებაში მიყვანის აუცილებლობის შემთხვევაში, მოწმეთა თანდასწრებით, წინასწარ დააფიქსიროს სატრანსპორტო საშუალების მდგომარეობა, შემთხვევასთან დაკავშირებული ნაკვალევი და საგნები, მიიღოს ყველა საჭირო ზომა მათი შენარჩუნებისა და შემთხვევის ადგილის შემოსაზღვრისათვის.

აღსანიშნავია, რომ არც მოცემული ნორმატიული აქტი არ განსაზღვრავს მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვების კვალიფიკაციის განმსაზღვრელ გარემოებებს. ამგვარ ვითარებაში, როგორც ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადების, ასევე, კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 მუხლის მე-7-ე პუნქტის ა) ქვეპუნქტის მძღოლისთვის შეფარდება უნდა გამომდინარეობდეს საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მიზნებიდან და ეფუძნებოდეს ობიექტურად გამოკვლეულ და დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს.

1999 წლის 28 მაისის საქართველოს კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 მუხლის მე-7-ე პუნქტის ა) და დ) ქვეპუნქტებით დადგენილი მოთხოვნები – მიზნად ისახავს და უზრუნველყოფს საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ფაქტების ზუსტ და უტყუარად დაფიქსირებას, მონაწილეთა ბრალეულობის ხარისხის განსაზღვრას, დაშავებულის დახმარებას.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მითითებული ნორმებით კანონმდებელი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლს, ავალებს რა შემთხვევის ადგილის ფაქტების ფიქსაციას, განიხილავს მას, როგორც საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ობიექტური გამოკვლევისა და კვალიფიკაციის კანონიერების უზრუნველყოფის კეთილსინდისიერ თანამონაწილედ, რაც საპოლიციო ორგანოების საქმიანობისა და საჯარო წესრიგისა და კანონიერების დაცვაში ხელშეწყობას მოიცავს. თუმცა, ეს არ გამორიცხავს საგამონაკლისო, ატიპიურ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის არსებობას და მათ მიმართ იდენტური მიდგომები შესაძლებელია გაუმართლებელი აღმოჩნდეს.

განსახილველ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, სწორედ ამგვარ არაორდინალურ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევას ჰქონდა ადგილი, ხოლო პოლიციის მოხელის სტანდარტულმა მიდგომამ, საბოლოოდ უკანონო და დაუსაბუთებელი გადაწყვეტილების მიღება განაპირობა. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებით გათვა-

ლისწინებული ქმედების – მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კატეგორიად უნდა დაკვალიფიცირდეს მძღოლის მოქმედების არაკეთილსინდისიერების, საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ობიექტური გამოკვლევისა და კვალიფიკაციის კანონიერების უზრუნველყოფის, როგორც საჯარო ფუნქციის განხორციელებაში თანამონაწილეობის, თავის არიდების ობიექტურად დადასტურების პირობებში. მძღოლის მოქმედების შეფასებისას შესწავლილი და გამოკვლეული უნდა იქნეს ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებების არსებობის ფაქტები. რა ამოძრავებდა მძღოლს შემთხვევის ადგილის მიტოვებისას, ჰქონდა თუ არა ადგილი იმგვარ ობიექტურ გარემოებას, რა შემთხვევაშიც შეიძლება გამოირიცხოს მისი ბრალეულობის საკითხი, რამდენადაც პირის ბრალის გარეშე ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის შემადგენლობა სახეზე არ არის.

მოცემულ შემთხვევაში, ქვემდგომმა სასამართლოებმა ისე შეაფასეს კანონიერად საპოლიციო ორგანოს მიერ გ. ბ-ის ადმინისტრაციულ სამართალდამრღვევად მიჩნევის საკითხი, რომ ვერ დაასაბუთეს, თუ რაში გამოიხატა მისი ბრალეულობა, ობიექტურად არ იქნა გამოკვლეული და შეფასებული შემთხვევის ადგილზე არსებული ვითარება, ფაქტობრივი გარემოებები, კერძოდ, რა მიზეზებმა განაპირობა მძღოლის მიერ სატრანსპორტო საშუალების შემთხვევის ადგილიდან გადაყვანა. საქმის მასალებით უტყუარადაა დადგენილი, რომ მძღოლს გ. ბ-ს საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილი არ მიუტოვებია, იგი დაელოდა პოლიციის მისვლას ადგილზე. სიზუსტისთვის უნდა აღინიშნოს, რომ „ადგილი დატოვა“ სატრანსპორტო საშუალებაზე მხოლოდ (სათადარიგო) მძღოლის მეშვეობით. სასამართლოებს არ შეუფასებიათ, რომ გ. ბ-ის მართვის ქვეშ მყოფი სატრანსპორტო საშუალების შემთხვევის ადგილიდან გადაყვანა იყო თუ არა გამონეწეული მომეტებული საფრთხის – ბუნებრივი გაზის გაჟონვის შესაძლო შედეგების (მაგ, აალება, აფეთქება და სხვა მსგავსი) თავიდან ასაცილებლად. შეეძლო თუ არა მძღოლს ამგვარ ექსტრემალურ ვითარებაში ობიექტურად განესაზღვრა მომეტებული საფრთხის მასშტაბი, მისი გადანეწყვეტილება – განერიდებინა მატერიალური ქონება, სატრანსპორტო საშუალება მისი განადგურების, დაზიანების რისკის ზონიდან, გამომდინარეობდა მატერიალური ზიანის თავიდან აცილების, თუ შემთხვევის ადგილის ფაქტობრივი გარემოებების შეცვლის მიზნიდან. მძღოლის მოქმედების მიზნის განსაზღვრა უნდა დაემ-

ყაროს კონკრეტული საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილის როლის გამორკვევასა და შეფასებას. დადასტურებულია, რომ შეჯახება გამოიწვია არა მძღოლის მიერ საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების წესების, არამედ, ჰაერში გამავალი გაზის მილის სიმაღლის ნორმატიულად – საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №1-1/525 ბრძანებით განსაზღვრული სტანდარტის დარღვევამ.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ 1999 წლის 28 მაისის საქართველოს კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 მუხლის მე-7 პუნქტის ა) ქვეპუნქტის დანაწესის – მძღოლის ვალდებულების – დაუყოვნებლივ გააჩეროს (არ დაძრას ადგილიდან) სატრანსპორტო საშუალება, მიზანს წარმოადგენს საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ფაქტების ზუსტი და უტყუარად დაფიქსირება, მონაწილეთა ბრალეულობის ხარისხის განსაზღვრა. მაშინ, როცა განსახილველი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ფაქტების დაფიქსირებისთვის ავტო-სატრანსპორტო საშუალების გადაყვანა არ წარმოადგენდა ხელშემშლელ ან დამაბრკოლებელ გარემოებას, რამდენადაც შეჯახება მოხდა არა სხვა ავტო-სატრანსპორტო საშუალებასთან, არამედ, ჰაერში გამავალი გაზის მილთან. ასეთ ვითარებაში, მოხელე-პოლიციელის გამოსაკვლევ ფაქტებს სამართალდამრღვევის გამოსაგლენად წარმოადგენს მილის და ავტო-სატრანსპორტო საშუალების სიმაღლის აზომვა მათი კანონით განსაზღვრულ სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით. აღნიშნული პროცედურული მოქმედება ფაქტების მოპოვება-გამოკვლევის მეშვეობით, მიუხედავად მძღოლის თხოვნისა, მოხელე-პოლიციელს საერთოდ არ შეუხსრულებია, სადავო აქტში ამგვარი რამ ასახული არ არის. ამდენად, ამ არასტანდარტული საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მიმართ მოხელე პოლიციელმა გამოიყენა სტანდარტული, ორ ან რამდენიმე ავტო-სატრანსპორტო საშუალებების შეჯახებისთვის დამახასიათებელი ფაქტების გამოკვლევა-შეფასების მიდგომა, რაც სავსებით ლოგიკურად არაკანონზომიერი და გაუმართლებელია, არსებითად, თვისობრივად სხვა ტიპის საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის გამოსაკვლევადა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებით გათვალისწინებული ქმედების კვალიფიკაციისათვის პრინციპულია, გაირკვეს ნორმის ფუნქცია, რათა სამართალშეფარდების მომენტში სანქციამ შეასრულოს ნორმის შექმნის მიზანი.

საკასაციო სასამართლო მითითებული ნორმის ნამდვილი შინაარსის ანალიზიდან გამომდინარე, განმარტავს, რომ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვების სამართალდარღვევად მიჩნევის და მისი სანქციონების დადგენით, კანონმდებელი პასუხობს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 1-ლი მუხლით განსაზღვრული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობის ამოცანებს, რომლის მიხედვით ასეთს წარმოადგენს: „მმართველობის დადგენილი წესის, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, სამართალდარღვევათა თავიდან აცილების უზრუნველყოფა, მოქალაქეთა აღზრდა საქართველოს კონსტიტუციის, მოქალაქეთა უფლებების, პატივისა და ღირსების, საერთო ცხოვრების წესების პატივისცემის, დაკისრებულ მოვალეობათა შესრულების სულისკვეთებით“.

ავტოსაგზაო-შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება სწორედ რომ ეწინააღმდეგება ქვეყანაში საჯარო წესრიგს, წარმოადგენს საერთო ცხოვრების წესების უპატივცემულობას, ხელს უშლის კანონიერების დაცვასა და განმტკიცებას.

აღნიშნული სამართალდარღვევის კვალიფიკაცია და მისი შეფარდება პირისთვის, შეუძლებელი და შესაბამისად, კანონსაწინააღმდეგო იქნება პირის ბრალეულობის განსაზღვრის გარეშე. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ნორმათშემფარდებელმა ორგანოებმა, კონკრეტულად მოხელე-პოლიციელებმა სამართალშეფარდების პროცესში უნდა გამოიკვლიონ და დაადგინონ შემთხვევის ადგილის მიტოვებისას მძღოლის ბრალეულობის (განზრახვა ან გაუფრთხილებლობა) საკითხი. საკასაციო სასამართლო ლოგიკურად მიიჩნევს, რომ მონაწილე მძღოლის ქმედება შესაძლებელია ამგვარად დაკვალიფიცირდეს იმ შემთხვევაშიც, როცა თავად ადგილზე რჩება, მაგრამ ავტო-სატრანსპორტო საშუალებას შეუცვლის ადგილმდებარეობას (გადაყენებს, გაარიდებს ან სხვა ამგვარი), თუკი იგი ამას ჩაიდენს ბრალეულად (განზრახ ან გაუფრთხილებლად), ე.ი. როცა ის შეგნებით მოქმედებს/უმოქმედობს ან ქარაფშუტულად ვარაუდობს ან არ ითვალისწინებს, თუმცა უნდა გაეთვალისწინებინა და შეეძლო კიდევ გაერთვალისწინებინა თავისი მოქმედების/უმოქმედობის მავნე შედეგების დადგომის შესაძლებლობა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ პირის ბრალეულობის საკითხის გამორკვევა, შეფასება, დადგენა უმნიშვნელოვანესი და ურთულესი სამართლებრივი ღონისძიებაა, რის

გამოც ნორმათშემფარდებელი მოხელე პოლიციელები აღჭურვილნი უნდა იყვნენ საფუძვლიანი იურიდიული ცოდნით, მაღალ დონეზე უნდა ფლობდნენ ფაქტობრივ გარემოებათა გამოკვლევის, დადგენის ტექნიკას, შესაბამის აუცილებელ სათანადო უნარ-ჩვევებს. აღნიშნულის მისაღწევად საქართველოს საპოლიციო ორგანოებმა უნდა გაატარონ მასშტაბური სამართლებრივი, ტექნიკური, პროფესიული სწავლების ინტენსიური ღონისძიებები, რათა თავიდან იქნეს აცილებული საპოლიციო ფუნქციების არაჯეროვანი შესრულება, რაც ადამიანის უფლებების დარღვევის მიზეზი ხდება.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ არც ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოს და არც სასამართლოებს საერთოდ არ უმსჯელიათ გ. ბ-ის მოქმედების კვალიფიკაციისას ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-19 მუხლით დადგენილი ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოების – უკიდურესი აუცილებლობის თაობაზე, აღნიშნულთან დაკავშირებით, როგორც ადმინისტრაციული საჩივრის, ისე სარჩელისა და აპელაციის მოტივები დატოვებულია უპასუხოდ, სამართლებრივი მსჯელობისა და შეფასების გარეშე, რითაც დარღვეულია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის XIII თავის, ხოლო სამართალწარმოებისას ადმინისტრაციული და სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობის პრინციპები და ნორმები.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ გ. ბ-ის სარჩელი დასაბუთებული და საფუძვლიანია, სადავო აქტი გამოცემულია საქმის გარემოებათა სრულყოფილი გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სპეციფიკური ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების დროს საქმის ფაქტობრივი გარემოებები არ იქნა მოკვლეული ჯეროვნად. შესაბამისად, საქმის გარემოებების გამოკვლევა ჩატარებულია არასრულყოფილად. სადავო სამართალურთიერთობისთვის შეფარდებული სამართლის ნორმა არ შეესაბამება საქმის ფაქტობრივ გარემოებებს, რის გამოც სადავო აქტი კანონსაწინააღმდეგოა.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ასევე კანონსაწინააღმდეგოა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის 20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილება. ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული საჩივრის გადაწყვეტისას დარღვეულია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის XIII თავის

მოთხოვნები, რის გამოც იგი ექვემდებარება ბათილად ცნობას ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.1. მუხლის საფუძველზე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის დასაბუთების კანონისმიერი ვალდებულება განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ ადმინისტრაციული ორგანო შებოჭოს სამართლით და მოაქციოს თვითკონტროლის ფარგლებში, რამდენადაც გადაწყვეტილების მიღება უნდა ეფუძნებოდეს კონკრეტულ გარემოებებს და ფაქტებს, სწორედ რომელთა შეფასებასაც ადმინისტრაციული ორგანო მიჰყავს საკითხის ამა თუ იმ გადაწყვეტამდე, კერძოდ, სწორედ კონკრეტული ფაქტები და საქმის გარემოებები განსაზღვრავს გადაწყვეტილების იურიდიულ შედეგს და არა პირიქით.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, მიუხედავად იმისა, რომ ზემდგომმა ადმინისტრაციულმა ორგანომ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარმა სამმართველომ ჩაატარა რიგი პროცედურული მოქმედებები ფაქტობრივი გარემოებების გამოსაკვლევად, სადავო აქტში არ არის მითითებული კონკრეტული გარემოებები, ფაქტები, რომელთა შეფასებისა და გამოკვლევის საფუძველზეც გამოიცა, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სადავო ადმინისტრაციული აქტის გამოცემისას მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დარღვეულ იქნა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით ადმინისტრაციული აქტის გამოსაცემად ადმინისტრაციული წარმოებისათვის დადგენილი მოთხოვნები, კერძოდ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1. მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება, ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული. კონკრეტულ შემთხვევაში, კანონმდებლობის აღნიშნული მოთხოვნები უგულებელყოფილ იქნა სადავო გადაწყვეტილების გამოცემისას, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებული იყო, შეეფასებინა და ემსჯელა, ადმინისტრაციული საჩივრის მოტივებზე, ხოლო არგაზიარების პირობებში დასაბუთებულად გაექარწყლე-

ბინა მათი იურიდიული უსაფუძვლობა.

საქმეში წარმოდგენილ სადავო აქტში აღწერილია გ. ბ-ის არ-გუმენტები, მის არაბრალეულობასთან და უკიდურესი აუცი-ლებლობის ფარგლებში მოქმედების თაობაზე, რომელიც ზემ-დგომმა ორგანომ არ გაიზიარა, თუმცა, რა ლოგიკით და საფუძ-ვლებით, გაუგებარია, ვინაიდან გადაწყვეტილება ასეთ მსჯე-ლობას არ შეიცავს. ასევე, დაუსაბუთებელია მსჯელობა მძღო-ლის მიერ შემთხვევის ადგილის მონიშვნასთან დაკავშირებით, რადგან ზემდგომმა ორგანომაც ასევე, სტანდარტული მიდგო-მა გამოავლინა სრულიად ორიგინალურ შემთხვევასთან მიმარ-თებით.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ზემდგომი ადმინის-ტრაციული ორგანოს ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვა-გადაწყვეტისას გააჩნია მეტი სამართლებრივი ვალდებულება, საჩივრის მიუკერძოებლად განხილვის პირობებში ობიექტური შეფასება მისცეს ქვემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს გა-დაწყვეტილების კანონიერებას, გაანალიზოს სადავო საკით-ხთან მიმართებით დამკვიდრებული პრაქტიკა, უზრუნველყოს მის სისტემაში კანონიერი სამართალშეფარდების სტანდარტის შემუშავება.

საკასაციო სასამართლო დასაბუთებულად მიიჩნევს მოსარ-ჩელის მოთხოვნას – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინის-ტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმარ-თველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №ბდ967448 დადგენილებისა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 21 ნოემბრის №20/7-1451 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის თაობაზე, ამ ინდივიდუა-ლური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოცემის სამართლებრივი საფუძვლის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილი-სისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №ბდ 967448 საჯარიმო ქვითრის, მისი გამოცემის მომენტიდან და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 9 სექტემ-ბრის 20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილების, მისი გამოცემის მო-მენტიდან კანონსაწინააღმდეგოდ მიჩნევის და ბათილად ცნო-ბის გამო.

შესაბამისად, დასაბუთებულია მოსარჩელის სხვა მოთხოვ-ნები – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრუ-ლო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიან-

ნეთის საპატრულო პოლიციის მთავარ სამმართველოს დაეკისროს მის სასარგებლოდ ზიანის სახით – 302 ლარის გადახდა, ასევე, გ. ბ-ს დაუბრუნდეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის უკანონო ადმინისტრაციული აქტების საფუძველზე დაკისრებული ჯარიმა-საურავის სახით გადახდილი – 550 ლარი, როგორც გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების სამართლებრივი შედეგები, მათი გაუქმების გამო.

საკასაციო სასამართლოს ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის დამკვიდრებისთვის აუცილებლად მიაჩნია სამართლებრივი შეფასება მისცეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებაში ჩამოყალიბებულ სამართლებრივ მსჯელობასა და დასკვნას, კერძოდ, სასამართლომ არ გაიზიარა მოძრაობის წესების დარღვევის არარსებობისა და აგრეთვე – სატვირთო ავტომანქანის თვალთახედვის არეში დატოვების თაობაზე მოსარჩელის ახსნა-განმარტება და განმარტა: „სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენელს მიზანმიმართული ყურადღება ახასიათებს, რაც პროფესიული საქმიანობის შინაარსით, საკუთარი საზოგადოებრივი და მოქალაქეობრივი ვალის გაცნობიერებით არის განპირობებული. თვითმხილველ მონმეთა ამ ჯგუფის მიერ სამართალდარღვევის შესახებ ინფორმაციის მიღება უკავშირდება მათ მიერ სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებას, თავიანთ პროფესიულ მოვალეობას ისინი ასრულებენ გარკვეულ გარემოებებზე, მოქმედებებზე, ობიექტებზე, ადამიანებზე გაცნობიერებულად მიზანმიმართული ყურადღების მეშვეობით. ასეთი თვითმხილველის აღქმის მაღალი ხარისხი, ჩვენების სისრულე, უკავშირდება იმას, რომ მუშაკმა წინასწარ, თუნდაც ზოგადად იცის აღსაქმელი სიტუაციის, მოვლენის არსი.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, იმ პირის ახსნა-განმარტება, რომლის მიმართაც მიმდინარეობს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმე შესაძლოა ნაკარნახევი იყოს დარღვევის დაფარვის, მოსალოდნელი პასუხისმგებლობისაგან თავის აცილების ან სხვა ქვენაგრძნობით, ამიტომ ასეთი პირის ჩვენება ყოველთვის უნდა შეჯერდეს საქმეზე შეკრებილ სხვა მტკიცებულებებთან.“

აღნიშნული მსჯელობის შეფასებისას საკასაციო სასამართლო ეყრდნობა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2009 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილებაში ადმინისტრაციულ საქმეზე №ბს-1635-1589(კ-08) ნ. პ-ის სარჩელისა გამო, მოპასუხის – საქართველოს შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის მი-

მართ, ჩამოყალიბებულ სამართლებრივ შეფასებებსა და დასკვნებს, რომლითაც საკასაციო სასამართლომ სამართლებრივი შეფასება მისცა თუ რამდენად კანონიერად და ადეკვატურად მიუსადაგა სააპელაციო სასამართლომ სამართლის კონკრეტული ნორმის განმარტებისას (რამდენადაც სამართლის ამ ნორმის სწორ გაგება-გამოყენებასთან დაკავშირებით ნამსჯელი აქვს საკასაციო სასამართლოს), საკასაციო სასამართლოს ჩამოყალიბებული სამართლებრივი დასკვნები განსახილველი დავის გარემოებებს, ვინაიდან აღნიშნულ საქმეზე საკასაციო პალატამ დაასკვნა, რომ საკასაციო სასამართლოს გადანყვეტილებით ამგვარი „ხელმძღვანელობა“ ასევე აზარალებს მართლმსაჯულების ავტორიტეტს, ამავდროულად არსებობს ასეთის გამეორების საშიშროებაც და მოითხოვს პრევენციული ზომის (ანუ შესაბამისი განმარტების) მიღებას, რათა ქვემდგომმა სასამართლოებმა უზენაესი სასამართლოს სამართლებრივი დასკვნები მათი გაზიარების შემთხვევაში კვალიფიციურად მიუსადაგონ განსახილველ დავის გარემოებებს. კერძოდ, საკასაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ: „სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადანყვეტილება პრაქტიკულად აგებულია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2007 წლის 25 დეკემბრის გადანყვეტილების /საქმეზე ზ. ნ-შვილის სარჩელისა გამო, მოპასუხე თბილისის საპატრულო პოლიციის მიმართ/ ძირითადი დასკვნების ციტირებაზე, კერძოდ, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 17.2. მუხლით განსაზღვრულ მხარეებს შორის მტკიცების ტვირთის გადანაწილების თვალსაზრისით.

„პირველი და სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოების მიერ საკასაციო სასამართლოს გადანყვეტილებებში ჩამოყალიბებული სამართლებრივი შეფასებებისა და დასკვნებით ხელმძღვანელობა მოითხოვს კასაციის არსის და ამოცანების ღრმა გააზრებას, ვინაიდან კასაცია არის სამართლებრივი სამუალება, რომლის საფუძველზეც ხდება გასაჩივრებული გადანყვეტილების შემონმება მატერიალურ-სამართლებრივი დარღვევებისა და საპროცესო ხარვეზების /სამართლებრივი და ფაქტობრივი შემონმება/ კუთხით. კასაციის ამოცანებია კონკრეტული დავის ფარგლებში ცალკეული პირის სამართლებრივი დაცვა, ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის (მართლმსაჯულების) უზრუნველყოფა და სამართლის განვითარება.

საკასაციო სასამართლო ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე განმარტავს, რომ კანონმდებელმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის წანამდღვრების დადგენით განსაზღვრა სასამართლო ხელისუფლე-

ბის სისტემაში საკასაციო ინსტანციის სასამართლოს როლი და დანიშნულება: კონცეპტუალური სასამართლო, რომლის ფუნქცია გაცილებით მეტია, ვიდრე მართლმსაჯულების და სასამართლო კონტროლის განხორციელება.

ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების უზენაესი სასამართლოების თავმჯდომარეებისა და მოსამართლეთა 1997 წლის 20 ოქტომბერს ქ. პრაღაში გამართულ შეხვედრაზე თემაზე „უზენაესი სასამართლო და საკონსტიტუციო სასამართლო: როლის, უფლებამოსილებებისა და მოვალეობების ურთიერთდამოკიდებულება“ ჩამოყალიბებული დასკვნების მიხედვით: „უზენაესი სასამართლო, რომლის კონკრეტული მიზანია სამართლის დინამიკური, პროგრესირებადი და მაუნიციფიცირებელი განმარტების უზრუნველყოფა, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს სამართლებრივი უსაფრთხოების განმტკიცებაში. ზოგადად, უზენაესი სასამართლოები უზრუნველყოფენ იმას, რომ გარანტირებული იყოს მოქალაქეთა სამართლებრივი მდგომარეობა სხვა მოქალაქეებთან ან ხელისუფლების ორგანოებთან ურთიერთობაში“.

უზენაესი სასამართლოს როლზე მსჯელობისას საკასაციო სასამართლო ასევე ეყრდნობა ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის 1997 წლის 7 თებერვლის №R(95)5 რეკომენდაციას ნევრ სახელმწიფოების მიმართ, რომლის IV თავის მე-7 მუხლის მიხედვით განისაზღვრა, რომ მესამე სასამართლოში საჩივრების წარდგენა დასაშვებია უნდა იყოს მხოლოდ განსაკუთრებულ საქმეებზე, რომელთა გადასინჯვაც დასაშვებია მესამე ინსტანციის მიერ, მაგალითად, ისეთი საქმეები, რომლებმაც შეიძლება განავრცოს სამართალი ან ხელი შეუწყოს სამართლის ერთგვაროვან ინტერპრეტაციას, ეს საქმეები შეიძლება აგრეთვე შეიზღუდოს იმ საჩივრებამდე, რომლებშიც საქმე ეხება საყოველთაო საზოგადოებრივი მნიშვნელობის მქონე სამართლის ნორმას.

საკასაციო სასამართლოს სამართლებრივი როლიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად საკასაციო საჩივრის საფუძვლების განსაზღვრის წესებით შესაძლებელი უნდა გახდეს მართლმსაჯულების ფუნქციონირების უზრუნველყოფასთან ერთად ერთმანეთთან ჰარმონიაში მოიყვანოს ის მთავარი მოთხოვნები, რომლებიც წაეყენება კასაციას:

– ზოგადად, მართლწესრიგის დაცვა და მისთვის ხელის შეწყობა ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების მეშვე-

ობით და ამით სამართლებრივი სტაბილურობის შექმნა;

– ცალკეულ შემთხვევებზე გადაწყვეტილებების სამართლიანობა.

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილში მოცემულია საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის სამი საფუძველი:

ა) აბსოლუტური კასაცია;

ბ) დივერგენტული კასაცია;

გ) პროცესუალური კასაცია;

აბსოლუტური კასაციის შემთხვევაში კონკრეტული საქმე მოიცავს საპროცესო საფუძველს, რომელზედაც შესაძლებელია მატერიალური და საპროცესო კანონმდებლობის დებულებათა ზოგადი პრინციპების ჩამოყალიბება ან კანონის ხარვეზის აღმოფხვრა.

აგრეთვე, ისეთ შემთხვევაშიც, როცა თავიდან უნდა იქნეს აცილებული სასამართლო პრაქტიკაში მკვეთრი, უხეში განსხვავების დანერგვა, თუმცა გადამწყვეტია ისიც, თუ რა მნიშვნელობა აქვს გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებას ერთიანი სასამართლო პრაქტიკისთვის. აღიარებულია, რომ სამართლის ნორმის განმარტებისას ან გამოყენებისას დაშვებული მატერიალური და ფორმალური შეცდომა მაშინ სცილდება ცალკეული შემთხვევების ფარგლებს და სერიოზულად ვნებს საზოგადო ინტერესებს, როდესაც ეს შეცდომა მასშტაბურია და არსებობს იმის შესაძლებლობა, რომ მის საფუძველზე შეირყეს ნდობა მართლმსაჯულების მიმართ.

დივერგენტული კასაციის მიზანს წარმოადგენს ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის დაცვა გარკვეულ სამართლებრივი ნორმების განმარტებებისას. დივერგენტული კასაციის დაშვება ასევე ემსახურება სამართლებრივი ერთიანობის, სტაბილურობის და სამართლის თანასწორი გამოყენების დაცვას. ამავე დროს, სააპელაციო სასამართლოს მიერ განსხვავებული გადაწყვეტილების (განსხვავებული სამართლებრივი შეფასება, განმარტება) მიღებამ, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ეს გააზრებულად, შეგნებულად ხდება და ჯეროვნად არის დასაბუთებული (რამდენადაც სააპელაციო სასამართლოს მართლმსაჯულების უმაღლესი ინსტანციის სასამართლოს განმარტება არასწორად მიაჩნია), შეიძლება ასევე ბიძგი მისცეს სამართლის შემდგომ განვითარებას. დივერგენტული კასაციის დაშვება ემსახურება სააპელაციო და საკასაციო სასამართლოებს შორის იურიდიული დისკუსიის შედეგის მნიშვნელოვანი ხასიათის განსაზღვრას.

პროცესუალური კასაციის შემთხვევაში სახეზე უნდა იყოს

დარღვევის მნიშვნელოვანი ხასიათი, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა სასამართლოს გადანყვეტილებაზე /შედეგზე/.

კასაციის დაშვების ეს საფუძველი, პირველ რიგში მოიცავს ისეთ შემთხვევებს, როდესაც მოხდა ძირითადი საპროცესო უფლებების დარღვევა, ასევე სსსკ-ის 394-ე მუხლში ჩამოთვლილი საკასაციო საჩივრის ყველა აბსოლუტური საფუძველი, რაც უდავოდ გავლენას ახდენს მართლმსაჯულების რეპუტაციაზე.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ გასაჩივრებული გადანყვეტილების გამოტანისას სააპელაციო სასამართლომ მექანიკურად მიუსადაგა სადავო სამართალურთიერთობას საკასაციო სასამართლოს სამართლებრივი განმარტება, საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევა-დადგენის გარეშე, რაც ლახავს პირის კანონით გარანტირებულ უფლებას სამართლიან სასამართლოზე.“

საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადანყვეტილებაში ჩამოყალიბებული ზემოთ მოყვანილი სამართლებრივი მსჯელობა და დასკვნა, პრაქტიკულად წარმოადგენს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2007 წლის 25 დეკემბრის გადანყვეტილებაში ადმინისტრაციულ საქმეზე №ბს-626-596(კ-07) ზ. ნ-ის სარჩელისა გამო, მოპასუხის – თბილისის საპატრულო პოლიციის მიმართ, ჩამოყალიბებული სამართლებრივი მსჯელობის: „საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სამართალდარღვევის ფაქტის დაფიქსირებისას, ვინაიდან კანონმდებელი არ ადგენს მოწმეთა აუცილებელ დასწრებას, ივარაუდება, რომ სამართალდარღვევის გამომვლენ პოლიციის მოხელეს გააჩნია შესაბამისი პროფესიული უნარ-ჩვევები, ადეკვატურად და ობიექტურად შეაფასოს კონკრეტული ფაქტი, ქმედება. აღნიშნული, რასაკვირველია არ გამორიცხავს სამართალდარღვევის გამომვლენის მიერ უზუსტობას, მიკერძოებას ან არაობიექტურ შეფასების კონკრეტული შემთხვევის დასაშვებობას (შესაძლებლობას)“, სრულიად არასწორ, თავისი არსით არასამოსამართლო და კანონშეუსაბამო ინტერპრეტაციას, რადგან საკასაციო სასამართლოს განზოგადებული ხასიათის მსჯელობა განვითარებულია ივარაუდის დონეზე, მათ შორის, მსჯელობაშივე დაშვებულია სამართალდარღვევის გამომვლენის მიერ უზუსტობის, მიკერძოების ან არაობიექტური შეფასების კონკრეტული შემთხვევის შესაძლებლობა, რის გამოც ყოველი კონკრეტული შემთხვევა უნდა შეფასდეს კონკრეტული საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, და არანაირ ლოგიკური ნაკითხვის პირობებში ზემოაღნიშნული

მსჯელობა არ შეიძლება ქვემდგომი სასამართლოების მიერ ტრანსფორმირდეს იმგვარი იმპერატიული ხასიათის, ლოზუნგის ტიპის დეკლარაციული შინაარსით, როგორცაა: „სამართალ-დამცავი ორგანოს წარმომადგენელს მიზანმიმართული ყურადღება ახასიათებს, რაც პროფესიული საქმიანობის შინაარსით, საკუთარი საზოგადოებრივი და მოქალაქეობრივი ვალის გაცნობიერებით არის განპირობებული.“

ან კიდე: „იმ პირის ახსნა-განმარტება, რომლის მიმართაც მიმდინარეობს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმე შესაძლოა ნაკარნახევი იყოს დარღვევის დაფარვის, მოსალოდნელი პასუხისმგებლობისაგან თავის აცილების ან სხვა ქვენაგრძნობით, ამიტომ ასეთი პირის ჩვენება ყოველთვის უნდა შეჯერდეს საქმეზე შეკრებილ სხვა მტკიცებულებებთან.“

აღნიშნული განმარტებებით (რაც საკასაციო სასამართლოს ინფორმაციით (ქვემდგომი სასამართლოების პრაქტიკა), სამსახურად, ერთჯერადი ხასიათის არ არის, ამდენად, არსებობს ასეთის გამეორების საშიშროებაც და მოითხოვს პრევენციული ზომის (ანუ შესაბამისი განმარტების) მიღებას, რათა ქვემდგომმა სასამართლოებმა უზენაესი სასამართლოს სამართლებრივი დასკვნები მათი გაზიარების შემთხვევაში ადეკვატურად და კვალიფიციურად მიუსადაგონ განსახილველ საქმეებს), ქვემდგომი სასამართლოები უხეშად არღვევენ ადმინისტრაციული და სამოქალაქო პროცესუალური სამართლის ფუნდამენტურ – მიუკერძოებლობის და მხარეთა თანასწორობის პრინციპებს.

ამგვარი სასამართლო შეფასებები, საკასაციო სასამართლოს გადანყვეტილებებში განვითარებული მსჯელობებითა და შეფასებებით მსგავსი „ხელმძღვანელობა“, სინამდვილეში წარმოადგენს იურიდიულ მანიპულაციას და საერთო არა აქვს საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი სამართლებრივი სტანდარტების გამოყენებასთან, რაც მთლიანობაში აზარალებს მართლმსაჯულების ავტორიტეტს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სარჩელი დასაბუთებული და საფუძვლიანია და ექვემდებარება დაკმაყოფილებას. სსსკ-ის 53-ე მუხლის I ნაწილის საფუძველზე მოპასუხეებს სოლიდარულად უნდა დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლო ხარჯების – $50+50+50+100+150=400$ ლარის (სახელმწიფო ბაჟის სახით) გადახდა მის სასარგებლოდ. ასევე, სსსკ-ის 37-ე მუხლის II ნაწილის და სსსკ-ის 53-ე მუხლის I ნაწილის საფუძველზე მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღე-

ბული სასამართლოს გარეშე ხარჯების – 690 ლარის მოსარჩელის სასარგებლოდ გადახდა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა რა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2, 32; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 411-ე მუხლებით და

გ ა ღ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. გ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს ქ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 10 მაისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. გ. ბ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს;
4. ბათილად იქნეს ცნობილი:
 - ა) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №ბდ 967448 საჯარიმო ქვითარი, მისი გამოცემის მომენტიდან;
 - ბ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 9 სექტემბრის 20/26-7-8-1109 გადაწყვეტილება, მისი გამოცემის მომენტიდან;
 - გ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №ბდ 967448 დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან;
 - დ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 21 ნოემბრის №20/7-1451 გადაწყვეტილება, მისი გამოცემის მომენტიდან;
5. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარ სამმართველოს დაეკისროს გ. ბ-ის სასარგებლოდ ზიანის სახით – 302 ლარის გადახდა;
6. გ. ბ-ს დაუბრუნდეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის უკანონო ადმინისტრაციული აქტების საფუძველზე დაკისრებული ჯარიმასაურავის სახით გადახდილი – 550 ლარი;
7. მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ.

ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლო ხარჯების – 50+50+50+100+150=400 ლარის (სახელმწიფო ბაჟის სახით) გადახდა მის სასარგებლოდ;

8. მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლოს გარეშე ხარჯების – 690 ლარის მოსარჩელის სასარგებლოდ გადახდა;

9. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

დაჯარიმება მცველის მოწმობის გარეშე დაცვითი საქმიანობის განხორციელებისთვის

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელმწიფო

№ბს-497-490(კ-15)

22 დეკემბერი, 2015 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: ვ. როინიშვილი (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ლ. მურუსიძე,
მ. ვაჩაძე**

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

შპს „...“ თბილისის საქალაქო სასამართლოში შსს სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტისა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა.

სასარჩელო მოთხოვნა:

1. ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის 2013 წლის 20 ნოემბრის №000601 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი;

2. ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის 2013 წლის 2 დეკემბრის №2460666 ბრძანება;

3. ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს შინაგან საქმეთა

სამინისტროს 2014 წლის 14 იანვრის №15 ბრძანება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 13 ნოემბრის გადაწყვეტილებით შპს „...“ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა: სადავო საკითხის გადაუწყვეტად ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს 2014 წლის 14 იანვრის №15 ბრძანება და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს დაევალა, საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა შესწავლისა და გამოკვლევის შემდეგ, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. დანარჩენ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

აღნიშნული გადაწყვეტილება შსს-მ სააპელაციო წესით გააჩივრა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 11 მარტის განჩინებით საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; გასაჩივრებული გადაწყვეტილება უცვლელად დარჩა.

სააპელაციო სასამართლომ დადგინდად მიიჩნია, რომ სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის ინსპექტირებისა და მონიტორინგის სამმართველოს ინსპექტირების განყოფილების თანამშრომელმა 2013 წლის 20 ნოემბერს განახორციელა შპს „...“ საქმიანობის შემოწმება „კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში; შემოწმების შედეგად გამოვლინდა, რომ შპს „...“ მცველი რ. ჯ-ი სამსახურებრივ მოვალეობას ასრულებდა მცველის მოწმობის გარეშე, რაც მიჩნეულ იქნა „კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 21-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნის დარღვევად და შედგენილ იქნა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №000601; აღნიშნული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის საფუძველზე, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის მიერ 2013 წლის 2 დეკემბერს გამოცემული იქნა №2460666 ბრძანება, რომლითაც შპს „...“ მცველის მოწმობის გარეშე დაცვითი საქმიანობის განხორციელებისათვის „კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად დაჯარიმდა 6 000 (ექვსი ათასი) ლარით; საქმის მასალებით ასევე დადგენილია, რომ რ. ჯ-სა და შპს „...“ შორის 2013 წლის 30 ოქტომბერს გაფორმე-

ბული იყო შრომითი ხელშეკრულება და №კ-163 კონკრეტული ობიექტის დაცვის ხელშეკრულება, რომლის მიხედვით რ. ჯ-ს 2013 წლის 30 ოქტომბრიდან 2014 წლის 30 ოქტომბრამდე ევალებოდა ხელშეკრულებაში მითითებული ობიექტის დაცვა, დადგენილი პირობებისა და ინსტრუქციების შესაბამისად.

სააპელაციო სასამართლოს აზრით, ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში უტყუარად არ არის დადგენილი სამართალდარღვევის ფაქტი, ვინაიდან სრულად არ არის გამოკვლეული ყველა ის ფაქტობრივი მონაცემი, რომელთა სამართლებრივ კვალიფიკაციას შეეძლო მოეცა სამართალდარღვევის შემადგენლობა; კერძოდ, სამართალდარღვევის ოქმის მიხედვით მცველს არ გააჩნდა მცველის მონმობა, რაც არ არის დადგენილი საქმის სხვა მტკიცებულებებით, ხოლო ის გარემოება, რომ მცველმა შემომონებლებს არ წარუდგინა მცველის მონმობა, არ ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ მას არ ჰქონდა მცველის მონმობა, რაც ქმნიდა სამართალდარღვევის შემადგენლობას შპს „...“ მიმართ.

სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ სამართალდარღვევის ფაქტის გამოკვლევისას ადმინისტრაციულმა ორგანომ შეფასება უნდა მისცეს არა მხოლოდ შემომონებლების განმარტებებს, არამედ, მცველის რ. ჯ-ის, ასევე ობიექტის დაცვის სამსახურის სპეციალისტის, შპს „...“ დირექტორის განმარტებებსაც იმასთან დაკავშირებით, რომ მცველს რეალურად ჰქონდა მცველის მონმობა, ამასთან მისი წარუდგენლობა განპირობებული იყო შემომონებლების მხრიდან არაკორექტული მოქმედებებით, რასთან დაკავშირებითაც მნიშვნელოვნის გამოკვლევულ და შეფასებულ იქნეს საქმეზე მტკიცებულების სახით წარმოდგენილი დაცვის ობიექტის შემომონების პროცესის ამსახველ ვიდეოჩანაწერი, რომელზე ასახული მონაცემები იძლევა ვარაუდის საფუძველს, რომ მცველის მონმობა დევს შემთხვევის ადგილზე არსებულ მაგიდაზე; სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მტკიცება იმის შესახებ, რომ სამართალდარღვევის ფაქტის გამოსავლენად მნიშვნელოვანია მოსარჩელის მიერ წარმოდგენილი არგუმენტების და შემთხვევის ადგილის შესახებ ვიდეოჩანაწერზე ასახული გარემოებების ერთობლიობაში გამოკვლევა-შეფასება, იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ „კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონით პასუხისმგებლობა დაწესებულია მცველის მონმობის გარეშე დაცვითი საქმიანობის განხორციელებისათვის, რის გამოც უნდა გამოირიცხოს ზოგადად რ. ჯ-ის მიერ მცველის მონმობის გარეშე საქმიანობა, ხოლო შემდეგ შეფასდეს – კონკრეტულ შემთხვევაში მისი მხრიდან მცვე-

ლის მოწმობის წარუდგენლობის მიუხედავად, არსებობდა თუ არა „კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონით კომპანიის სანქცირების საფუძველი.

აღნიშნული განჩინება შსს-მ საკასაციო წესით გაასაჩივრა მისი გაუქმებისა და საქმეზე ახალი გადაწყვეტილების მიღების მოთხოვნით.

კასატორის მტკიცებით, სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა „კერძო დაცვითი საქმიანობის“ შესახებ კანონის 21-ე და 25-ე მუხლები. სასამართლომ ასევე არასწორად შეაფასა შემომწმობის ვიდეოჩანანერი, რადგან ჩანანერში ჩანს, რომ მაგიდაზე დევს არა მცველის მოწმობა, არამედ სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის №262250 ბრძანების დამტკიცებული ე.წ „ბეიჯი.“ რ. ჯ-ი თავად ადასტურებს, რომ მცველის მოწმობა დარჩა სახლში.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეინახა საქმის მასალები, გასაჩივრებული განჩინების ფაქტობრივ-სამართლებრივი დასაბუთებულობა და მიიჩნევს, რომ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის საფუძველზე კი, გადაწყვეტილების გაუქმების აბსოლუტური საფუძველია, თუ გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული.

მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია, რომ სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის ინსპექტირებისა და მონიტორინგის სამმართველოს ინსპექტირების განყოფილების თანამშრომელმა 2013 წლის 20 ნოემბერს განახორციელა შპს „...“ საქმიანობის შემოწმება „კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში. შემომწმობის შედეგად გამოვლინდა, რომ შპს „...“ მცველი რ. ჯ-ი სამსახურებრივ მოვალეობას ასრულებდა მცველის მოწმობის გარეშე, რაც მიჩნეულ იქნა „კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 21-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის მოთხოვნის დარღვევად და შედგა ადმინისტრაციული სამარ-

თაღდარღვევის №000601 ოქმი. ადმინისტრაციული სამართალ-დარღვევის ოქმის საფუძველზე, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტმა 2013 წლის 2 დეკემბერს გამოსცა №2460666 ბრძანება, რომლითაც შპს „...“ მცველის მოწმობის გარეშე დაცვითი საქმიანობის განხორციელებისათვის, „კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვე-პუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, დაჯარიმდა 6 000 ლარით.

განსახილველ საქმეზე სადავოა დაჯარიმების საფუძველი – საქმიანობის განხორციელება მცველის მოწმობის გარეშე. სასამართლო გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციული აქტი სადავო საკითხის გადაწყვეტად იქნა ბათილად ცნობილი.

საკასაციო სასამართლო იყენებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ დადგენილ პრაქტიკას ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის კვალიფიციურად გამოყენებასთან დაკავშირებით და აღნიშნავს, რომ მითითებული მუხლით რეგლამენტირებული, სასამართლოსათვის მინიჭებული საპროცესო უფლებამოსილება – უარს თქვას სადავო საკითხის მოწესრიგებაზე და აქტის გამომცემ ადმინისტრაციულ ორგანოს დაავალოს იმავე საკითხზე ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა – არ წარმოადგენს უპირობო და შეუზღუდავ უფლებამოსილებას.

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს იმ შემთხვევაში, როცა სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება. მათი დადგენა მხოლოდ ადმინისტრაციულ ორგანოს შეუძლია მისთვის კანონით მინიჭებული უფლებამოსილებიდან გამომდინარე ან აღნიშნული საკითხის მის დისკრეციას განეკუთვნება. შესაბამისად, შეუძლებელი ხდება სასამართლოს მიერ სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მატერიალური კანონიერების შეფასება.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში ზემოაღნიშნული წინაპირობები არ იკვეთება.

საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მტკიცებას, რომ სამართალდარღვევის ოქმის მიხედვით მცველს არ გააჩნდა მცველის მოწმობა, რაც არ არის დადგენილი საქმის სხვა მტკიცებულებებით, ხოლო ის გარემოება, რომ მცველმა შემმოწმებლებს არ წარუდგინა მცველის მოწმობა, არ

ადასტურებს იმ ფაქტს, რომ მას არ ჰქონდა მცველის მონაგობა.

„კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ კანონის 21-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად მცველი ვალდებულია, სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს თან იქონიოს მცველის მონაგობა, ხოლო თუ თან აქვს იარაღი – იარაღის შენახვის/ტარების ნებართვა (გარდა იმ სახეობის იარაღებისა, რომელზედაც ნებართვა არ გაიცემა). ამავე კანონის 24-ე მუხლის თანახმად კი, დაცვით საქმიანობაზე კონტროლს ახორციელებს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – დაცვის პოლიციის დეპარტამენტი საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის მიერ განსაზღვრული წესით. დაცვითი საქმიანობის კონტროლის მიზნით კონტროლის განმახორციელებელი ორგანო ამონაგებს დაცვითი ორგანიზაციის საქმიანობის შესაბამისობას ამ კანონის მოთხოვნებთან, ასევე ამონაგებს დაცვითი ორგანიზაციისა და მცველის მიერ კანონის მოთხოვნების დაცვას და ამ კანონის მოთხოვნების დარღვევისათვის შესაბამის პასუხისმგებლობას აკისრებს დაცვით ორგანიზაციას, ფიზიკურ ან/და იურიდიულ პირს.

აღნიშნული ნორმების საფუძველზე სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტი ამონაგებს დაცვითი ორგანიზაციის და მცველის მიერ კანონის მოთხოვნების დაცვას, მათ შორის, მცველის მიერ „კერძო დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ კანონის 21-ე მუხლით მასზე დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რაც იმას ნიშნავს, რომ სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტი ამონაგებს, დაცვითი საქმიანობის განხორციელებისას მცველს თან აქვს თუ არა მონაგობა. კანონის ეს დანაწესი ავტომატურად გულისხმობს მცველის ვალდებულებას, მოთხოვნის შემთხვევაში, შემოწმებულს მონაგობა წარუდგინოს. სხვაგვარად ამ გარემოების შემოწმება შეუძლებელია. ისეთ პირობებში, როდესაც შესამოწმებელი პირი მონაგობის წარდგენაზე უარს ამბობს და თან განმარტავს, რომ მონაგობა თან არ აქვს, შემოწმებულს სრული საფუძველი აქვს მიიჩნიოს, რომ მცველი, იმ კონკრეტულ მომენტში, საქმიანობას შესაბამისი მონაგობის გარეშე ახორციელებს, რაც, ცხადია, არ გულისხმობს, რომ მას მონაგობა საერთოდ არ გააჩნია. შემოწმებულს არ შეიძლება მოეთხოვოს, განჭვრიტოს, შესამოწმებელ პირს მონაგობა თან ხომ არ აქვს და რაიმე მოტივით მის წარდგენაზე უარს ხომ არ ამბობს, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა შესამოწმებელი ამის თაობაზე პირდაპირ მიუთითებს.

სააპელაციო სასამართლოს აზრით, ადმინისტრაციულმა ორ-

განომ შეფასება უნდა მისცეს არა მხოლოდ შემომონმებლების განმარტებებს, არამედ, მცველის რ. ჯ-ის, ასევე ობიექტის დაცვის სამსახურის სპეციალისტის, შპს “...” დირექტორის განმარტებებსაც იმასთან დაკავშირებით, რომ მცველს რეალურად ჰქონდა მცველის მონმობა, ამასთან მისი წარუდგენლობა განპირობებული იყო შემომონმებლების მხრიდან არაკორექტული მოქმედებებით. დაცვის ობიექტის შემომონმების პროცესის ამსახველი ვიდეორჩანაწერი იძლევა ვარაუდის საფუძველს, რომ მცველის მონმობა დევს შემთხვევის ადგილზე არსებულ მაგიდაზე.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს დასკვნები არ გამომდინარეობს საქმეში არსებული მტკიცებულებების ობიექტური შეფასებიდან.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად საქმის გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ახსნა-განმარტებით, მონმეთა ჩვენებით, ფაქტების კონსტატაციის მასალებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და ექსპერტთა დასკვნებით. ამავე კოდექსის 105-ე მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილების მიხედვით კი, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს მათ ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ. მოსაზრებები, რომლებიც საფუძველად უდევს სასამართლოს შინაგან რწმენას, უნდა აისახოს გადანწყვეტილებაში.

საქმეში წარმოდგენილ ვიდეორჩანაწერში თავად რ. ჯ-ი განმარტავს, რომ მცველის მონმობა სახლში დარჩა. სააპელაციო სასამართლო არ ასაბუთებს აღნიშნულის საპირისპიროდ რა მოსაზრებით უნდა მიენიჭოს უპირატესობა მცველის ახსნა-განმარტებას, სადაც ის განმარტავს, რომ მონმობა ჰქონდა, მაგრამ არ წარადგინა შემომონმებლის არაკორექტული მოქმედებების გამო. სადავო ვიდეორჩანაწერზე ასევე არ ჩანს გარკვევით, რა დოკუმენტი დევს მაგიდაზე, შესაბამისად, გასაჩივრებული განჩინებით გაუგებარია, სააპელაციო სასამართლო როგორ მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს არ გამოუკვლევია საკითხი სრულყოფილად და არსებობდა ადმინისტრაციულ აქტში მითითებულის საწინააღმდეგო ფაქტები.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ ადასტურებს ადმინისტრაციულ აქტში მითითებული ფაქტების უსწორობას, შესაბამისად, გაუგე-

ბარია, დამატებით რა გარემოებები უნდა გამოიკვლიოს ადმინისტრაციულმა ორგანომ ან სააპელაციო სასამართლო როგორ მივიდა დასკვნამდე, რომ არსებობდა მოსარჩელის პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებები, რაც სადავო აქტის გამოცემისას არ იქნა მხედველობაში მიღებული.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლო თვითონ მიიღებს გადაწყვეტილებას საქმეზე, თუ არ არსებობს ამ კოდექსის 412-ე მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და საქმის სააპელაციო სასამართლოში ხელახლა განსახილველად დაბრუნების საფუძვლები.

ვინაიდან საქმეში არ არსებობს მტკიცებულებები, რომლებიც სააპელაციო სასამართლოს არ შეუფასებია, დავის ფაქტობრივი გარემოებები კი დამატებით დადგენას არ საჭიროებს, საკასაციო სასამართლო უფლებამოსილია, თავად მიიღოს გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ შპს „...“ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

ვინაიდან სარჩელი არ კმაყოფილდება, ხოლო კასატორი სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან გათავისუფლებულია, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის შესაბამისად, სასამართლო ხარჯების განაწილების საფუძველი არ არსებობს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2015 წლის 11 მარტის განჩინება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. შპს „...“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
4. შპს „...“ მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი დარჩეს სახელმწიფო ბიუჯეტში;
5. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საკიეპელი

1. პასუხისმგებლობა უნებართვო მშენებლობის გამო

უძრავი ქონების დემონტაჟის სანაცვლოდ საკომპენსაციო თანხის განსაზღვრა	3
დაჯარიმება უნებართვო მშენებლობისათვის	12; 73
სამშენებლო სამართალდარღვევისთვის სანქციის დაკისრების სუბიექტი	26
ქ. თბილისის ტერიტორიაზე უნებართვო მშენებლობის გამო დაჯარიმება	41
პროექტის დარღვევით მშენებლობისთვის დაჯარიმების კანონიერება	56
დაჯარიმება უნებართვო მიშენების განხორციელებისათვის	95
მშენებლობის ნებართვაზე უარის გასაჩივრება	107
დაჯარიმება საცხოვრებელი სახლის მშენებლობაზე უსაფრთხოების წესების დარღვევისათვის	123

2. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამო დაჯარიმების კანონიერება	135
დაჯარიმება სამშენებლო ან სარემონტო სამუშაოების წარმოებისას ქ. თბილისის ტერიტორიის დაზიანების გამო	149
სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების დაყრის გამო დაჯარიმების კანონიერება	166
დაჯარიმება საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილის მიტოვების გამო	181
დაჯარიმება მცველის მონაშობის გარეშე დაცვითი საქმიანობის განხორციელებისთვის	220